

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
กระทรวงยุติธรรม

รวมคำพิพากษาศาลฎีกา (การริบทรัพย์สิน)

ตามพระราชบัญญัติมาตรการ
ในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

รวมคำพิพากษาศาลฎีกา (การริบทรัพย์สิน)
ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
พ.ศ. 2534

กองกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ส.
กระทรวงยุติธรรม
มิถุนายน 2563

คำนำ

เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นมูลเหตุจูงใจให้บุคคลกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และเป็นทุนที่ใช้ในการค้ายาเสพติด รวมถึงการพัฒนารูปแบบการค้ายาเสพติดให้เกิดความซับซ้อนยากต่อการปราบปราม มาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จึงถูกนำมาบังคับใช้ โดยมุ่งกำจัดทุนที่ใช้ในการค้ายาเสพติดและลดแรงจูงใจในการกระทำความผิด

มาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มีรูปแบบในการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดและกรณีมีการจับกุมตัวผู้ต้องหาได้นั้น มีการนำคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาล เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ผู้บังคับใช้กฎหมายจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการบังคับใช้พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ส. จึงได้รวบรวมคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับมาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดต่อไป

กองกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ส.
กระทรวงยุติธรรม
มิถุนายน 2563

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3622/2562	1
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8133-2561	3
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7018/2561	5
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6623/2561	7
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6418/2561	7
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6045/2561	7
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9993 – 9994/2560	10
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7150/2560	17
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4133/2558	19
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16137/2557	21
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10112/2557	23
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10028/2557	25
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 232/2557	30
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 21103/2556	32
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 20898/2556	35
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13974/2556	37
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12490/2556	39
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11818/2556	40
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11578/2556	43
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11563/2556	44
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9697/2556	48
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6850/2556	51
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3805/2556	53
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2976/2556	55
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12873/2555	59
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12524/2555	61

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12179/2555	63
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9419/2555	65
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9203/2555	67
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8401/2555	68
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7358/2555	70
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5316/2555	72
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2840/2555	75
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2605/2555	76
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 29/2555	79
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11445/2554	81
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11410/2554	82
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11367/2554	83
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7732/2554	86
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7343 - 7345/2554	89
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4162/2554	91
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2568/2554	92
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2561/2554	93
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1566/2554	96
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 27 - 28/2554	98
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9957/2553	101
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6285 - 6286/2553	102
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8895/2552	103
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8895/2552	106
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6344/2551	109
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5522 - 5523/2551	110
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3605/2550	113
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 645/2550	115
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 645/2550	117
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1185/2549	121
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8593/2548	123
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4557/2548	125

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4557/2548	127
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4087/2548	129
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3245/2548	131
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1717/2548	133
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1717/2548	135
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1717/2548	138
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12213/2547	140
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8939/2547	143
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6376/2547	144
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5045/2545	147
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4856/2545	149
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3324/2545	151
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3324/2545	153
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3324/2545	154
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1068/2545	156
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9876/2544	158
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9522/2544	160
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7927/2544	162
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6493/2544	164
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5742/2544	168
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4298/2544	170
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4298/2544	171
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4580/2543	172
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2683/2543	175
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2683/2543	177
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2617/2543	177
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2617/2543	182
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1814/2543	183
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1359/2543	187
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1359/2543	190
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1394/2542	191

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4928/2541	198
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4928/2541	201
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 276/2541	202
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 276/2541	206
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5309/2540	207
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3943/2540	208
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3943/2540	211
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5575/2538	211
คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาลที่ 98/2557	213
คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาลที่ 10/2552	217
คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาลที่ 25/2551	221

รวมคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับ“การริบทรัพย์สิน”
ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
พ.ศ. 2534

1. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3622/2562

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดมุกดาหาร

จำเลย - นาย ช. กั๊บพวก

เหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 คือ เพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ ตามที่ปรากฏในหมายเหตุท้าย พ.ร.บ.ดังกล่าว มาตรการริบทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จึงมีส่วนช่วยเสริมประสิทธิภาพในการริบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้กว้างขวางกว่าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายฉบับอื่น และยังเปลี่ยนแปลงปลายทางของทรัพย์สินเหล่านี้ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น อันเป็นประโยชน์ต่อการปราบปรามยาเสพติดของประเทศ โดยมาตรา 31 แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าวกำหนดให้ทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ริบ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังนั้น เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวย่อมตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในทันที โดยมีต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ทรัพย์สินนั้นต้องตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพิ่มเติมอีก ส่วนการเปลี่ยนแปลงชื่อบัญชีเงินฝากของธนาคารไปเป็นชื่อของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น เป็นเรื่องของการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 38 แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าว และระยะเวลาในการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนเช่นว่านี้ ไม่ใช่เรื่องของการกำหนดอายุความไม่ว่าจะเป็นในทางแพ่งหรือทางอาญา จึงไม่ตกอยู่ในกำหนดอายุความทั่วไป 10 ปี

คดีสืบเนื่องมาจากศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดยืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 และศาลชั้นต้นให้ริบทรัพย์สินรวม 11 รายการ ของจำเลยที่ 2 อันได้แก่ เงินสด 965,620 บาท สร้อยคอทองคำ ลายช้อทกเหลี่ยมสลับท่วง 1 เส้น สร้อยคอทองคำ ลายช้อกลมสลับท่วง 1 เส้น สร้อยข้อมือทองคำ 1 เส้น พระโลหะปางสมาธิพร้อมกรอบทองคำ 1 องค์ โลหะชุบทองประดับหินสีขาว เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เลขที่บัญชี 151 - 6 - 00xxx - x และ 151 - 2 - 28xxx - x เงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เลขที่ 362 - 0 - 65xxx - x เงินฝากในบัญชีออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ 325 - 1 - 07xxx - x ในชื่อบัญชีจำเลยที่ 2

พร้อมดอกเบี้ย และที่ดินตามโฉนดที่ดิน เลขที่ 4691 พร้อมสิ่งปลูกสร้างให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 ต่อมาวันที่ 4 เมษายน 2560 จำเลยที่ 2 ยื่นคำร้องว่า เงินฝากในบัญชีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เลขที่บัญชี 151 - 6 - 00xxx - x และ 151 - 2 - 28xxx - x เงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เลขที่ 362 - 0 - 65xxx - x โจทก์ไม่ได้บังคับคดีและไม่ได้ดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภายในกำหนด 10 ปี นับแต่คดีถึงที่สุด จึงขาดอายุความตามกฎหมาย ขอให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่จำเลยที่ 2

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตามคำร้องตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้อง ก็ไม่มีเหตุที่จะคืนทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้วให้แก่จำเลยที่ 2 ได้ ยกคำร้อง

จำเลยที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน

จำเลยที่ 2 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ว่ามีเหตุที่จะต้องสั่งให้คืนทรัพย์สินตามคำร้องแก่จำเลยที่ 2 หรือไม่ โดยจำเลยที่ 2 ฎีกาในทำนองว่า แม้ศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้ว แต่ก็ได้ดำเนินการให้มีการริบทรัพย์สินเกี่ยวกับเงินฝากในบัญชีธนาคารตามคำร้องของจำเลยที่ 2 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งมีกำหนดอายุความทั้งทางแพ่งและทางอาญา เมื่อพ้นกำหนดอายุความ 10 ปี จึงต้องคืนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ 2 ที่เป็นเจ้าของเดิม เห็นว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 คือ เพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ ตามที่ปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรการริบทรัพย์สินตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จึงมีส่วนช่วยเสริมประสิทธิภาพในการริบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้กว้างขวางกว่าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายฉบับอื่น และยังเปลี่ยนแปลงปลายทางของทรัพย์สินเหล่านี้ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น อันเป็นประโยชน์ต่อการปราบปรามยาเสพติดของประเทศ โดยมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ริบ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังนั้น เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องของจำเลยที่ 2 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวย่อมตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในทันที โดยมีต้องมีการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ทรัพย์สินนั้นต้องตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพิ่มเติมอีก ส่วนการเปลี่ยนแปลงชื่อบัญชีเงินฝากของธนาคาร

ไปเป็นชื่อของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น เป็นเรื่องของการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และระยะเวลาในการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุนเช่นว่ามานี้ ไม่ใช่เรื่องของการกำหนดอายุความไม่ว่าจะเป็นในทางแพ่งหรือทางอาญา จึงไม่ตกอยู่ในกำหนดอายุความทั่วไป 10 ปี ดังที่จำเลยที่ 2 อ้าง ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งยกคำร้องของจำเลยที่ 2 มานั้น ชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

2. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8133/2561

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นาย อ. กั๊ปก

แม้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองจะถึงที่สุดแล้ว แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในภายหลังว่า คดีที่ผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 กั๊ปกเป็นจำเลยในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองในคดีนี้ ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 คือ ผู้คัดค้านที่ 1 ในคดีนี้ ย่อมแสดงว่าผู้คัดค้านที่ 1 มิได้เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองในคดีนี้แล้ว ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองจึงไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ศาลจะสั่งริบได้ ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 อีกต่อไป จึงต้องคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินรายการที่ 1, 3 ถึง 7, 9 ถึง 13, 15 ถึง 20, 22, 25 ถึง 69 ตามคำร้องขอให้ริบทรัพย์สิน ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการริบทรัพย์สินรายการที่ 3, 5, 65 ถึง 69 ของผู้คัดค้านที่ 1 และทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 32

ผู้ร้องยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง

ผู้คัดค้านที่ 1 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้คืนทรัพย์สินรายการที่ 1, 3 ถึง 7, 9 ถึง 13, 15 ถึง 20, 22, 25 ถึง 69 แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังได้ว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินรายการที่ 1, 3 ถึง 7, 9 ถึง 13, 15 ถึง 20, 22 และ 25 ถึง 69 ของผู้คัดค้านทั้งสองให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้คัดค้านทั้งสองไม่อุทธรณ์ คดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมาปรากฏว่า คดีที่ผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกเป็นจำเลยในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองดังกล่าว ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3257/2547 ของศาลชั้นต้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้คืนทรัพย์สินตามคำร้องของผู้คัดค้านทั้งสองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งรับทรัพย์สินนั้น เท่ากับเป็นการขอให้คืนทรัพย์สินที่รับให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสองนั่นเอง แม้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองจะถึงที่สุดแล้ว แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในภายหลังว่า คดีที่ผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกเป็นจำเลยในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองในคดีนี้ ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 คือผู้คัดค้านที่ 1 ในคดีนี้ ย่อมแสดงว่าผู้คัดค้านที่ 1 มิได้เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองในคดีนี้แล้ว ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองจึงไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ศาลจะสั่งรับได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 อีกต่อไป จึงต้องคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง แต่สำหรับทรัพย์สินรายการที่ 1 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้คืนแก่ผู้คัดค้านที่ 1 ด้วยนั้น เห็นว่า แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินในคดีนี้ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 1 เพียงคนเดียว แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในคดีอาญาที่ผู้คัดค้านที่ 1 ถูกฟ้องว่า ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 สำหรับทรัพย์สินรายการที่ 1 เป็นเงินสด 2,480,690 บาท ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านและนำสืบต่อสู่ว่าเป็นเงินของจำเลยที่ 2 ซึ่งในคดีอาญาดังกล่าวศาลฎีกาพิพากษาคดีถึงที่สุดแล้วว่า จำเลยที่ 2 กระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนจำนวน 20,000 เม็ด จึงถือว่าจำเลยที่ 2 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงเข้าข้อสันนิษฐานว่า ทรัพย์สินส่วนของจำเลยที่ 2 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคสอง เมื่อจำเลยที่ 2 ไม่ยื่นคำคัดค้านต่อสู้อคดีนี้ จึงฟังได้ว่าเงินสดจำนวนดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ซึ่งต้องรับ ทั้งผู้คัดค้านที่ 1 เองก็ไม่ได้ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการรับทรัพย์สินรายการนี้ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้คืนทรัพย์สินรายการที่ 1 คือ เงินสด 2,480,690 บาท แก่ผู้คัดค้านทั้งสองจึงไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้นบางส่วน

พิพากษาแก้เป็นว่า ไม่คืนทรัพย์สินรายการที่ 1 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

3. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7018/2561

โจทก์ - นายศุภสวัสดิ์หรือสุเอส เขียวพรหม หรืออัฐวิวัฒน์โชควัฒนพรหม

จำเลย - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

มาตรา 32 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนี้ เมื่อตามคำฟ้องโจทก์อ้างว่า ในส่วนคดีอาญาศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ที่ให้ยกฟ้อง เป็นผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของโจทก์เป็นอันสิ้นสุดลง จำเลยไม่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินของโจทก์อีกต่อไป จึงเป็นกรณีที่โจทก์กล่าวอ้างว่าศาลชั้นต้นในคดีริบทรัพย์สินตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ร.2/2549 ดำเนินกระบวนการพิจารณามีคำสั่งริบทรัพย์สินโดยมิชอบ มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของมาตรา 32 วรรคหนึ่ง ที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมและเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 โจทก์ชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ร.2/2549 ที่มีการพิจารณาที่ผิดระเบียบเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งริบทรัพย์สินและคืนเงินที่ริบแก่โจทก์ต่อไป โจทก์จะมายื่นฟ้องเป็นคดีใหม่หาได้ไม่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ เรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกาศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 247 (เดิม) ที่ใช้บังคับในขณะที่ยื่นฟ้อง

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยใช้เงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปี ของต้นเงิน 149,362.90 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนเงิน 149,362.90 บาท แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

จำเลยฎีกาโดยได้รับอนุญาตให้ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2546 โจทก์ถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีคำสั่งยึดรถยนต์ ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน กข 2958 มหาสารคาม ไว้ชั่วคราว ต่อมาในคดีส่วนอาญาพนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามได้ยื่นฟ้องโจทก์กับพวกเป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 3260/2546 และศาลชั้นต้นมีคำสั่งลงโทษจำคุกโจทก์ มีกำหนด 6 ปี ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3085/2547 ของศาลชั้นต้น ระหว่างโจทก์อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินนำรถยนต์ของโจทก์ออกขายทอดตลาดได้เงิน 420,000 บาท โดยนำเงิน

270,637.10 บาท ไปชำระค่าเช่าซื้อแก่บริษัทโตโยต้า ลีสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ให้เช่าซื้อ ส่วนเงินที่เหลือ 149,362.90 บาท มีคำสั่งให้ยึดไว้ชั่วคราว เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2548 คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดเงิน 149,362.90 บาท เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548 คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำวินิจฉัยว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่โจทก์มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้ริบเงินของโจทก์จำนวนดังกล่าว เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2548 พนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบเงินจำนวนดังกล่าว โจทก์ยื่นคำคัดค้านว่า เงิน 149,362.90 บาท เป็นของโจทก์ มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นทำการไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ริบเงิน 149,362.90 บาท ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โจทก์ซึ่งเป็นผู้คัดค้านไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งริบเงินจำนวนดังกล่าว คดีถึงที่สุด ต่อมาเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 ศาลอุทธรณ์ภาค 4 มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ยกฟ้อง พนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามยื่นฎีกา และเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2555 ศาลฎีกาพิพากษายืน

คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า อุทธรณ์ของจำเลยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และตามข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติดังกล่าวข้างต้น กรณียังไม่ต้องด้วยบทบัญญัติของมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 หรือไม่ แต่ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยเสียก่อนว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องคดีนี้หรือไม่ โจทก์บรรยายฟ้องเป็นใจความว่า เมื่อศาลฎีกาในส่วนคดีอาญาพิพากษาให้ยกฟ้อง เป็นผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของโจทก์เป็นอันสิ้นสุดลง จำเลยยอมไม่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินของโจทก์อีกต่อไป จึงต้องคืนเงิน 149,362.90 บาท แก่โจทก์ เห็นว่า มาตรา 32 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่มิคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนี้ เมื่อตามคำฟ้องโจทก์อ้างว่าศาลฎีกาในคดีส่วนอาญาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ที่ให้ยกฟ้อง จึงเป็นกรณีที่โจทก์กล่าวอ้างว่าศาลชั้นต้นในคดีริบทรัพย์สินตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ร.2/2549 ดำเนินกระบวนการพิจารณามีคำสั่งริบทรัพย์สินโดยมิชอบ มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของมาตรา 32 วรรคหนึ่ง ที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมและเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 ซึ่งศาลชั้นต้นตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ร.2/2549 ที่มีการพิจารณาที่ผิดระเบียบมีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ โจทก์ขอที่จะยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ร.2/2549 เพื่อให้เพิกถอนคำสั่งริบทรัพย์สินและคืนเงินที่ริบแก่โจทก์ต่อไป โจทก์จะมายื่นฟ้องเป็นคดีใหม่หาได้ไม่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ ซึ่งเรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 247 (เดิม) ที่ใช้บังคับในขณะที่ฟ้อง คดีไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกา ข้อกฎหมายของจำเลยอีกต่อไป

พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

4. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6623/2561

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดเชียงราย

ผู้คัดค้าน - จำลิตตำรวจ บุญฤทธิ์ ศรีบุญเรือง กับพวก

ผู้ร้องยื่นคำร้องเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2549 ขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนและมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทั้ง 2 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29 และ 31 ซึ่งเป็นการยื่นคำร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สินก่อนวันที่ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.2550 ใช้บังคับ คดีของผู้ร้องจึงไม่อยู่ในบังคับของ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.2550 ดังนี้ เมื่อผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง จึงเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ที่จะพิจารณาพิพากษาคดี การที่ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาอุทธรณ์ของผู้คัดค้านทั้งสอง จึงเป็นการไม่ชอบปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

5. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6418/2561

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดนราธิวาส

ผู้คัดค้าน - นายมุฮัมหมัดไอมัน บินซารูติน กับพวก

ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่งนั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุดและแสดงให้ศาลเห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด..." ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ขณะยื่นคำคัดค้านผู้คัดค้านที่ 3 เป็นเพียงผู้เช่าซื้อโดยยังผ่อนชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ ผู้คัดค้านที่ 3 จึงมิใช่เป็นเจ้าของรถยนต์ดังกล่าวในอันที่จะใช้สิทธิร้องขอคืนได้ แม้ต่อมาเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2559 ผู้คัดค้านที่ 3 ได้ชำระค่าเช่าซื้อจนครบถ้วนและรับโอนกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ดังกล่าวมา ก็ไม่ทำให้ผู้คัดค้านที่ 3 กลับเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านขึ้นมาได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้คืนรถยนต์ดังกล่าวแก่ผู้คัดค้านที่ 3 ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น

6. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6045/2561 (ประชุมใหญ่)

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี

ผู้คัดค้าน - นาย ศ.

การที่จำเลยถึงแก่ความตายในระหว่างที่โจทก์ขออนุญาตฎีกา เป็นกรณีที่ไม้อาจดำเนินคดีต่อไปได้เพราะเหตุจำเลยถึงแก่ความตาย ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 32 วรรคสอง การยึดทรัพย์สินของจำเลยจึงยังไม่สิ้นสุด เมื่อผู้คัดค้านซึ่งเป็นทายาท

ของจำเลยได้ยื่นคำคัดค้าน ขอให้ยกคำร้องเข้ามาในคดีนี้ และศาลชั้นต้นได้สวนจนสิ้นกระแสความทั้งศาลชั้นต้น และศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยในประเด็นว่า ทรัพย์สินที่ยึดไว้ในคดีนี้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดหรือไม่แล้ว ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ต่อไป (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 13/2561)

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งริบทรัพย์สิน 2 รายการ ได้แก่ เงินสด 522,400 บาท และสร้อยคอ ลายโซ่ 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 15.1 กรัม ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบเงินสด 522,400 บาท สร้อยคอทองคำ 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 15.1 กรัม ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดพิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังยุติโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดโต้แย้งในชั้นนี้ว่า ผู้คัดค้านเป็นบุตร โดยชอบด้วยกฎหมายของนายหวิน จำเลยในคดีอาญามาตราเลขแดงที่ 356/2556 ของศาลชั้นต้น เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2555 เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรนาญจัมจับกุมจำเลยพร้อมยึดเงินสด 522,400 บาท และสร้อยคอทองคำ 1 เส้น เป็นของกลาง โดยแจ้งข้อกล่าวหาจำเลยว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดผู้อื่นมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ต่อมาผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง ดำเนินคดีแก่จำเลย ครั้นวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2556 ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย 20 ปี และปรับ 1,000,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ระหว่างนั้นคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่า ทรัพย์สินทั้งสอง รายการเป็นทรัพย์สินที่ได้มาเกินฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจการอย่างอื่นโดยสุจริต และเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินทั้งสองรายการ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวเป็นคดีนี้ ต่อมาศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายกฟ้อง คดีอาญา ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งจำหน่ายคดีนี้ชั่วคราวระหว่างรอฟังผลว่าพนักงานอัยการโจทก์จะยื่นคำร้อง ขออนุญาตฎีกาคดีอาญาหรือไม่ ในวันที่ 28 มิถุนายน 2557 ระหว่างรอฟังผลจำเลยถึงแก่ความตาย ต่อมาวันที่ 18 พฤษภาคม 2558 ศาลชั้นต้นแจ้งคำสั่งศาลฎีกาที่ให้จำหน่ายคดีคำร้องขออนุญาตฎีกาของพนักงานอัยการ โจทก์อันเนื่องจากจำเลยถึงแก่ความตาย ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินทั้งสองรายการ ผู้คัดค้าน อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้คัดค้านฎีกา

พิเคราะห์แล้ว เห็นควรวินิจฉัยก่อนว่า กรณีที่จำเลยถึงแก่ความตายในระหว่างโจทก์ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกา ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นคดีหลักที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้อง ถือได้ว่ามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องจำเลยตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง ซึ่งทำให้การยึดทรัพย์สินของจำเลยสิ้นสุดลงหรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า การที่จำเลยถึงแก่ความตายในระหว่างที่โจทก์ขออนุญาตฎีกา เป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินคดีต่อไปได้เพราะเหตุจำเลยถึงแก่ความตายตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 32 วรรคสอง การยึดทรัพย์สินของจำเลยจึงยังไม่สิ้นสุด เมื่อผู้คัดค้านซึ่งเป็นทนายของจำเลยได้ยื่นคำคัดค้าน ขอให้ยกคำร้องเข้ามาในคดีนี้ และศาลชั้นต้นไต่สวนจนสิ้นกระแสความทั้งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยในประเด็นว่า ทรัพย์สินที่ยึดไว้ในคดีนี้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่แล้ว ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ต่อไป

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า สมควรริบทรัพย์สินทั้งสองรายการนี้ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือไม่ โดยผู้ร้องนำสืบว่า จากการสอบคำให้การของจำเลยได้ความว่าจำเลยประกอบอาชีพรับจ้างตัดผม และเย็บเสื้อผ้ามีรายได้รวมกันเฉลี่ยวันละ 600 บาท นอกจากนี้ยังมีรายได้จากองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเดือนละ 1,400 บาท สำหรับเงินสดที่ถูกยึดไว้เป็นเงินของผู้คัดค้าน 300,000 บาท ส่วนอีก 222,400 บาท เป็นเงินสะสมของจำเลย โดยมีบางส่วนนำไปซื้อสร้อยคอทองคำที่ถูกยึดไว้ด้วย แต่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีความเห็นว่า ทรัพย์สินทั้งสองรายการเป็นทรัพย์สินที่ได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจการอย่างอื่นโดยสุจริต และเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินดังกล่าว เห็นว่า ผู้คัดค้านนำสืบเพียงว่า จำเลยได้รับเงินจากทางราชการในฐานะเป็นผู้เข้าร่วมพัฒนาชาติไทยในปีที่จำเลยถูกจับกุม 225,000 บาท ส่วนเงินสดที่ถูกยึดจำนวน 522,400 บาท เป็นของผู้คัดค้าน 300,000 บาท ก็ได้ความตามใบสรุปยอดบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมพัฒนาชาติไทยว่า เงินที่จำเลยได้รับความช่วยเหลือดังกล่าวโอนเข้าบัญชีธนาคารของจำเลยบัญชีเลขที่ 401 - 3 - 11xxx - x แต่ผู้คัดค้านเบิกความตอบผู้ร้องถามค้านว่า ผู้คัดค้านไม่ได้ตรวจสอบบัญชีธนาคารว่ามีเงินจำนวนดังกล่าวอยู่หรือไม่ และผู้คัดค้านก็มีได้นำบัญชีธนาคารของจำเลยมาแสดงต่อศาลเพื่อให้เห็นความเคลื่อนไหวทางบัญชีว่าจำเลยมีเงินสะสมมาโดยตลอดสอดคล้องกับจำนวนเงินที่ถูกยึดไว้ นอกจากนี้ยังได้ความตามทางนำสืบของผู้คัดค้านต่อไปอีกว่า ผู้คัดค้านก็มีบัญชีเงินฝากที่ธนาคารเช่นกัน ผู้คัดค้านสามารถนำเงินจำนวน 300,000 บาท เข้าฝากในบัญชีของตนเองได้ ที่ผู้คัดค้านอ้างว่า มีขโมยขึ้นบ้านจึงนำเงินฝากไว้กับจำเลยจึงเป็นพิรุณไม่น่าเชื่อถือ ตรงกันข้ามกลับได้ความจากคำเบิกความของนางสมพร มารดาผู้คัดค้านว่า ผู้คัดค้านไปพักกับจำเลยและนำเงินของพยานจำนวน 280,000 บาท ไปด้วย จึงขัดแย้งกันเอง ทำให้น่าเชื่อว่าผู้คัดค้านและนางสมพรต่างเบิกความเพื่อจะอ้างว่าเงินจำนวน 300,000 บาท ไม่ใช่เงินของจำเลยเท่านั้น ส่วนสร้อยคอทองคำนั้นก็ไ้ความว่า จำเลยประกอบอาชีพรับจ้างตัดผมและเย็บเสื้อผ้าบริเวณใต้ถุนบ้านของจำเลยเอง เป็นบ้านตามชนบททั่ว ๆ ไปไม่เป็นย่านชุมนุมชน จึงไม่น่าเชื่อว่าจำเลยจะมีรายได้สม่ำเสมอทุกวันเฉลี่ยวันละ 600 บาทเพียงพอที่จะมีเงินเก็บสะสมซื้อสร้อยคอทองคำได้ พยานหลักฐานที่ผู้คัดค้านนำสืบมาจึงไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า

ทรัพย์สินทั้งสองรายการไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือจำเลยได้ทรัพย์สินดังกล่าวมาโดยสุจริต หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิขอคืนทรัพย์สินดังกล่าว

ส่วนที่ผู้คัดค้านฎีกาว่า มีการควบคุมจำเลยไว้เกิน 3 วัน เป็นการไม่ชอบ การยึดทรัพย์สินจึงไม่ชอบเช่นกันนั้น เป็นฎีกาปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย มีผลอย่างเดียวกับการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งมีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง (เดิม) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.2550 มาตรา 3 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาริบทรัพย์สินทั้งสองรายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

7. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9993 - 9994/2560

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นางชนิกานต์หรือวารีหรืออ้อย กระฎุมพร กับพวก

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินซึ่งมีโทษทางอาญาและมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเนื่องจากเห็นสมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการกำหนดมาตรการทางอาญาที่ดำเนินคดีต่อบุคคลที่กระทำความผิดฐานฟอกเงิน โดยกำหนดโทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดด้วยการจำคุก ปรับ หรือริบทรัพย์สินทางอาญา และกำหนดมาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 6 ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 ไว้และให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน การดำเนินการต่อทรัพย์สินดังกล่าวเป็นมาตรการของรัฐที่บังคับเข้ากับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งมุ่งต่อเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือจากการสนับสนุน หรือการช่วยเหลือการกระทำความผิด หรือที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอนซึ่งเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ตลอดทั้งดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อให้ตกเป็นของแผ่นดิน ทั้งนี้ไม่ว่าจะจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดถูกลงโทษหรือไม่ ก็สามารถดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ จึงเป็นการดำเนินคนละส่วนกับการดำเนินคดีอาญาต่อบุคคล การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินจึงมิใช่เป็นเรื่องโทษทางอาญาตาม ป.อ. มาตรา 18 แต่เป็นการใช้อำนาจรัฐในการติดตามหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจากผู้ครอบครองเงินหรือทรัพย์สินที่เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานมาก่อนโดยมิชอบให้ตกเป็นของแผ่นดิน เพื่อตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและทำลายแรงจูงใจสำคัญในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนสูงซึ่งเป็นมาตรการพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะในการคุ้มครอง

ประโยชน์ของสังคมและประโยชน์สาธารณะกรณีมิใช่เป็นการบังคับใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่ง และไม่อยู่ในบังคับว่าด้วยกำหนดอายุความตาม ป.อ. มาตรา 95 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 ลักษณะ 6 หมวด 2 ผู้ร้องย่อมมีอำนาจขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินได้โดยไม่มีขอบเขตเรื่องระยะเวลาในการติดตามยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้พิจารณาพิพากษารวมกันโดยเรียกผู้ร้องทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้อง เรียกผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ในสำนวนแรกและสำนวนที่สองว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 7 ในสำนวนแรกว่า ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 7 ผู้คัดค้านที่ 8 และที่ 9 ในสำนวนแรกและผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 ในสำนวนที่สองว่า ผู้คัดค้านที่ 8 และที่ 9 ผู้คัดค้านที่ 10 ในสำนวนแรกว่า ผู้คัดค้านที่ 10 ผู้คัดค้านที่ 11 ในสำนวนแรกและผู้คัดค้านที่ 5 ในสำนวนที่สองว่า ผู้คัดค้านที่ 11 ผู้คัดค้านที่ 12 ในสำนวนแรกและผู้คัดค้านที่ 6 ในสำนวนที่สองว่า ผู้คัดค้านที่ 12 ผู้คัดค้านที่ 13 ถึงที่ 15 ในสำนวนแรกว่า ผู้คัดค้านที่ 13 ถึงที่ 15 ผู้คัดค้านที่ 16 และที่ 17 ในสำนวนแรกและผู้คัดค้านที่ 7 และที่ 8 ในสำนวนที่สองว่า ผู้คัดค้านที่ 16 และที่ 17 ผู้คัดค้านที่ 18 ถึงที่ 21 ในสำนวนแรกว่า ผู้คัดค้านที่ 18 ถึงที่ 21 ผู้คัดค้านที่ 9 ถึงที่ 12 ในสำนวนที่สองว่า ผู้คัดค้านที่ 22 ถึงที่ 25 และผู้คัดค้านที่ 22 ถึงที่ 28 ในสำนวนแรกว่า ผู้คัดค้านที่ 26 ถึงที่ 32 ตามลำดับ

คดีสำนวนแรกและสำนวนที่สอง ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด พร้อมดอกผลของทรัพย์สินที่เป็นเงินฝากในบัญชีธนาคารตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 51

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 14 ที่ 16 ถึงที่ 20 และที่ 22 ถึงที่ 25 ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

ผู้คัดค้านที่ 21 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและเพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัด และคืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้านที่ 21

ผู้คัดค้านที่ 26 ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้านที่ 26

ผู้คัดค้านที่ 27 ยื่นคำคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิ โดยให้ที่ดินจำนองตกเป็นของแผ่นดินหลังจากระงับการจำนองแก่ผู้คัดค้านที่ 27 ก่อน และให้ผู้คัดค้านที่ 27 หักเงินฝากในบัญชีสะสมทรัพย์เลขที่ 177 0 36xxxx จำนวน 100,000 บาท ไปชำระเงินที่จ่ายไปตามเช็คในบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเลขที่ 177 3 03xxxx และหักเงินฝากในบัญชีสะสมทรัพย์เลขที่ 117 0 43xxxx จำนวน 1,440,000 บาท ไปชำระเงินที่จ่ายไปตามเช็คในบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 177 3 04xxxx ส่วนที่เหลือจึงให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ผู้คัดค้านที่ 28 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง และสั่งคืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้านที่ 28

ผู้คัดค้านที่ 29 ยื่นคำคัดค้านขอให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้านที่ 29

ผู้คัดค้านที่ 30 ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้านที่ 30

ผู้คัดค้านที่ 31 ยื่นคำคัดค้านขอให้ศาลสั่งคุ้มครองสิทธิ โดยให้ผู้คัดค้านที่ 31 บังคับชำระหนี้ จากเงินฝากดังกล่าวหรือหักกลบลบหนี้ได้

ผู้คัดค้านที่ 32 ยื่นคำคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้คัดค้านที่ 32 โดยให้ได้รับชำระหนี้ในจำนวนที่ผู้คัดค้านที่ 32 ชำระหนี้แทนผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 8 ที่ 9 และที่ 11 ไป พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 8 ที่ 9 และที่ 11

ระหว่างไต่สวน ผู้คัดค้านที่ 27 ขอลงคำคัดค้าน ศาลชั้นต้นอนุญาต

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทรัพย์สินในสำนวนแรกและในสำนวนที่สอง พร้อมดอกผล ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 51 ยกเว้นทรัพย์สินในสำนวนแรก อาวุธปืน เงินฝากธนาคาร เครื่องประดับและอัญมณี กล้องถ่ายรูป และทรัพย์สินในสำนวนที่สอง ให้คืนแก่เจ้าของ ให้ผู้คัดค้านที่ 31 มีสิทธิหักชำระหนี้บัตรเครดิตจำนวน 55,413.25 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 13 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2545 เป็นต้นไป จากบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เลขที่ 045 1 05xxx x คำขออื่นของผู้ร้อง และคำร้องของผู้คัดค้านที่ 32 ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 14 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 อุทธรณ์ โดยผู้คัดค้านที่ 2 ถึงที่ 10 ที่ 12 ถึงที่ 14 ที่ 16 ที่ 17 และที่ 19 ได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์อย่างคนอนาถา

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ทั้งสองสำนวนให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 14 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ฎีกา โดยผู้คัดค้านที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 5 ถึงที่ 10 ที่ 14 ที่ 16 ที่ 17 และที่ 19 ได้รับอนุญาตให้ฎีกาอย่างคนอนาถา ส่วนผู้คัดค้านที่ 13 ศาลชั้นต้นรับฎีกาปัญหาข้อกฎหมาย ส่วนฎีกาเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับ ผู้คัดค้านที่ 13 ไม่อุทธรณ์คำสั่งจึงยุติ

ศาลฎีกาคณะคดีปกครองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมีได้โต้แย้งคัดค้านในชั้นนี้ฟังได้ว่า เมื่อปี 2530 เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมนายดำรงหรือเบาะ นายสมศักดิ์หรือเปี้ยก และนายประเสริฐ ได้พร้อมเฮโรอีนจำนวน 21 กระสอบ น้ำหนัก 615,964 กรัม บนเรือประมงชื่อเทพมงคล จากการสืบสวนทราบว่า นายประสิทธิ์หรือชาญชัย หรือเหวยเซี่ยะกังหรือไท่เซิง เป็นนายทุนผู้ผลิตส่งไปขายต่างประเทศ ต่อมาปี 2531 จึงจับกุมนายประสิทธิ์ได้ ผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องนายประสิทธิ์เป็นจำเลยต่อศาลอาญาในข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามส่งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ศาลอาญาพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ในระหว่างพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว นายประสิทธิ์ ศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ปล่อยนายประสิทธิ์ชั่วคราว ในวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ นายประสิทธิ์ไม่มาศาล ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่านายประสิทธิ์มีความผิดตามฟ้องให้ประหารชีวิต นายประสิทธิ์ฎีกา ศาลฎีกาพิพากษาแก้เป็นว่าให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต ต่อมาวันที่ 26 ธันวาคม 2544 เจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานเจ้าหน้าที่จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) นำหมายค้นไปตรวจค้นบ้านเลขที่ 336, 399, 275 ห้างหุ้นส่วนสามัญ พลอยแดง และบริษัทออเรนจ์ คัลเลอร์ คอมพิวเตอร์ จำกัด กับยึดและอายัดทรัพย์สินในสำนวนแรกและในสำนวนที่สองเป็นของกลาง คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาข้อมูลของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 เกี่ยวกับการทำธุรกรรมของผู้คัดค้านทั้งสามสิบสองแล้วเชื่อว่าทรัพย์สินดังกล่าวตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำ

ความผิดมูลฐานจึงมีมติให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งเรื่องให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตามคำร้องตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังฟังได้ว่าผู้คัดค้านที่ 1 เป็นภริยาของผู้คัดค้านที่ 2 และเป็นน้องของผู้คัดค้านที่ 11 ผู้คัดค้านที่ 9 เป็นมารดาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 11 และที่ 13 ผู้คัดค้านที่ 3 เป็นน้องสะใภ้ของผู้คัดค้านที่ 9 ผู้คัดค้านที่ 8 เป็นน้องของผู้คัดค้านที่ 9 ผู้คัดค้านที่ 4 และที่ 12 เป็นบุตรของผู้คัดค้านที่ 11 ผู้คัดค้านที่ 6 เป็นลูกผู้พี่น้องของผู้คัดค้านที่ 11 ผู้คัดค้านที่ 5 ที่ 7 ที่ 10 และที่ 14 เป็นญาติเกี่ยวดองกับผู้คัดค้านที่ 11 บริษัทและห้างหุ้นส่วนผู้คัดค้านที่ 16 ถึงที่ 20 และที่ 22 ถึงที่ 25 เป็นนิติบุคคลที่มีผู้คัดค้านข้างต้นเกี่ยวพันเป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ และพนักงาน มีการเปิดบัญชีเงินฝากร่วมกัน หรือเปิดบัญชีเงินฝากไว้เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของนิติบุคคล มีการเปิดบัญชีเพื่อใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์ แทนกัน ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้ทรัพย์สินในสำนวนแรกและในสำนวนที่สองพร้อมดอกผลตามคำร้อง ตกเป็นของแผ่นดิน ให้คืนทรัพย์สิน อวูธป็น เงินฝากธนาคาร เครื่องประดับและอัญมณี กล้องถ่ายรูป ในสำนวนแรก และทรัพย์สินในสำนวนที่สองแก่เจ้าของ ให้ผู้คัดค้านที่ 31 มีสิทธิหักชำระหนี้บัตรเครดิตจำนวน 55,413.25 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 13 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2545 เป็นต้นไปจากบัญชีเงินฝาก กระแสรายวันเลขที่ 045 1 05xxx x ในสำนวนแรก ผู้ร้องไม่อุทธรณ์ปัญหาเกี่ยวกับทรัพย์สินที่คืนดังกล่าวและสิทธิหักชำระหนี้บัตรเครดิตของผู้คัดค้านที่ 31 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น และผู้คัดค้านที่ 15 ที่ 18 และที่ 20 ถึงที่ 31 ไม่อุทธรณ์จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นเช่นกัน

ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 3 ที่ 5 ถึงที่ 7 ที่ 10 ที่ 14 และที่ 32 ข้อ 4.7 เห็นว่า เนื้อหาฎีกาของผู้คัดค้านในส่วนที่เป็นสาระสำคัญล้วนคัดลอกข้อความในอุทธรณ์มาทั้งสิ้น คงมีส่วนเพิ่มเติมบ้างเล็กน้อย ในรายละเอียด ซึ่งศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยในปัญหาเดียวกันไว้แล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 3 ที่ 5 ถึงที่ 7 ที่ 10 ที่ 14 และที่ 32 ข้อ 4.7 มิได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์โดยชัดแจ้งว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไม่ถูกต้อง หรือคลาดเคลื่อนอย่างไร ควรวินิจฉัยอย่างไร และด้วยเหตุผลใด ส่วนฎีกาของผู้คัดค้านที่ 4 และที่ 12 ข้อ 4.4 ที่ฎีกาว่า ผู้คัดค้านที่ 11 เช่าซื้อรถยนต์หมายเลขทะเบียน ทรฐ 789 กรุงเทพมหานคร ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 4 ซึ่งเป็นบุตรอันเป็นการอุปการะไม่เกินแก่ฐานะานุรูปและเป็นเรื่องของศีลธรรมอันดีที่แม่มีต่อบุตร นั้น ผู้คัดค้านที่ 4 และที่ 12 ไม่ได้กล่าวอ้างไว้ในคำคัดค้าน เป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ จึงต้องห้ามฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่ใช้บังคับขณะยื่นคำร้อง ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของผู้คัดค้านที่ 3 ที่ 5 ถึงที่ 7 ที่ 10 ที่ 14 ที่ 32 ข้อ 4.7 ที่ 4 และที่ 12 ข้อ 4.4 มานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ถึงที่ 13 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ว่า คำร้องของผู้ร้องเคลือบคลุมหรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องของผู้ร้องบรรยายให้เห็นแล้วว่า นายประสิทธิ์หรือชาญชัยหรือเต็ง หรือเว่ยเซี่ยะกัง หรือเหว่ยเซี่ยะกัง กระทำความผิดเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายยาเสพติดและนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไปประกอบธุรกิจบังหน้า โดยให้บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ดำเนินการ อันมีลักษณะเป็นการโอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเข้าข่ายเป็นการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงมีคำสั่งมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการ

ทำธุรกรรม และรายการการสืบสวนพฤติการณ์ของนายประสิทธิ์รวมทั้งบุคคลและนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ ต่อมาวันที่ 26 ธันวาคม 2544 เวลากลางวัน เจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานเจ้าหน้าที่ได้นำหมายค้นของศาลอาญาเข้าตรวจค้นบ้านและสถานที่ประกอบธุรกิจหลายแห่งและได้ยึดทรัพย์สินจำนวนมาก เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีเหตุอันควร เชื่อได้ว่า ทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานตรวจพบและยึดมาเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินดังกล่าวไว้ชั่วคราว พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รวบรวมพยานหลักฐาน แล้วพบว่า นายประสิทธิ์ได้ร่วมกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาตั้งแต่ปี 2523 เรื่อยมา จนกระทั่งถูกจับกุม ดำเนินคดีเมื่อปี 2531 แต่นายประสิทธิ์หลบหนีไปในระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราวในชั้นอุทธรณ์ นายประสิทธิ์ ยังคงร่วมกับพวกกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตลอดมาจนถึงปัจจุบัน และนายประสิทธิ์ได้ร่วมกับผู้คัดค้าน ที่ 11 ซึ่งเป็นภริยาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จัดตั้งบริษัทขึ้นประกอบธุรกิจบังหน้าเพื่อทำการฟอกเงิน และผู้คัดค้าน ที่ 11 ได้ร่วมกับเครือข่ายและบุคคลใกล้ชิดจัดตั้งบริษัทและห้างหุ้นส่วนสามัญขึ้นประกอบธุรกิจบังหน้าเพื่อทำการฟอกเงิน คณะกรรมการธุรกรรมเห็นว่า กรณีที่ปรากฏหลักฐานเชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ซึ่งเป็นสภาพแห่งข้อหา โดยมีข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่า กรณีปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดของนายประสิทธิ์ ซึ่งบุคคลและนิติบุคคลดังกล่าวได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต ในส่วนว่าเงินหรือทรัพย์สิน ใดตามบัญชีทรัพย์สินท้ายคำร้องที่ผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกได้รับโอนมาจากนายประสิทธิ์ หรือได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานหรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้เห็นส่วนตนของผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกโดยเฉพาะจึงย่อมมี ข้อมูลเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี ทั้งเป็นรายละเอียดที่ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกสามารถนำสืบพิสูจน์กันในส่วน ใดส่วนได้ คำร้องของผู้ร้องจึงแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลัก แห่งข้อหาตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 59 วรรคหนึ่ง ประกอบ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรคสอง คำร้องของผู้ร้อง จึงไม่เคลือบคลุม ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ถึงที่ 13 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ถึงที่ 13 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มีผลใช้บังคับย้อนหลังได้หรือไม่ เห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยคดีสองคดีซึ่งเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเช่นเดียวกันกับคดีนี้ และการวินิจฉัยบทบัญญัติหมวด 6 ต้องเข้า ความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 ก่อน จึงเป็นการวินิจฉัยอยู่ในตัวว่าบัญญัติลักษณะของความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ใช้บังคับย้อนหลังได้ ส่วนที่ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ถึงที่ 13 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ฎีกาว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 40 - 41/2546 เป็นการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แต่ปัจจุบันนี้ได้มีการ ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวแล้ว และได้มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 3 วรรคสอง บัญญัติให้การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

และหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม ซึ่งหลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังเป็นโทษนั้น เป็นหนึ่งในสาระสำคัญของหลักนิติธรรม การที่ผู้ร้องใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ย้อนหลังให้เป็นโทษแก่ผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกนั้น แม้จะเคยได้รับการรับรองโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวข้างต้น แต่เมื่อมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จึงทำให้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันสิ้นผลบังคับไปโดยปริยาย เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยคดีดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 32 ซึ่งบัญญัติว่า บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้รับการกระทำอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้ อันเป็นบทบัญญัติตามหลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังเป็นโทษ ตามหลักนิติธรรมซึ่งได้บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 3 วรรคสอง ซึ่งใช้บังคับในปัจจุบันเหมือนกัน หากได้ลบล้างหลักนิติธรรมเดิมไม่ ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ถึงที่ 13 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ที่ 12 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ว่า เลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินคดีนี้โดยสุจริตหรือไม่ เห็นว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ที่ 12 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ยื่นคำคัดค้านในประเด็นนี้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่มีอำนาจที่จะตรวจยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้าน และไม่มีอำนาจเสนอเรื่องให้ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ได้ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเคยหารือข้อกฎหมายต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา แต่เมื่อทราบว่าคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมีความเห็นว่าความผิดฐานฟอกเงินเป็นความผิดอาญาซึ่งไม่มีผลย้อนหลัง จึงได้รับให้ผู้แทนมาชี้แจงยืนยันว่าไม่ประสงค์จะหารือในประเด็นดังกล่าวอีก ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดผูกพันหรือต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา แต่ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ที่ 12 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 กลับฎีกาว่า เลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินออกคำสั่ง 7 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2544 ถึงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2545 โดยอ้างว่าเป็นกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วนตามมาตรา 48 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 เพื่อยึดอายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกโดยที่ไม่มีความจำเป็นหรือเร่งด่วนจริง เพราะความผิดประดานที่นำมากล่าวอ้างเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2530 เป็นเวลาเกินกว่า 10 ปี แล้ว อีกทั้งผู้คัดค้านที่ 1 กับพวกไม่ได้มีพฤติการณ์ยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินแต่ประการใด เลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินออกคำสั่งยึดอายัดทรัพย์สินให้มีผลย้อนหลัง การตรวจค้นตามหมายค้นไม่ชอบซึ่งเป็นคนละประเด็น จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น และศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่ใช้บังคับขณะยื่นคำร้อง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ถึงที่ 13 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ว่า คำร้องของผู้ร้องขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินซึ่งมีโทษทางอาญาและมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีที่ศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวเนื่องจากเห็นสมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการกำหนดมาตรการทางอาญาที่ดำเนินคดีต่อบุคคลที่กระทำความผิดฐานฟอกเงิน โดยกำหนดโทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดด้วยการจำคุก ปรับ หรือริบทรัพย์สินทางอาญา และกำหนดมาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 6 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 ไว้และให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน การดำเนินการต่อทรัพย์สินดังกล่าวเป็นมาตรการของรัฐที่บังคับเอากับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งมุ่งต่อเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ตลอดจนดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อให้ตกเป็นของแผ่นดิน ทำให้การปราบปรามการฟอกเงินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดจะถูกลงโทษหรือไม่ ก็สามารถดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นการดำเนินการคนละส่วนกับการดำเนินคดีอาญาต่อบุคคล ดังนั้น การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินจึงมิใช่เป็นเรื่องโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 แต่เป็นการใช้อำนาจรัฐในการติดตามยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานซึ่งถือเป็นทรัพย์สินที่มีตราบาปจากผู้ที่ครอบครองเงินหรือทรัพย์สินที่เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานมาก่อนและให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน เพื่อตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและทำลายแรงจูงใจสำคัญในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนสูงซึ่งเป็นมาตรการพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะในการคุ้มครองประโยชน์ของสังคมและประโยชน์สาธารณะ กรณีมิใช่เป็นการบังคับใช้สิทธิเรียกช่องทางแพ่ง และไม่อยู่ในบังคับว่าด้วยกำหนดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 ลักษณะ 6 หมวด 2 ผู้ร้องย่อมมีอำนาจขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินได้โดยไม่มีขอบเขตเรื่องระยะเวลาในการติดตามยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น ฎีกาข้อนี้ของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ถึงที่ 13 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ที่ 12 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 ว่า ทรัพย์สินตามคำร้องที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือไม่ เห็นว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 12 ที่ 16 ที่ 17 และที่ 19 ที่ถูกยึดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน ส่วนฎีกาของผู้คัดค้านที่ 11 ข้อ 4.8 ที่ 16 ข้อ 4.5 ที่ 19 ข้อ 4.6 ในประเด็นนี้ เนื้อหาฎีกาของผู้คัดค้านดังกล่าวในส่วนที่เป็นสาระสำคัญล้วนคัดลอกข้อความในอุทธรณ์มาทั้งสิ้น คงมีส่วนเพิ่มเติมบ้างเล็กน้อยในรายละเอียด ซึ่งศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยในปัญหา

เดียวกันไว้แล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 11 ข้อ 4.8 ที่ 16 ข้อ 4.5 ที่ 19 ข้อ 4.6 ในประเด็นนี้มีโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์โดยชัดแจ้งว่าคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนอย่างไร ควรวินิจฉัยอย่างไร และด้วยเหตุผลใด จึงต้องห้ามฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่ใช้บังคับขณะยื่นคำร้อง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 4 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 11 ที่ 12 ที่ 16 ที่ 17 ที่ 19 และที่ 32 อีกต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน และให้ยกฎีกาของผู้คัดค้านที่ 3 ที่ 5 ถึงที่ 7 ที่ 10 ที่ 14 และที่ 32 ข้อ 4.7 ที่ 4 และที่ 12 ข้อ 4.4 ที่ 11 ข้อ 4.8 ที่ 16 ข้อ 4.5 ที่ 19 ข้อ 4.6 และเมื่อผู้คัดค้านที่ 3 ที่ 5 ถึงที่ 7 ที่ 10 และที่ 14 ได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถาในชั้นฎีกา กรณีจึงไม่มีค่าขึ้นศาลที่ต้องคืนแก่ผู้คัดค้านดังกล่าว ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกานอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

8. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7150/2560

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดลพบุรี

ผู้คัดค้าน - นางสาวพนีย์หรือกาญจนา พิทักษ์ปัญญารักษ์หรือลิ้ม กับพวก

ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 22 วรรคห้า ให้ถือระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัดและภายหลังนั้นเป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบทรัพย์สินว่าเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือไม่ ดังนั้น ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองที่ได้มาหลังวันเกิดเหตุ แต่อยู่ในระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัดและภายหลังนั้น ย่อมเข้าหลักเกณฑ์ที่จะถูกตรวจสอบว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 1 หรือไม่ หากทรัพย์สินที่ได้มาหลังวันเกิดเหตุไม่เข้าหลักเกณฑ์ถูกตรวจสอบตามที่ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาแล้วย่อมขัดต่อเจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ดังที่ปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติที่ว่าต้องการให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองชั่วคราว ครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2548 และมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวเพิ่มเติมอีกเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2548 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2548 และวันที่ 9 พฤษภาคม 2550 ผู้คัดค้านทั้งสองนำสืบว่าได้รับทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดมาในระหว่างปี 2540 ถึงปี 2550 จึงอยู่ในระหว่างระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัด ทรัพย์สินดังกล่าวย่อมเข้าหลักเกณฑ์ที่จะถูกตรวจสอบว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีการสืบทรัพย์สินทั้งที่ยังสืบรายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องหรือมีคำสั่งให้งดการไต่สวนไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลฎีกาจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินรวม 20 รายการ ได้แก่ 1. สร้อยคอทองลายสีเหลี่ยมไข 1 เส้น 2. สร้อยคอทอง 3 ตุ่ม ลายสีเส้า 1 เส้น 3. สร้อยข้อมือทองลายหัวมังกร 1 เส้น 4. พระสมเด็จพิมพ์วัดปากน้ำพร้อมกรอบทอง 1 องค์ 5. รูปหล่อสมเด็จพระโตพร้อมกรอบทอง 1 องค์ 6. พระนางพญาพร้อมกรอบทอง 1 องค์ 7. พระรูปหยดน้ำเนื้อผงพร้อมกรอบทอง 1 องค์ 8. เหรียญรัชกาลที่ 5 พร้อมกรอบทอง 1 องค์ 9. โทรทัศน์สียี่ห้อซันโย ขนาด 21 นิ้ว 1 เครื่อง 10. โทรทัศน์สียี่ห้อซัมซุง ขนาด 21 นิ้ว 1 เครื่อง 11. โทรทัศน์สียี่ห้อฮิตาชิ ขนาด 21 นิ้ว 1 เครื่อง 12. เครื่องเสียงยี่ห้อไฟโอเนียร์ รุ่น A 880 จำนวน 1 เครื่อง 13. คอมพิวเตอร์ 14. รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลยี่ห้อฟอร์ด หมายเลขทะเบียน บจ 565 สิงห์บุรี 15. เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) 16. เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) 17. เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) 18. ที่ดินโฉนดเลขที่ 57056 เลขที่ดิน 514 ตำบลโพธิ์เก้าต้น อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้าง 19. ที่ดินโฉนดเลขที่ 5052 เลขที่ดิน 77 ตำบลโพธิ์สาม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 20. ที่ดินโฉนดเลขที่ 3661 เลขที่ดิน 54 ตำบลโพธิ์สาม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนทรัพย์สินรายการที่ 15 และที่ 16 ตามสำเนาคำสั่งให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 โดยผู้ร้องและผู้คัดค้านทั้งสองไม่ได้แย้งในชั้นฎีกาว่า ผู้คัดค้านทั้งสองอยู่กินเป็นสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกันตั้งแต่ปี 2544 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2548 เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านที่ 1 ข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนโดยมิได้รับอนุญาต พร้อมกับยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองหลายรายการ ตามสำเนาหมายจับและสำเนาบันทนาการการจับกุม - ตรวจค้น ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินบางรายการเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 1 จึงมีคำสั่งให้ยึดและอายัด 20 รายการ วันที่ 26 กันยายน 2555 ศาลฎีกาพิพากษาลงโทษจำคุกผู้คัดค้านที่ 1 ตลอดชีวิต

มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองว่า ทรัพย์สินที่จะถูกตรวจสอบว่าเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นหมายถึงเฉพาะทรัพย์สินที่ได้มาก่อนวันเกิดเหตุหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 22 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในการตรวจสอบทรัพย์สิน ถ้าผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

ไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด... ให้คณะกรรมการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น..." และวรรคห้า บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์ตามมาตรานี้ คำว่า "ทรัพย์สิน" ให้หมายความรวมถึง (3) ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหาที่ได้รับ ขยาย จำหน่าย โอนหรือยกย้ายไปเสียในระหว่างระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัดและภายหลังนั้น เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะพิสูจน์ต่อคณะกรรมการได้ว่าการโอนหรือการกระทำนั้นได้กระทำไปโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน" ดังนี้ แสดงว่ากฎหมายให้ถ้อยระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัดและภายหลังนั้นเป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบทรัพย์สินว่าเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือไม่ ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองที่ได้มาหลังวันเกิดเหตุแต่อยู่ในระหว่างระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัดและภายหลังนั้นย่อมเข้าหลักเกณฑ์ที่จะถูกตรวจสอบว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 1 หรือไม่ หากทรัพย์สินที่ได้มาหลังวันเกิดเหตุไม่เข้าหลักเกณฑ์ถูกตรวจสอบอย่างผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาแล้วย่อมขัดต่อเจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ดังที่ปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติที่ว่าต้องการให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองชั่วคราว ครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2548 และมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองชั่วคราวเพิ่มเติมอีกเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2548 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2548 และวันที่ 9 พฤษภาคม 2550 ผู้คัดค้านทั้งสองนำสืบว่าได้รับทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดมาในระหว่างปี 2540 ถึงปี 2548 จึงอยู่ในระหว่างระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวย่อมเข้าหลักเกณฑ์ที่จะถูกตรวจสอบว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินชอบด้วยกฎหมายแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

9. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4133/2558

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดลำพูน

ผู้คัดค้าน - นายกาซิมคาน มุคซาเคนหรือสกุลมุคซาเคน

ตามทางไตสวนผู้คัดค้านนำสืบไม่ได้ว่าทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้รับผู้คัดค้านเป็นเจ้าของที่แท้จริง กลับนำสืบเองว่าเป็นทรัพย์สินของ ณ. และ ว. ซึ่ง ณ. และ ว. ไม่ได้ยื่นคำร้องคัดค้านและขอคืนทรัพย์สินดังกล่าวด้วยตนเอง แม้ผู้คัดค้านจะเป็นบิดาของ ณ. และสามีของ ว. ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินแทนได้ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 (1)

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งรับทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับเงินสด 10,500 บาท โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 6230 จำนวน 1 เครื่อง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโดสตาร์ รุ่น ดี 99 จำนวน 1 เครื่อง รถบรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บต 8648 ลำพูน เงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาลำพูน บัญชีเลขที่ 511-2-13353-8 เงินฝากในบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาแม่สอด บัญชีเลขที่ 604-6-04019-1 เงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฝาง บัญชีเลขที่ 062-4-02636-5 ที่ดินโฉนดเลขที่ 73708 ตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พร้อมสิ่งปลูกสร้างบ้านเลขที่ 120 ตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 182 และเลขที่ 625 ตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ทรัพย์สินรายการที่ 1 ถึง 3 รายการที่ 20 และรายการที่ 23 ถึง 28 ตามคำร้องของผู้ร้อง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31 นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ที่ให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านชอบหรือไม่ เห็นว่า ตามอุทธรณ์ของผู้ร้องโต้แย้งคัดค้านคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง และขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาคืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านรวม 26 รายการ ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาให้รับทรัพย์สินรายการที่ 1 ถึงที่ 3 รายการที่ 20 และรายการที่ 23 ถึง 28 ตามคำร้องของผู้ร้องโดยไม่รวมรถยนต์ตามทรัพย์สินรายการที่ 21 และที่ 22 ของนางสาวณัฐกานต์ และนางกัลยา จึงมิใช่การพิพากษาเกินคำฟ้องอุทธรณ์ของผู้ร้อง หรือเป็นคำพิพากษาที่ไม่ชัดเจน การพิจารณาและพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 5 จึงเป็นไปโดยชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการสุดท้ายว่า ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินรายการที่ 26 ซึ่งกรมที่ดินได้เดินสำรวจและออกโฉนดที่ดินแทนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ รายการที่ 24 และที่ 25 ระหว่างที่ดินดังกล่าวจำนองไว้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาลำพูน ซึ่งต่อมามีการบังคับจำนองและขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าว และมีบุคคลภายนอกซื้อทอดตลาดที่ดินดังกล่าวไปแล้วจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ทั้งผู้ร้องมิได้อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นในประเด็นนี้ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 หยิบยกขึ้นวินิจฉัยและมีคำพิพากษาไป จึงเป็นการพิจารณาพิพากษานอกฟ้องนอกประเด็นนั้น เห็นว่าปัญหาตามฎีกาของผู้คัดค้านในข้อนี้เป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น

และศาลอุทธรณ์ภาค 5 จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

อนึ่ง สำหรับทรัพย์สิน รายการที่ 4 ถึงที่ 19 ซึ่งผู้ร้องยื่นคำร้องอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและขอให้รับให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29 และ 31 ศาลชั้นต้นได้ประกาศทางหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว มีผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเพียงคนเดียวว่าเป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้านซึ่งได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายจากการประกอบอาชีพโดยสุจริตไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งตามมาตรา 29 (1) บัญญัติให้ผู้คัดค้านซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ตามทางไต่สวนผู้คัดค้านนำสืบไม่ได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าว ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของที่แท้จริง แต่กลับนำสืบเองว่าเป็นทรัพย์สินของนางสาวณัฐกานต์ บุตรสาวของ ผู้คัดค้าน และนางวัฒนา ภริยาของผู้คัดค้าน ซึ่งทั้งนางสาวณัฐกานต์และนางวัฒนา ไม่ได้ยื่นคำร้องคัดค้านและขอคืนทรัพย์สินดังกล่าวตามมาตรา 29 ด้วยตนเอง แม้ผู้คัดค้านจะเป็นบิดาของนางสาวณัฐกานต์และสามีของนางวัฒนา ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินแทนได้ เมื่อผู้คัดค้านไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ทรัพย์สินดังกล่าวจึงต้องตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับทรัพย์สินรายการที่ 1 ถึงที่ 3 และรายการที่ 20 ถึงที่ 26 แต่ยังคงยึดตามศาลชั้นต้นให้ยกคำร้องในส่วนนี้จึงไม่ชอบ แม้ผู้ร้องจะไม่ฎีกา แต่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนในการพิจารณาคดีและการพิจารณาพยานหลักฐาน ศาลฎีกาเห็นสมควรมีคำสั่งให้เพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้น และมีคำสั่งใหม่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่ง เป็นว่า ให้รับทรัพย์สิน รายการที่ 4 ถึงที่ 19 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ด้วย

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับทรัพย์สิน รายการที่ 4 ถึงที่ 19 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดด้วย นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5

10. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16137/2557

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาญจนบุรี

ผู้คัดค้าน - นายสุดใจ ปาสาเท

จำเลย - นายสุธีหรือไป๋หรือไประส์ ปาสาเท

การจะรับทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 วรรคหนึ่ง นั้น ผู้ร้องมีหน้าที่นำพยานหลักฐานมาไต่สวนให้ได้ความว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกรกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเป็นคนละส่วนกับคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถูกฟ้องอันเป็นคดีหลัก แม้ในคดีหลักจำเลยจะให้การรับสารภาพ แต่เมื่อทางนำสืบของผู้ร้องได้ความเพียงว่าเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนของกลางได้ที่ตัวจำเลย โดยชุกซ่อนไว้ที่ขอบกางเกง

ที่จำเลยสวมอยู่ และผู้ร้องไม่น่าสืบให้เห็นว่า จำเลยใช้รถจักรยานยนต์ของกลางเป็นยานพาหนะสำหรับการมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอย่างไร หรือจำเลยมีเจตนาที่จะใช้รถจักรยานยนต์ของกลางเป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดคดีนี้อย่างไร ดังนั้น รถจักรยานยนต์ของกลางเป็นเพียงยานพาหนะที่จำเลยใช้เดินทางมายังสถานที่เกิดเหตุ มิใช่เป็นยานพาหนะที่จำเลยได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันจะพึงรับได้ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง

คดีนี้สืบเนื่องมาจากผู้ร้องเคยเป็นโจทก์ฟ้องนายสุธีหรือไปป์หรือโปรส ในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 219/2556 ของศาลชั้นต้นต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2556 เจ้าพนักงานจับกุมจำเลยได้พร้อมยึดเมทแอมเฟตามีน จำนวน 19 เม็ด น้ำหนักสุทธิ 1.720 กรัม และยึดรถจักรยานยนต์ ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน ขงว กาญจนบุรี 584 เป็นของกลาง รถจักรยานยนต์ ของกลางเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำเลยได้ใช้รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวเป็นยานพาหนะขับไปในการติดต่อซื้อขายเมทแอมเฟตามีนให้แก่สายลับผู้ล่อซื้อ ขอให้รับรถจักรยานยนต์ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ศาลประกาศหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลอื่นซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอให้มีการสั่งยกคำร้องของผู้ร้องดังกล่าว

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งยกคำร้อง ให้คืนรถจักรยานยนต์ ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน ขงว กาญจนบุรี 584 ของกลางให้แก่ผู้คัดค้าน

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 7 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัววิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 158/2556 ของศาลชั้นต้น เจ้าพนักงานตำรวจได้เรียกให้จำเลยซึ่งขับรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน ขงว กาญจนบุรี 584 ของกลาง มีชายวัยรุ่นคนอื่นหนึ่งซ้อนท้ายหยุดรถเพื่อทำการตรวจค้น จากการตรวจค้นตัวจำเลยพบเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 19 เม็ด บรรจุอยู่ในถุงพลาสติกสีขาวเหน็บอยู่ที่ขอบกางเกงของจำเลย เจ้าพนักงานตำรวจจึงยึดเมทแอมเฟตามีนและรถจักรยานยนต์ดังกล่าวไว้เป็นของกลางในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 158/2556 ของศาลชั้นต้น จำเลยให้การรับสารภาพว่า มีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ต้องรับตกเป็นของกองทุนป้องกัน

และปราบปรามยาเสพติดหรือไม่ เห็นว่าตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้รับเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม" ตามบทบัญญัติดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีหน้าที่จะต้องนำพยานหลักฐานมาโต้สวนให้ได้ความว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเป็นคนละส่วนกับคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถูกฟ้องอันเป็นคดีหลัก แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ

ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 158/2556 ของศาลชั้นต้น ซึ่งเป็นคดีหลักก็ตาม เมื่อทางนำสืบของผู้ร้องได้ความเพียงว่าเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนของกลางได้ที่ตัวจำเลย โดยซุกซ่อนไว้ในซอกกางเกงที่จำเลยสวมอยู่ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยนำรถจักรยานยนต์ของกลางมาใช้เป็นยานพาหนะสำหรับการมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอย่างไร และผู้ร้องไม่นำสืบให้เห็นว่า จำเลยใช้รถจักรยานยนต์ของกลางเป็นยานพาหนะนำเมทแอมเฟตามีนไปส่งเพื่อจำหน่ายอย่างไร หรือจำเลยมีเจตนาที่จะใช้รถจักรยานยนต์ของกลางเป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดคดีนี้อย่างไร รถจักรยานยนต์ของกลางจึงไม่ใช่ยานพาหนะที่จำเลยใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดรถจักรยานยนต์ของกลางเป็นเพียงยานพาหนะที่ใช้สัญจรไปมาเท่านั้น ประชาชนทั่วไปสามารถมีไว้เพื่อใช้งานตามปกติ ถือไม่ได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง ดังนั้น รถจักรยานยนต์ของกลางจึงเป็นเพียงยานพาหนะที่จำเลยใช้เดินทางมายังสถานที่เกิดเหตุ มิใช่เป็นยานพาหนะที่จำเลยได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันจะพึงรับได้ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง ที่ศาลล่างทั้งสองไม่รับรถจักรยานยนต์ของกลางนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

11. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10112/2557

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางสาวกองแก้วหรือขาว นันทวงศ์

แม้คดีที่ผู้คัดค้านถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ซึ่งตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 บัญญัติให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลย รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของจำเลยนั้นสิ้นสุดลง ดังนั้น ศาลต้องคืนทรัพย์สินให้ผู้คัดค้านรวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้าน แต่เนื่องจากทรัพย์สินที่ยึดรายการที่ 1 เป็นเงินสด 130,000 บาท เป็นเงินของผู้คัดค้าน 10,000 บาท ของนางสาวกฤตสะหนา 100,000 บาท ของนายคำพูวา 15,000 บาท และของนายแล่น้อย 5,000 บาท เมื่อปรากฏว่านางสาวกฤตสะหนาพี่สาวของผู้คัดค้านเป็นจำเลยที่ 3 ในคดีอาญาที่ศาลฎีกาพิพากษา

ถึงที่สุดว่าร่วมกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันพยายามจำหน่าย เมทแอมเฟตามีน ถือว่านางสาวกฤตสะหนามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเข้าข้อสันนิษฐานว่าทรัพย์สินของนางสาวกฤตสะหนาคือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดตามมาตรา 29 วรรคสอง เมื่อนางสาวกฤตสะหนาไม่ยื่นคำคัดค้านต่อสู้คดีนี้ เงินสดจำนวน 100,000 บาท เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลจึงต้องริบ

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้มีคำสั่งให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินคืนทรัพย์สินให้ ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องทั้ง 4 รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เมื่อคดีอาญาซึ่งเป็นเหตุให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านและผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ถูกศาลพิพากษาถึงที่สุด ให้ยกฟ้อง พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 บัญญัติให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยรวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจาก เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของจำเลย เป็นอันสิ้นสุดลง ดังนั้น ศาลจึงต้องคืนทรัพย์สินให้ผู้คัดค้านรวมทั้ง ทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้าน แต่เนื่องจาก ทรัพย์สินที่ยึดรายการที่ 1 เป็นเงินสด จึงเข้าข้อสันนิษฐานว่าทรัพย์สินส่วนของนางสาวกฤตสะหนาคือทรัพย์สิน ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง เมื่อนางสาวกฤตสะหนาไม่ยื่นคำคัดค้านต่อสู้คดีนี้ เงินสดจำนวน 100,000 บาท ซึ่งนางสาวกฤตสะหนาคือเจ้าของจึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 ศาลจึงต้องริบ ส่วนเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาพิวเจอร์มาร์ท พระราม 3 บัญชีเลขที่ 045-1-25237-7 และเงินสด 10,000 บาท ของผู้คัดค้าน เงินสด 15,000 บาท ของนายคำพูวา และเงินสด 5,000 บาท ของนายแล่น้อย เป็นทรัพย์สิน ที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดรายนี้ จึงต้องคืนแก่เจ้าของ สำหรับเงินฝากในบัญชีสะสม

ทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขามุกดาหาร บัญชีเลขที่ 312-0-73743-6 ชื่อบัญชี MR.BOUASONE และเงินฝากในบัญชีสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขามุกดาหาร บัญชีเลขที่ 312-0-71300-7 ชื่อบัญชี MRS.KALOUNA นั้น ศาลชั้นต้นฟังว่านางกฤตสะหนาเคยนำเงินเข้าฝากในบัญชีดังกล่าวเป็นเงินจำนวน มาก 200,000 บาท ถึง 500,000 บาท เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้คัดค้านไม่อุทธรณ์ฎีกา จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอให้รับเงินสด 130,000 บาท ของผู้คัดค้านและเงินฝากในบัญชีสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขามุกดาหาร บัญชีเลขที่ 312-0-73743-6 ชื่อบัญชี MR.BOUASONE กับเงินฝากในบัญชีสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขามุกดาหาร บัญชีเลขที่ 312-0-71300-7 ชื่อบัญชี MRS.KALOUNA ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านเพียงคนเดียว แต่ทางพิจารณาได้ความว่าผู้คัดค้านไม่ได้ กระทำความผิดในคดีนี้ ศาลพิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุด แต่คดีอาญาที่ผู้คัดค้านถูกฟ้องมีจำเลยหลายคน และทรัพย์สินบางส่วนในจำนวนดังกล่าว ข้อเท็จจริงกลับฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินของจำเลยอื่นที่กระทำความผิด หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยอื่น ศาลก็มีอำนาจรับได้ ที่ศาลอุทธรณ์ พิพากษาให้รับทรัพย์สินตามคำร้องทั้ง 4 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้นบางส่วน

พิพากษาแก่เป็นว่า ให้คืนเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาฟิวเจอร์มาร์ท พระราม 3 บัญชีเลขที่ 045-1-25237-7 และเงินสด 10,000 บาท แก่ผู้คัดค้าน คืนเงินสด 15,000 บาท แก่นายคำพูวา และคืนเงินสด 5,000 บาท แก่นายแล่น้อย นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์

12. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10028/2557

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางสาวเปรมฤดี แก้วใจ กับพวก

แม้ ร. ถึงแก่ความตายทำให้สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องระงับไปก็ตาม แต่ในการรับทรัพย์สิน ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้น เป็นบทบัญญัติ ของกฎหมายพิเศษจึงต้องดำเนินคดีต่อไปภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ซึ่งข้อเท็จจริงจากทางนำสืบ ของผู้ร้องรับฟังได้แล้วว่า ร. เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อพยานหลักฐาน ของผู้คัดค้านทั้งสองที่นำสืบมาไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่าทรัพย์สินทั้ง 4 รายการไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือผู้คัดค้านทั้งสองได้รับมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในทาง ศีลธรรมอันดี ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้รับทรัพย์สินทั้ง 4 รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดจึงชอบแล้ว

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายเรวัตหรือเรวัต ต่อศาลชั้นต้นตามคดีอาญา หมายเลขดำที่ 2468/2547 หมายเลขแดงที่ 308/2548 ข้อมามีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 ได้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายเรวัต ปรากฏว่านายเรวัตเป็นผู้เกี่ยวข้อง หรือเคยเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน และนายเรวัตหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่สามารถ แสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบ 9 รายการ คือ เงินสด 350,000 บาท โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย 2 เครื่อง รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน กน 941 นนทบุรี เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสม ทรัพย์สิน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขานนรัชดา สีแยกสาธูประดิษฐ์ เลขบัญชีที่ 195 - 4 - 33516 - 0 ชื่อบัญชีนายเรวัตหรือเรวัต เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขา สีแยก สะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 -39986 - 8 ชื่อบัญชีนายเรวัตหรือเรวัต เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสำเหร่ เลขบัญชีที่ 113 - 1 - 13334 - 8 ชื่อบัญชีนายเรวัตหรือเรวัต เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขา สีแยก สะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 - 40947 - 2 ชื่อบัญชีนางสาวเปรมฤดี และเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขา สีแยก สุขุมวิท 63 เลขบัญชีที่ 361 - 1 - 08450 - 2 ชื่อบัญชีนางสาวเปรมฤดี เป็นทรัพย์สิน ที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้รับโอนทรัพย์สินมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณ คณะกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สินวินิจฉัยว่า ทรัพย์สินดังกล่าว เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินทั้ง 9 รายการ ไว้ ตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 1131/2547 ลงวันที่ 14 กันยายน 2547 ขอให้มีคำสั่งริบทรัพย์สินทั้ง 9 รายการดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสองคัดค้านขอให้ยกคำร้อง และคืนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า มีคำสั่งให้ริบเงินสด 350,000 บาท โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 8250 จำนวน 1 เครื่อง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 7650 จำนวน 1 เครื่อง รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน กน 941 นนทบุรี เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์สิน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขานนรัชดา สีแยกสาธูประดิษฐ์ เลขบัญชีที่ 195 - 4 - 33516 - 0 ชื่อบัญชีนายเรวัต พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขา สีแยก สะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 - 39986 - 8 ชื่อบัญชีนายเรวัต พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขา สำเหร่ เลขบัญชีที่ 113 - 1 - 13334 - 8 ชื่อบัญชีนายเรวัต พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขา สีแยก สะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 - 40947 - 2 ชื่อบัญชีนางสาวเปรมฤดี พร้อมดอกเบี้ย และเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขา สีแยก สุขุมวิท 63 เลขบัญชีที่ 361 - 1 - 08450 - 2 ชื่อบัญชี

นางสาวเปรมฤดี พร้อมดอกเบีย ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติ
มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า นายเรวัตดิถูกจับกุมและดำเนินคดี
ในข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และได้ถูกผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้น
ในความผิดดังกล่าวตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 2468/2547 ในส่วนของการตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับ
การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีคำสั่ง
ให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายเรวัตดิและผู้คัดค้านที่ 1 ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งให้ยึด
และอายัดทรัพย์สินของนายเรวัตดิและผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 9 รายการ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกา
ของผู้คัดค้านทั้งสองว่า ทรัพย์สิน 4 รายการ คือ เงินสด 350,000 บาท รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อนิสสัน
หมายเลขทะเบียน กน 941 นนทบุรี เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
สาขาสี่แยกสะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 - 40947 - 2 ชื่อบัญชีนางสาวเปรมฤดี และเงินฝากในบัญชีเงิน
ฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสุขุมวิท 63 เลขบัญชีที่ 361 - 1 - 08450 - 2
ชื่อบัญชีนางสาวเปรมฤดี เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือไม่ ผู้ร้องมีร้อยตำรวจเอกปรมิตร
ผู้ร่วมจับกุมนายเรวัตดิ และพันตำรวจโทอารยา พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินเบิกความเป็นพยานว่า
เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2547 เวลา 16.30 นาฬิกา ร้อยตำรวจเอกปรมิตรได้รับแจ้งจากสายลับว่าจะมีชายอายุ
ประมาณ 40 ปี ผิวขาว ผอมสูง นำเมทแอมเฟตามีนมาส่งให้แก่ลูกค้าที่สถานีบริการน้ำมันคิวเอท ถนนพัฒนาการ
แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จึงรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ จากนั้นร้อยตำรวจเอก
ปรมิตรกับพวกไปชุมนุมที่บริเวณสถานีบริการน้ำมันดังกล่าว พบนายเรวัตดิซึ่งมีตำหนิรูปพรรณตรงตามที่สายลับ
แจ้งخبارรถยนต์ยี่ห้อนิสสันเข้ามาจอดภายในลานจอดรถของสถานีบริการน้ำมันดังกล่าว จากนั้นนายเรวัตดิ
ลงจากรถยนต์ ถือกระเป๋าใส่ตำมาขึ้นรถ ร้อยตำรวจเอกปรมิตรจึงเข้าไปแสดงตัวและขอตรวจค้น ปรากฏว่า
พบเมทแอมเฟตามีน 2,000 เม็ด บรรจุในห่อกระดาษสีน้ำตาลอยู่ในกระเป๋าดังกล่าว และพบกุญแจห้องพัก 2 ชุด
กับโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 เครื่อง ที่ตัวนายเรวัตดิ โดยนายเรวัตดิรับว่าเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวเป็นของนายเรวัตดิ
จะนำมาส่งให้ลูกค้า จึงแจ้งขอหาแก่นายเรวัตดิว่า มียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 (เมทแอมเฟตามีน)
ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย นายเรวัตดิให้การรับสารภาพและแจ้งว่ากุญแจที่ค้นพบเป็นกุญแจห้องพักเลขที่ 209
และ 313 เค.ดี แมนชั่น ถนนพระราม 3 แขวงบางค้อแหลม กรุงเทพมหานคร และในห้องทั้งสองดังกล่าวยังมี
เมทแอมเฟตามีนอีก ร้อยตำรวจเอกปรมิตรขอหมายค้นแล้วนำนายเรวัตดิพร้อมหมายค้นไปตรวจค้นห้องเลขที่
209 พบเมทแอมเฟตามีน 4,000 เม็ด บรรจุอยู่ในห่อกระดาษสีน้ำตาลลักษณะเดียวกับที่ค้นพบที่ตัวนายเรวัตดิ
และพบสมุดบัญชีเงินฝาก 4 เล่ม กับเงินสด 350,000 บาท นายเรวัตดิรับว่าเมทแอมเฟตามีนและทรัพย์สิน
ที่ค้นพบดังกล่าวเป็นของนายเรวัตดิ หลังจากนั้นได้นำนายเรวัตดิไปตรวจค้นห้องเลขที่ 313 พบเมทแอมเฟตามีน
140,000 เม็ด บรรจุอยู่ในห่อกระดาษสีน้ำตาลลักษณะเดียวกับที่ค้นพบที่ตัวนายเรวัตดิซุกซ่อนอยู่ในกระเป๋

เดินทางขนาดใหญ่ นายเรวัตีรับว่าเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวเป็นของนายเรวัตี และรับว่าได้พักอาศัยอยู่ที่ห้องเลขที่ 209 กับผู้คัดค้านที่ 1 ฉันทามีภรรยา ร้อยตำรวจเอกปรมินทร์ได้ยึดเมทแอมเฟตามีนที่ค้นพบทั้งหมดรถยนต์ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน กน 941 นนทบุรี สมุดบัญชีเงินฝากของนายเรวัตี 2 เล่ม สมุดบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 2 เล่ม โทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 เครื่อง เงินสด 350,000 บาท และกุญแจห้องพักทั้งสองห้องดังกล่าวไว้เป็นของกลาง โดยเชื่อว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามบันทึกการตรวจยึดทรัพย์สินและนำตัวนายเรวัตีพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน ในชั้นสอบสวนนายเรวัตีให้การรับสารภาพ ต่อมาพนักงานสอบสวนได้รายงานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทราบถึงการจับกุมนายเรวัตีและให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายเรวัตี เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีคำสั่งที่ 1551/2547 ให้ตรวจสอบทรัพย์สิน มอบหมายให้พันตำรวจโทอารยาพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินของนายเรวัตี หลังจากนั้นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวของนายเรวัตีและผู้คัดค้านที่ 1 ไว้ชั่วคราว จากการตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคารของนายเรวัตี ปรากฏว่ามีเงินฝากที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขานนทบุรี สี่แยกสาธุประดิษฐ์ เลขบัญชีที่ 195 - 4 - 33516 - 0 จำนวน 427,000 บาท ที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 - 39986 - 8 จำนวน 100,000 บาทเศษ และที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสำเพ็ง เลขบัญชีที่ 113 - 1 - 13334 - 8 จำนวน 500 บาทเศษ และตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้คัดค้านที่ 1 ปรากฏว่ามีเงินฝากที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 - 40947 - 2 จำนวน 5,000 บาทเศษ และที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสุขุมวิท 63 เลขบัญชีที่ 361 - 1 - 08450 - 2 จำนวน 75,000 บาทเศษ สำหรับรถยนต์ของกลางได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่านางสุมาลี เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์พนักงานเจ้าหน้าที่ได้เรียกนางสุมาลีมาให้ปากคำ นางสุมาลีมีหนังสือชี้แจงว่าไม่เกี่ยวข้องับรถยนต์คันดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินของนายเรวัตีและผู้คัดค้านที่ 1 แล้วมีความเห็นว่าทรัพย์สินทั้ง 9 รายการดังกล่าวเป็นของเรวัตีที่ได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริตและเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งที่ 1131/2547 ลงวันที่ 14 กันยายน 2547 ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายเรวัตีและผู้คัดค้านที่ 1 และรวบรวมพยานหลักฐานส่งให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาล หลังจากผู้ร้องยื่นคำร้องแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้แจ้งสิทธิตามกฎหมายให้นายเรวัตี ผู้คัดค้านที่ 1 และผู้เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินดังกล่าวทราบแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องมีเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมนายเรวัตีและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายเรวัตีเบิกความเป็นพยาน โดยพยานทั้งสองได้กระทำการไปตามอำนาจหน้าที่ จับกุมนายเรวัตีได้ขณะกระทำความผิดและทำการตรวจสอบทรัพย์สินของนายเรวัตีตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด น่าเชื่อว่าทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินยึดและอายัดมานั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับรายการทรัพย์สินที่เป็นเงินสด 350,000 บาท ร้อยตำรวจเอกปรมินทร์เบิกความว่าในขณะที่นำตัวนายเรวัตีไปตรวจค้นห้องพักเลขที่ 209 ปรากฏว่าพบเมทแอมเฟตามีน 4,000 เม็ด เงินสด 350,000 บาท และสมุดบัญชีเงินฝาก 4 เล่ม ซึ่งนายเรวัตีรับต่อร้อยตำรวจเอกปรมินทร์ว่าเงินสดจำนวนดังกล่าว

เป็นของตน แม้ในชั้นตรวจสอบทรัพย์สินนายเรวัตจะอ้างต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินว่า ไม่ทราบเงินจำนวนดังกล่าวเป็นของใครและได้มาอย่างไร แต่เมื่อจำนวนเงินดังกล่าวถูกค้นพบภายในห้องพักของ นายเรวัต ซึ่งใช้ชุกซ่อนเมทแอมเฟตามีนไว้จึงถือว่าเงินจำนวนดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของนายเรวัต และน่าเชื่อว่าเป็นของนายเรวัตทั้งเงินสด 350,000 บาท นับว่าเป็นเงินจำนวนมาก หากเป็นเงินที่ได้มาโดยสุจริต นายเรวัตก็ชอบที่จะนำเงินดังกล่าวไปฝากธนาคารจะปลอดภัยกว่า การที่ นายเรวัตเก็บเงินจำนวนมากไว้ใน ห้องพัก เชื่อว่าเงินดังกล่าวเป็นเงินที่นายเรวัตได้มาจากการขายและใช้หมุนเวียนในการซื้อขายเมทแอมเฟตามีน อันเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ผู้คัดค้านที่ 1 นำสืบต่อผู้ว่า ตนประกอบ อาชีพหมอนวด และเป็นโรคเอดส์ นายเม้งให้เงินสดดังกล่าวมาเพื่อรักษาตัวนั้น ผู้คัดค้านที่ 1 ไม่ได้มาเบิกความ ต่อศาลเพื่อยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าว โดยที่อ้างเหตุขัดข้องว่าเป็นโรคเอดส์ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าป่วย ในระยะใด มีอาการหนักเพียงใดจึงไม่สามารถมาเบิกความต่อศาลได้ ที่ผู้คัดค้านที่ 1 อ้างว่าร้อยตรีสมชัย ทยานายความ มาเป็นพยานเบิกความต่อศาลกล่าวอ้างข้อเท็จจริงดังกล่าว ว่าที่ร้อยตรีสมชัยก็เป็นเพียงผู้ได้รับทราบ ข้อเท็จจริงดังกล่าวมาจากผู้คัดค้านที่ 1 ซึ่งจะเป็นจริงตามนั้นหรือไม่ว่าที่ร้อยตรีสมชัยก็ไม่อาจยืนยันได้ จึงมีน้ำหนักน้อย อีกทั้งผู้คัดค้านที่ 1 ไม่ได้นำตัวนายเม้งหรือบุคคลที่กล่าวอ้างว่าเป็นเจ้าของเงินดังกล่าวมาเบิก ความต่อศาล เพื่อยืนยันข้อเท็จจริงการเป็นเจ้าของเงินสด 350,000 บาท ประกอบกับผู้คัดค้านที่ 1 ไม่เคยโต้แย้ง สิทธิในเงินดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สิน พยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ 1 ในส่วนนี้จึงไม่อาจ รับฟังได้ว่าเงินสดดังกล่าวเป็นของผู้คัดค้านที่ 1 ส่วนเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงเทพ เลขบัญชีที่ 066 - 2 - 40947 - 2 ชื่อบัญชีนางสาวเปรมฤดี และเงินฝาก ในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสุขุมวิท 63 เลขบัญชีที่ 361 - 1 - 08450 - 2 ชื่อบัญชี นางสาวเปรมฤดี นั้น เห็นว่า ขณะที่นายเรวัตพักอาศัยอยู่ที่ห้องพักเลขที่ 209 เค.ดี แมนชั่น นายเรวัตได้เปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาถนนรัชดา สี่แยกสาธุประดิษฐ์ และธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงเทพ ประมาณเดือนตุลาคม 2546 แสดงว่า นายเรวัตได้พักอาศัยอยู่ที่ห้องดังกล่าวก่อนเกิดเหตุเป็นระยะเวลาพอสมควร เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับ การที่ผู้คัดค้านที่ 1 เปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงเทพ โดยระบุ ในคำขอเปิดบัญชีเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 แสดงว่า ผู้คัดค้านที่ 1 พักอาศัยอยู่ที่เดียวกับนายเรวัต และเป็น การเปิดบัญชีเงินฝากหลังจากที่อยู่ร่วมกับนายเรวัตแล้ว เชื่อว่านายเรวัตกับผู้คัดค้านที่ 1 อยู่ร่วมในห้องพัก ดังกล่าว โดยมีความสัมพันธ์กันฉันสามีภรรยา การที่ผู้คัดค้านที่ 1 ประกอบอาชีพหมอนวด ก็มีได้แสดงให้เห็นว่า ตนมีรายได้เท่าใด และไม่ปรากฏหลักฐานจากการตรวจสอบภาษีของผู้คัดค้านที่ 1 ว่าได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้ เพราะผู้คัดค้านที่ 1 ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่จะต้องเสียภาษี ผู้คัดค้านที่ 1 จึงไม่อาจแสดง ที่มาของเงินฝากในบัญชีเงินฝากได้ เชื่อว่าเงินฝากในบัญชีเงินฝากธนาคารในนามของผู้คัดค้านที่ 1 เป็นเงินที่ ได้มาจากนายเรวัต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน กน 941 นนทบุรี ผู้คัดค้านที่ 2 อ้างว่าเป็นของตน แต่ใบคู่มือการจดทะเบียนรถยนต์ไม่ใช่หลักฐานที่แสดงว่ามีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์คันนั้น เป็นเพียง หลักฐานที่กำหนดขึ้นตามระเบียบพิธีการเพื่อสะดวกแก่การควบคุมและเสียภาษีรถยนต์ประจำปีเท่านั้น ขณะเกิด

เหตุรถยนต์คันดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของนายเรวัตโดยผู้คัดค้านที่ 2 ก็ได้มาเบิกความว่าไปอยู่ในความครอบครองของนายเรวัตได้อย่างไร เชื่อว่ารถยนต์เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเช่นกันและที่ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาว่า นายเรวัตถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จึงยังรับฟังไม่ได้ว่านายเรวัตเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น เห็นว่า แม้นายเรวัตถึงแก่ความตายทำให้สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องระงับไปก็ตาม แต่ในการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น เป็นบทบัญญัติของกฎหมายพิเศษจึงต้องดำเนินคดีต่อไปภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวซึ่งข้อเท็จจริงจากทางนำสืบของผู้ร้องรับฟังได้แล้วว่านายเรวัตเป็นผู้เกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อพยานหลักฐานของผู้คัดค้านทั้งสองที่นำสืบมาไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ ว่าทรัพย์สินทั้ง 4 รายการไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือผู้คัดค้านทั้งสองได้รับมา โดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี ดังนั้นที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาริบทรัพย์สิน ทั้ง 4 รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจึงชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสอง ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

13. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 232/2557

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง - นายณรงค์เดช สุพรรณพงษ์

จำเลย - นายจักรกริชหรือพิพัฒน์หรือปุ๋ย สุพรรณพงษ์

ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง บัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้วให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลาย ในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง..." เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้เข้าซื้อรถยนต์คันดังกล่าวจากบริษัท สแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ขณะจำเลยใช้รถยนต์คันนี้กระทำความผิดผู้ร้องยังผ่อนชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วน กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ร้องจึงไม่ใช่เจ้าของรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3 ณ - 2576 กรุงเทพมหานคร จึงไม่ใช่เจ้าของผู้มีสิทธิขอคืนรถยนต์ของกลางตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง เมื่อผู้ร้องไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถยนต์ของกลาง กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้ร้องในประเด็นอื่นอีกเพราะไม่มีผลที่เปลี่ยนแปลง คำวินิจฉัย

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยในข้อหาว่ามีเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายโดยผิดกฎหมายและโจทก์ยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ขอให้ ทรัพย์สิน คือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ 1 เครื่อง หมายเลข 0 6709 3940 ซึ่งเป็นเครื่องมือในการติดต่อซื้อขาย ยาเสพติด และรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3 ณ - 2576 กรุงเทพมหานคร ที่ใช้เป็นยานพาหนะในการนำส่ง ยาเสพติด ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 และ 31 ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศ ในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

จำเลยแถลงไม่คัดค้าน

ผู้ร้องยื่นคำคัดค้านขอให้คืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่ผู้ร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับโทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข 0 6709 3940 ให้ตกเป็นของกองทุน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 และ 31 ส่วนคำขอให้รับรถยนต์ หมายเลขทะเบียน 3 ณ - 2576 กรุงเทพมหานคร ให้ยก

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3 ณ - 2576 กรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 และ 31 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาสมควรที่จะต้องวินิจฉัยก่อนว่าผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิขอคืนรถยนต์ หมายเลขทะเบียน 3 ณ - 2576 กรุงเทพมหานคร หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง บัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการ ยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้ศาลสั่งทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้ว ให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่า เป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง..." เมื่อข้อเท็จจริง ฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้เช่าซื้อรถยนต์คันดังกล่าวจากบริษัทสแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ขณะจำเลย ใช้รถยนต์คันนี้กระทำความผิดผู้ร้องยังผ่อนชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วน กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ร้องจึงไม่ใช่เจ้าของรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3 ณ - 2576 กรุงเทพมหานคร จึงไม่ใช่เจ้าของผู้มีสิทธิขอคืน รถยนต์ของกลางตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง เมื่อผู้ร้องไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถยนต์ของกลาง กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้ร้อง ในประเด็นอื่นอีกเพราะไม่มีผลที่เปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัย ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้รับรถยนต์ของกลางนั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

14. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 21103/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้คัดค้าน - นายแจว ศรีวิชัย กับพวก

ผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ระหว่างพิจารณาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 จำนวน 6 รายการ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลฎีกาพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 2 ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ยกฟ้องผู้คัดค้านที่ 2 พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ดังนั้น ทรัพย์สินตามคำร้องต้องด้วยข้อสันนิษฐานของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวว่า เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 จึงมีภาระในการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว มาตรา 29 (1) (2) ว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต ทางนำสืบของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ได้ความว่าผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีรายได้จากการประกอบอาชีพขายมีด ถ่าน และไม้กวาด สัปดาห์ละ 4 วัน ผู้คัดค้านที่ 1 มีรายได้จากการขับรถจักรยานยนต์รับจ้างสัปดาห์ละ 3 วัน รายได้จากการรับจ้างบรรทุกศพไม่แน่นอนแล้วแต่จะมีผู้ว่าจ้างไม่น่าเชื่อว่าในแต่ละเดือนจะมีเงินฝากในบัญชีแต่ละบัญชีจำนวนมาก บางเดือนมีเงินเข้าฝากหลายครั้ง และตามบันทึกถ้อยคำเอกสารหมาย ร.16 และ ร.17 ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ให้การรับว่าเงินดังกล่าวได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนของผู้คัดค้านที่ 1 ผู้คัดค้านที่ 2 ให้การด้วยว่ารู้เห็นเกี่ยวกับพฤติการณ์การจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนของผู้คัดค้านที่ 1 แม้ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องผู้คัดค้านที่ 2 แต่ได้ความว่าผู้คัดค้านที่ 2 ทราบว่าผู้คัดค้านที่ 1 มีพฤติการณ์ลักลอบจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน และผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นภริยาของผู้คัดค้านที่ 1 มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับพฤติการณ์การจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนของผู้คัดค้านที่ 1 ทรัพย์สินทั้ง 6 รายการ จึงเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 1

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินทั้ง 6 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 28, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ส่งให้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์เข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำคัดค้านขอให้รับเฉพาะโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลคันหนึ่ง ส่วนทรัพย์สินอื่นขอให้คืนแก่ผู้คัดค้านทั้งสาม

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับเงินสดจำนวน 51,000 บาท โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย หมายเลขเครื่อง 0505534 รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลหมายเลขทะเบียน บง 3071 กำแพงเพชร สมุดเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลบาตร เลขที่บัญชี 627 - 1 - 34553 - 0 สมุดเงินฝากประจำ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลบาตร เลขที่บัญชี 627 - 2 - 05986 - 6 (ที่ถูก เลขที่บัญชี 627 - 2 - 05986 - 8) สมุดเงินฝากเผื่อเรียก ธนาคารออมสิน สาขาสกลบาตร เลขที่บัญชี 04 - 2903 - 20 - 031140 - 2 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31

ผู้ร้อง ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับทรัพย์สินทั้ง 6 รายการ ของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31 นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ฎีกาว่า ทรัพย์สินทั้ง 6 รายการ ดังกล่าว เป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ เห็นว่า ในเรื่องนี้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบ เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ดังนั้น ทรัพย์สินตามคำร้องต้องด้วยข้อสันนิษฐานของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 จึงมีภาระในการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว มาตรา 29 (1) (2) ว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 นำสืบว่า เงินสดจำนวน 51,000 บาท ที่เจ้าพนักงานตำรวจยึดได้ในการจับกุม เป็นเงินที่เตรียมไว้ซื้อมิดเพื่อนำมาขาย เงินในบัญชีธนาคารได้มาจากการขายมิด ถ่าน และไม่กวาด ผู้คัดค้านที่ 1 ขับรถยนต์รับจ้างบรรทุกศพ ขับรถยนต์รับจ้างทั่วไป และขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง ส่วนบัญชีเงินฝากที่มีชื่อนางสำลีหรือผู้คัดค้านที่ 2 ร่วมกัน เป็นเงินที่ได้จากการขายมิดและเงินที่คนมาช่วยงานศพนางสำลี ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ยังมีทรัพย์สินเป็นที่ดิน ได้นำโฉนดให้เช่าประกันตัวผู้ต้องหาที่ศาลและยังมีรายได้จากการปล่อยเงินกู้ นั้น เห็นว่า นายวิรุฑ บุตรชายของผู้คัดค้านที่ 1

และที่ 2 เบิกความตอบผู้ร้องถามค้านว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ช่วยกันขายมิตตามตลาดนัด เฉพาะที่มีตลาดนัด เวลากลางวัน สัปดาห์ละ 4 ครั้ง บางครั้งนายวิรุฒไปช่วยขายด้วย มีรายได้ครั้งละประมาณ 2,000 ถึง 3,000 บาท ผู้คัดค้านที่ 1 ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างสัปดาห์ละ 3 วัน การขับรถยนต์บรรทุกศพไม่แน่นอนแล้วแต่จะมีผู้ว่าจ้าง รายได้ของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 พอมีพอกินในครอบครัว และตามบันทึกถ้อยคำของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 เอกสารหมายเลข ร.16 ถึง ร.18 ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ให้การว่า ผู้คัดค้านที่ 2 ช่วยผู้คัดค้านที่ 1 ขายมิต ถ่าน และไม้กวาด รายได้จากการประกอบอาชีพเพียงพอใช้จ่ายในครอบครัว นางสาวลิมาพักอาศัยอยู่กับผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ประกอบอาชีพขายมิต เห็นว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีรายได้จากการประกอบอาชีพขายมิต ถ่าน และไม้กวาด สัปดาห์ละ 4 วัน ผู้คัดค้านที่ 1 มีรายได้จากการขับรถจักรยานยนต์รับจ้างสัปดาห์ละ 3 วัน รายได้จากการรับจ้างบรรทุกศพไม่แน่นอนแล้วแต่จะมีผู้ว่าจ้าง นายสวิช และเจ้าอาวาสวัดหงส์ทอง พยานที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 อ้างไม่อาจยืนยันถึงฐานะการเงินของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ได้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาบัญชีเงินฝากบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกธนาคารออมสิน สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี 04 - 2903 - 20 - 031140 - 2 เปิดบัญชีวันที่ 20 ธันวาคม 2542 จำนวนเงิน 105,641.83 บาท มีเงินเข้าฝากทุกเดือนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2544 (03/07/44) จำนวนเงิน 5,000 บาท บางเดือนหลายครั้งและจำนวนมาก เช่น 27/09/44 จำนวนเงิน 40,000 บาท 02/10/44 และ 30/10/44 จำนวน 20,000 บาท และ 38,000 บาท เดือนพฤศจิกายนและธันวาคม 2544 เดือนละ 5 ครั้ง เดือนพฤศจิกายน วันที่ 5 จำนวน 22,000 บาท วันที่ 8 และ 12 ฝากครั้งละ 20,000 บาท วันที่ 16 จำนวน 50,000 บาท และวันที่ 28 จำนวน 60,000 บาท และเดือนธันวาคม วันที่ 6 และ 12 ครั้งละ 40,000 บาท วันที่ 17 และ 18 ครั้งละ 10,000 บาท และวันที่ 25 จำนวน 30,000 บาท เดือนมกราคม 2545 ฝาก 4 ครั้ง วันที่ 3, 9, 12 และ 30 จำนวน 54,000 บาท 16,000 บาท 5,000 บาท และ 20,000 บาท และวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2545 จำนวน 50,000 บาท ในบัญชีดังกล่าวมีเงินฝากถึง 689,267.12 บาท บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี 627 - 1 - 34553 - 0 มีเงินฝากเดือนสิงหาคม 2544 จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละ 90,000 บาท 2 ครั้ง และ 10,000 บาท 1 ครั้ง วันที่ 15 ตุลาคม 2544 ฝาก 120,000 บาท และวันที่ 16 มกราคม 2545 ฝาก 104,000 บาท และบัญชีเงินฝากประจำ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี 627 - 2 - 05986 - 8 มีเงินฝากมากถึง 500,000 บาท รายได้จาก การประกอบอาชีพของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 รวมทั้งรายได้จากการขายมิตของนางสาวลิมาไม่น่าเชื่อว่าในแต่ละเดือนจะมีเงินฝากในบัญชีแต่ละบัญชีจำนวนมาก บางเดือนมีเงินเข้าฝากหลายครั้ง และตามบันทึกถ้อยคำของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 เอกสารหมายเลข ร.16 และ ร.17 ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ให้การรับว่าเงินดังกล่าวได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนของผู้คัดค้านที่ 1 และตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1535/2549 ท้ายฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ได้ความว่าผู้คัดค้านที่ 2 ทราบว่าผู้คัดค้านที่ 1 มีพฤติการณ์ลักลอบจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ประกอบกับศาลล่างทั้งสองได้วินิจฉัยเกี่ยวกับฐานะของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 และทรัพย์สินทั้ง 6 รายการ โดยให้เหตุผลและรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ชอบแล้ว ดังนั้น แม้ศาลฎีกาจะมีคำพิพากษาที่ 1535/2549 อันเป็นที่สุด ให้ยกฟ้องผู้คัดค้านที่ 2 แต่ข้อเท็จจริงยังคงฟังได้ว่าผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นภริยาของผู้คัดค้านที่ 1 มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับพฤติการณ์การจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนของผู้คัดค้านที่ 1 ทรัพย์สินทั้ง 6 รายการ เป็นทรัพย์สิน

ที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรม
 อย่างเป็นทางการโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 1 ฎีกาของ
 ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

15. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 20898/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี

ผู้คัดค้าน - นายสุรสิทธิ์ สายชม

ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง และทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึด
 หรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงาน
 อัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น โดยจะยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ
 ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ แต่ถ้ามีเหตุสมควรแสดงได้ว่าไม่สามารถยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา
 จะยื่นคำร้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาได้ เว้นแต่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง"
 ซึ่งเท่ากับว่าอย่างช้าที่สุด ผู้ร้องต้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิด
 เกี่ยวกับยาเสพติดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา

คดีนี้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 ผู้ร้องจึงต้องยื่นคำร้องขอให้
 ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดภายในวันที่ 8 พฤษภาคม 2551
 แต่ผู้ร้องมายื่นคำร้องคดีนี้ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2551 จึงเกินกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้น
 มีคำพิพากษา คดีของผู้ร้องจึงขาดอายุความ ตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง ดังกล่าว ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องขอให้ศาล
 มีคำสั่งริบทรัพย์สินตามคำร้องได้ ปัญหานี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นต่อสู้
 ศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 ที่ศาลล่าง
 ทั้งสองพิพากษาให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องของผู้ร้องมานั้นจึงไม่ชอบ

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม
 ยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นเกิน 2 วัน
 ติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านขอให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้รับเงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาห้าแยกปากเกร็ด เลขที่บัญชี 207 - 0 - 76381 - 4 บัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาซอยเทศบาลโกลด์ส - ปทุมธานี เลขที่บัญชี 017 - 0 - 06939 - 7 และบัญชีเงินฝากประจำธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาขอนแก่น เลขที่บัญชี 260 - 2 - 56282 - 5 พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากในบัญชีดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ก่อนคดีนี้ผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้าน เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 คดีถึงที่สุดแล้ว ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1227/2550 ของศาลชั้นต้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง และทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น โดยจะยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ แต่ถ้ามีเหตุสมควรแสดงได้ว่าไม่สามารถยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา จะยื่นคำร้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ เว้นแต่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง" ซึ่งเท่ากับว่าอย่างช้าที่สุด ผู้ร้องต้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา คดีนี้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 ผู้ร้องจึงต้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดภายในวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 แต่ผู้ร้องมายื่นคำร้องคดีนี้ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2551 จึงเกินกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา คดีของผู้ร้องจึงขาดอายุความตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง ดังกล่าว ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินตามคำร้องได้ ปัญหานี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นต่อสู้ ศาลฎีกาก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องของผู้ร้องมานั้นจึงไม่ชอบและคดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้คัดค้านอีกต่อไป

พิพากษากลับให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

16. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13974/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ

ผู้คัดค้าน - นายสุวรรณ แซ่แต้ กับพวก

แม้ทรัพย์สินรายการที่ 2 และที่ 3 ที่ผู้ร้องขอให้ศาลสั่งริบ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน จะเคยมีคำสั่งให้ตรวจสอบตามคำสั่งที่ 1036/2546 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2546 ซึ่งเป็นการตรวจสอบทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1255/2547 ของศาลชั้นต้น รวมทั้งมีบันทึกของเจ้าพนักงานตำรวจ เรื่องการตรวจยึดทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2546 ว่า เจ้าพนักงานตำรวจได้ตรวจยึดทรัพย์สินทั้งสองรายการไว้แล้วก็ตาม แต่บันทึกการตรวจยึดทรัพย์สินของเจ้าพนักงานตำรวจดังกล่าวไม่ใช่คำสั่งยึดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ตามมาตรา 22 จึงถือไม่ได้ว่าคณะกรรมการดังกล่าวได้มีคำสั่งยึดทรัพย์สินทั้งสองรายการไว้แล้วในคดีอาญา หมายเลขแดงที่ 1255/2547 แต่เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งที่ 346/2549 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2549 ให้ยึดทรัพย์สินทั้งสองรายการไว้ในคดีที่ผู้คัดค้านทั้งสองถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดครั้งใหม่เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2547 จนผู้คัดค้านทั้งสองถูกฟ้องต่อศาลชั้นต้น และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 ที่ให้การรับสารภาพเป็นคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1975/2547 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 แต่สำหรับผู้คัดค้านที่ 2 ที่ให้การปฏิเสธได้ถูกแยกฟ้องเป็นคดีใหม่ และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2548 เป็นคดีหมายเลขแดงที่ 4053/2547 ระยะเวลา 1 ปี ในกรณีของผู้คัดค้านที่ 1 จึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2547 และในกรณีของผู้คัดค้านที่ 2 เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน 2548 เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2549 จึงพ้นกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1975/2547 มีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจที่จะร้องขอให้ริบทรัพย์สินในส่วนที่เป็นของผู้คัดค้านที่ 1 คงมีอำนาจร้องขอให้ริบทรัพย์สินในส่วนที่เป็นของผู้คัดค้านที่ 2

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน ธรต กรุงเทพมหานคร 467 รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลยี่ห้อมิตซูบิชิ หมายเลขทะเบียน ลส 4652 กรุงเทพมหานคร และที่ดินโฉนดเลขที่ 19974 เลขที่ดิน 100 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ประมาณ 46 ตารางวา ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 28, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งริบรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน ธรต กรุงเทพมหานคร 467 รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลยี่ห้อมิตซูบิชิ หมายเลขทะเบียน ลส 4652 กรุงเทพมหานคร และที่ดินโฉนดเลขที่ 19974 เลขที่ดิน 100 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาประการแรกตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองว่า ผู้ร้องมีอำนาจร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองหรือไม่ โดยผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินรายการที่ 2 และที่ 3 เกินกำหนดระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1255/2547 มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2547 นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องและทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินนั้น โดยจะยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ แต่ถ้ามีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่าไม่สามารถยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา จะยื่นคำร้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ เว้นแต่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง" และมาตรา 22 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในการตรวจสอบทรัพย์สิน ถ้าผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณ ให้คณะกรรมการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีซึ่งต้องไม่ช้ากว่าหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัดหรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีที่ต่องานนั้น" ดังนั้น แม้ทรัพย์สินทั้งสองรายการนี้ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจะเคยมีคำสั่งให้ตรวจสอบตามคำสั่งที่ 1036/2546 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2546 ซึ่งเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1255/2547 ของศาลชั้นต้นรวมทั้งมีบันทึกของเจ้าพนักงานตำรวจ เรื่องการตรวจยึดทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2546 ว่า เจ้าพนักงานตำรวจได้ตรวจยึดทรัพย์สินทั้งสามรายการไว้แล้วก็ตาม แต่บันทึกการตรวจยึดทรัพย์สินดังกล่าวไม่ใช่คำสั่งยึดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามมาตรา 22 เหตุนี้จึงถือไม่ได้ว่าคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งยึดทรัพย์สินทั้งสองรายการไว้แล้วในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1255/2547 แต่เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งที่ 346/2549 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2549 ให้ยึดทรัพย์สินทั้งสองรายการไว้ในคดีที่ผู้คัดค้านทั้งสองถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดครั้งใหม่เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2547 จนผู้คัดค้านทั้งสองถูกฟ้องต่อศาลชั้นต้นและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 ที่ให้การรับสารภาพเป็นคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1975/2547 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 แต่สำหรับผู้คัดค้านที่ 2 ที่ให้การปฏิเสธได้ถูกแยกฟ้องเป็นคดีใหม่ และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2548 ในคดีหมายเลขแดงที่ 4053/2547 ระยะเวลา 1 ปี ในกรณีของผู้คัดค้านที่ 1 จึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2547 และในกรณีของผู้คัดค้านที่ 2 จึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน 2548 เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2549 จึงพ้นกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นในคดีหมายเลขแดงที่ 1975/2547 มีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจที่จะร้องขอให้รับทรัพย์สินในส่วนที่เป็นของผู้คัดค้านที่ 1 ส่วนคำร้อง

ของผู้ร้องที่ขอให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ยังไม่พ้นกำหนด 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ศาลชั้นต้นในคดีหมายเลขแดงที่ 4053/2547 มีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 2 ผู้ร้องจึงยังมีอำนาจร้องขอให้ทรัพย์สินในส่วนที่เป็นของผู้คัดค้านที่ 2 ได้ ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ฟังขึ้น ส่วนของผู้คัดค้านที่ 2 ฟังไม่ขึ้น

พิพากษาแก่เป็นว่า ยกคำร้องที่ขอให้ทรัพย์สินรายการที่ 2 และที่ 3 ในส่วนที่เป็นของผู้คัดค้านที่ 1 และให้คืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่เจ้าของ นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

17. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12490/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดทุ่งสง

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินของจำเลยทั้งสองตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31 ศาลชั้นต้นได้ประกาศหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ทรัพย์สินเข้ามาในคดีแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามารวมทั้งจำเลยที่ 2 ด้วย ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทรัพย์สินให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำเลยที่ 2 ซึ่งมีได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีจึงมิใช่คู่ความ ไม่อาจยื่นอุทธรณ์และฎีกาต่อมาได้ การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์และฎีกาในส่วนนี้และศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยในปัญหาที่ให้นั้น ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งรับทรัพย์สินทรัพย์สินเงินสด 15,000 บาท โทรศัพท์มือถือซัมซุงขนาด 21 นิ้ว 1 เครื่อง เครื่องเล่นวีซีดีดีวีดีไฮโซแกน 1 เครื่อง ลำโพงยี่ห้อ ACONATIC 1 คู่ เครื่องเสียงติดรถยนต์ยี่ห้อ MARRIOLA 1 เครื่อง คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กยี่ห้อคอมแพค 1 เครื่อง รถจักรยานยนต์ยี่ห้อยามาฮ่า หมายเลขทะเบียน ขรท นครศรีธรรมราช 393 จำนวน 1 คัน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อมิตซูบิชิ หมายเลขทะเบียน บย 573 นครศรีธรรมราช 1 คัน สร้อยคอทองคำลายโซ่หนัก 15.2 กรัม 1 เส้น สร้อยคอทองคำลายห่วงคู่หนัก 30.4 กรัม 1 เส้น แหวนทองคำม้งกรหนัก 7.6 กรัม 1 วง ตะกรุดทองหนัก 4.6 กรัม 1 อัน และอายุัดเงินฝากในบัญชีธนาคารออมสิน สาขาตลาดหัวอิฐ เลขที่ 08-6012-20-030057-2 ชื่อบัญชี นางจันจิรา พร้อมดอกเบี้ยรวม 13 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยึดเงินสด 15,000 บาท โทรศัพท์มือถือซัมซุงขนาด 21 นิ้ว 1 เครื่อง เครื่องเล่นวีซีดีดีวีดีไฮโซแกน 1 เครื่อง ลำโพงยี่ห้อ ACONATIC 1 คู่ เครื่องเสียงติดรถยนต์ยี่ห้อ MARRIOLA 1 เครื่อง คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กยี่ห้อคอมแพค 1 เครื่อง รถจักรยานยนต์ยี่ห้อยามาฮ่า หมายเลขทะเบียน ขรท นครศรีธรรมราช 393 จำนวน 1 คัน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อมิตซูบิชิ หมายเลขทะเบียน บย 573 นครศรีธรรมราช 1 คัน สร้อยคอทองคำลายโซ่หนัก 15.2 กรัม 1 เส้น สร้อยคอทองคำลายห่วงคู่

หนัก 30.4 กรัม 1 เส้น แหวนทองลายมังกรหนัก 7.6 กรัม 1 วง ตะกรุดทองหนัก 4.6 กรัม 1 อัน และอายัดเงินฝากในบัญชีธนาคารออมสิน สาขาตลาดหัวอิฐ เลขที่ 08-6012-20-030057-2 ชื่อบัญชี นางจันจิรา ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 28, 29, 31

จำเลยที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืน

จำเลยที่ 2 ฎีกา

ศาลฎีกาตรวจวินิจฉัยว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของจำเลยทั้งสองรวม 13 รายการ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31 ศาลชั้นต้นได้ประกาศหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดีแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามารวมทั้งจำเลยที่ 2 ด้วย ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินทั้ง 13 รายการดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำเลยที่ 2 ซึ่งมีได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดี จึงมิใช่คู่ความ ไม่อาจยื่นอุทธรณ์และฎีกาต่อมาได้ การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์และฎีกาในส่วนนี้และศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยในปัญหาให้เช่นนั้น ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ 2

พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 และยกฎีกาของจำเลยที่ 2

18. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11818/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้คัดค้าน - นายเกษมสันต์หรือโย วงษ์แก้ว กับพวก

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยจะสิ้นสุดลงตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง อันจะทำให้ต้องคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดนั้น ต้องเป็นกรณีที่เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องไม่ได้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นอีก เมื่อปรากฏว่าหลังจากพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องในคดีก่อนแล้ว ผู้คัดค้านที่ 1 มากระทำความผิดเป็นคดีนี้ อีก ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงมีอำนาจตรวจสอบทรัพย์สินที่ถูกยึดมาในคดีก่อนได้ เพราะเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 22 แม้จะมีคำสั่งของพนักงานอัยการในคดีก่อนที่สั่งไม่ฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 ก็ไม่ทำให้ต้องคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ได้อย่างใด

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้คืนทรัพย์สินรวม 14 รายการตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 977/2548 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29 และ 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง และมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งยึดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 977/2548 และมีคำสั่งคืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 และที่ 3

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้รับเงินสดจำนวน 4,584,450 บาท สร้อยคอทองคำ 1 เส้น โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย 1 เครื่อง เครื่องรับโทรทัศน์ยี่ห้อโซนี่ 1 เครื่อง เครื่องรับโทรทัศน์ยี่ห้อโซนี่ ขนาด 25 นิ้ว 1 เครื่อง เครื่องเล่นวีซีดียี่ห้อโซนี่ 1 เครื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ 1 เครื่อง เครื่องพริ้นเตอร์ 1 เครื่อง รถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน กรุงเทพมหานคร 1 ม - 3151 รถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน กระบี่ สุพรรณบุรี 818 รถยนต์สองตอนท้ายบรรทุกหมายเลขทะเบียน กข 7505 สุพรรณบุรี และตู้นิรภัยให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 3 พระพร้อมกรอบทองคำ และรายการที่ 13 สิ่งปลูกสร้างบ้านเลขที่ 173/1 หมู่ที่ 3 ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ให้คืนแก่ผู้คัดค้านที่ 2

ผู้ร้องและผู้คัดค้านทั้งสามอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับทรัพย์สินรายการที่ 3 พระพร้อมกรอบทองคำ และรายการที่ 13 สิ่งปลูกสร้างบ้านเลขที่ 173/1 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเสียด้วยนอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าการที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินทำความเห็นให้ยึดทรัพย์สินรายการที่ 1 และที่ 14 จากการยึดในคดีก่อนมาเป็นคดีนี้จึงไม่ถูกต้องเพราะบทบัญญัติมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 บัญญัติให้กรณีมีคำสั่งไม่ฟ้องหรือคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้ถือว่า การยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นอันสิ้นสุดลงและต้องคืนทรัพย์สินรายการที่ 1 และ 14 ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 โดยไม่ต้องพิจารณาว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ และไม่ต้องพิจารณาถึงการได้มาโดยสุจริต มีค่าตอบแทนหรือได้มาตามควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะหรือไม่นั้น เห็นว่า การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยจะสิ้นสุดลงตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง อันจะทำให้ต้องคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดนั้น ต้องเป็นกรณีที่เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องไม่ได้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นอีก เมื่อปรากฏว่าหลังจากพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องในคดีก่อนแล้วผู้คัดค้านที่ 1 มากกระทำความผิดเป็นคดีนี้อีก ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงมีอำนาจตรวจสอบทรัพย์สินรายการที่ 1 และที่ 14 ที่ถูกยึดมาในคดีก่อนได้ เพราะเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 22 แม้จะมีคำสั่งของพนักงานอัยการในคดีก่อนที่สั่งไม่ฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 ก็ไม่ทำให้ต้องคืนทรัพย์สินรายการที่ 1 และที่ 14 ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 แต่อย่างใด

ผู้คัดค้านที่ 1 ฎีกาว่า ททรัพย์สินรายการที่ถูกอายัดและขอให้รับนั้นได้มาจากการทำไร่ไถอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนเป็นระยะเวลา 4 ปี เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้คัดค้านที่ 2 เป็นมารดาของผู้คัดค้านที่ 1 และผู้คัดค้านที่ 3 เป็นน้องของผู้คัดค้านที่ 1 ผู้คัดค้านทั้งสามต่างพักอาศัยอยู่ในบ้านเลขที่ 173/1 ทั้งทรัพย์สินต่าง ๆ รายการที่ 1 ที่ 4 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 7 ที่ 8 ที่ 9 ที่ 10 ที่ 11 และที่ 14 ล้วนแล้วแต่อยู่ในบ้านเลขที่ 173/1 ทั้งสิ้น ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 2 ที่ 3 และที่ 12 ปรากฏว่าถูกยึดในคดีก่อนที่ผู้คัดค้านที่ 1 ตกเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแต่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 ก็ตาม แต่ก็มีกรยึดทรัพย์สินรายการดังกล่าวไว้โดยเห็นว่าเป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 มีอยู่อันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน แม้ว่าผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 จะมีพยานมานำสืบว่าทรัพย์สินรายการที่ผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 อ้างว่าเป็นของตนนั้นได้มาจากการประกอบอาชีพตามปกติและมีเงินรายได้เพียงพอในการซื้อทรัพย์สินดังกล่าวมาตามฐานานุกรมและไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้านที่ 1 อันเกี่ยวกับยาเสพติดก็ตาม แต่ผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 ก็ยังมีแต่พยานบุคคลมาเบิกความ ทำให้มีน้ำหนักน้อย ผู้ร้องเองสามารถนำสืบว่าผู้คัดค้านที่ 1 เป็นผู้ค้าเมทแอมเฟตามีนและถูกจับกุมโดยศาลฎีกาพิพากษาว่าผู้คัดค้านที่ 1 กระทำความผิด การยึดทรัพย์สินทั้ง 14 รายการ โดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตรวจสอบแล้วเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านที่ 1 จึงเข้าข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าทรัพย์สินดังกล่าวที่ยึดได้จากบ้านของผู้คัดค้านที่ 1 และยึดได้จากทรัพย์สินของกลางในคดีก่อนเป็นทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นของผู้คัดค้านที่ 1 และเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งต้องริบ เว้นแต่ผู้คัดค้านทั้งสามจะสามารถนำสืบให้ได้ความว่าทรัพย์สินที่มีอยู่ไม่ใช่ของผู้คัดค้านที่ 1 ทั้งหมด และผู้คัดค้านทั้งสามได้มาไม่เกินฐานะหรือสามารถประกอบอาชีพโดยสุจริต แต่การนำสืบของผู้คัดค้านทั้งสามนั้นยังไม่ชัดเจนและผู้คัดค้านที่ 1 มีพฤติการณ์การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและการที่ทรัพย์สินทั้งหมดอยู่ในความครอบครองของผู้คัดค้านที่ 1 โดยผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 ยังไม่อาจนำสืบให้ชัดเจนว่าเป็นของผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 คดีจึงต้องฟังว่าทรัพย์สินทั้ง 14 รายการเป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 และผู้คัดค้านที่ 2 และที่ 3 เป็นเพียงบริวารของผู้คัดค้านที่ 1 และผู้คัดค้านทั้งสามไม่สามารถนำพยานมาสืบให้รับฟังว่ามีรายได้เพียงพอ และได้ทรัพย์สินที่ถูกยึดมาโดยไม่เกินฐานะหรือสามารถประกอบอาชีพโดยสุจริต คดีจึงต้องฟังว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ทั้ง 14 รายการ เป็นของผู้คัดค้านที่ 1 และได้มาเกินฐานะหรือเกินความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริต และผู้คัดค้านที่ 1 ไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่นนี้ จึงต้องริบทรัพย์สินทั้ง 14 รายการตามที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษามานั้น ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสามฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

19. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11578/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้คัดค้าน - นายสุรศักดิ์ นาคมณี

ผู้คัดค้านถึงแก่ความตายก่อนอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ถือว่าผู้คัดค้านถึงแก่ความตายระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 จึงเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่จะมีคำสั่งเกี่ยวกับการมรณะของคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 42 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาคดีไปโดยที่ยังมิได้ดำเนินการดังกล่าวนั้น เป็นการมิได้ปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. ว่าด้วยการพิจารณาคดีตาม มาตรา 243 (2) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 เป็นการไม่ชอบ ศาลชั้นต้นต้องเลื่อนการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 แล้วส่งสำนวนพร้อมคำพิพากษาคืนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 6 เพื่อสั่งเกี่ยวกับการมรณะของผู้คัดค้านแล้วมีคำพิพากษาใหม่ต่อไป การที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 และมีคำสั่งรับฎีกาของผู้คัดค้านล้วนเป็นคำสั่งและการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบ

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งรับทรัพย์สิน จำนวน 6 รายการ ดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและมีคำสั่งปล่อยทรัพย์สินดังกล่าวคืนแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบเงินสดจำนวน 780 บาท แหวนทองประดับอัญมณีจำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 7.7 กรัม แหวนทองสลักลายดาว จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 3.8 กรัม แหวนทองสลักลายเม็ดทราย จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 7.6 กรัม ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31 ส่วนคำขออื่นให้ยก ให้คืนเงินสดจำนวน 30,000 บาท สร้อยคอทองลายกระดุกงูพร้อมจี้ทองรูปไม้กางเขน จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 91.2 กรัม และสร้อยคอทองลายลูกโซ่พร้อมจี้ทองรูปไม้กางเขน จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 22.8 กรัม แก่ผู้คัดค้าน

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ริบเงินสดจำนวน 30,000 บาท สร้อยคอทองลายกระดุกงูพร้อมจี้ทองรูปไม้กางเขน จำนวน 1 เส้น และสร้อยคอทองลายลูกโซ่พร้อมจี้ทองรูปไม้กางเขน จำนวน 1 เส้น ด้วย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 ผู้คัดค้านถึงแก่ความตาย นายประทวน ทายาทของผู้คัดค้าน ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทน เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 6 ทำคำพิพากษาแล้วส่งมาให้ศาลชั้นต้นอ่านให้คู่ความฟังโดยมิได้ส่งคำร้องของผู้ร้องที่ขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่ผู้มรณะก่อน เห็นว่า

ผู้คัดค้านถึงแก่ความตายก่อนอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ถือว่า ผู้คัดค้านถึงแก่ความตายระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 จึงเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่จะมีคำสั่งเกี่ยวกับการมรณะของผู้ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาคดีไปโดยที่ยังมิได้ดำเนินการดังกล่าวนี้ เป็นการมิได้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาตามมาตรา 243 (2) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 เป็นการไม่ชอบ ดังนั้น ศาลชั้นต้นต้องเลื่อนการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 แล้วส่งสำนวนพร้อมคำพิพากษาคืนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 6 เพื่อสั่งเกี่ยวกับการมรณะของผู้คัดค้านแล้วมีคำพิพากษาใหม่ต่อไป การที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 และมีคำสั่งรับฎีกาของผู้คัดค้านล้วนเป็นคำสั่งและการดำเนินกระบวนพิจารณาที่ไม่ชอบ

พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการเรื่องการขอเข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ผู้คัดค้านและทำการไต่สวนแล้วส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำสั่งและคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี และให้ยกฎีกาของผู้คัดค้าน

20. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11563/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายมงคล ทองฤทธิ์

ในคดีที่พนักงานอัยการร้องต่อศาลให้ริบทรัพย์สินของบุคคลตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้น มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติไว้ว่า "เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องและทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดและอายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินโดยจะยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้..." บทบัญญัตินี้มีนัยว่า ทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ริบนั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องบุคคลใดเป็นคดีอาญานั้น เท่านั้น เมื่อทรัพย์สินทั้ง 5 รายการ เป็นทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ชั่วคราวเพื่อทำการตรวจสอบในคดีอาญาที่ผู้คัดค้านถูกกล่าวหาว่าจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ต่อมาพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี การยึดจึงสิ้นสุดลงตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 และเมื่อทรัพย์สินถูกยึดไว้ชั่วคราวแล้วก่อนวันที่ 26 มกราคม 2547 อันเป็นวันที่ผู้คัดค้านกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายในคดีอาญาของศาลชั้นต้นที่พิพากษาลงโทษผู้คัดค้าน แสดงว่าทรัพย์สินทั้ง 5 รายการมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ย่อมไม่ใช่ทรัพย์สินที่ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบตามมาตรา 27

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับเงินและทรัพย์สิน รายการที่ 1, 2, 3, 4 และ 6 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 29 และ 31 รถบรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อฮิซุซุ หมายเลขทะเบียน ปน 8999 กรุงเทพมหานคร รายการที่ 5 ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งริบให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31 ในคดีหมายเลขดำที่ ม.56/2547 หมายเลขแดงที่ ม.122/2547 แล้ว

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องและคืนทรัพย์สินทั้ง 6 รายการ ให้แก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับเงิน 210,000 บาท ซึ่งได้จากการขายทอดตลาดโคเงิน 35,000 บาท ที่ได้จากการขายทอดตลาดกระบือ โทรทัศน์สี ยี่ห้อโซนี่ ขนาด 29 นิ้ว 1 เครื่อง เครื่องเสียง ยี่ห้อโซนี่ 1 เครื่อง พร้อมลำโพง 2 ตัว และเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเกษินธุ์ เลขที่ 130-2-41830-2 ชื่อบัญชีผู้คัดค้าน พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ริบโทรทัศน์สี ยี่ห้อโซนี่ ขนาด 29 นิ้ว 1 เครื่อง และเครื่องเสียง ยี่ห้อโซนี่ 1 เครื่อง พร้อมลำโพง 2 ตัว และให้คืนแก่ผู้คัดค้าน นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้ฎีกาโต้แย้งกันพึงยุติในชั้นนี้ว่า เดือนเมษายน 2546 เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีซึ่งได้รับข้อมูลมาว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้ค้ายาเสพติดให้โทษรายใหญ่ จึงได้ขอหมายจับผู้คัดค้านไว้ ผู้คัดค้านเข้ามาขอตัวโดยถูกกล่าวหาว่าจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน แต่ต่อมาพนักงานอัยการขอให้ศาลออกหมายปล่อยเนื่องจากมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้คัดค้าน หลังจากนั้นเจ้าพนักงานตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดได้ร่วมจับกุมผู้คัดค้านพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 20,000 เม็ด เป็นของกลาง แล้วผู้คัดค้านถูกฟ้องต่อศาลชั้นต้นฐานมีเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายตามคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ย. 2145/2547 ซึ่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านให้จำคุกตลอดชีวิตและริบเมทแอมเฟตามีนของกลาง คดีถึงที่สุดโดยศาลฎีกาพิพากษายืนตามศาลล่างทั้งสอง สำหรับในเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องได้ร้องเป็นคดีนี้ ปรากฏต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและกรณีมีเหตุอันสมควรสงสัยว่า ทรัพย์สินซึ่งเป็นของผู้คัดค้านเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยในระหว่างปี 2546 ถึง 2547 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้มีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านไว้ชั่วคราว 3 คำสั่ง คำสั่งแรก คือ คำสั่งที่ 3720/2546 ให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้าน 5 รายการ ไว้ชั่วคราว ดังต่อไปนี้เงิน 40,870 บาท โทรทัศน์สี ยี่ห้อโซนี่ ขนาด

29 นิ้ว เครื่องเสียง ยี่ห้อโซนี่ 1 ชุด พร้อมลำโพง 2 ตัว โคม 11 ตัว กระจับป้อ 2 ตัว โดยคำสั่งฉบับนี้ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2546 อันเป็นเวลาก่อนวันที่ 26 มกราคม 2547 ที่ผู้คัดค้าน กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้องเป็นคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ย. 2145/2547 ของศาลชั้นต้นดังกล่าวแล้ว และอีก 2 คำสั่ง คือ คำสั่งที่ 455/2547 ให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้าน 1 รายการ ไร่ชั่วคราวคือ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้ออิชูซู ทะเบียนป้ายแดง ง - 6768 กรุงเทพมหานคร กับคำสั่งที่ 1078/2547 ให้อายัดชั่วคราวบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาภาพสินธุ์ เลขที่ 130-2-41830-2 ชื่อบัญชีผู้คัดค้าน โดยคำสั่ง 2 ฉบับนี้ลงวันที่อันเป็นเวลาหลังจากวันที่ผู้คัดค้านกระทำความผิดในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ย. 2145/2547 ของศาลชั้นต้น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ตรวจสอบทรัพย์สินตามคำสั่งทั้งสามฉบับที่ยึดและอายัดชั่วคราวดังกล่าวทั้งสอบเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นกับผู้คัดค้าน และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาตรวจสอบทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ววินิจฉัยว่าทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยผู้คัดค้านไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่า เป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือรับโอนมาโดยสุจริตและมีคำตอบแทนหรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณตามคำวินิจฉัยคดีตรวจสอบทรัพย์สิน จึงมีคำสั่งที่ 868/2548 ให้ยึดทรัพย์สินผู้คัดค้าน คือ โทรทัศน์สี ยี่ห้อโซนี่ ขนาด 29 นิ้ว 1 เครื่อง เครื่องเสียง ยี่ห้อโซนี่ 1 ชุด พร้อมลำโพง 2 ตัว เงิน 210,000 บาท ซึ่งได้จากการขายทอดตลาดโค รวมทั้งเงิน 35,000 บาท ซึ่งได้จากการขายทอดตลาดกระจับป้อ ที่เป็นทรัพย์สินในรายการตามคำสั่งที่ 3720/2546 และยึดรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียน ปน 8999 กรุงเทพมหานคร (ทะเบียนป้ายแดงดังกล่าวซึ่งภายหลังถูกศาลสั่งริบไปแล้วในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ม. 122/2547 ของศาลชั้นต้น) กับอายัดเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาภาพสินธุ์ เลขที่ 130-2-41830-2 ของผู้คัดค้าน ที่เป็นทรัพย์สินตามคำสั่งที่ 455/2547 และคำสั่งที่ 1078/2547 ตามลำดับ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการแรกว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านตามคำร้อง และเป็นการร้องซ้ำ ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีซ้ำหรือไม่ ที่ผู้คัดค้านฎีกาว่าตามคำสั่งเลขที่การคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 3720/2546 เป็นคำสั่งที่มีมูลมาจากเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีสอบสวนพบว่า ผู้คัดค้านมีพฤติการณ์ลักลอบจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน แต่เมื่อพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องผู้คัดค้านโดยเด็ดขาด การยึดและอายัดดังกล่าวย่อมเป็นอันสิ้นสุดลง คำสั่งที่ 868/2548 ของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายกับทั้งผู้ร้องยื่นคำร้องเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันที่ยึดและอายัดดังกล่าว ส่วนรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลนั้นพนักงานอัยการได้ขอศาลในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ม. 122/2547 ของศาลชั้นต้นให้มีคำสั่งริบไปแล้วการที่ผู้ร้องได้ร้องให้มีคำสั่งในคดีนี้จึงเป็นการร้องซ้ำและดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีซ้ำนั้น เห็นว่า ในคดีที่พนักงานอัยการร้องต่อศาลให้ริบทรัพย์สินของบุคคลตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 นั้น มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติไว้ว่า "เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องและทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดและอายัด ตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินโดยจะยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้..." บทบัญญัติข้างต้นมีนัยว่า ทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ริบดังกล่าว นั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องบุคคลใด เป็นคดีอาญานั้น เท่านั้น ดังนี้เมื่อทรัพย์สินทั้ง 5 รายการ ตามคำสั่งที่ 3720/2546 เป็นทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ชั่วคราวเพื่อทำการตรวจสอบในคดีอาญาที่ผู้คัดค้านถูกกล่าวหาว่าจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ซึ่งต่อมาพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี การยึดดังกล่าวจึงสิ้นสุดลงตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 และเมื่อทรัพย์สินดังกล่าวถูกยึดไว้ชั่วคราวแล้วก่อนวันที่ 26 มกราคม 2547 อันเป็นวันที่ผู้คัดค้านกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ย. 2145/2547 ของศาลชั้นต้นที่พิพากษาลงโทษผู้คัดค้าน จึงบ่งชี้แสดงว่าทรัพย์สินทั้ง 5 รายการเหล่านี้มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ย. 2145/2547 ดังกล่าว ย่อมไม่ใช่ทรัพย์สินที่ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบตามนัยมาตรา 27 ดังกล่าว ส่วนทรัพย์สินรถยนต์บรรทุก ยี่ห้อฮอฮิซุ ตามคำสั่งที่ 455/2547 ศาลชั้นต้นในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ม. 122/2547 มีคำสั่งให้ริบตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปแล้ว และผู้ร้องไม่ได้มีคำขอให้ริบเป็นคดีนี้ จึงไม่มีกรณีการร้องซ้ำ ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามข้อฎีกาของผู้คัดค้าน สำหรับทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ถูกอายัดไว้ชั่วคราว ตามคำสั่งที่ 1078/2547 ได้แก่ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเกษมสันต์ เลขที่ 130-2-41830-2 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านนั้น แม้เป็นทรัพย์สินที่ถูกอายัดไว้ชั่วคราวหลังจากวันที่ผู้คัดค้านกระทำความผิดในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ย. 2145/2547 และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาแล้วเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งผู้ร้องมีอำนาจร้องต่อศาลให้ริบตามมาตรา 27 ก็ตาม ผู้คัดค้านมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานของพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง โดยจะต้องนำสืบให้ได้ความตามมาตรา 29 (1) (2) ว่าเงินในบัญชีเงินฝากธนาคารที่ถูกอายัดดังกล่าวเป็นเงินของผู้คัดค้านไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้เงินดังกล่าวมาโดยสุจริต ผู้คัดค้านนำสืบว่ามีอาชีพขายโคกระบือและน้ำเชื้อที่ใช้ในการผสมเทียมโคกระบือ แต่ไม่ได้นำสืบแสดงหลักฐานที่ชัดเจนว่ามีรายได้จากการขายโคกระบือและขายน้ำเชื้อโคกระบือเดือนละเท่าไร ไม่ได้ให้รายละเอียดรายชื่อ นามสกุล ที่อยู่ และสถานที่ติดต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่มีหลักฐานทางบัญชีแสดงรายรับรายจ่าย แบบการยื่นเสียภาษีเงินได้บุคคลอื่นจะแสดงให้เห็นว่าการประกอบกิจการของผู้คัดค้านดังกล่าวมีรายได้เพียงใด ข้อนำสืบของผู้คัดค้านไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะหักล้าง ข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวได้ ฎีกาของผู้คัดค้านข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ริบเงิน 210,000 บาท ซึ่งได้จากการขายทอดตลาดโค และเงิน 35,000 บาท ที่ได้จากการขายทอดตลาดกระบือ ให้คืนแก่ผู้คัดค้าน นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

21. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9697/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - บริษัทเอเชียเสริมกิจlixซึ่ง จำกัด กับพวก

แม้ผู้คัดค้านที่ 3 ซึ่งถูกฟ้องเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จะถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา แต่คดีนี้ เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ผู้คัดค้านที่ 3 ยื่นคำคัดค้านว่า รถยนต์กระบะยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัดตานี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า หมายเลข 0 9736 2023 เป็นของผู้คัดค้านที่ 3 ไม่ได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และศาลชั้นต้นได้สวนจนเสร็จสิ้นกระแสความ กับวินิจฉัยในประเด็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่แล้ว จนกระทั่งคดีขึ้นสู่ศาลฎีกา จึงมีใช้กรณีที่ไม้อาจดำเนินคดีต่อไปได้เพราะเหตุที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยถึงแก่ความตาย ย่อมไม้อาจนำพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคสอง มาใช้บังคับ ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณาในส่วนของผู้คัดค้านที่ 3 ต่อไปได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งริบรถยนต์ 3 คัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ 3 เครื่อง ของกลางดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 30, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้มีคำสั่งคืนรถยนต์คันดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1

ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านขอให้มีคำสั่งคืนรถยนต์คันดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2

ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 ยื่นคำคัดค้านขอให้มีคำสั่งคืนรถยนต์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5

ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งให้ริบรถยนต์ ยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัดตานี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3350 หมายเลข 0 9524 7283 รุ่น 3310 หมายเลข 0 9878 9666 และโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นทอลล์คอะเบาท หมายเลข 0 9736 2023 ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก และคืนรถยนต์ ยี่ห้อนิสสันเซฟิโร่หมายเลขทะเบียน ฉจ 626 กรุงเทพมหานคร แก่ผู้คัดค้านที่ 1 คืนรถยนต์กระบะยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียนป้ายแดง ก - 2222 กรุงเทพมหานคร แก่ผู้คัดค้านที่ 2

ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่าตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุในห้องเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับนายมะสักรี และนายมะสุกรี ในข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ส่งพนักงานสอบสวน กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร ดำเนินคดีพร้อมของกลางคือเมทแอมเฟตามีน 40,000 เม็ด รถยนต์ ยี่ห้อนิสสันเซฟิโร่ หมายเลขทะเบียน นจ 626 กรุงเทพมหานคร รถยนต์กระบะ ยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัตตานี รถยนต์กระบะ ยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียนปายแดง ก - 2222 กรุงเทพมหานครรวม 3 คัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3350 หมายเลข 0 9524 7283 โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นทอล์คอะเบาท์ หมายเลข 0 9736 2023 และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3310 หมายเลข 0 9878 9666 รวม 3 เครื่องต่อมาผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับพวกดังกล่าว ต่อศาลชั้นต้นในข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เป็นคดีหลัก ขณะคดีหลักอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งริบรถยนต์ 3 คัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ 3 เครื่อง ของกลางดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นคดีนี้ ผู้คัดค้านทั้งห้ายื่นคำคัดค้าน ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีหลักว่าผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับพวก กระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับพวก อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ส่วนคดีขอให้ริบทรัพย์สินคดีนี้ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบรถยนต์กระบะ ยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัตตานี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3350 หมายเลข 0 9524 7283 และรุ่น 3310 หมายเลข 0 9878 9666 และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นทอล์คอะเบาท์ หมายเลข 0 9736 2023 ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน นอกจากนี้ข้อเท็จจริงได้ความจากคดีอาญาหมายเลขดำที่ ย.9475/2545 หมายเลขแดงที่ ย.2347/2548 ของศาลชั้นต้นว่า ผู้คัดค้านที่ 3 ซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยที่ 1 ในคดีดังกล่าวในความผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนได้ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลฎีกา และศาลฎีกามีคำสั่งให้จำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ 1 เสียจากสารบบความแล้ว ตามคดีหมายเลขแดงที่ 4718/2556 ของศาลฎีกา

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาคดีพิพากษาคดีสำหรับผู้คัดค้านที่ 3 ต่อไปหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 ผู้คัดค้านที่ 3 ยื่นคำคัดค้านว่า รถยนต์กระบะยี่ห้ออิชูซู หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัตตานี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า หมายเลข 0 9736 2023 เป็นของผู้คัดค้านที่ 3 ไม่ได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และศาลชั้นต้นได้สวนจนเสร็จสิ้นกระแสความ กับวินิจฉัยในประเด็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่แล้ว จนกระทั่งคดีขึ้นสู่ศาลฎีกา จึงมิใช่กรณีที่ไม่อาจดำเนินคดีต่อไปได้เพราะเหตุที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยถึงแก่ความตาย ย่อมไม่อาจนำพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด

เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคสอง มาใช้บังคับ ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาในส่วนของผู้คัดค้านที่ 3 ต่อไปนี้

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 มีว่าที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นที่มีคำสั่งให้ริบรณต์กระบะ ยี่ห้ออี่ชูชุนหมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัดตานี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3350 หมายเลข 0 9524 7283 รุ่น 3310 หมายเลข 0 9878 9666 และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นทอลล์คอะเบาร์ท หมายเลข 0 9736 2023 ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดชอบหรือไม่ เห็นว่าในข้อที่ว่า ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับนายมะสักรี และนายมะสุกรีเป็นคดีหลัก โดยผู้คัดค้านที่ 3 ที่ 4 และที่ 5 เป็นจำเลยที่ 1 ที่ 3 และที่ 2 ตามลำดับ กล่าวหาว่าจำเลยทั้งห้ากับพวกที่หลบหนีอีก 1 คน ร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนจำนวน 40,000 เม็ดน้ำหนัก 3,837.580 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 656.954 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวให้แก่สายลับผู้ล่อซื้อในราคา 1,600,000 บาท คดีหลักดังกล่าวศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4718/2556 ระหว่าง พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ นายรี ที่ 1 นายดอรรแม ที่ 2 นายมะยูไซเซ ที่ 3 นายมะสักรี ที่ 4 นายมะสุกรี ที่ 5 จำเลย โดยฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยทั้งห้าร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้อง โดยแบ่งหน้าที่กันทำ ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 จึงอ้างไม่ได้ว่ามีได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและมีได้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนข้อที่วาระรณต์กระบะ ยี่ห้ออี่ชูชุน หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัดตานี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3350 หมายเลข 0 9524 7283 รุ่น 3310 หมายเลข 0 9878 9666 และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นทอลล์คอะเบาร์ท หมายเลข 0 9736 2023 เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยไว้โดยละเอียดแล้วว่า ผู้ร้องมีจำสืบตำรวจ รณยุทธ์ จำสืบตำรวจสุเมธ จำสืบตำรวจธำรงค์ศักดิ์ และร้อยตำรวจโทพพน ผู้ร่วมจับกุมมาเป็นพยาน โดยได้รับความจากพยานทั้งสี่ปากของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านที่ 3 ใช้รณต์กระบะ ยี่ห้ออี่ชูชุน หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัดตานี เป็นพาหนะในการเดินทางไปติดต่อซื้อขายเมทแอมเฟตามีนในวันที่ 6 พฤษภาคม 2545 และวันที่ 9 พฤษภาคม 2545 และใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นทอลล์คอะเบาร์ท หมายเลข 0 9736 2023 ติดต่อกับผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ผู้คัดค้านที่ 4 และที่ 5 ต่างใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3350 หมายเลข 0 9524 7283 และรุ่น 3310 หมายเลข 0 9878 9666 ตามลำดับ ติดต่อกับผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกัน โดยเจ้าพนักงานตำรวจชุดจับกุมยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3 เครื่อง ดังกล่าวได้จากผู้คัดค้านที่ 3 ที่ 4 และที่ 5 ตามลำดับ ตามบันทึกการจับกุม นอกจากนี้ผู้ร้องยังมีพันตำรวจโทพงศกร พนักงานสอบสวน มาเป็นพยานเบิกความยืนยันว่า พยานได้ขอข้อมูลการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 3 เครื่อง ของกลาง ตามบัญชีของกลางคดีอาญา จากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้ง 3 เครื่อง โดยกลุ่มงานวิเคราะห์ข่าวสรุปว่า ในช่วงระยะเวลาเกิดเหตุระหว่างวันที่ 6 ถึง 9 พฤษภาคม 2545 ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 ได้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 3 เครื่อง ดังกล่าวติดต่อซึ่งกันและกัน ตามสำเนารายการใช้โทรศัพท์และแผนภูมิ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกัน โดยช่วงระยะเวลาการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ถูกผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับพวกเจรจาซื้อขายเมทแอมเฟตามีนตรวจ

นับเงินที่ได้ในการล่อซื้อ พาสายลับกับจำสืบทำรวจสุเมธไปตรวจรับมอบเมทแอมเฟตามีนจากการล่อซื้อรวมถึง ช่วงเวลาก่อนที่เจ้าพนักงานตำรวจจะเข้าจับกุมผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 กับนายมะสักรี และนายมะสุกรี จากพยานหลักฐานของผู้ร้องดังกล่าวทำให้เชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 ได้ใช้รถยนต์กระบะ ยี่ห้อฮิซุซุ หมายเลขทะเบียน บก 9142 ปัตตานี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นทอล์คอะเบาท์ หมายเลข 0 9736 2023 โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3350 หมายเลข 0 9524 7283 และรุ่น 3310 หมายเลข 0 9878 9666 เป็นอุปกรณ์ที่ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 ยังฎีกา ต่อมาอีกว่า ไม่ได้ใช้โทรศัพท์ทั้ง 3 เครื่องในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด แผนผังการใช้โทรศัพท์ของผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 เป็นการติดต่อในธุรกิจอื่นไม่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายยาเสพติดรายนี้ด้วยนั้น เมื่อข้อเท็จจริงได้ตามพยานหลักฐานของผู้ร้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 พร้อมกับยึดได้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้ง 3 เครื่อง ไว้เป็นของกลางด้วย ซึ่งตามแผนผังการใช้โทรศัพท์ก็ปรากฏว่าในช่วงระยะเวลาเกิดเหตุระหว่าง วันที่ 6 ถึง 9 พฤษภาคม 2545 มีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้ง 3 เครื่องดังกล่าวติดต่อซึ่งกันและกัน ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 มิได้แสดงให้เห็นว่าในการติดต่อระหว่างกันเกี่ยวกับการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนรายนี้ได้กระทำอย่างไร ไม่ได้เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานตำรวจยึดได้อย่างไร กลับมุ่งเน้นว่าไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา จึงไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะหักล้างข้อเท็จจริงที่ได้ความจากพยานหลักฐานของผู้ร้อง ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่มีคำสั่งให้รับทรัพย์สินทั้ง 4 รายการดังกล่าวตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดนั้นชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 ล้วนฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

22. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6850/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดสวธรรคโลก

ผู้คัดค้าน - นายสมบัติ ปัทมาสนุพงศ์ กับพวก

เหตุอันสมควรที่แสดงได้ว่าผู้ร้องไม่สามารถยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27 นั้น มิใช่เหตุที่เกิดจากผู้ร้องฝ่ายเดียว หากมีเหตุอันสมควรเกิดจากความยุ่งยากและความซับซ้อนในการตรวจสอบทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็นับว่ามีเหตุอันสมควรเช่นกัน การที่เจ้าพนักงานตำรวจยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่ไว้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2546 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีคำสั่งมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2546 แต่เพิ่งมีหนังสือถึงผู้ร้องให้ยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2548 ทั้ง ๆ ที่ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่ที่ถูกตรวจสอบมีจำนวนไม่มาก ส่วนมากเป็นสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างมูลค่าไม่สูงมากหรือมีความซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบและอยู่ในราชอาณาจักรสามารถตรวจสอบได้โดยง่าย กระบวนการตรวจสอบนับตั้งแต่ที่มีการยึดทรัพย์สินจนถึงวันที่แจ้งให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลใช้เวลากว่าสองปี นับว่าเป็นเวลานานเกินสมควร จึงไม่ใช่กรณีมีเหตุอันสมควรที่ผู้ร้องจะยื่นคำร้องภายหลังศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาได้ตามมาตรา 27 แห่ง พ.ร.บ.มาตรการในการ

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 เป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ต่อมาวันที่ 10 พฤษภาคม 2548 ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกผู้คัดค้านที่ 1 มีกำหนด 7 ปี และปรับ 700,000 บาท ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 218/2548 ผู้ร้องได้รับสำนวนการตรวจสอบทรัพย์สินจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2548 จึงไม่สามารถยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินทั้ง 49 รายการ ของผู้คัดค้านทั้งสี่ได้ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา ขอให้ริบทรัพย์สินทั้ง 49 รายการ ตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 355/2548 ลงวันที่ 14 มีนาคม 2548 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลได้มีคำสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสี่ยื่นคำคัดค้าน ขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้านทั้งสี่

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งริบทรัพย์สิน 49 รายการ ที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ตามคำสั่งที่ 355/2548 ลงวันที่ 14 มีนาคม 2548 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31

ผู้คัดค้านทั้งสองותרณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง คืนทรัพย์สิน 49 รายการ ที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ตามคำสั่งที่ 355/2548 ลงวันที่ 14 มีนาคม 2548 ให้แก่ ผู้คัดค้านทั้งสี่ตามลำดับ

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่ผู้ร้องฎีกาว่า ผู้ร้องมีเหตุสมควรยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่จำนวน 49 รายการ ภายหลังศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นมูลเหตุให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่หรือไม่ ผู้ร้องบรรยายคำร้องว่า ผู้ร้องได้รับสำนวนการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2548 ผู้ร้องจึงไม่สามารถยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาได้ ศาลฎีกาเห็นว่า เหตุอันสมควรที่แสดงได้ว่าไม่สามารถยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาดังกล่าวตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27 นั้น มิใช่เหตุที่เกิดจากผู้ร้องฝ่ายเดียว หากมีเหตุอันสมควรเกิดจากความยุ่งยากและความซับซ้อนในการตรวจสอบทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ ก็นับว่ามีเหตุอันสมควรเช่นกัน สำหรับคดีนี้ได้เห็นว่าเจ้าพนักงานตำรวจยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่ไว้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2546 เลขอาชญากรรมกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีคำสั่งมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2546 แต่เพิ่งมีหนังสือถึงผู้ร้องให้ยื่นคำร้องขอริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2548 ทั้ง ๆ ที่ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสี่

ที่ถูกตรวจสอบมีจำนวนไม่มาก ส่วนมากเป็นสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างมูลค่าไม่สูงมากหรือมีความซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบและอยู่ในราชอาณาจักรสามารถตรวจสอบได้โดยง่าย กระบวนการตรวจสอบนับตั้งแต่ที่มีการยึดทรัพย์จนถึงวันที่แจ้งให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลใช้เวลากว่าสองปี นับว่าเป็นเวลานานเกินสมควร จึงไม่ใช่กรณีมีเหตุอันสมควรที่ผู้ร้องจะยื่นคำร้องภายหลังศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาได้ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษามาชอบแล้ว ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

23. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3805/2556

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) กับพวก

การที่ผู้จะถูกริบทรัพย์ ถูกศาลอุทธรณ์พิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 (อีเฟดรีน และ เพโมลีน) ไว้ในครอบครองเพื่อขาย ซึ่งเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษตาม พ.ร.บ.วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 มาตรา 13 ทวิ วรรคหนึ่ง, 89 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด ดังนี้ การมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ไว้ในครอบครองเพื่อขาย จึงอยู่ในความหมายของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3

คดีสาขาทั้งสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยเรียกผู้จะถูกริบทรัพย์ทั้งสิ้นในคดีสาขาที่ 1 ว่าผู้จะถูกริบทรัพย์ที่ 1 ถึงที่ 4 ตามลำดับ เรียกผู้จะถูกริบทรัพย์ในคดีสาขาที่ 2 ว่าผู้จะถูกริบทรัพย์ที่ 5 และที่ 6 ตามลำดับ

ผู้ร้องยื่นคำร้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความขอให้มีคำสั่งริบทรัพย์สินสิทธิเรียกร้อง ดอกผล และดอกเบี้ยจากทรัพย์สินดังกล่าว ทรัพย์สินที่เปลี่ยนสภาพไปเป็นกรรมสิทธิ์ในห้องชุดให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้จะถูกริบทรัพย์ที่ 1 ถึงที่ 4 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง และคืนทรัพย์สินทั้งหมดให้แก่ผู้จะถูกริบทรัพย์ที่ 1 ถึงที่ 4

ผู้จะถูกริบทรัพย์ที่ 5 และที่ 6 ยื่นคำคัดค้านทำนองเดียวกันขอให้ยกคำร้องและปล่อยทรัพย์สินที่ยึด

ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง เฉพาะทรัพย์สินรายการที่ 8 คือบัญชีเงินฝากประจำ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาพลับพลาไชย เลขที่ 057 - 1 - 02289 - 4 ในชื่อของผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 1 ยอดเงินคงเหลือ 21,187,576.83 บาท พร้อมดอกเบี้ยทรัพย์สินดังกล่าวหรือสิ่งรับโดยให้มีภาระจํานำสิทธิ การรับเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 ไว้จะได้บังคับจําต่อไป

ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านขอให้มีคำสั่งคืนทรัพย์สินของผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 3 รายการที่ 54 ที่ดินโฉนดเลขที่ 121806 เลขที่ดิน 5390 ตำบลบางแคเหนือ อำเภอภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ 60 ตารางวาเศษ พร้อมสิ่งปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินทั้ง 99 รายการ ของผู้จะถูกริบทรัพย์สินทั้งหก ตามคำสั่ง คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 23/2538 24/2538 และ 78/2538 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 1 ถึงที่ 6 และผู้คัดค้านที่ 2 อุทธรณ์

ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ผู้คัดค้านที่ 2 ถึงแก่กรรม นางดรุณียื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนผู้คัดค้านที่ 2 ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาต

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 1 ถึงที่ 6 และผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 1 เป็นสามีชอบด้วยกฎหมายของผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 2 ส่วนผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 3 และที่ 4 อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา สำหรับผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 เป็นสามีชอบด้วยกฎหมายของผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 6 เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2537 ผู้ร้องยื่นฟ้องผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 1 ที่ 3 และที่ 5 กับนายสมเกียรติ เป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4196/2541 โดยฟ้องผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 1 และที่ 3 ฐานร่วมกันมีอิเฟดรินอันเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 น้ำหนักรวม 199.7 กิโลกรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 189.1 กิโลกรัม ไว้ในครอบครองเพื่อขาย และฟ้องผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 ฐานมีอิเฟดรินอันเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 น้ำหนักรวม 199.7 กิโลกรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 189.1 กิโลกรัม ไว้ในครอบครองเพื่อขายและขาย ฐานมีอิเฟดรินอันเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 น้ำหนักรวม 1,205.75 กิโลกรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 1,152.4 กิโลกรัม ไว้ในครอบครองเพื่อขาย และฐานมีเพโมลีนอันเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 น้ำหนักรวม 728.21 กิโลกรัม ไว้ในครอบครองเพื่อขาย สำหรับคดีเกี่ยวกับผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 1 และที่ 5 ถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ให้ลงโทษจำคุกคนละ 13 ปี 4 เดือน ส่วนคดีเกี่ยวกับผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 3 ถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ลงโทษจำคุก 13 ปี 4 เดือน ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3497/2543

มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 และที่ 6 ว่า ความผิดที่ผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 ถูกศาลลงโทษอยู่ในความหมายของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3 หรือไม่ โดยผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 และที่ 6 ฎีกาว่า ในคดีที่ผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 ถูกศาลลงโทษนั้น ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 ในความผิดฐานมีไว้ในครอบครองเท่านั้น จึงไม่อยู่ในความหมายของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามบทกฎหมายดังกล่าว

เห็นว่า ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4196/2541 ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาถึงที่สุดสำหรับผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 ว่า ผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 กระทำความผิดฐานมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ไว้ในครอบครองเพื่อขาย ซึ่งเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.2518 มาตรา 13 ทวิ วรรคหนึ่ง, 89 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด การมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ไว้ในครอบครองเพื่อขายจึงอยู่ในความหมายของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3 ฎีกาข้อนี้ของผู้จะถูกริบทรัพย์สินที่ 5 และที่ 6 ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

พิพากษายืน

24. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2976/2556

โจทก์ - นางวันดาว สายอร่ามหรือบุญมั่น กับพวก

จำเลย - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ศ. สามิโจทก์ที่ 1 และเป็นบิดาโจทก์ที่ 2 เป็นผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าพนักงานมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินของ ศ. และโจทก์ทั้งสองเป็นทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจึงมีอำนาจตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวได้ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 16 (2) (4) และมาตรา 22 ดังนั้น การที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งยึดและอายัดทรัพย์สินของ ศ. และโจทก์ทั้งสองจึงชอบด้วยกฎหมาย

กรณีที่ ศ. ผู้ต้องหาหลบหนีและพนักงานอัยการไม่อาจดำเนินคดีได้ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่การกระทำความผิดเกิด ทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากการกระทำความผิดของ ศ. ต้องตกเป็นของกองทุน ตามมาตรา 32 วรรคสอง หากโจทก์ทั้งสองเห็นว่าทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โจทก์ทั้งสองจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามมาตรา 33 ดังนั้น เมื่อคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้

โจทก์ทั้งสองฟ้อง ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและคืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่โจทก์ทั้งสอง

จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของโจทก์ทั้งสอง และให้คืนเงินสดจำนวน 404,550 บาท สร้อยคอทองลายโซ่จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 30.2 กรัม สร้อยคอทองลายคดกริชสีเหลี่ยมจำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 60.8 กรัม สร้อยคอ

ทองลายคดกริชจำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 30.2 กรัม สร้อยคอทองลายปล้องกลมสลักห่วงจำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 45.5 กรัม สร้อยคอทองรูปตัววายประดับเพชรจำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 54.4 กรัม สร้อยข้อมือทองลายปิดจำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 76.0 กรัม สร้อยข้อมือทองลายรูปตัวยูคู่ประดับเพชรจำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 55.2 กรัม สร้อยข้อมือทองลายห่างสลักสี่เหลี่ยมจำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 30.4 กรัม แหวนทองประดับหินสีเขียวล้อมเพชรจำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 8.9 กรัม แหวนทองประดับหินสีเขียวรูปหกเหลี่ยมล้อมเพชรจำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 9.1 กรัม พระเครื่องพิมพ์นางพญาพร้อมกรอบทองจำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 6.8 กรัม พระพุทธรูปยอดธงพร้อมกรอบทองจำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 14 กรัม และน้ำหนักประมาณ 9.2 กรัม จำนวน 1 องค์ เหรียญรัชกาลที่ 5 พร้อมกรอบทองจำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 8.6 กรัม เครื่องรับโทรทัศน์สียี่ห้อโซนี่ หมายเลขเครื่อง 1514534 จำนวน 1 เครื่อง ทรานส์ฟอรั่มโมบิราทอล์คแมน (TALKMAN) และรุ่นซิตี้แมน (CITYMAN) จำนวนอย่างละ 1 เครื่อง รถยนต์บรรทุกยี่ห้อฮิวซุ หมายเลขทะเบียน บง 326 สมุทรสงคราม รถยนต์กระบะยี่ห้อฮิโน หมายเลขทะเบียน 70 - 2349 เพชรบุรี เงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขานนศรีสุริยวงศ์ เลขที่ บัญชี 774-1-00144-2 เงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาราชบุรี จำนวน 2 บัญชี เลขที่ 571-1-08245-0 และเลขที่ 571-1-06920-8 เงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) สาขาราชบุรี เลขที่ 571-2-21770-7 เงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากประจำของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาราชบุรี จำนวน 4 บัญชี เลขที่ 119-2-10069-5 เลขที่ 119-2-07958-9 เลขที่ 119-2-07959-7 และเลขที่ 119-2-10182-9 เงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาราชบุรี เลขที่บัญชี 292-2-45757-3 เงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสามแยกวังมะนาว ราชบุรี เลขที่ 567-0-03069-0 ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 356 เลขที่ดิน 16 ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ที่ดินโฉนดเลขที่ 18052 เลขที่ดิน 290 ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ 15520 เลขที่ดิน 30 ตำบลหนองกระพุ่ม อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี แก่โจทก์ทั้งสอง ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ไม่เพิกถอนคำสั่งยึดและอายัดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 50/2542 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2542 และไม่คืนทรัพย์สินที่ยึดและอายัดรายการที่ 1 ถึงที่ 34 จำนวน 34 รายการดังกล่าวแก่โจทก์ทั้งสอง นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

โจทก์ทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาคณะคดีปกครองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า นายศักดิ์ชัยหรือจิดต์เคยเป็นสามีโจทก์ที่ 1 มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ โจทก์ที่ 2 และนายมงคล โจทก์ที่ 1 และนายศักดิ์ชัยได้จดทะเบียนหย่าเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2537 ตามสำเนาใบสำคัญการหย่า เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2541 เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองราชบุรียึดเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1

จำนวน 101,500 เม็ด เป็นของกลาง โดยกล่าวหาว่านายศักดิ์ชัยกับพวกพร้อมกันมีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย แต่นายศักดิ์ชัยหลบหนีการจับกุมไปได้ เจ้าพนักงานตำรวจจึงออกหมายจับนายศักดิ์ชัยไว้ ตามสำเนาหมายจับ (ของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี) วันที่ 6 มีนาคม 2541 เจ้าพนักงานตำรวจไปตรวจยึดทรัพย์สินที่บ้านเลขที่ 54 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี รวม 28 รายการ ตามสำเนาบันทีกการตรวจค้น ต่อมาจำเลยมีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ตรวจสอบทรัพย์สินต่าง ๆ ของนายศักดิ์ชัยและโจทก์ทั้งสอง โดยได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมอีกรวมเป็น 35 รายการ ไว้ชั่วคราวตามสำเนาคำสั่งและสำเนาแบบแสดงบัญชีทรัพย์สินที่ยึด ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินทั้ง 35 รายการ เป็นทรัพย์สินของนายศักดิ์ชัยที่มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นมูลค่า 16,717,110.01 บาท ตามสำเนาบันทีกพิจารณาการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงมีคำสั่งที่ 50/2542 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2542 ให้ยึดและอายัดทรัพย์สินทั้ง 35 รายการ ตามสำเนาคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน นับแต่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายศักดิ์ชัยและโจทก์ทั้งสองจนถึงปัจจุบัน เจ้าพนักงานตำรวจยังไม่สามารถจับกุมนายศักดิ์ชัยมาดำเนินคดีได้ คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งสองว่า โจทก์ทั้งสองมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้หรือไม่ โดยโจทก์ทั้งสองฎีกาว่าตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 22 วรรคสอง ให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของไว้ได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี แต่เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของเจ้าของทรัพย์สินไม่ต้องถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินโดยคณะกรรมการไฉนนานเกินควร จึงจำกัดเวลาในการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีดังกล่าวไว้ว่า ต้องไม่ช้ากว่า 1 ปี นับแต่วันยึดหรืออายัด เมื่อมีคำสั่งฟ้องแล้ว คณะกรรมการจึงมีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินต่อไปจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหา นั้น ซึ่งมีความหมายว่าคณะกรรมการไม่มีอำนาจที่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของไว้โดยเด็ดขาด การที่จะให้ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้นั้น มีอยู่ 2 ประการ ประการแรกได้แก่ โดยคำสั่งศาลในกรณีมีการดำเนินคดีตามมาตรา 29 ส่วนประการที่สองได้แก่ กรณีไม่อาจดำเนินคดีได้เนื่องจากผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีหรือถึงแก่ความตายตามมาตรา 32 วรรคสอง อย่างไรก็ตาม กระบวนการก่อนหน้านี้นี้ต้องได้ความว่ามีการสั่งฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นแล้ว แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าพนักงานตำรวจยังไม่สามารถจับกุมตัวนายศักดิ์ชัยได้ โดยไม่ปรากฏว่าได้มีการสั่งฟ้องนายศักดิ์ชัยแล้วหรือไม่ ดังนั้น วันยึดหรืออายัดทรัพย์สินแต่ละรายการเมื่อนับถึงวันฟ้องเป็นเวลาเกินกว่า 1 ปีแล้ว คำสั่งคณะกรรมการที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินจึงสิ้นสุดลงตามตัวบทกฎหมายดังกล่าวนี้ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายศักดิ์ชัยสามีโจทก์ที่ 1 และเป็นบิดาโจทก์ที่ 2 เป็นผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การที่เจ้าพนักงานไปตรวจค้นบ้านของโจทก์ที่ 1 พบทรัพย์สินจำนวนมากจึงเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานมีเหตุอันควรสงสัยว่า ทรัพย์สินของนายศักดิ์ชัยและของโจทก์ทั้งสองเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จึงมีอำนาจตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 16 (2) (4) และมาตรา 22 ดังนั้นคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของโจทก์ทั้งสองตามคำสั่งดังกล่าวย่อมมีผลสมบูรณ์ต่อไปจนกว่าศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง หรือกรณีที่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุด และแสดงให้เห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือ (2) ตนเป็นผู้รับโอน หรือผู้รับประโยชน์ และได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริต และมีค่าตอบแทน หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง (1) (2) หรือกรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด มีผลทำให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง ส่วนทรัพย์สินที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น ถ้าไม่มีผู้ใดมาขอรับคืนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ให้ตกเป็นของกองทุน ตามมาตรา 32 วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไมอาจดำเนินคดีได้ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่การกระทำความผิดเกิด และไม่อาจจับตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ให้ทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นตกเป็นของกองทุน แต่ถ้าไม่อาจดำเนินคดีต่อไปได้เพราะเหตุที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดถึงแก่ความตาย และทายาทของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นได้ทรัพย์สินดังกล่าวมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ ก็ให้คืนทรัพย์สินนั้นให้แก่ทายาทของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น ตามมาตรา 32 วรรคสอง เมื่อคำสั่งยึดหรืออายัดของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินสิ้นสุดลง ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องไปยื่นคำร้องพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และการขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ตามมาตรา 33 สำหรับกรณีที่นายศักดิ์ชัยผู้ต้องหาหลบหนีและพนักงานอัยการไม่อาจดำเนินคดีได้ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่การกระทำความผิดเกิด ทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากการกระทำความผิดของนายศักดิ์ชัยต้องตกเป็นของกองทุนตามมาตรา 32 วรรคสอง หากโจทก์ทั้งสองเห็นว่าทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โจทก์ทั้งสองจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามมาตรา 33 ดังนั้น เมื่อคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ทั้งสองฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

25. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12873/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี

ผู้คัดค้าน - บริษัทซีทีเอสซิ่ง จำกัด

คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ดังนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง จะนำเอาวิธีพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับการขาดนัดยื่นคำให้การ ขาดนัดพิจารณาและการขอพิจารณาคดีใหม่มาใช้บังคับในกรณีนี้โดยที่ไม่มีกฎหมายให้อำนาจหาได้ไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าทรัพย์สินที่พนักงานอัยการผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับเป็นรถยนต์ที่ใช้เป็นยานพาหนะเพื่อความสะดวกในการส่งมอบยาเสพติดให้โทษอันเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและศาลได้ประกาศให้หนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นเป็นเวลา 2 วัน ติดต่อกัน อันเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนของมาตรา 30 วรรคสอง แล้ว หากผู้คัดค้านที่อ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ของกลางต้องการยื่นคำร้องขอคัดค้านจะต้องยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เมื่อศาลชั้นต้นไต่สวนและมีคำสั่งให้รับรถยนต์ของกลางแล้ว ผู้คัดค้านไม่มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีในภายหลังเพื่อขอให้พิจารณาคดีใหม่อีกได้

คดีสืบเนื่องจากผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องยื่นฟ้องนายทุเรียนและนางสาวธนาพร เป็นจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 441/2549 ของศาลชั้นต้นและในคดีดังกล่าวเจ้าพนักงานตำรวจได้ยึดรถยนต์หมายเลขทะเบียน ปฉ 6475 กรุงเทพมหานคร เป็นของกลางที่จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้เป็นยานพาหนะในการขับขีเพื่อความสะดวกในการส่งมอบเมทแอมเฟตามีนที่จำเลยทั้งสองร่วมกันมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอันเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ขอให้รับรถยนต์คันดังกล่าวตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้วแต่ไม่มีผู้ยื่นคำคัดค้าน ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2549 ให้รับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ปฉ 6475 กรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ต่อมาวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์คันที่ถูกยึดโดยให้บุคคลอื่นเช่าซื้อไป ผู้คัดค้านไม่รู้จักจำเลยทั้งสอง และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ผู้คัดค้านไม่ทราบถึงคำร้องของผู้ร้อง จึงไม่มีโอกาสยื่นคำร้องขอคืนรถยนต์คดีนี้ ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ผู้คัดค้านมิได้ตั้งใจขาดนัดพิจารณา ขอให้มีการพิจารณาคดีใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำคัดค้านของผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายื่น

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่ถูกคัดค้านฎีกาว่า ผู้คัดค้านจะยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้หรือไม่ โดยผู้คัดค้านฎีกาว่าผู้คัดค้านมิได้ตั้งใจที่จะไม่ต่อสู้คดี มิได้ตั้งใจขาดนัดยื่นคำให้การ และมีได้ตั้งใจขาดนัดพิจารณา คดีนี้ได้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำสั่งให้จำเลยทั้งสองแต่ไม่ได้ส่งให้ผู้คัดค้าน ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ผู้คัดค้านจึงไม่ทราบว่ามีผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับรถยนต์นั้น เห็นว่า คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 ที่บัญญัติว่า "บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม" และวรรคสองบัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้วให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม" ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง จะนำเอาวิธีพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเกี่ยวกับการขาดนัดยื่นคำให้การขาดนัดพิจารณาและการขอพิจารณาคดีใหม่มาใช้บังคับในกรณีนี้โดยที่ไม่มีกฎหมายให้อำนาจหาได้ไม่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าทรัพย์สินที่พนักงานอัยการผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับเป็นรถยนต์ที่ใช้เป็นยานพาหนะเพื่อความสะดวกในการส่งมอบยาเสพติดให้โทษอันเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและศาลได้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นเป็นเวลา 2 วัน ติดต่อกันอันเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนของมาตรา 30 วรรคสองแล้ว หากผู้คัดค้านที่อ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ของกลางต้องการยื่นคำร้องคัดค้านจะต้องยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เมื่อศาลชั้นต้นไต่สวนและมีคำสั่งให้ริบรถยนต์ของกลางแล้ว ผู้คัดค้านไม่มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีในภายหลังเพื่อขอให้พิจารณาคดีใหม่อีกได้ ข้อที่ผู้คัดค้านฎีกาอ้างว่า มาตรา 23, 28 และ 32 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 เป็นทำนองว่าให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมและให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีหนังสือแจ้งให้ผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่พนักงานอัยการมีคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 ที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 27, 28 อันมีความหมายว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯลฯ ซึ่งเป็นทรัพย์สินคนละประเภทกับคดีนี้ จึงกำหนดวิธีดำเนินการที่แตกต่างกันและเฉพาะการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเท่านั้นที่ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาใช้โดยอนุโลมแต่ไม่อาจนำมาใช้กับกรณีการร้องขอให้รับทรัพย์สินตามมาตรา 30 ได้ ผู้คัดค้านไม่มีอำนาจร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำคัดค้านและศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

26. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12524/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดอ่างทอง

ผู้คัดค้าน - นายวัชรินทร์ บุญมี กับพวก

เจ้าพนักงานตำรวจยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ ม. ผู้ร่วมกระทำความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งพกดติดตัวเป็นของกลาง โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การล่อซื้อยาเสพติดให้โทษสายลับได้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ติดต่อกับโทรศัพท์ของ ม. ส่วนการที่เจ้าพนักงานตำรวจใช้ให้ ม. โทรศัพท์ไปติดต่อขอซื้อยาเสพติดให้โทษจากผู้คัดค้านทั้งสอง ก็เป็นการติดต่อล่อซื้อเพื่อขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดเพิ่มขึ้น ถ้อยไม่ได้ว่า ม. ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการกระทำความผิดหรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด จึงไม่อาจจับได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบรณนัตกระบะหมายเลขทะเบียน บง 9590 อ่างทอง โทรศัพท์เคลื่อนที่ 3 เครื่องของกลาง ซึ่งผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกใช้เป็นยานพาหนะและเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ในการกระทำความผิด เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดและมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำร้องคัดค้าน ขอให้คืนคำสั่งคืนรถกระบะของกลางแก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบรถกระบะหมายเลขทะเบียน บง - 9590 อ่างทอง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 8850 จำนวน 1 เครื่อง และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อแอลจี จำนวน 1 เครื่อง ของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง และคืนรถกระบะหมายเลขทะเบียน บง 9590 อ่างทอง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 8850 และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อแอลจี ของกลางแก่เจ้าของ

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2548 เวลากลางวัน เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านทั้งสองพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 10 เม็ด คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 0.164 กรัม รถกระบะหมายเลขทะเบียน บง 9590 อ่างทอง

ที่ผู้คัดค้านที่ 1 มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และใช้ขับไปที่เกิดเหตุ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 8850 หมายเลข 0 9905 5424 ที่ตัวผู้คัดค้านที่ 1 และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อแอลจี หมายเลข 0 9185 9831 ที่ตัวผู้คัดค้านที่ 2 เป็นของกลาง ต่อมาผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองเป็นจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 539/2548 ของศาลชั้นต้น ในข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีน 10 เม็ด ของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ทรัพย์สินของกลางทั้งสามรายการ เป็นทรัพย์สินอันพึงต้องริบเสียตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 หรือไม่ ข้อเท็จจริงพึงได้ตามพยานหลักฐานของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านทั้งสองใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลางติดต่อซื้อขายเมทแอมเฟตามีนกับนายมนัส และผู้คัดค้านที่ 1 ขับรถกระบะของกลางให้ผู้คัดค้านที่ 2 นำเมทแอมเฟตามีน 10 เม็ด ไปส่งให้นายมนัสที่บ้านของนายวโรทัย โทรศัพท์เคลื่อนที่และรถกระบะของกลางจึงเป็นทรัพย์สินและยานพาหนะที่ผู้คัดค้านทั้งสองใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันพึงที่ต้องริบตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31 ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินของกลางดังกล่าวตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น

อนึ่ง คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบโทรศัพท์เคลื่อนที่รวม 3 เครื่อง ซึ่งป็นของนายมนัส 1 เครื่อง และของผู้คัดค้านทั้งสองคนละ 1 เครื่อง โดยอ้างว่าเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการกระทำความผิด เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งริบโทรศัพท์เคลื่อนที่เพียง 2 เครื่อง ซึ่งเป็นของผู้คัดค้านทั้งสอง แต่ในส่วนที่เป็นของนายมนัสคือโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 6600 หมายเลข 0 6551 9935 ศาลชั้นต้นยังมีได้มีคำสั่งว่าจะริบหรือไม่ เป็นการไม่ชอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 186 (6) ประกอบมาตรา 215 และ 225 อย่างไรก็ดีศาลชั้นต้นได้ไต่สวนพยานผู้ร้องครบถ้วนแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยไปโดยไม่ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยก่อน ได้ความจากทางไต่สวนข้างต้นว่า เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมนายวโรทัยและนายมนัสได้จากการล่อซื้อเมทแอมเฟตามีน 30 เม็ด เจ้าพนักงานตำรวจได้ยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่ของนายมนัสซึ่งพกติดตัวเป็นของกลาง เป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 6600 หมายเลข 0 6551 9935 โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การล่อซื้อดังกล่าวสายลับได้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ติดต่อกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ของนายมนัส ส่วนการที่เจ้าพนักงานตำรวจใช้ให้นายมนัสโทรศัพท์ไปติดต่อขอซื้อเมทแอมเฟตามีนจากผู้คัดค้านทั้งสอง ก็เป็นการติดต่อล่อซื้อเพื่อขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดเพิ่มขึ้น ถ้อยคำที่ว่านายมนัสใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดจึงไม่อาจริบได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30

พิพากษาแก้ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ส่วนคำขอริบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 6600 จำนวน 1 เครื่องของกลางให้ยก

27. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12179/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้คัดค้าน - นายเอกชัย กรกมุสน

สร้อยคอทองและกำไลข้อมือทองประดับอัญมณี เป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านและ ส. ได้มาเนื่องในการสมรส จึงเป็นกรรมสิทธิ์รวมของผู้คัดค้านและ ส. ทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านและ ส. ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งรับไม่ได้ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (2) แต่เมื่อศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี คงมีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านโดย ส. มิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีตามกระบวนการแห่ง พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 28 และ 29 ผู้คัดค้านจึงไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของ ส. แทนได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินทั้ง 29 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29 และ 31

ศาลชั้นต้นสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งไม่รับทรัพย์สินทั้ง 29 รายการ

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้รับทรัพย์สินทั้ง 29 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนทรัพย์สินของกลางรายการที่ 4 สร้อยคอทองลายโซ่ 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 150 กรัม รายการที่ 5 สร้อยคอทองลายสังวาล 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 75 กรัม รายการที่ 6 สร้อยทองประดับอัญมณี 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 15 กรัม รายการที่ 7 สร้อยคอทอง 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 15 กรัม รายการที่ 15 กำไลข้อมือทองประดับอัญมณีสีเขียว สีแดง สีน้ำเงิน ลายจุด 1 วง น้ำหนักประมาณ 7.5 กรัม ให้แก่ผู้คัดค้าน นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำสั่งศาลชั้นต้น

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติโดยที่คู่ความไม่ได้แย้งกันว่า ผู้คัดค้านถูกจับกุมในข้อหาหมิ่นเหม่พาดพิงซึ่งเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 10,000 เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามจำหน่ายเหม่พาดพิงโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ต่อมาศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ในการดำเนินคดีดังกล่าว คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินทำการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านและนางสาวสุนี หรือที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสของผู้คัดค้านแล้ว

ยึดทรัพย์สินของจำเลยและนางสาวสุนีที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านและนางสาวสุนีไว้ชั่วคราว ผู้ร้องจึงขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สิน 29 รายการ ของผู้คัดค้านและนางสาวสุนีให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินทั้ง 29 รายการตามคำร้องให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้โดยให้คืนทรัพย์สินรายการที่ 4 ถึงที่ 7 และที่ 15 แก่ผู้คัดค้าน ผู้ร้องฎีกา

มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ทรัพย์สินรายการที่ 4 ถึงที่ 7 และที่ 15 เป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีอันศาลจะมีคำสั่งริบไม่ได้หรือไม่ ผู้ร้องฎีกาว่า ผู้คัดค้านและนางสาวสุนีได้อยู่กินกันฉันสามีภริยามาตั้งแต่ปี 2542 ผู้คัดค้านไม่นำสืบให้เชื่อถือว่าเหตุจริงเพียงมาทำพิธีสมรสกัน และนำสืบไม่ได้ว่ามีผู้ให้สินสอดทองหมั้นจริง เห็นว่า การที่บุคคลจะอยู่กินฉันสามีภริยากันนั้น นอกจากจะเป็นไปตามวัฒนธรรมประเพณีแล้วยังขึ้นอยู่กับความยินยอมพร้อมใจกันของคู่สามีภริยาว่าประสงค์จะจัดพิธีสมรสกันก่อนหรือไม่อย่างไรด้วย ดังจะเห็นได้ว่า คู่สามีภริยาบางคู่อยู่กินด้วยกันจนมีลูกแล้วจึงค่อยจัดพิธีสมรสกันภายหลัง ความสำคัญอยู่ที่ว่าในกรณีมีการจัดพิธีสมรสกัน จะต้องเป็นการจัดพิธีสมรสที่แท้จริงไม่ใช่จัดกันหลอก ๆ ในปัญหานี้ ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านโดยมีภาพถ่ายถ่ายคำคัดค้านซึ่งปรากฏภาพการเจิมหน้าคู่บ่าวสาว การที่คู่บ่าวสาวสวมแหวนหมั้นให้แก่กัน การที่เจ้าบ่าวสวมสร้อยคอทองคำและกำไลข้อมือให้เจ้าสาว การที่ญาติผู้ใหญ่มอบเครื่องทองของหมั้นให้แก่คู่บ่าวสาว รวมทั้งการจัดงานเลี้ยงฉลองสมรส และมีผู้คัดค้าน นายบุญยืน บิดาผู้คัดค้าน และนางสุธาทิพย์ พี่สาวผู้คัดค้านเบิกความยืนยันประกอบหลักฐานว่า ผู้คัดค้านได้จัดพิธีสมรสกับนางสาวสุนี โดยมีสร้อยคอทองคำกำไลข้อมือทองประดับอัญมณีตามทรัพย์สินรายการที่ 4 ถึงที่ 7 และที่ 15 เป็นสินสอดทองหมั้นที่ญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายได้มอบให้แก่ผู้คัดค้านและนางสาวสุนีในการสมรส ส่วนผู้ร้องมิได้นำสืบโต้แย้งให้เห็นว่า ผู้คัดค้านไม่ได้จัดพิธีสมรสระหว่างผู้คัดค้านและนางสาวสุนีและไม่ได้มีการมอบสินสอดทองหมั้นเป็นของขวัญรับไหว้ให้แก่ผู้คัดค้านและนางสาวสุนีในวันดังกล่าวจริง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า สร้อยคอทองคำและกำไลข้อมือทองประดับอัญมณีตามทรัพย์สินรายการที่ 4 ถึงที่ 7 และที่ 15 เป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านและนางสาวสุนีได้มาเนื่องในการสมรส จึงเป็นกรรมสิทธิ์รวมของผู้คัดค้านและนางสาวสุนี ทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านและนางสาวสุนีได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งริบไม่ได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (2) แต่เมื่อศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดีนี้มีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านโดยนางสาวสุนีมิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีตามกระบวนการแห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 28 และ 29 ผู้คัดค้านจึงไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของนางสาวสุนีแทนได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษามา ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยบางส่วน ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนทรัพย์สินรายการที่ 4 ถึงที่ 7 และที่ 15 ให้แก่ผู้คัดค้านกึ่งหนึ่ง และให้ยกคำร้องให้ริบทรัพย์สินรายการดังกล่าวที่เหลืออีกกึ่งหนึ่ง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2

28. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9419/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่

ผู้คัดค้าน - นางอาหลั่ง แซ่หลี่หรือแซ่หลี่ กับพวก

ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 รวม 11 รายการ ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านศาลชั้นต้นนัดไต่สวน ก่อนถึงวันนัดผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านฉบับใหม่ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รอสอบวันนัด แต่ในวันนัดศาลชั้นต้นมิได้เบิกตัวผู้คัดค้านที่ 1 มาสอบถามเกี่ยวกับคำคัดค้านฉบับใหม่ ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนคำร้องและมีคำสั่งให้เบิกตัวผู้คัดค้านที่ 1 มาสอบถามเรื่องคำคัดค้านฉบับใหม่ แต่ไม่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นได้แจ้งวันนัดให้ผู้คัดค้านที่ 1 ทราบ หรือมีการเบิกตัวผู้คัดค้านที่ 1 มาศาลในวันนัดแต่อย่างใด อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. ว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการนั่งพิจารณาซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตาม ป.วิ.อ. มาตรา 15 ผู้คัดค้านที่ 1 จึงไม่ทราบวันนัดไต่สวนคำร้องและไม่สามารถนำพยานเข้าไต่สวนตามคำคัดค้านได้ การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงมีขอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ผู้ร้องและผู้คัดค้านทั้งสองมิได้อุทธรณ์ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้โดยให้เพิกถอนคำสั่งและการดำเนินการดังกล่าวของศาลชั้นต้นที่ไม่ชอบเสียได้ แล้วให้ย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นปฏิบัติให้ถูกต้องในกระบวนการพิจารณาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 208 (2) ประกอบด้วยมาตรา 225

คดีสืบเนื่องมาจาก ผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องนางอาหลั่งในความผิดฐานมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 2950/2546 ของศาลชั้นต้น และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินรวม 11 รายการ คือ 1. เงินสดจำนวน 80,000 บาท 2. เครื่องเล่น วี.ซี.ดี. 3. โทรทัศน์ขนาด 25 นิ้ว 1 เครื่อง 4. โทรทัศน์สีขนาด 29 นิ้ว 1 เครื่อง 5. รถยนต์บรรทุกหมายเลขทะเบียน บล 4304 เชียงใหม่ 6. สิ่งปลูกสร้างบ้านเลขที่ 147 หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 7. สิ่งปลูกสร้างไม่มีเลขที่ หมู่ที่ 10 ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 8. เงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงดาว เลขที่บัญชี 516 - 2 - 07676 - 7 ชื่อบัญชีเด็กหญิง อ. พร้อมดอกเบียเงินฝาก 9. เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงดาว เลขที่บัญชี 516 - 1 - 29202 - 4 ชื่อบัญชีนางอาหลั่งพร้อมดอกเบียเงินฝาก 10. เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงดาว เลขที่บัญชี 516 2 1 - 06333 - 9 ชื่อบัญชีนางอาหลั่งหรือเด็กหญิง ห. พร้อมดอกเบียเงินฝาก 11. เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงดาว เลขที่บัญชี 516 - 2 - 28975 - 9 ชื่อบัญชีนายสุชาติพร้อมดอกเบียเงินฝาก อันเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้คำสั่งรับทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

นางอาหลั่งซึ่งศาลฎีกาให้เรียกว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

นายสุชาติซึ่งศาลฎีกาให้เรียกว่า ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินทั้งหมดตามคำร้องให้แก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สิน 10 รายการ คือ รายการที่ 2 ถึงที่ 11 ตามคำร้องของผู้ร้อง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบยาเสพติด (ที่ถูกตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง, 30) คืนเงินสดจำนวน 80,000 บาท ทรัพย์สินรายการที่ 1 แก่ผู้คัดค้าน (ที่ถูก ยกคำขอให้รับทรัพย์สินรายการที่ 1 เงินสดจำนวน 80,000 บาท และให้คืนแก่ผู้คัดค้านที่ 2)

ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน

ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 รวม 11 รายการ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 โดยอ้างว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2547 ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้าน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำคัดค้านของผู้คัดค้านที่ 1 และนัดไต่สวนคำร้องวันที่ 26 เมษายน 2547 ต่อมาวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2547 ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านฉบับใหม่ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2547 จึงให้รอสอบผู้คัดค้านที่ 1 ในวันนัด เมื่อถึงวันนัดปรากฏว่าศาลชั้นต้นไม่ได้เบิกตัวผู้คัดค้านที่ 1 มาศาลเพื่อสอบถามเกี่ยวกับคำร้องคัดค้านฉบับใหม่ และในวันดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำร้องคัดค้านอ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมกับผู้คัดค้านที่ 1 ในทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอรับอ้างว่า ทรัพย์สินดังกล่าวได้มาโดยสุจริตและไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำร้องคัดค้านของผู้คัดค้านที่ 2 และมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนโดยให้นัดสืบพยานผู้ร้องและผู้ร้องคัดค้านที่ 2 วันที่ 27 มกราคม 2548 เมื่อถึงวันนัดมีผู้ร้องและทนายความของผู้คัดค้านที่ 2 มาศาล ศาลไต่สวนพยานผู้ร้องเสร็จแล้วเห็นว่าตัวผู้คัดค้านที่ 2 ไม่มาศาลถือว่าไม่ตั้งใจที่จะนำพยานเข้าสืบตามข้อคัดค้านแล้วนัดฟังคำสั่งเห็นว่า คดีนี้เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2547 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนคำร้องและมีคำสั่งให้เบิกตัวผู้คัดค้านที่ 1 มาสอบถามเรื่องคำคัดค้านฉบับใหม่ แต่ไม่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นได้แจ้งวันนัดให้ผู้คัดค้านที่ 1 ทราบ หรือมีการเบิกตัวผู้คัดค้านที่ 1 มาศาลในวันนัดในวันที่ 27 มกราคม 2548 แต่อย่างไร อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการนั่งพิจารณา ซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ผู้คัดค้านที่ 1 จึงไม่ทราบวันนัดไต่สวนคำร้องและไม่สามารถนำพยานเข้าไต่สวนตามคำคัดค้านได้ การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงมิชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ผู้ร้องและผู้คัดค้านทั้งสองมิได้อุทธรณ์ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้โดยให้เพิกถอนคำสั่งและการดำเนินการดังกล่าวของศาลชั้นต้นที่ไม่ชอบเสียได้ แล้วให้ย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นปฏิบัติให้ถูกต้องในกระบวนการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 208 (2) ประกอบด้วยมาตรา 225

พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 และคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการนั่งพิจารณาแล้วพิจารณาและมีคำสั่งใหม่ต่อไป

29. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9203/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดเลย

ผู้คัดค้าน - จำลิมเอกสุวิทย์ เผือกทอง กับพวก

รถยนต์ของกลางเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต่อมามีการขายทอดตลาดรถยนต์ของกลาง เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดรถยนต์ของกลางที่เกินกว่าจำนวนหนี้คงค้างชำระแก่ผู้ให้เช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อ ถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย เงินที่เหลือจากการขายทอดตลาดรถยนต์ของกลางดังกล่าว จึงเป็นทรัพย์สินอันพึงรับตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องขอให้ริบรถยนต์หมายเลขทะเบียน บท 7182 พิษณุโลก หรือเงินที่เหลือจากการขายทอดตลาดจำนวน 123,559.69 บาท รถยนต์หมายเลขทะเบียน ป - 1240 พิษณุโลก โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย 2 เครื่อง เงินสด 11,000 บาท สร้อยคอทองคำ 1 เส้น และพระเลี่ยมทองคำ 1 องค์ ของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านและแก้คำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1

ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านขอศาลได้พิจารณายกคำร้อง

ผู้คัดค้านที่ 3 ยื่นคำคัดค้านขอศาลคืนรถยนต์คันดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านที่ 3

ระหว่างพิจารณา ผู้คัดค้านที่ 2 ขอลงคำร้องคัดค้าน ศาลชั้นต้นอนุญาต และจำหน่ายคดีเฉพาะผู้คัดค้านที่ 3 ออกจากสารบบความ

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบเงินที่เหลือจากการขายทอดตลาดรถยนต์หมายเลขทะเบียน บท 7182 พิษณุโลก จำนวน 123,559.69 บาท และรถยนต์หมายเลขทะเบียน บท 1240 พิษณุโลก (ที่ถูกหมายเลขทะเบียน ป - 1240 พิษณุโลก) ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31 คำขอให้ริบทรัพย์สินรายการอื่นให้ยกและคืนแก่เจ้าของ

ผู้คัดค้านที่ 1 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายกอุทธรณ์ของผู้คัดค้านที่ 1

ผู้คัดค้านที่ 1 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ข้อ 13 เมื่อสัญญาเช่าซื้อสิ้นสุดและผู้ให้เช่าซื้อได้รับรถกลับคืนมา ผู้ให้เช่าซื้อตกลงว่าหากนำรถออกขายได้เกินกว่าจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญา ผู้ให้เช่าซื้อจะคืนเงินส่วนเกินนั้นให้แก่ผู้เช่าซื้อ แต่หากได้ราคาน้อยกว่าจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญา ผู้ให้เช่าซื้อตกลงรับผิดชอบที่ขาดเฉพาะในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อได้ขายตามวิธีประมุขหรือขายทอดตลาดที่เหมาะสมเท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าเงินจำนวน 123,559.69 บาท เป็นเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดรถยนต์ของกลางเกินกว่าจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญาเช่าซื้อ เงินจำนวนดังกล่าวจึงต้องตกเป็นของผู้คัดค้านที่ 1 ตามที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ 1 จึงเป็นเจ้าของเงินจำนวน 123,559.69 บาท เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอแก้คำร้องให้รับเงินที่เหลือจากการขายทอดตลาดรถยนต์ของกลาง ผู้คัดค้านที่ 1 ซึ่งเป็นเจ้าของเงินจำนวนดังกล่าว จึงมีสิทธิยื่นคำคัดค้านได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 วินิจฉัยว่าผู้คัดค้านที่ 1 ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องที่ให้รับเงินที่เหลือจากการขายทอดตลาดรถยนต์ของกลางนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ฟังขึ้น

พิพากษากลับว่า ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

30. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8401/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางผกาหรือแอ้วหรือแอ้ว พันธุ์ศรี

บทบัญญัติมาตรา 32 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนั้นเมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องในความผิดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินรายนี้ การยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องอ้างว่าเกี่ยวเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านย่อมสิ้นสุดลง ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้จึงไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นที่ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวของผู้คัดค้านนั้นเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ตามมาตรา 29 แห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินผู้คัดค้านตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3, 19, 20, 21, 23, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ทรัพย์สินทุกรายการที่ถูกยึดเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านได้มาจากการประกอบอาชีพสุจริต และมีได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สิน 48 รายการ ตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ที่ 118/2550 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29 และ 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติได้ว่า เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2547 เจ้าพนักงานตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ และตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่จับกุมนางวิลาวรรณ และนางสุพัฒน์ ในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนจำนวน 32 กุญ และเมทแอมเฟตามีนจำนวน 7,400 เม็ด เหตุเกิดที่อำเภอหางดงและอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแล้ว มีหลักฐานเบื้องต้นว่า ผู้คัดค้านสมคบกับนางวิลาวรรณกับพวก วันที่ 9 พฤศจิกายน 2547 เจ้าพนักงานตำรวจยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านไว้ตรวจสอบรวม 71 รายการ ตามบันทึกการตรวจค้นและตรวจยึดทรัพย์สินและบัญชีการยึดทรัพย์สิน ต่อมาวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2548 เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านตามหมายจับของศาลชั้นต้น และภายหลังจับกุมผู้คัดค้านเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านไว้ชั่วคราวรวม 48 รายการ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งรับทรัพย์สินทั้ง 48 รายการ ของผู้คัดค้านให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31 นอกจากนี้ผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านต่อศาลชั้นต้นในความผิดฐานสมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามคดีหมายเลขแดงที่ อย.886/2549 ของศาลชั้นต้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ถูกยึดไว้ 48 รายการเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ เห็นว่า คดีอาญาที่ผู้คัดค้านถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดฐานสมคบกับพวกเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลฎีกาพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง กรณีต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา 32 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนั้น เมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องในความผิดอันเป็นเหตุให้มีการยึดทรัพย์สินนี้ การยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องอ้างว่าเกี่ยวเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้านย่อมสิ้นสุดลง ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งรับทรัพย์สินนั้นได้จึงไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นที่ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวของผู้คัดค้านนั้นเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์

มีคำพิพากษาให้รับทรัพย์สิน 48 รายการ ของผู้คัดค้านนั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้คัดค้าน ฟังขึ้น

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง และให้คืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านตามคำร้อง 48 รายการ แก่ผู้คัดค้าน

31. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7358/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดตราด

ผู้คัดค้าน - นายทูลหรือเตียว มีสุข

พนักงานอัยการฟ้องผู้คัดค้านในข้อหาผิดกฎหมายอาญาในข้อหาจำหน่าย ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษตามฟ้อง แต่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นลงโทษผู้คัดค้านข้อหา มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ยกฟ้องข้อหาผิดกฎหมายอาญาในข้อหา จำหน่าย ศาลฎีกาพิพากษายืน โดยที่ พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3 ให้บทนิยามคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย" มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อพนักงานอัยการ มีคำสั่งฟ้องและทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินนั้น..." และ มาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง นั้น ให้ศาลได้สอบสวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ให้ศาลรับทรัพย์สินนั้น..." การที่ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ว่า ผู้คัดค้าน กระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงมีได้อยู่ในความหมายของคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 ในอันที่จะขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งห้ารายการตามคำร้องตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวได้ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินทั้งห้ารายการ ดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31 ได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้คำร้องว่า ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยในข้อหาผิดกฎหมายอาญาในข้อหา 66 เม็ด น้ำหนัก 6.19 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งต่อมาศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุก ผู้คัดค้านในความผิดฐานดังกล่าวมีกำหนด 6 ปี 8 เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 771/2546 คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 2 ในระหว่างการดำเนินคดีอาญาสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ใช้อำนาจตามกฎหมายตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้าน และคณะกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สินได้มีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินผู้คัดค้าน 5 รายการ คือเงิน 58,000 บาท โทรศัพท์เคลื่อนที่

หมายเลข 0 9232 1474 สร้อยคอทองคำหนัก 45.8 กรัม สร้อยคอทองคำหนัก 15 กรัม และกรอบพระทองคำหนัก 3.8 กรัม เนื่องจากเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า การดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้าน ที่พนักงานเจ้าหน้าที่อ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่เกินฐานะและความเป็นอยู่ในการประกอบอาชีพและทรัพย์สินทั้ง 5 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น เป็นเพียงข้อสันนิษฐานและข้อสงสัยที่ผู้ร้องไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาชี้ชัดลงไปได้ว่า ผู้คัดค้านได้ทรัพย์สินทั้ง 5 รายการ มาโดยเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เงิน 58,000 บาท ที่เจ้าพนักงานตำรวจค้นพบที่ตัวผู้คัดค้านนั้น ผู้คัดค้านได้มาจากการขายรถยนต์ 50,000 บาท ที่เหลืออีก 8,000 บาท เป็นรายได้จากการค้าขายปุ๋ยผสม สร้อยคอพร้อมพระเลี่ยมทองคำก็ได้มาจากการค้าขายปุ๋ยผสม ผู้คัดค้านมีรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายไม่ต่ำกว่าเดือนละ 15,000 บาท ผู้คัดค้านประกอบอาชีพดังกล่าวมานานหลายปี ทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านได้มาจึงไม่เกินฐานะและความสามารถในการประกอบอาชีพตามปกติ ขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้ง 5 รายการ ตามคำร้องให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนเงิน 8,000 บาท สร้อยคอทองคำ 2 เส้น กรอบพระทองคำและโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ผู้คัดค้าน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านถูกจับกุมพร้อมเมทแอมเฟตามีน 66 เม็ด และทรัพย์สิน 5 รายการ ผู้ร้องฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยโดยกล่าวหาว่า มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ต่อมาศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านในความผิดฐานดังกล่าว จำคุก 6 ปี 8 เดือน ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นลงโทษผู้คัดค้านฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก 2 ปี ยกฟ้องฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ภายหลังจับกุมผู้คัดค้านคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สิน 5 รายการ คือ เงิน 58,000 บาท สร้อยคอทองคำลายลูกโซ่ สร้อยคอทองคำลายลูกโซ่ กรอบพระทองคำ และโทรศัพท์เคลื่อนที่ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้คัดค้าน ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาปรับเงิน 50,000 บาท ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนเงิน 8,000 บาท สร้อยคอทองคำ 2 เส้น กรอบพระทองคำและโทรศัพท์เคลื่อนที่คืนให้ผู้คัดค้าน ผู้ร้องไม่ฎีกา ทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นอันยุติ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านแต่เพียงว่า เงิน 50,000 บาท เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ เห็นว่า คดีอาญาที่โจทก์ฟ้องผู้คัดค้านในข้อหา มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษตามฟ้อง แต่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นลงโทษจำเลยข้อหา มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ยกฟ้องข้อหา มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ความปรากฏต่อศาลฎีกาว่า ในคดีอาญาดังกล่าวศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3119/2551 โดยที่พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3 ให้บทนิยามคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย" มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง และทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น..." และมาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง นั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลริบทรัพย์สินนั้น..." การที่ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ว่า ผู้คัดค้านกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงมิได้อยู่ในความหมายของคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ในอันที่จะขอให้ริบทรัพย์สินทั้ง 5 รายการตามคำร้องตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินทั้ง 5 รายการตามคำร้องซึ่งรวมถึงเงิน 50,000 บาท ดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาให้ริบเงิน 50,000 บาท ดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ คดีไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้คัดค้านอีกต่อไป

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนเงิน 50,000 บาท แก่ผู้คัดค้าน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2

32. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5316/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานี

ผู้คัดค้าน - นายวินัย ไพบูลย์พัฒนกุล

พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด มาตรา 5 บัญญัติว่า กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หมายความว่า ถึงกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย ดังนั้นความผิดตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามความหมายของ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด ซึ่งพ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำ

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มาตรา 3 แม้จะไม่ได้บัญญัติให้รวมความถึงคำร้องขอให้รับทรัพย์สินตามมาตรา 27 ด้วย แต่โดยเนื้อหาและลักษณะของคำร้องนี้ก็เป็ผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดข้อหาใดข้อหาหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3 โดยมาตรา 32 แห่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดต่อเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องคดีเท่านั้น ซึ่งหมายถึง การฟ้องคดีในข้อหาความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา 3 นั้นเอง แสดงให้เห็นว่าการฟ้องคดีดังกล่าวเป็นมูลเหตุโดยตรงและเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในการวินิจฉัยชี้ขาดว่าทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินสั่งยึดและอายัดไว้ น่าจะเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จะต้องรับหรือไม่ คำร้องขอให้รับทรัพย์สิน ตามมาตรา 27 จึงเป็นส่วนหนึ่งของความผิดหรือมาตรการลงโทษในทางทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องอยู่กับความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง ต้องถือว่าคำร้องขอให้รับทรัพย์สินนี้เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามความหมายของ พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและ พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอุทธรณ์แต่เพียงศาลเดียวตาม พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด มาตรา 15 วรรคหนึ่ง

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นในข้อหา มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2550 ให้ลงโทษจำคุกผู้คัดค้านตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 2337/2550 คดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2551 ผู้ร้องยื่นคำร้อง ขอให้ให้มีคำสั่งรับทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้าน ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำพิพากษายกคำร้อง และให้คืนทรัพย์สินตามคำร้องแก่เจ้าของ

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับว่า ให้รับทรัพย์สิน 13 รายการ ตามสำเนาคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเสียก่อนว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 1 มีอำนาจรับอุทธรณ์ของผู้ร้องไว้พิจารณาพิพากษาหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด มาตรา 5 บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น... "กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษและกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท... "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้น ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามความหมายของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย ซึ่งตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มาตรา 3 บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย แม้บทนิยามของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จะไม่ได้บัญญัติให้รวมความถึงคำร้องขอให้รับทรัพย์สินตามมาตรา 27 ด้วย แต่โดยเนื้อหาและลักษณะของคำร้องนี้ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดข้อหาใดข้อหาหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3 โดยจะเห็นได้จากข้อความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่กำหนดให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดต่อเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องคดีเท่านั้น ซึ่งหมายถึงการฟ้องคดีในข้อหาความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา 3 นั้นเอง โดยให้ยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใดก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ แต่กรณีมีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่าไม่สามารถยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาได้ ก็ให้ยื่นคำร้องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา เว้นแต่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง แต่หากพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องก็ให้การยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือของบุคคลอื่น ที่ได้ยึดและอายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเป็นอันสิ้นสุดลง แสดงให้เห็นว่า การกระทำความผิดตามข้อหาที่บัญญัติในมาตรา 3 เป็นมูลเหตุโดยตรงและเป็นหลักฐานที่สำคัญในการวินิจฉัยชี้ขาดว่า ทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินสั่งให้ยึดและอายัดไว้ น่าจะเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จะต้องรับหรือไม่ คำร้องขอให้รับทรัพย์สินตามมาตรา 27 จึงเป็นส่วนหนึ่งของความผิดหรือมาตรการลงโทษในทางทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องอยู่กับความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง ต้องถือว่าคำร้องขอให้รับทรัพย์สินนี้เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามความหมายของพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอนี้ต่อศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2551 ซึ่งเป็นวันหลังจากวันที่ 13 กรกฎาคม 2551 อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีผลใช้บังคับ และมีใช้คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลก่อนวันที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีผลใช้บังคับซึ่งตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดว่า มิให้อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัตินี้ คำร้องขอให้รับทรัพย์สินในคดีนี้จึงเป็นคดีที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งตามมาตรา 5 วรรคท้ายและมาตรา 15 วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดว่า การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ซึ่งมีใช้ศาลอุทธรณ์ภาค ศาลอุทธรณ์จึงเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาอุทธรณ์ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพียงศาลเดียวเท่านั้น ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ห้ามอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาได้ไม่ เมื่อศาลชั้นต้นมีสั่งรับอุทธรณ์แล้วจะต้องส่งอุทธรณ์พร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาโดยเร็ว ดังนั้นการที่ศาล

ชั้นต้นส่งอุทธรณ์ของผู้ร้องพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 1 และศาลอุทธรณ์ภาค 1 รับผิดชอบไว้พิจารณาและมีคำพิพากษามานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ แม้คู่ความมิได้ฎีกาโต้แย้งในปัญหาข้อนี้ แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและพิพากษาแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 คดี ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้คัดค้านต่อไป

พิพากษาให้ยกคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 1 และยกฎีกาของผู้คัดค้าน ให้ศาลชั้นต้นส่งอุทธรณ์ของผู้ร้องพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยเร็ว

33. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2840/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่

ผู้ขอรับเงินรางวัลความ - นายทินกร เกษทัน

ผู้คัดค้าน - นางสาวปัทมา เลาวพงศ์

ป.วิ.อ. มาตรา 173 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือในคดีที่จำเลยมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่ถูกฟ้องต่อศาล ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งนายความให้" และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการนายความ ก็ให้ศาลตั้งนายความให้" บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อให้จำเลยมีนายความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีที่เป็นความผิดอุกฉกรรจ์มีอัตราโทษประหารชีวิตหรือจำคุก อันเป็นการเปิดโอกาสให้จำเลยสามารถต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ แม้การรับทรัพย์เป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา 18 และผู้คัดค้านได้รับความช่วยเหลือทางคดีจากผู้ขอรับเงินรางวัลความดังที่ผู้ขอรับเงินรางวัลความฎีกาก็ตาม แต่โทษดังกล่าวก็มีใช้โทษประหารชีวิตหรือจำคุกตามที่ระบุไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา 173 วรรคหนึ่งและวรรคสอง กรณีจึงไม่สามารถนำบทบัญญัติดังกล่าวมาเทียบเคียงเพื่อจ่ายเงินรางวัลความให้แก่ผู้ขอรับเงินรางวัลความในคดีซึ่งผู้ร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านให้มาเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ได้ เมื่อพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติให้ศาลตั้งนายความให้แก่ผู้คัดค้านกับให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่นายความที่ศาลตั้ง ผู้ขอรับเงินรางวัลความจึงไม่มีสิทธิขอรับเงินรางวัลความได้

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31 ระหว่างพิจารณาผู้คัดค้านขอให้ศาลชั้นต้นตั้งนายความให้ ศาลชั้นต้นตั้งนายทินกร เป็นนายความให้ผู้คัดค้าน เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านแล้ว นายทินกรยื่นคำร้องขอรับเงินรางวัลความ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง

ผู้ขอรับเงินรางวัลความอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน

ผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความว่า ผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความมีสิทธิได้รับเงินรางวัลทนายความหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือในคดีที่จำเลยมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่ถูกฟ้องต่อศาล ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายความให้" และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการทนายความ ก็ให้ศาลตั้งทนายความให้" บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อให้จำเลยมีทนายความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีที่เป็นความผิดอุกฉกรรจ์มีอัตราโทษประหารชีวิตหรือจำคุกอันเป็นการเปิดโอกาสให้จำเลยสามารถต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ แม้การรับทรัพย์เป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 และผู้คัดค้านได้รับความช่วยเหลือทางคดีจากผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความดังที่ผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความฎีกาก็ตาม แต่โทษดังกล่าวก็มีโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 วรรคหนึ่งและวรรคสอง กรณีจึงไม่สามารถนำบทบัญญัติดังกล่าวมาเทียบเคียงเพื่อจ่ายเงินรางวัลทนายความให้แก่ผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความในคดีความผิดต่อพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ได้ เมื่อพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติเรื่องให้ศาลตั้งทนายความให้แก่ผู้คัดค้านกับให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้ง ผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความจึงไม่มีสิทธิขอรับเงินรางวัลทนายความในคดีนี้ได้ ที่ศาลล่างทั้งสองไม่จ่ายเงินรางวัลทนายความให้แก่ผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความจึงชอบแล้ว ฎีกาของผู้ขอรับเงินรางวัลทนายความฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

34. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2605/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดพะเยา

ผู้คัดค้าน - นายพนอม เมืองอินทร์

เดิมผู้คัดค้านเป็นเจ้าของผู้ถือกรรมสิทธิ์รถยนต์ของกลาง ต่อมาผู้คัดค้านนำรถยนต์คันดังกล่าวไปเข้าไฟแนนซ์ที่บริษัท ว. ด้วยการโอนรถยนต์ให้แก่บริษัท ว. แล้วทำสัญญาเช่าซื้อกับบริษัท ว. กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ย่อมตกเป็นของบริษัท ว. แม้ยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงในทางทะเบียน เพราะรถยนต์เป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งสามารถโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่กันได้ด้วยเพียงการส่งมอบ และผู้ที่จะนำทรัพย์สินออกให้เช่าซื้อได้ต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินตาม ป.พ.พ. มาตรา 572 รถยนต์จึงมิใช่ทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านจึงมิใช่ผู้ที่จะมีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีโดยอ้างว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (1) ได้

ศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และต้องด้วยข้อสันนิษฐานตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคท้ายว่า บรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้ถูกตรวจสอบมีอยู่หรือได้มาเกินฐานะ หรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การที่ผู้คัดค้านโอนรถยนต์ของกลางให้แก่บริษัท ว. ยังอยู่ในช่วงเวลา 10 ปี ก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัด จึงเป็นทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีอำนาจตรวจสอบและยึดได้ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มาตรา 22 วรรคห้า (3) เมื่อรถยนต์ของกลาง เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงต้องส่งริบตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง

คดีสืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2549 เจ้าพนักงานตำรวจจับผู้คัดค้านและยึดได้เมทแอมเฟตามีน 80 เม็ด น้ำหนัก 7.77 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 1.088 กรัมกับอีก 12 เม็ดเป็นของกลาง ผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก 9 ปี และปรับ 900,000 บาท ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 361/2549 ของศาลชั้นต้น คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านพบว่า รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 4475 พะเยา ราคาประมาณ 220,000 บาท เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ร้องจึงขอให้มีการริบรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล หมายเลขทะเบียน บง 4475 พะเยา ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 4, 27, 28, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ศาลสั่งคืนรถยนต์ให้แก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 4475 พะเยา ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง และให้คืนรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 4475 พะเยา แก่ผู้คัดค้าน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาตามและผู้ร้องฎีกาว่า รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 4475 พะเยา เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันพึงต้องริบหรือไม่เห็น ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534

มาตรา 29 บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง นั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุดและแสดงให้เห็นว่า

(1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือ

(2) ตนเป็นผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์และได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในศีลธรรมอันดี หรือในทางกฏลสาธาณะ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินฐานะ หรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด"

จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า ผู้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดีนี้ได้เป็น 2 กรณี คือ จะต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินและแสดงให้เห็นว่า ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตาม (1) กรณีหนึ่ง หรือตนเป็นผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์และได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในศีลธรรมอันดี หรือในทางกฏลสาธาณะ ตาม (2) อีกกรณีหนึ่ง ข้อเท็จจริงได้ความทั้งตามทางนำสืบของผู้ร้องและผู้คัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของผู้ถือกรรมสิทธิ์รถยนต์วันที่ 2 เมษายน 2547 และวันที่ 18 กันยายน 2548 ผู้คัดค้านนำรถยนต์ไปเข้าไฟแนนซ์ที่บริษัทวีระลิสซิ่ง จำกัด ด้วยการโอนรถยนต์ให้แก่บริษัทวีระลิสซิ่ง จำกัด แล้วทำสัญญาเช่าซื้อกับบริษัทวีระลิสซิ่ง จำกัด ในราคา 35,400 บาท ผ่อนชำระ 12 งวด งวดละ 2,950 บาท ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาค้ำประกัน แบบคำขอโอนและรับโอนและหนังสือมอบอำนาจ แล้วผู้คัดค้านผัดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่วันที่ 2 ประจำวันที่ 18 พฤศจิกายน 2548 เป็นต้นมา ตามหนังสือเตือนให้ชำระค่างวดเช่าซื้อ เห็นว่า เมื่อผู้คัดค้านโอนรถยนต์ให้แก่บริษัทวีระลิสซิ่ง จำกัดไปแล้ว ก็ทำสัญญาเช่าซื้อกับบริษัทวีระลิสซิ่ง จำกัด ดังกล่าว กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ย่อมตกเป็นของบริษัทวีระลิสซิ่ง จำกัด แม้ยังมีได้มีการเปลี่ยนแปลงในทางทะเบียน เพราะรถยนต์เป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งสามารถโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่กันได้ด้วยการส่งมอบและผู้ที่จะนำทรัพย์สินออกให้เช่าซื้อได้ต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 รถยนต์จึงมิใช่เป็นทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านจึงมิใช่เป็นผู้ที่จะมีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีโดยอ้างว่า ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 (1) ได้ หากแต่ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีก็คือบริษัทวีระลิสซิ่ง จำกัด โดยอ้างว่าตนเป็นผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์และได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในศีลธรรมอันดี หรือในทางกฏลสาธาณะ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 (2) เท่านั้น การที่ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีจึงไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย คดีจึงไม่มี

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามข้ออ้างตามคำคัดค้านของผู้คัดค้าน คงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามคำร้องของผู้ร้องว่าคดีมีมูลว่า รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 4475 พะเยา เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ในข้อนี้ได้ความจากคำเบิกความของนายสำเร็จ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบทรัพย์สิน ประกอบบันทึกถ้อยคำของผู้คัดค้าน ว่า ผู้คัดค้านมิได้ประกอบอาชีพที่มีรายได้ที่แน่นอนและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนมาตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ที่อ้างว่าบิดาซื้อรถยนต์คันดังกล่าวให้ในราคา 220,000 บาท ด้วยเงินสด ก็เป็นการอ้างลอย ๆ โดยไม่มีหลักฐาน ฟังได้ว่าเป็นการได้มาเกินฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต กับเมื่อศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคท้าย ว่า บรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้ถูกตรวจสอบมีอยู่หรือได้มาเกินฐานะ หรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งการที่ผู้คัดค้านโอนให้แก่บริษัท วีระลิสซึ่งจำกัด ก็ยังอยู่ในช่วงเวลา 10 ปี ก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัด จึงเป็นทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีอำนาจตรวจสอบและยึดได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 22 วรรคท้าย (3) พยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบมาจึงมีมูลว่า รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 4475 พะเยา เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงต้องส่งริบตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายกคำร้องของผู้ร้องนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น

พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

35. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 29/2555

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้คัดค้าน - ห้างหุ้นส่วนจำกัด พัฒนาภัณฑ์นวกิจ

คดีขอให้ริบทรัพย์สินซึ่งใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 นั้นอยู่ในบังคับของ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ซึ่งมาตรา 18 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "...และภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 16 และมาตรา 19 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เฉพาะการกระทำซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นที่สิ้นสุด" และมาตรา 19 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องไปพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ขออนุญาตฎีกาฟัง เพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาไว้วินิจฉัยก็ได้" แต่ผู้คัดค้านฎีกาไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้ยื่นคำขอภายในกำหนดดังกล่าว คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สิ้นสุดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องนายวิสุทธิ และนายอมรรักษ์ เป็นจำเลยในคดีอาญา หมายเลขดำที่ 925/2552 ของศาลชั้นต้น ข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และยึดรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน ชพ สุพรรณบุรี 421 โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโซนี่อิริคสัน อย่างละ 1 เครื่อง ซึ่งใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าว ขอให้มีคำสั่งริบทรัพย์ดังกล่าวให้ตก เป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านได้ให้นายอมรรักษ์ จำเลย เข้าซื้อรถจักรยานยนต์ ของกลางไปเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2551 ในราคา 64,100 บาท นายอมรรักษ์ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อให้ผู้คัดค้าน หลายครั้ง แต่ไม่ตรงตามสัญญา ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2552 รวมเป็นเงิน 7,480 บาท ภายหลัง ทราบว่านายอมรรักษ์ถูกจับในข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อถูกยึดเป็นของกลาง ผู้คัดค้านจึงบอกเลิกสัญญา ผู้คัดค้านไม่มีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือยินยอมให้นายอมรรักษ์นำรถจักรยานยนต์ของกลาง ไปใช้ในการกระทำความผิด ขอให้คืนรถจักรยานยนต์ของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง คืนรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน ชพ สุพรรณบุรี 421 ของกลางแก่ผู้คัดค้าน คืนโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย ของกลาง แก่นายวิสุทธิ และคืนโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโซนี่อิริคสันของกลาง แก่นายอมรรักษ์ ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดพิพากษากลับ ให้ริบรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน ชพ สุพรรณบุรี 421 โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกียและโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโซนี่อิริคสัน ให้ตกเป็นของกองทุน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงอยู่ในบังคับ ของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.2550 ซึ่งมาตรา 18 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า "ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 16 และมาตรา 19 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เฉพาะการกระทำซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็น ที่สุด" และมาตรา 19 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง แล้ว คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องไปพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกา ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ขอ อนุญาตฎีกาฟัง เพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาไว้วินิจฉัยก็ได้" ดังนี้ เมื่อผู้คัดค้านฎีกาโดยไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สุดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาของผู้คัดค้าน จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

พิพากษายกฎีกาของผู้คัดค้าน

36. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11445/2554

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ

ผู้คัดค้าน - บริษัทผู้ถือกรรมสิทธิ์ (มหาชน)

เมื่อมีกฎหมายใหม่กำหนดเงื่อนไขในการขอคืนของกลางตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 วรรคสี่ ผู้คัดค้านก็ต้องปฏิบัติตามบทกฎหมายดังกล่าว กล่าวคือ ต้องพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว จึงจะขอให้ปล่อยทรัพย์สินได้ ลำพังผู้คัดค้านไม่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา 36 แต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะขอคืนของกลางได้

ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้มีคำสั่งริบรถจักรยานยนต์ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้คืนรถจักรยานยนต์ของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่ริบรถจักรยานยนต์ของกลาง แต่ให้คืนแก่ผู้คัดค้าน

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า วันที่ 20 กันยายน 2547 สายลับได้แจ้งให้ร้อยตำรวจเอกอรุณพล ทราบว่า ในวันเดียวกันนี้เวลาประมาณ 7.30 นาฬิกา นายธีระพันธ์หรือบอย จะมาส่งเมทแอมเฟตามีนให้แก่ลูกค้าท้ายซอยหางหนู ร้อยตำรวจเอกอรุณพลจึงรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบจากนั้นได้เรียกประชุมวางแผนจับกุมโดยแยกย้ายกันไปดักรอตามที่ได้นัดหมายกันไว้ โดยมีสายลับร่วมเดินทางไปด้วย จนกระทั่งเวลาประมาณ 7.30 นาฬิกา นายธีระพันธ์ขับรถจักรยานยนต์ยี่ห้อยามาฮา สีแดง ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียนมาจอดบริเวณจุดเกิดเหตุ สายลับได้ชี้ยืนยันร้อยตำรวจเอกอรุณพลกับพวกจึงเข้าแสดงตัวเป็นเจ้าของงานตำรวจขอทำการตรวจค้น จำลึบตำรวจปรึพลเป็นผู้ค้นตัวนายธีระพันธ์พบเมทแอมเฟตามีน 30 เม็ดบรรจุรวมอยู่ในหลอดพลาสติกใสปิดหัวท้ายด้วยความร้อน 1 หลอด ซุกซ่อนอยู่ในกระเป๋าเสื้อผ้าร่มด้านซ้ายที่นายธีระพันธ์สวมใส่อยู่ นายธีระพันธ์รับว่าเมทแอมเฟตามีนเป็นของตนรับมาจากนายเบิร์ด ไม่ทราบชื่อสกุลจริง เพื่อนำมาจำหน่ายให้แก่ลูกค้าในราคาเม็ดละ 150 บาท โดยได้รับค่าจ้างครั้งละประมาณ 1,000 บาท และรับว่ารถจักรยานยนต์คันดังกล่าวเป็นพาหนะในการรับส่งเมทแอมเฟตามีน ซึ่งรวมทั้งเมทแอมเฟตามีนของกลางในคดีนี้ ในชั้นจับกุมและสอบสวน นายธีระพันธ์ให้การรับสารภาพในข้อหาเมทแอมเฟตามีน 30 เม็ด น้ำหนักรวม 2.84 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 832.68 มิลลิกรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ต่อมาผู้ร้องยื่นฟ้องนายธีระพันธ์และศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกนายธีระพันธ์ คดีถึงที่สุดแล้ว ส่วนรถจักรยานยนต์ที่นายธีระพันธ์ขับมานั้นหมายเลขทะเบียน พฉว กรุงเทพมหานคร 73 เป็นรถของผู้คัดค้านที่ให้นางสาวขวัญฤทัย

มารดาของนายธีระพันธ์เข้าชื่อเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ผู้คัดค้านมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของนายธีระพันธ์

มีข้อวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ต้องริบรณจักรยานยนต์หรือไม่ โดยผู้ร้องฎีกาว่า ผู้คัดค้านนำสืบพิสูจน์ไม่ได้ตามข้อสันนิษฐานของกฎหมาย จึงต้องริบรณจักรยานยนต์ของผู้คัดค้านนั้น เห็นว่า เดิมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 บัญญัติถึงการขอคืนของกลางแต่เพียงว่า เจ้าของทรัพย์สินมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ก็ขอคืนของกลางได้ แต่ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ซึ่งมีหมายเหตุว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว คือ เพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้น โดยเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ จากหมายเหตุดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่เดิมไม่สามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษได้ เมื่อกฎหมายใหม่กำหนดเงื่อนไขในการขอคืนของกลางแตกต่างจากประมวลกฎหมายอาญาจึงต้องยึดถือตามกฎหมายใหม่ ดังนั้น พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 วรรคสี่ บัญญัติว่า "...ในกรณีที่ปรากฏเจ้าของ แต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดและจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าว..." ผู้คัดค้านก็ต้องปฏิบัติตามบทกฎหมายดังกล่าว กล่าวคือต้องพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวจึงจะขอให้ปล่อยทรัพย์สินได้ ถ้าฟังผู้คัดค้านไม่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 แต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะขอคืนของกลางได้ ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น

พิพากษากลับ ให้ริบรณจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน พฉว กรุงเทพมหานคร 73 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

37. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11410/2554

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดเชียงราย

ผู้คัดค้าน - นายณรงค์ ปัญโญแสง

คดีขอให้ริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. 2550 ซึ่งมาตรา 15 บัญญัติให้คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ ดังนี้เมื่อผู้คัดค้านอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น จึงเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ที่จะพิจารณาพิพากษาคดี การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิจารณาพิพากษาคดีนี้จึงเป็นการไม่ชอบ

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบรณนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน 80 - 7258 เชียงราย ของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนรณนต์บรรทุกของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบรณนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน 80 - 7258 เชียงราย ของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29 และ 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องและให้คืนรณนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน 80 - 7258 เชียงราย ของผู้คัดค้านแก่ผู้คัดค้าน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.2550 ซึ่งมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 16 คดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์หรือเมื่อมีการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับส่งอุทธรณ์หรือคำร้องเช่นนั้นพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยเร็ว" ดังนี้ เมื่อผู้คัดค้านอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นจึงเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ที่จะพิจารณาพิพากษาคดี การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิจารณาพิพากษาคดีนี้จึงเป็นการไม่ชอบปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้ร้อง

พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ให้ศาลชั้นต้นส่งถ้อยคำสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาต่อไป

38. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11367/2554

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดเชียงราย

จำเลย - นางดารณี ศรีพันธ์ กับพวก

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาคหรือศาลฎีกา ต้องมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสามคน จึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ เมื่อคดีนี้มีผู้พิพากษาลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 เพียงสองคน จึงไม่ครบองค์คณะ ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย

แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วย มาตรา 225

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนางประคองและนางดารณี ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นจำเลย ในข้อหาร่วมกันนำเมทแอมเฟตามีนเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายและมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายต่อศาลชั้นต้นตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 3225/2545 ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจสถานี ตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ทหารกองพันทหารม้าที่ 241 กรมทหารม้าที่ 4 กองกำลังผาเมือง จับกุมนางประคองพร้อมเมทแอมเฟตามีน 3,000 เม็ดและนางสำรพร้อมเมทแอมเฟตามีน 2,800 เม็ด กล่าวหาว่ามียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จากการสืบสวนทราบว่า นางประคองและผู้คัดค้านที่ 1 ร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้กับบุคคลทั้งสองเจ้าพนักงานตำรวจสถานี ตำรวจภูธรอำเภอแม่สายจึงจับกุมนางประคองและผู้คัดค้านที่ 1 โดยกล่าวหาว่าร่วมกันมียาเสพติดให้โทษ ในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ต่อมาเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 เป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 และมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 2 รายการ ไว้ชั่วคราวเพื่อตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเห็นว่า ผู้คัดค้านทั้งสอง เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง รวม 9 รายการ เป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านทั้งสองได้มาหรือมีอยู่เกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบ อาชีพหรือกิจการอย่างอื่นโดยสุจริต โดยผู้คัดค้านทั้งสองไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าว ไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์ ได้แก่ เงินฝากในบัญชีเงินฝาก สะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 398 - 0 - 45290 - 2 ชื่อบัญชีผู้คัดค้าน ที่ 2 เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกธนาคารออมสิน สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 05 - 4004 - 20 - 044615 - 4 ชื่อบัญชีเด็กชายพัฒนพงษ์ศรีรัตน์ เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกธนาคารออมสิน สาขาแม่สาย เลขที่ 05 - 4004 - 20 - 044539 - 7 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกธนาคารออมสิน สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 05 - 4004 - 20 - 047969 - 1 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 เพื่อเด็กหญิงน้ำหวาน เงินฝากในบัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 331 - 1 - 08585 - 6 ชื่อบัญชี ผู้คัดค้านที่ 2 เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 176 - 2 - 20934 - 5 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 ที่ดินโฉนดเลขที่ 10224 ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ดินโฉนดเลขที่ 8401 ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ผู้คัดค้านที่ 2 ที่ดินโฉนดเลขที่ 25010 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พร้อมสิ่งปลูกสร้างชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ผู้คัดค้านที่ 2 ขอให้คำสั่งริบทรัพย์สินรวม 9 รายการ ให้ตกเป็นของ กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำร้องคัดค้านว่า ทรัพย์สินทั้ง 9 รายการ ตามคำร้องของผู้ร้อง ผู้คัดค้านทั้งสองได้มาจากการประกอบอาชีพโดยสุจริต โดยผู้คัดค้านที่ 1 มีอาชีพค้าขาย ส่วนผู้คัดค้านที่ 2 มีอาชีพรับจ้าง โดยมีรถยนต์โดยสารร่วมเดินรถกับบริษัทพัฒนกิจขนส่งเชียงรายเป็นเวลา 5 ปีเศษ ก่อนเกิดเหตุคดีนี้ ทรัพย์สินตามคำร้องจึงไม่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับเงินฝากบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 398 - 0 - 45290 - 2 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 เงินฝากบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกธนาคารออมสิน สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 05 - 4004 - 20 - 044615 - 4 ชื่อบัญชีเด็กชายพัฒนพงศ์รัตนพร้อมดอกเบียเงินฝากบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกธนาคารออมสิน สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 05 - 4004 - 20 - 044539 - 7 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 เงินฝากบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกธนาคารออมสิน สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 05 - 4004 - 20 - 047969 - 1 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 เพื่อเด็กหญิงน้ำหวาน เงินฝากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 331 - 1 - 08585 - 6 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 เงินฝากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกสิกรไทยจำกัด (มหาชน) สาขาแม่สาย เลขที่บัญชี 176 - 2 - 20934 - 5 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 พร้อมดอกเบี้ยของเงินฝากในบัญชีดังกล่าว ที่ดินโฉนดเลขที่ 10224 ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ชื่อผู้คัดค้านที่ 1 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ที่ดินโฉนดเลขที่ 8401 ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ชื่อผู้คัดค้านที่ 2 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และที่ดินโฉนดเลขที่ 25010 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พร้อมสิ่งปลูกสร้างชื่อผู้คัดค้านที่ 2 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้องและคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 5 คดีนี้ มีผู้พิพากษาลงชื่อในคำพิพากษาเพียงสองคนโดยไม่ปรากฏว่ามีการจดแจ้งเหตุที่ผู้พิพากษาอีกคนหนึ่งไม่สามารถลงลายมือชื่อในคำพิพากษาได้ด้วยเหตุใด ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลฎีกา ต้องมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสามคน จึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้ เมื่อคดีนี้มีผู้พิพากษาลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 เพียงสองคน คำพิพากษาดังกล่าวจึงไม่ครบองค์คณะ ไม่ชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 27 วรรคหนึ่ง ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225

พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ให้ศาลอุทธรณ์ภาค 5 มีคำพิพากษาใหม่โดยให้มีผู้พิพากษาคบองค์คณะ

39. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7732/2554

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นายสมชัยหรือตี จิตรานนท์หรือจิตภานนท์ กับพวก

ในวันเกิดเหตุ จำเลยที่ 2 นั่งรถยนต์มากับจำเลยที่ 1 และได้รู้เห็นจำเลยที่ 3 ส่งมอบเมทแอมเฟตามีนจำนวน 3 มัด ให้แก่สายลับภายในรถยนต์ของจำเลยที่ 1 หากจำเลยที่ 2 มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การซื้อขายเมทแอมเฟตามีนของกลางจำนวน 4 มัด แล้ว ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ 1 ยินยอมให้จำเลยที่ 2 มีโอกาสรู้เห็นการซื้อขายเมทแอมเฟตามีนระหว่างจำเลยที่ 1 กับสายลับ เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจจับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 นอกจากพบเงินจำนวน 50,000 บาท ที่สายลับใช้ล่อซื้อแล้วยังพบเงินอีก 20,000 บาท ที่จำเลยที่ 2 มอบให้จำเลยที่ 1 เป็นค่าเมทแอมเฟตามีนอยู่ในช่องเก็บของข้างที่นั่งคนขับ ฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้มาซื้อ เมทแอมเฟตามีนจำนวน 1 มัด รวม 2,000 เม็ด จากจำเลยที่ 1 แต่จำเลยที่ 2 ยังไม่ได้ครอบครอง เมทแอมเฟตามีนที่จะซื้อเพราะถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมขณะที่จำเลยที่ 1 กำลังจะส่งมอบ ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 พยายามมีเมทแอมเฟตามีนจำนวน 2,000 เม็ด ไว้ในครอบครอง เนื่องจากเมทแอมเฟตามีนดังกล่าว คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ยี่สิบกรัมขึ้นไป ต้องด้วยข้อสันนิษฐานมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำเลยที่ 2 จึงมีความผิดฐานพยายามมีเมทแอมเฟตามีนของกลางจำนวน 2,000 เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่าขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15, 66, 97, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58, 91 รับเมทแอมเฟตามีนของกลาง เพิ่มโทษจำเลยที่ 1 และบวกโทษจำเลยที่ 4 ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1395/2544 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเข้ากับโทษของจำเลยที่ 4 ในคดีนี้

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินว่า จำเลยทั้งสี่ได้ใช้รถยนต์หมายเลขทะเบียน 7 ฉ - 4140 กรุงเทพมหานคร เป็นยานพาหนะในการกระทำความผิดรับและส่งมอบเมทแอมเฟตามีนให้แก่ลูกค้า โทรศัพท์เคลื่อนที่จำนวน 4 เครื่อง และเงินสดจำนวน 20,000 บาท ของกลางเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการ ติดต่อดูสารและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อติดต่อซื้อขายและส่งมอบเมทแอมเฟตามีนหรือทรัพย์สินที่ใช้ในการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศคำร้องในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่น 2 วัน ติดต่อกันแล้ว ไม่มีผู้คัดค้าน

โจทก์ขอรวมการสืบพยานและไต่สวนคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลชั้นต้นอนุญาต

จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 1 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่ โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ และจำเลยที่ 4 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษ

จำเลยที่ 3 ให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง (เดิม), 66 วรรคสอง (เดิม) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสี่เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุกคนละตลอดชีวิต ฐานร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน จำคุกคนละตลอดชีวิต เมื่อศาลจำคุกจำเลยทั้งสี่ตลอดชีวิตแล้ว จึงไม่อาจรวมโทษทั้งสองฐานเข้าด้วยกันได้ และไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยที่ 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 ได้อีก คงจำคุกจำเลยทั้งสี่ตลอดชีวิต จำเลยที่ 3 ให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คำให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมของจำเลยที่ 1 คำให้การรับสารภาพของจำเลยที่ 4 ในชั้นจับกุมว่าเป็นผู้ดูแลรักษาเมทแอมเฟตามีน และคำให้การในชั้นสอบสวนของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 53 ให้เปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกคนละ 50 ปี คงจำคุกจำเลยที่ 3 มีกำหนด 25 ปี จำคุกจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 มีกำหนดคนละ 33 ปี 4 เดือน บวกโทษจำคุก 6 เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1395/2544 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเข้ากับโทษของจำเลยที่ 4 เป็นจำคุกจำเลยที่ 4 มีกำหนด 33 ปี 10 เดือน ริมเมทแอมเฟตามีนของกลาง ริมรถยนต์หมายเลขทะเบียน 7 ฉ - 4140 กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายเลข 0 9746 3085, 0 9991 5133, 0 1361 0665, 0 1791 3197 และเงินสดจำนวน 20,000 บาท ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คำขออื่นให้ยก

จำเลยทั้งสี่อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสอง (เดิม), 66 วรรคหนึ่ง (เดิม) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 33 ปี 4 เดือน ลดโทษให้จำเลยที่ 2 หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 22 ปี 2 เดือน 20 วัน จำเลยที่ 4 มีความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง (เดิม), 66 วรรคสอง (เดิม) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 แต่กระทงเดียวจำคุกตลอดชีวิต ลดโทษให้จำเลยที่ 4 หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 53 คงจำคุก 33 ปี 4 เดือน บวกโทษจำคุก 6 เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1395/2544 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเข้ากับโทษของจำเลยที่ 4 เป็นจำคุกจำเลยที่ 4 มีกำหนด 33 ปี 10 เดือน คำขอของโจทก์ที่ขอให้ลงโทษจำเลยที่ 2 และที่ 4 ในความผิดฐานอื่นนอกจากนี้ให้ยก นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า จำเลยที่ 2 นั้นรถยนต์มากับจำเลยที่ 1 และได้รู้เห็นจำเลยที่ 3 ส่งมอบเมทแอมเฟตามีนจำนวน 3 มัด ให้ลูกน้องของสายลับภายในรถยนต์ของจำเลยที่ 1 หากจำเลยที่ 2 มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรซื้อขายเมทแอมเฟตามีนของกลางจำนวน 4 มัด แล้ว ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ 1 ยินยอมให้จำเลยที่ 2 มีโอกาสรู้เห็นการซื้อขายเมทแอมเฟตามีนระหว่างจำเลยที่ 1 กับสายลับ ส่วนที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 นำสืบปฏิเสธว่ามีได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 3 นั้น เห็นว่า ไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ได้ ข้อเท็จจริง

ฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 ร่วมกับจำเลยที่ 3 กระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนจำนวน 20,000 เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนจำนวน 6,000 เม็ด โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ 2 ข้อเท็จจริงจากทางนำสืบของโจทก์ปรากฏว่า จำเลยที่ 2 เป็นเพียงผู้มาติดต่อขอรับเมทแอมเฟตามีนจำนวน 1 มัด เป็นจำนวน 2,000 เม็ด จากจำเลยที่ 1 ซึ่งเพื่อนของจำเลยที่ 2 สั่งซื้อไว้ ในชั้นจับกุมและสอบสวนจำเลยที่ 2 ก็ให้การมีข้อเท็จจริงเจือสมกับทางนำสืบของโจทก์ดังกล่าวข้างต้นตามบันทึกการจับกุมและคำให้การของผู้ต้องหา เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 นอกจากพบเงินจำนวน 50,000 บาท ที่สายลับใช้ล่อซื้อแล้วยังพบเงินอีก 20,000 บาท ที่จำเลยที่ 2 มอบให้จำเลยที่ 1 เป็นค่าเมทแอมเฟตามีนอยู่ในช่องเก็บของข้างที่นั่งคนขับด้วย จึงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้มาซื้อเมทแอมเฟตามีนจำนวน 1 มัด รวม 2,000 เม็ด จากจำเลยที่ 1 แต่จำเลยที่ 2 ยังไม่ได้ครอบครองเมทแอมเฟตามีนที่จะซื้อเพราะถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุม ขณะที่จำเลยที่ 1 กำลังจะส่งมอบ ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 พยายามมีเมทแอมเฟตามีนจำนวน 2,000 เม็ด ไว้ในครอบครอง เนื่องจากเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้มากกว่ายี่สิบกรัมขึ้นไป ต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่จำเลยมากกว่าว่ามีไว้ครอบครองเพื่อจำหน่าย จำเลยที่ 2 จึงมีความผิดฐานพยายามมีเมทแอมเฟตามีนของกลางจำนวน 2,000 เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ส่วนจำเลยที่ 4 พันตำรวจโทปริดาและสิบตำรวจเอกพิชัยต่างเบิกความทำนองเดียวกันว่า พยานทั้งสองกับพวกควบคุมจำเลยที่ 3 ไปที่บ้านเช่าของจำเลยที่ 3 เพื่อตรวจค้นเมทแอมเฟตามีนที่เหลือและเมื่อไปถึงพบจำเลยที่ 4 จำเลยที่ 3 สอบถามจำเลยที่ 4 ว่าของเก็บไว้อยู่ที่ไหน จำเลยที่ 4 ชี้ไปที่กระเป๋าผ้าข้างฝาห้อง เจ้าพนักงานตำรวจตรวจกระเป๋าดังกล่าว พบเมทแอมเฟตามีนบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกจำนวน 6 มัด รวม 12,000 เม็ด เห็นว่า เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจไปถึงบ้านเช่าของจำเลยที่ 3 พบจำเลยที่ 4 อยู่ภายในห้องนอนจึงใช้บุคคลทั้งสองนำตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนของกลางจำนวน 6 มัด อยู่ในกระเป๋าหิ้วแขวนไว้บริเวณฝาห้องนอนของจำเลยที่ 3 เห็นได้ว่า ในบันทึกการจับกุมมิได้ระบุถึงคำถามของจำเลยที่ 3 และการตอบคำถามของจำเลยที่ 4 โดยชี้ไปที่ถุงผ้าซึ่งแขวนไว้ที่ผนังห้องดังที่พยานทั้งสองเบิกความ ทั้งที่ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ 4 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของจำเลยที่ 3 พยานหลักฐานโจทก์จึงขัดแย้งกันเอง บ้านเกิดเหตุเป็นบ้านที่จำเลยที่ 3 เช่าอยู่อาศัย ข้อเท็จจริงที่โจทก์นำสืบยังไม่ได้ความชัดเจนว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 พักอาศัยอยู่ด้วยกัน เมทแอมเฟตามีนจำนวน 12,000 เม็ด บรรจุอยู่ในถุงผ้าแขวนไว้ที่ฝาห้องนอนของจำเลยที่ 3 บุคคลอื่นไม่อาจทราบได้ว่าถุงผ้าดังกล่าวมีเมทแอมเฟตามีนอยู่ในนั้น จากทางนำสืบของโจทก์ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 4 เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการซื้อขายเมทแอมเฟตามีนระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และสายลับ ส่วนที่ในบันทึกการจับกุมระบุว่า จำเลยที่ 4 ให้การเพิ่มเติมหลังจากให้การปฏิเสธว่า จำเลยที่ 4 พักอาศัยอยู่กับจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นพี่สาว และเห็นจำเลยที่ 3 แบ่งเมทแอมเฟตามีนบนพื้นภายในห้องนอนเพื่อนำไปส่งให้แก่ผู้ซื้อ และจำเลยที่ 3 บอกให้จำเลยที่ 4 ดูแลรักษาเมทแอมเฟตามีนไว้ จำเลยที่ 4 จึงนำเมทแอมเฟตามีนใส่กระเป๋าหิ้วไปแขวนที่ฝาบ้านนั้น เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ 4 ให้การปฏิเสธว่า มิได้กระทำความผิดตามที่เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมแจ้งข้อกล่าวหาแล้วเช่นนี้ จึงไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ 4 จะให้การเพิ่มเติมดังกล่าวข้างต้น ซึ่งมีรายละเอียดระบุว่า จำเลยที่ 4 มีส่วนร่วมกระทำความผิดด้วย พยานหลักฐานโจทก์ในส่วนนี้จึงมีเหตุเคลือบแคลงสงสัย ทั้งจำเลยที่ 4 ให้การปฏิเสธต่อผู้คดี

ตลอดมา พยานหลักฐานโจทก์มีความสงสัยตามสมควรว่า จำเลยที่ 4 ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 3 หรือไม่ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยที่ 4 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง

40. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7343 - 7345/2554

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นายทงศักดิ์หรืออู๊ด สุขเกษม กับพวก

สำนวนคดีที่สองและที่สามที่โจทก์ในสำนวนแรกเป็นผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินของกลางรวม 4 รายการ ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 30, 31 นั้น ศาลชั้นต้นได้ประกาศหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวมายื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดีแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามา รวมทั้งจำเลยที่ 1 และที่ 3 ด้วย ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินทั้งสี่รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำเลยที่ 1 และที่ 3 ซึ่งมีได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีทั้งสองสำนวนดังกล่าว จึงมิใช่คู่ความ ไม่อาจยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต่อมาในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์และฎีกาในส่วนนี้และศาลอุทธรณ์วินิจฉัยในปัญหานี้ให้ขึ้น ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา

คดีทั้งสามสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและมีคำพิพากษาและคำสั่งร่วมกัน

สำนวนคดีแรก โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 97, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 92 ริบเมทแอมเฟตามีนกับกระเป๋าทูหัวของกลาง เพิ่มโทษจำเลยที่ 1 กับที่ 3 ตามกฎหมาย โดยให้นับโทษจำเลยที่ 3 ต่อจากโทษในคดีข้างต้น

จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 1 และที่ 3 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ และจำเลยที่ 3 ยังรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษต่อ

สำนวนคดีที่สองและที่สาม โจทก์ในสำนวนคดีแรกเป็นผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินทั้งสี่รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3, 27, 29, 30, 31

ศาลชั้นต้นสั่งให้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดี ไม่ปรากฏมีผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิพากษาและมีคำสั่งว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสาม, 102 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 30, 31 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83 ลงโทษประหารชีวิตจำเลยที่ 1 และที่ 3 และเมื่อศาลลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตแล้วจึงไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยที่ 1 และที่ 3 ได้อีก จำเลยที่ 1 และที่ 3 ให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและคำให้การในชั้นสอบสวนรวมทั้งทางนำสืบ

ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละหนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 52 (1) คงจำคุกจำเลยที่ 1 และที่ 3 คนละตลอดชีวิต ส่วนคำขอให้ปรับโทษของจำเลยที่ 3 ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 877/2546 ของศาลจังหวัดเชียงใหม่ นั้น เนื่องจากศาลยังมีได้พิพากษาคดีดังกล่าว จึงไม่อาจปรับโทษต่อไปได้ ริมเมทแอมเฟตามีนกับกระเป่าหูหิ้ว 2 ใบ ของกลาง และริบรยนต์โดยสาร หมายเลขทะเบียน 30 - 0610 ชลบุรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข 0 7154 1358 หมายเลข 0 6165 5534 และซิมการ์ดโทรศัพท์หมายเลข 0 9759 9447 ให้ตกเป็นของกองทุน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 2 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยที่ 1 และที่ 3 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

จำเลยที่ 1 และที่ 3 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ พันตำรวจโทไชยา กับพวกจับกุมจำเลยทั้งสาม กับนายสมชายได้ภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงคอสมโม่ริมถนนแม่จัน ตำบลเวียงพาคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พร้อมกับยึดเมทแอมเฟตามีนจำนวน 200,000 เม็ด แยกบรรจุอยู่ในกระเป่าหูหิ้ว 2 ใบ ใบละ 100,000 เม็ด กับยึดรถยนต์โดยสารหมายเลขทะเบียน 30 - 0610 ชลบุรี ซึ่งมีจำเลยที่ 3 เป็นผู้ขับ และมีนายสมชายเป็นพนักงานประจำรถ ยึดรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียนป้ายแดง จ - 5758 กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำเลยที่ 1 เป็นผู้ขับและมีจำเลยที่ 2 นั่งคู่มาด้วย กับยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 เครื่อง ซิมการ์ด โทรศัพท์เคลื่อนที่ 1 อัน ไว้เป็นของกลาง กล่าวหาว่า จำเลยทั้งสามกับนายสมชายร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีน ของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และใช้รถยนต์โดยสารกับโทรศัพท์เคลื่อนที่และซิมการ์ดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ของกลางเป็นอุปกรณ์เพื่อให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ให้การ รับสารภาพในชั้นจับกุม แต่ให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวน

มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือไม่ จำเลยที่ 1 และที่ 3 ฎีกาว่า จำเลยที่ 1 ได้ตกลง เป็นสายลับล่อซื้อเมทแอมเฟตามีนของกลางคดีนี้ให้แก่ร้อยตำรวจเอกบุญสนองและดาบตำรวจกิตติชัย เจ้าพนักงานตำรวจกองปราบปรามซึ่งจำเลยที่ 1 เคยเป็นสายลับให้ก่อนเกิดเหตุคดีนี้มาแล้วรวม 3 ครั้ง จำเลย ที่ 1 ไม่มีเจตนายึดถือเมทแอมเฟตามีนของกลางเพื่อตน เห็นว่า แม้จำเลยที่ 1 จะเบิกความยืนยันถึงข้อเท็จจริง ดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อร้อยตำรวจเอกบุญสนองกับดาบตำรวจกิตติชัยพยานจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นพยานหมายกลับ มิได้เบิกความรับรอง เนื่องจากไม่ได้ติดต่อกับจำเลยที่ 1 ในระหว่างนั้น จำเลยที่ 1 ก็มีได้บอกเหตุผลที่ไม่ได้นำ โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้ติดต่อกันเป็นประจำติดตัวไปด้วย จนกระทั่งจำเลยที่ 1 ถูกจับกุม พยานหลักฐานของจำเลย ที่ 1 จึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะให้เชื่อได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นสายลับล่อซื้อเมทแอมเฟตามีนของกลางให้แก่เจ้าพนักงาน ตำรวจ ที่จำเลยที่ 1 และที่ 3 ฎีกาต่อไปว่า จำเลยที่ 3 มีอาชีพขบรยนต์โดยสารเพื่อรับส่งนักท่องเที่ยวในกิจการ โดยปกติวิสัย จำเลยที่ 3 มิได้เปิดดูกระเป่าหูหิ้วที่จำเลยที่ 1 นำมามอบให้ จำเลยที่ 3 ไม่ทราบเรื่องในการรับส่ง เมทแอมเฟตามีนของกลางคดีนี้ จำเลยที่ 3 จอดรถยนต์โดยสารเพื่อตรวจเช็ครถยนต์ตามคำสั่งของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายจ้าง เห็นว่า แม้จำเลยที่ 3 จะมีได้เปิดดูกระเป่าหูหิ้วที่จำเลยที่ 1 มอบให้นำไปเก็บไว้ในช่องเก็บ

สัมภาระใต้รถยนต์โดยสารที่จำเลยที่ 3 ขับมาจอดก็ตาม แต่พันตำรวจโทไชยา พันตำรวจโทหนัย และสิบตำรวจโทสรัญ พยานโจทก์ซึ่งเป็นผู้ร่วมจับกุมจำเลยที่ 1 และที่ 3 เบิกความสอดคล้องต้องกันได้ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 พุดคุยกันแล้วจำเลยที่ 1 ขับรถยนต์กระบะมาจอดทางด้านซ้ายของรถยนต์โดยสาร จำเลยที่ 3 เดินมาที่ท้ายรถยนต์โดยสารปรับอากาศเปิดประตูช่องเก็บสัมภาระด้านซ้าย ส่วนจำเลยที่ 1 เปิดประตูหลังรถยนต์กระบะนำกระเป๋าหิ้ว 1 ใบ มาส่งให้จำเลยที่ 3 เก็บไว้ในช่องเก็บสัมภาระที่เปิดรออยู่ ขณะนั้นจำเลยที่ 3 มิได้ขับรถยนต์โดยสารรับผู้โดยสารอยู่ จึงเป็นการจอดรถยนต์โดยสารเพื่อรับของกลางจากจำเลยที่ 1 เท่านั้น ทั้งเมทแอมเฟตามีนของกลางมีจำนวนถึง 100,000 เม็ด ต้องเก็บรักษาไว้ไม่ให้สูญหายไปในระหว่างทางได้ จำเลยที่ 1 ควรต้องบอกให้จำเลยที่ 3 รู้ว่าในกระเป๋าใบนั้นบรรจุเมทแอมเฟตามีนอยู่ต้องดูแลรักษาเป็นพิเศษ จึงเชื่อได้ว่า จำเลยที่ 3 รู้ว่ามีเมทแอมเฟตามีนบรรจุอยู่ในกระเป๋า ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ฟังไม่ขึ้น

ส่วนฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ในส่วนที่เกี่ยวกับของกลางที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งให้รับของกลางตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เห็นว่า ในสำนวนคดีที่สองและที่สามที่โจทก์ในสำนวนแรกเป็นผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของกลางรวม 4 รายการ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 30, 31 ศาลชั้นต้นได้ประกาศหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวมายื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดีแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามา รวมทั้งจำเลยที่ 1 และที่ 3 ด้วย ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินทั้งสี่รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำเลยที่ 1 และที่ 3 ซึ่งมีได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีทั้งสองสำนวนดังกล่าวจึงมิใช่คู่ความ ไม่อาจยื่นอุทธรณ์และฎีกาต่อมาในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์และฎีกาในส่วนนี้และศาลอุทธรณ์วินิจฉัยในปัญหานี้ให้ขึ้น ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ในส่วนนี้

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และยกฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นอกจากนี้ก็ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

41. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4162/2554

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้คัดค้าน - นายอ แสหนาร

พิมพ์คำพิพากษา

คดีอาญาโดยทั่วไปเมื่อจำเลยถึงแก่ความตาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปก็ตาม แต่ในการรับทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้น เป็นบทบัญญัติของกฎหมายพิเศษที่บัญญัติใช้เป็นการเฉพาะว่า คดีไม่ระงับแต่ต้องดำเนินคดีต่อไป ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ฉะนั้นเมื่อจำเลยซึ่งเป็นผู้คัดค้านในคดีนี้ถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินตามคำร้องยอมตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยผลของกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นคำร้อง ขอให้มีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 28, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านมิได้กระทำความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษตามฟ้อง และทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ดังกล่าวไม่ใช่ของผู้คัดค้านและมีได้มาจากการเกี่ยวข้องกับการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินแก่เจ้าของที่แท้จริง

ศาลชั้นต้น มีคำสั่งยกคำร้อง ให้คืนเงินสดจำนวน 64,000 บาท และสร้อยคอทองคำ 3 เส้นที่ยึดไว้แก่เจ้าของ

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษากลับ ให้รับเงินจำนวน 64,000 บาท และสร้อยคอทองคำ 3 เส้นของกลางตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า แม้อคดีอาญาโดยทั่วไปจำเลย (ผู้คัดค้าน) ถึงแก่ความตาย สิทธิในการฟ้องคดีอาญาย่อมระงับไปก็ตาม แต่ในการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น เป็นบทบัญญัติของกฎหมายพิเศษ ที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะว่า คดีไม่ระงับแต่ต้องดำเนินคดีต่อไปภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ฉะนั้น เมื่อจำเลย (ผู้คัดค้าน) ถึงแก่ความตายทรัพย์สินตามคำร้องยอมตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยผลของกฎหมายและกรณีไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้คัดค้านอีกต่อไปเพราะไม่อาจเปลี่ยนแปลงผลของคดีได้

พิพากษายืน

42. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2568/2554

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดบึงกาฬ

ผู้คัดค้าน - นางกัลยา ป้องเขตหรือมงคลงาม

คดีคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งถึงที่สุดยื่นอุทธรณ์ตาม พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. 2550 มาตรา 18 วรรคหนึ่ง เมื่อผู้คัดค้านฎีกาโดยไม่ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีการับคดีไว้พิจารณาพร้อมกับฎีกาภายในกำหนดตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่ที่สุด ที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาผู้คัดค้านมาจึงไม่ชอบศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข 08 1385 7132 และรถจักรยานยนต์ ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน ขคต สกลนคร 963 ของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันแล้ว เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนรถจักรยานยนต์ของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข 08 1385 7132 ของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดส่วนรถจักรยานยนต์ ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน ขคต สกลนคร 963 ของกลางให้คืนแก่ผู้คัดค้าน คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดพิพากษาแก้

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้เป็นคดีเกี่ยวกับความผิดยาเสพติดจึงอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ซึ่งมาตรา 18 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า "ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 16 และมาตรา 19 คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เฉพาะการกระทำซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นที่ที่สุด" และมาตรา 19 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่งแล้ว คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องไปพร้อมกับฎีกาต่อศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ขออุทธรณ์ฎีกาฟัง เพื่อขอให้พิจารณารับฎีกาไว้วินิจฉัยก็ได้" ดังนี้ เมื่อผู้คัดค้านฎีกาโดยไม่ได้อปฏิบัติตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่ที่สุดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่งที่ศาลชั้นต้นรับฎีกาผู้คัดค้านจึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

พิพากษายกฎีกาผู้คัดค้าน

43. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2561/2554

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นายอัปไตลาหรืออันไตลาหรืออัลไตลา กับพวก

การร้องคัดค้านและขอคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 นั้น ตามบทบัญญัติมาตรา 28 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อศาลสั่งรับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา 27 แล้ว ให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้ผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุด ดังนั้น แม้ผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นภริยาผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำร้องคัดค้านทรัพย์สินตามคำร้องรายการที่ 2 ดังกล่าวก็ตาม

ถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านที่ 1 ได้ยื่นคำร้องคัดค้านสำหรับทรัพย์สินตามคำร้องรายการที่ 2 นี้ด้วย ผู้คัดค้านที่ 1 จึงไม่มีสิทธิฎีกาโต้แย้งขอให้คืนทรัพย์สิน

คดีสืบเนื่องจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 19, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านที่ 1 ร้องคัดค้านว่า ขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้าน ที่ 1

ผู้คัดค้านที่ 2 ร้องคัดค้าน ขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สิน 3 รายการดังกล่าวแก่ผู้คัดค้านที่ 2

ผู้คัดค้านที่ 3 ร้องคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินทั้ง 2 รายการดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านที่ 3

ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งริบธนบัตร 1,156,000 บาท ทรัพย์สินรายการที่ 1 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา31 ยกคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้รับทรัพย์สินตามรายการที่ 2 ที่ 4 และที่ 5 ให้คืนทรัพย์สินรายการที่ 2 เงินดอลลาร์สหรัฐ 74,890 ดอลลาร์ แก่ผู้คัดค้านที่ 2 คืนทรัพย์สินรายการที่ 4 และที่ 5 โทรศัพท์มือถือยี่ห้อพานาโซนิค หมายเลขเครื่อง ไอเอ็มอีไอ 446592 91 5080040 หมายเลขซิมการ์ด 9705 0004 5815 และหมายเลขเครื่อง ไอเอ็มอีไอ 446592 91 5080560 หมายเลขซิมการ์ด 9701 0001 1605 รวม 2 เครื่อง ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 3 โทรศัพท์มือถือยี่ห้อโนเกีย หมายเลขเครื่อง 161906 หมายเลข 0 1 827 8365 ให้เก็บรักษาไว้คืนให้แก่เจ้าของแท้จริงต่อไป ยกคำร้องของผู้คัดค้านที่ 3

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับทรัพย์สินรายการที่ 2 เงินดอลลาร์สหรัฐ 74,890 ดอลลาร์ และทรัพย์สินรายการที่ 3 โทรศัพท์มือถือยี่ห้อโนเกีย หมายเลขเครื่อง 161906 หมายเลข 0 1 827 8365 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเสียด้วย นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำสั่งศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ทรัพย์สินทั้ง 5 รายการดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ 1 มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเสนอให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งยึด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาแล้วมีมติให้ยึดทรัพย์สินทั้ง 5 รายการดังกล่าว และขอให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสั่งริบ คดีนี้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ฎีกา ว่าทรัพย์สินตามคำร้องรายการที่ 2 คือเงิน 74,980 ดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงินที่ผู้คัดค้านทั้งสองได้มาโดยสุจริตและไม่ได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ปรากฏว่าตามคำร้องของผู้คัดค้านที่ 1 ระบุคัดค้านเฉพาะทรัพย์สินตามคำร้องรายการที่ 4 คือโทรศัพท์มือถือยี่ห้อพานาโซนิค หมายเลขเครื่อง 446592 91 5080040 หมายเลขซิมการ์ด

9705 0004 5815 จำนวน 1 เครื่องเท่านั้น โดยมีได้ระบุคัดค้านทรัพย์สินตามคำร้องรายการอื่น การร้องคัดค้านและขอคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้น ตามบทบัญญัติมาตรา 28 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อศาลสั่งรับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา 27 แล้ว ให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้ผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุด ดังนั้น แม้ผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นภริยาผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำร้องคัดค้านทรัพย์สินตามคำร้องรายการที่ 2 ดังกล่าวก็ตาม ถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านที่ 1 ได้ยื่นคำร้องคัดค้านสำหรับทรัพย์สินตามคำร้องรายการที่ 2 นี้ด้วย ผู้คัดค้านที่ 1 จึงไม่มีสิทธิฎีกาโต้แย้งขอให้คืนทรัพย์สินรายการที่ 2 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คงมีปัญหาวินิจฉัยเฉพาะในส่วนฎีกาของผู้คัดค้านที่ 2 เท่านั้น ที่ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกาอ้างว่าเงิน 74,980 ดอลลาร์สหรัฐ มีใช้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเป็นเงินที่ผู้คัดค้านที่ 2 ได้มาโดยสุจริตและนำติดตัวเข้ามาในประเทศไทยเพื่อซื้อสินค้าประเภทเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้าจากประเทศไทยไปขายยังสาธารณรัฐกานา ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า แม้ผู้คัดค้านที่ 1 มีนายเฉลียว ผู้จัดการบริษัท สปิดคาร์โก้ จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าที่ส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศทั้งทางเรือและทางอากาศ มาเบิกความเป็นพยานในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1173/2544 ว่า รู้จักกับผู้คัดค้านที่ 2 มาตั้งแต่ปี 2539 เนื่องจากผู้คัดค้านที่ 2 ค่าขายและนำส่งสินค้าประเภทดังกล่าวไปสาธารณรัฐกานา โดยใช้บริการของบริษัทดังกล่าวปีละประมาณ 2 ถึง 3 ครั้ง มูลค่าสินค้าที่นำส่งในแต่ละครั้งตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 200,000 บาท ครั้งล่าสุดก่อนเกิดเหตุผู้คัดค้านที่ 2 ขอให้บริษัท จองตุ้คอนเทนเนอร์ ขนาด 20 ฟุต ให้ 1 ตู้เพื่อจัดส่งสินค้าไปยังสาธารณรัฐกานา โดยทางเรือมีบริษัทและร้านค้าที่ขายสินค้าให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ส่งสินค้ามายัง บริษัทเพื่อบรรจุในตู้คอนเทนเนอร์แล้วประมาณครั้งเดียวมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 1,000,000 บาท ภายหลังจากที่ผู้คัดค้านที่ 2 ถูกจับมีร้านค้าโทรศัพท์สอบถามว่าจะให้จัดส่งสินค้าที่ผู้คัดค้านที่ 2 สั่งซื้อและวางมัดจำไว้แต่ยังไม่ได้ชำระราคาสินค้ารวมแล้วประมาณ 1,000,000 บาท ได้แล้วหรือไม่ จึงน่าจะมึ้น้ำหนักสนับสนุนให้รับฟังว่าเงิน 74,890 ดอลลาร์สหรัฐดังกล่าว เป็นเงินที่ผู้คัดค้านที่ 2 มีอยู่โดยสุจริตและไม่ถือว่าเป็นเงินเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริตของผู้คัดค้านที่ 2 และการที่ผู้คัดค้านที่ 2 นำเงินสดดังกล่าวซึ่งเป็นจำนวนมากติดตัวมาไม่ถือเป็นข้อพิรุธดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย เนื่องจากผู้คัดค้านที่ 2 ซื้อสินค้าจากร้านค้าเสื้อผ้าแถวตึกไบหยกโดยไม่ได้ซื้อขายกับร้านใดร้านหนึ่งเป็นประจำ จึงมิได้ใช้สถาบันการเงินหรือชำระเงินผ่านสถาบันการเงินนั้น เห็นว่า เงินดังกล่าวมีจำนวนมากคิดเป็นเงินไทยเป็นเงินกว่าสองล้านห้าแสนบาท ซึ่งตามวิสัยของพ่อค้าที่เป็นสุจริตชนมักจะคำนึงถึงความปลอดภัยโดยส่วนใหญ่จะใช้บริการของสถาบันการเงินซึ่งแม้หากต้องชำระเป็นเงินสดก็อาจใช้บริการเบิกเงินสดจากเครื่องจ่ายเงินอัตโนมัติของสถาบันการเงินหรือการใช้เช็คเดินทางเพื่อแลกเป็นเงินสดหรือวิธีการอื่นใดโดยหลีกเลี่ยงการนำเงินสดจำนวนหลายล้านบาทติดตัวมาเพื่อชำระหนี้สินค้า การกล่าวอ้างดังกล่าวของผู้คัดค้านที่ 2 จึงไม่มีสาเหตุน่าเชื่อถือ ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ทรัพย์สินตามคำร้องรายการที่ 2 คือเงิน 74,890 ดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงินที่ผู้คัดค้านที่ 2 มีอยู่หรือได้มาในขณะที่ถูกจับเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริตของผู้คัดค้านที่ 2 จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง

กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและพิพาทษาให้ทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 2 ฟังไม่ขึ้น
พิพาทษายื่นและให้ยกฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1

44. คำพิพาทษาศาลฎีกาที่ 1566/2554

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดชุมพร

ผู้คัดค้าน - นายห้วน สิ้นนุเคราะห์ กับพวก

คำเบิกความและบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามสายงานอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติมีความน่าเชื่อถือและเป็นกรณีมีหลักฐานปรากฏว่า ว. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะ หรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง เมื่อผู้คัดค้านที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของ จ. ซึ่งเป็นภริยาของ ว. ไม่สามารถแสดงพยานหลักฐานหักล้างได้ จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่า ทรัพย์สินของ จ. เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามบทกฎหมายดังกล่าว

เมื่อปรากฏต่อศาลฎีกาว่า คดีที่ ว. และผู้คัดค้านที่ 2 ถูกฟ้อง ศาลฎีกาพิพาทษายกฟ้องผู้คัดค้านที่ 2 ในความผิดฐานร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน กรณีจึงต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา 32 แห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ที่บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพาทษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ที่ผู้ร้องอ้างว่าเนื่องจากเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้านที่ 2 ย่อมสิ้นสุดลง ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 จึงมีผลขัดต่อกฎหมายดังกล่าว ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง และมาตรา 225

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินของนายวิกุลกับนางจินตนาและทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29 และ 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านกับพวกยื่นคำคัดค้านขอให้มีการคืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านที่ 1 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้ให้คืนเงินสด 8,000 บาทแก่ผู้คัดค้านที่ 1 นอกจากที่แก้
ให้เป็นไปตามคำพิพากษา (ที่ฎก คำสั่ง) ศาลชั้นต้น

ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 1 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 1 ว่า เงินสด
8,000 บาท และเงินฝากในบัญชีเงินฝากดังกล่าวตามลำดับเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ตามพยานหลักฐานพฤติการณ์ของนางจินตนา มีเหตุผลเพียงพอให้นำเชื่อว่า เงินสด
จำนวน 8,000 บาท นี้เป็นเงินที่นางจินตนาได้รับจากการขายสุกรก่อนถูกยึด และมีใช้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับ
การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาให้คืนเงินจำนวนนี้ ศาลฎีกาเห็นพ้อง
ด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น ส่วนเงินฝากตามบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่ผู้คัดค้านที่ 1 ฎีกาขอให้ไม่ริบนั้น เห็นว่า
ตามคำเบิกความของร้อยตำรวจเอกชัยรัตน์ได้ความว่า ตั้งแต่เมื่อปลายปี 2541 พยานสืบทราบว่า ผู้คัดค้านที่ 2
และนายวิกุลมีพฤติการณ์จำหน่ายเมทแอมเฟตามีน โดยผู้คัดค้านที่ 2 เป็นผู้จำหน่ายรายใหญ่และนายวิกุล
เป็นคนช่วยติดต่อลูกค้า และพยานได้ทำบันทึกรายงานข้อมูลที่สืบทราบต่อผู้บังคับบัญชาไว้ด้วยซึ่งพยานหลักฐาน
นี้เห็นได้ว่า มีคำเบิกความและบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามสายงานอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ
ที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นกรณีมีหลักฐานปรากฏว่า นายวิกุล เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและเคยเกี่ยวข้องในการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อนต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่า
ฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการ
กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง ประกอบกับตามคำเบิกความของผู้คัดค้านที่ 1 ก็ได้ความว่า
นางจินตนาอยู่กินฉันสามีภริยากับนายวิกุลมาประมาณ 10 ปี โดยผู้คัดค้านที่ 1 เบิกความในปี 2546 จึงฟังได้ว่า
นางจินตนาเป็นภริยานายวิกุลมาก่อนปี 2540 และตามบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของนางจินตนาตั้งแต่วันที่ 2541
ตลอดมา ปรากฏว่ามีรายการฝากเงินเข้าบัญชีหลายครั้งและเกือบทุกเดือน และมีหลายเดือนที่มีรายการฝากเงิน
2 ถึง 3 ครั้ง จำนวนเงินฝากมีตั้งแต่ครั้งละ 2,000 บาท ถึง 60,000 บาท และเคยมีจำนวนเงินฝากในบัญชีสูงเกิน
100,000 บาท หลายครั้ง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการประกอบอาชีพของนางจินตนาดังกล่าวมาข้างต้น
แล้ว ไม่น่าเชื่อว่าจะมีเงินรายได้นำเข้าฝากในบัญชีได้เช่นนั้น และโดยเฉพาะที่ผู้คัดค้านที่ 1 เบิกความว่า
นางจินตนามีอาชีพให้กู้ยืมเงินด้วย ก็เป็นคำเบิกความกล่าวอ้างลอย ๆ และผู้คัดค้านที่ 1 ที่เป็นผู้จัดการมรดก
นางจินตนา ก็เบิกความว่า ไม่พบหลักฐานที่นางจินตนาให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงิน ย่อมฟังไม่ได้ว่า นางจินตนามีรายได้
จากการให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงิน และเห็นได้ว่าเงินฝากในบัญชีของนางจินตนามีจำนวนเงินสูงเกินกว่าฐานะ
หรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริตของนางจินตนาและนายวิกุลที่จะพึงมีได้ จึงต้องด้วยข้อ
สันนิษฐานว่า เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามบทกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

โดยผู้คัดค้านที่ 1 ไม่สามารถแสดงพยานหลักฐานหักล้างได้ ดังนี้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้รับเงินฝากดังกล่าวนี้ ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

อนึ่ง ด้วยปรากฏต่อศาลฎีกาว่า คดีอาญาที่นายวิบูลและผู้คัดค้านที่ 2 ถูกฟ้องศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับผู้คัดค้านที่ 2 ในความผิดฐานร่วมกันจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนโดยไม่ได้รับอนุญาตตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2071/2549 กรณีจึงต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ที่บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ที่ผู้ร้องอ้างว่าเนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้านที่ 2 ย่อมสิ้นสุดลง ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 จึงมีผลขัดต่อกฎหมายดังกล่าว ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

พิพากษาแก้ ให้คืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ตามคำร้องรวม 4 รายการ แก่ผู้คัดค้านที่ 2 นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8

45. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 27 - 28/2554

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ 3 สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นางอะชะมา แสนลี

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มีเงื่อนไขสำคัญคือ หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและคดีถึงที่สุดเสียแล้ว พนักงานอัยการก็ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องเช่นว่าตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง ส่วนอำนาจของพนักงานอัยการในการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่นตกเป็นของแผ่นดินตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 นั้น เมื่อศาลทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการแล้ว หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่น ศาลก็มีอำนาจสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 49 วรรคหนึ่ง และมาตรา 51 วรรคหนึ่ง โดยมีพักต้องพิจารณาว่าบุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินดังกล่าวต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่นหรือไม่

คดีสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นไต่สวนและมีคำสั่งรวมกัน โดยเรียกผู้ร้องทั้งสองสำนวนว่า ผู้ร้อง และเรียกผู้คัดค้านทั้งสองสำนวนว่า ผู้คัดค้าน

ผู้ร้องยื่นคำร้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ทรัพย์สินทั้ง 11 รายการของผู้คัดค้าน เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านทั้งสองสำนวน ขอให้ยกคำร้อง และคืนทรัพย์สินทุกรายการให้แก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้รถยนต์หมายเลขทะเบียน กท 3362 เชียงใหม่ รถยนต์ หมายเลขทะเบียน 5 ท-1964 เชียงใหม่ ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 25674 และเลขที่ 25918 ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง เงินในบัญชีเงินฝากของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาฝาง บัญชีเลขที่ 682 - 1 - 01302 - 0 จำนวน 15,110.87 บาท เงินในบัญชีเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาฝาง บัญชีเลขที่ 532 - 0 - 11843 - 4 (ที่ถูกเป็นบัญชีเลขที่ 532 - 1 - 11843 - 4) จำนวน 13,487.72 บาท เงินในบัญชีเงินฝากของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาฝาง บัญชีเลขที่ 374 - 0 - 47201 - 8 จำนวน 13,735.40 บาท บัญชีเลขที่ 374 - 0 - 44285 - 4 จำนวน 2,998.60 บาท บัญชีเลขที่ 374 - 2 - 13851 - 8 จำนวน 30,175.29 บาท บัญชีเลขที่ 374 - 2 - 12742 - 0 จำนวน 43,153.29 บาท และบัญชีเลขที่ 274 - 3 - 02082 - 2 (น่าจะเป็น 374 - 3 - 02082 - 2) จำนวน 37,160 บาท พร้อมดอกผล ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 51 วรรคหนึ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาคณะคดีปกครองวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาข้อแรกของผู้คัดค้านว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินจำนวน 11 รายการ ตามสำเนาบัญชีทรัพย์สิน และสำเนาบัญชีทรัพย์สินของผู้ร้องในสำนวนหลัง ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 วรรคหนึ่ง หรือไม่ ผู้คัดค้านฎีกาว่า เมื่อศาลจังหวัดฝางมีคำสั่งยกคำร้องในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ส่งทรัพย์สินจำนวน 13 รายการที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มีคำสั่งยึดหรืออายัดเสียแล้ว ผู้ร้องย่อมไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินจำนวน 11 รายการ ตามสำเนาบัญชีทรัพย์สิน และสำเนาบัญชีทรัพย์สินของผู้ร้องในสำนวนหลัง ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 วรรคหนึ่ง ได้อีก เพราะเป็นคำร้องซ้ำ ซึ่งปัญหาข้อนี้ แม้ผู้คัดค้านมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ แต่เนื่องจากเป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้คัดค้านย่อมมีสิทธิที่จะยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่ง มาตรา 249 วรรคสอง พิจารณาข้อฎีกาของผู้คัดค้านแล้ว เห็นว่า อำนาจของพนักงานอัยการในการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดเพราะเหตุเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มีเงื่อนไขสำคัญคือ หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและคดีถึงที่สุดเสียแล้ว พนักงานอัยการก็ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องเช่นว่า ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง ส่วนอำนาจของพนักงานอัยการในการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 นั้น เมื่อศาลทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการแล้ว หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่น ศาลก็มีอำนาจสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49 วรรคหนึ่ง และมาตรา 51 วรรคหนึ่ง โดยมิพักต้องพิจารณาว่าบุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินดังกล่าวต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่นหรือไม่ จึงเห็นได้ว่า เงื่อนไขแห่งอำนาจในการยื่นคำร้องของพนักงานอัยการในกรณีขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดเพราะเหตุเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 แตกต่างจากกรณีขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กล่าวคือกรณีการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดเพราะเหตุเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและคดีถึงที่สุดเสียแล้ว พนักงานอัยการย่อมไม่มีอำนาจยื่นคำร้องเช่นว่า ส่วนกรณีการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 นั้น พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องได้โดยมิพักต้องพิจารณาว่าบุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินดังกล่าวต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือความผิดมูลฐานอื่นหรือไม่ ดังนั้น ประเด็นที่ศาลจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องอำนาจของพนักงานอัยการในการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลจังหวัดฝางสั่งริบทรัพย์สินจำนวน 11 รายการ ที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มีคำสั่งยึดหรืออายัดจึงแตกต่างจาประเด็นที่ศาลจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องอำนาจของผู้ร้องในการยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ คำร้องของผู้ร้องจึงไม่เป็นคำร้องซ้ำ ฎีกาข้อนี้ของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

46. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9957/2553

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ

ผู้คัดค้าน - นายจำลอง ศรีวัฒนา

ฎีกาของผู้คัดค้านเพียงแต่อ้างปัญหาเรื่องการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษของผู้คัดค้านว่า ศาลชั้นต้นวินิจฉัยไว้อย่างไรเท่านั้น ไม่ได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่วินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านเกี่ยวข้องกับเมทแอมเฟตามีนของกลางโดยร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายไม่ชอบอย่างไร พร้อมทั้งเหตุซึ่งเป็นข้ออ้างที่โต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ดังกล่าว ฎีกาของผู้คัดค้านจึงเป็นฎีกาที่มีได้คัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 เป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 216 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งรับเงินฝากในบัญชีธนาคารของจำเลยพร้อมดอกเบี้ยให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ขอคัดค้านคำร้องขอริบทรัพย์ รายละเอียดจะเสนอต่อศาลในชั้นพิจารณา

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วสั่งยกคำร้อง ให้คืนเงินฝากแก่ผู้คัดค้าน

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยว่า พยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบมีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้คัดค้านได้ร่วมกระทำความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือไม่ นอกจากคดีดังกล่าวแล้วก็ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านได้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอื่นใดอีก ผู้คัดค้านจึงไม่ใช่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เงินฝากดังกล่าวของผู้คัดค้านจึงไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันจะพึงรับได้ เห็นว่า ฎีกาของผู้คัดค้านดังกล่าวเพียงแต่อ้างปัญหาเรื่องการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษของผู้คัดค้านว่า ศาลชั้นต้นวินิจฉัยไว้อย่างไรเท่านั้น ไม่ได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่วินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านเกี่ยวข้องกับเมทแอมเฟตามีนของกลางโดยร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายไม่ชอบอย่างไร ส่วนเงินฝากดังกล่าวของผู้คัดค้านนั้น ผู้คัดค้านไม่ได้ยกข้อต่อสู้ใด ๆ ขึ้นโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่วินิจฉัยว่า เงินฝากดังกล่าวผู้คัดค้านได้มาโดยไม่สุจริต ถือเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ชอบอย่างไร พร้อมทั้งเหตุซึ่งเป็นข้ออ้างที่โต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ดังกล่าว ฎีกาของผู้คัดค้านดังกล่าวจึงเป็นฎีกาที่มีได้คัดค้านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 1 เป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 216 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

พิพากษายกฎีกาของผู้คัดค้าน

47. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6285 - 6286/2553

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นางสาวสิรินาฏ แสงวิสุทธิสิงห์ กับพวก

พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3 และมาตรา 27 มิได้บัญญัติถึงรายละเอียดที่เกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำผิดที่จะต้องระบุว่าเป็นเงินจำนวนเท่าใดแน่นอนลงไป ดังนั้น โจทก์จึงไม่จำเป็นต้องบรรยายถึงจำนวนเงินที่เหลืออยู่ในบัญชีเงินฝากในคำร้อง แต่เป็นรายละเอียดที่สามารถนำสืบในชั้นพิจารณา คำร้องของโจทก์จึงสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5)

โจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องและยื่นคำร้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58, 83, 91 ธิบของกลาง บวกโทษจำคุกจำเลยที่ 2 ที่รอกการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 51/2544 ของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี เข้ากับโทษของจำเลยที่ 2 ในคดีนี้ และขอให้รับทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 จำนวน 8 รายการ ตามเอกสารท้ายคำร้องตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาและมีคำสั่งว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสาม พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31 จำเลยที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง ลงโทษประหารชีวิตจำเลยที่ 1 ส่วนจำเลยที่ 2 ให้จำคุก 12 ปี และปรับ 450,000 บาท จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ลดโทษให้คนละหนึ่งในสามสำหรับจำเลยที่ 1 ประกอบมาตรา 52 (1) แห่งประมวลกฎหมายอาญาแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ 1 ตลอดชีวิต ส่วนจำเลยที่ 2 คงจำคุก 8 ปี และปรับ 300,000 บาท บวกโทษจำคุก 6 เดือน ที่รอกการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 51/2544 ของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี เข้ากับโทษของจำเลยที่ 2 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58 วรรคหนึ่ง คงจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 8 ปี 6 เดือน และปรับ 300,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ธิบเมทแอมเฟตามีนของกลาง และให้รับทรัพย์สินรายการที่ 2 ถึงที่ 6 ตามเอกสารท้ายคำร้องให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 1 และที่ 7 ตามเอกสารท้ายคำร้องให้คืนแก่จำเลยที่ 1 และให้ยกคำร้องขอของโจทก์ในคดีหมายเลขดำที่ ม.157/2546 เฉพาะส่วนทรัพย์สินรายการที่ 8

โจทก์และจำเลยที่ 1 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีน จำนวน 370 เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายด้วย และให้ริบทรัพย์สินรายการที่ 8 ตามเอกสารท้ายคำร้อง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยที่ 1 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3 ให้คำนิยามคำว่า ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิด หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และให้หมายความรวมถึงเงินหรือ ทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้เงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ซื้อมือหรือกระทำไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เงินหรือทรัพย์สิน นั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพกี่ครั้ง และไม่ว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความ ครอบครองของบุคคลอื่นโอนไปเป็นของบุคคลอื่นหรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลอื่น ก็ตามและมาตรา 27 บัญญัติว่า เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง และทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการ ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นโดยจะยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ ก่อนศาลชั้นต้น มีคำพิพากษาก็ได้... ดังนั้น โจทก์จึงไม่จำเป็นต้องบรรยายถึงจำนวนเงินที่เหลืออยู่ในบัญชีดังกล่าวในคำร้อง แต่เป็นรายละเอียดที่สามารถนำสืบในชั้นพิจารณา คำร้องของโจทก์จึงสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 158 (5)

พิพากษายืน

48. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8895/2552

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางจันทราหรือดาว ทิพย์พยอม

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ยึดทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สำเนาคำร้องดังกล่าวให้ผู้คัดค้าน (จำเลย) แม้คำร้องของผู้ร้องจะเป็นการร้อง ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งมาตรา 28 ได้บัญญัติ ให้ศาลสั่งให้ประกาศหนังสือพิมพ์และให้เลขาธิการแจ้งให้ผู้ที่อาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับด้วยก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นสั่งให้สำเนาให้จำเลยแล้ว จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารมาใช้บังคับโดยอนุโลม ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 15 ทั้งไม่ปรากฏว่าเลขาธิการได้แจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแต่อย่างใด ส่วนที่ศาลชั้นต้นประกาศคำร้องขอให้ ริบทรัพย์สินในหนังสือพิมพ์นั้น เป็นการประกาศให้บุคคลภายนอกที่อาจมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่ขอให้ริบได้ ทราบ เพื่อจะได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุด มิได้หมายถึงผู้คัดค้านซึ่งเป็นคู่ความในคดีและต้องขังอยู่ ไม่อาจทราบประกาศแต่อย่างใด ฉะนั้นจะถือว่าผู้คัดค้านทราบคำร้องฉบับนี้หาได้ไม่

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยที่ 1 และนายธนพล หรือหนูยหรือโกวิทย์ เป็นจำเลยที่ 2 ในความผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีน ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งศาลชั้นต้น มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2544 ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 8004/2544 ให้ลงโทษจำคุกผู้คัดค้าน มีกำหนด 16 ปี ในข้อหาความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ยกฟ้องข้อหาอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองและยกฟ้องนายธนพลหรือหนูยหรือโกวิทย์ คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โดยระหว่างการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ตรวจสอบทรัพย์สิน ของผู้คัดค้านและนายธนพลหรือหนูยหรือโกวิทย์พบว่า บุคคลทั้งสองเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน และไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบ 12 รายการ เป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้รับโอนทรัพย์สินมาโดยสุจริต และมีค่าตอบแทนหรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านรวม 10 รายการ และของนายธนพล หรือหนูยหรือโกวิทย์รวม 2 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และมี คำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว จึงขอให้ไต่สวนและริบถยนต์นั่งส่วนบุคคลยี่ห้อเบนซ์ หมายเลข ทะเบียน 4 อ - 6530 กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย หมายเลขเครื่อง 448898/30/351132/0 หมายเลขโทรศัพท์ 01 - 3126992 จำนวน 1 เครื่อง พร้อมแบตเตอรี่ 1 ก้อน โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข ปท. 6247951/40 หมายเลขโทรศัพท์ 01 - 8273508 จำนวน 1 เครื่อง พร้อมแบตเตอรี่ 1 ก้อน โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโมโตโรล่า หมายเลขเครื่อง S2262A หมายเลขโทรศัพท์ 01 - 9165489 จำนวน 1 เครื่อง พร้อมแบตเตอรี่ 1 ก้อน เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนพัฒนาการ เลขที่บัญชี 081 - 2 - 08400 - 3 พร้อมดอกเบี้ย เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรี-ตัดใหม่ เลขที่บัญชี 028 - 2 - 57757 - 7 พร้อมดอกเบี้ย เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาถนนพัฒนาการ เลขที่บัญชี 198 - 0 - 25698 - 4 พร้อมดอกเบี้ย ที่ดินโฉนดเลขที่ 47364 เลขที่ดิน 1954 ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ 27 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 11052 เลขที่ดิน 364 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ 1 งาน 95 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 20785 เลขที่ดิน 238 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 2 งาน กรรมสิทธิ์ห้องชุดเลขที่ 69/559 ชั้นที่ 2 อาคารเลขที่ 24 ชื่ออาคารชุดบ้านสวนลลนา - สวนหลวง ทะเบียนอาคารชุดเลขที่ 26/2536 แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร และกรรมสิทธิ์ห้องชุดเลขที่ 17/463 ชั้นที่ 2 อาคารเลขที่ บี ชื่ออาคารชุดสินธานี คอนโดทาวน์ โครงการ 2 ทะเบียนอาคารชุดเลขที่ 5/2535 ตำบลลาดพร้าว (ออเป้) อำเภอบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ของผู้คัดค้านและนายธนพลหรือหนูยหรือโกวิทย์ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของ ตามพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ริบรายนต์นั่งส่วนบุคคลยี่หื้อเบนซ์ หมายเลขทะเบียน 40 - 6530 กรุงเทพมหานคร เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขา ถนนพัฒนาการ เลขที่บัญชี 081 - 08400 - 3 พร้อมดอกเบี้ย เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เลขที่บัญชี 028 - 2 - 57757 - 7 พร้อมดอกเบี้ย ที่ดินโฉนด เลขที่ 47364 เลขที่ดิน 1954 ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 27 ตารางวา ที่ดินโฉนด เลขที่ 11052 เลขที่ดิน 364 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 10 ไร่ 1 งาน 95 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 20785 เลขที่ดิน 238 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 2 งาน และห้องชุด เลขที่ 17/463 ชั้นที่ 2 อาคารเลขที่ บี ชื่ออาคารชุดสินธานี คอนโดทาวน์ โครงการ 2 ทะเบียนอาคารชุดเลขที่ 5/2535 ตำบลลาดพร้าว (อ้อเป้า) อำเภอบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 คำขออนอกจากนี้ให้ยก

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ริบรายนต์นั่งส่วนบุคคลยี่หื้อเบนซ์ หมายเลขทะเบียน 4 อ - 6530 กรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นอกจากที่แก้ให้เป็นไป ตามคำสั่งของศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาสมควรวินิจฉัยประการแรกตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า ศาลชั้นต้น มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการยื่นและการส่งคำคู่ความและเอกสารอันจะทำให้มีเหตุสมควรเพิกถอนกระบวนการพิจารณาดังกล่าวได้หรือไม่ ข้อเท็จจริง ฟังเป็นยุติได้ว่า เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านและนายธนพลหรือหนุ่ยหรือโกวิทตามคำร้อง ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2545 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับคำร้อง สำเนาให้จำเลย นัดไต่สวน ประกาศหนังสือพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ต่อมาได้มีการ ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันสายกลางเมื่อวันที่ 16 และ 17 พฤษภาคม 2545 เป็นเวลา 2 วัน ติดต่อกัน และนัดไต่สวนคำร้องวันที่ 10 มิถุนายน 2545 โดยไม่ปรากฏว่ามีการส่งสำเนาคำร้องให้ผู้คัดค้านและนายธนพล หรือหนุ่ยหรือโกวิททราบแต่อย่างใด เมื่อถึงวันนัดผู้ร้อง ผู้คัดค้านและนายธนพลหรือหนุ่ยหรือโกวิทไม่ไปศาล ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าคดีเสร็จการไต่สวนและมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินจำนวน 7 รายการ ของผู้คัดค้านตกเป็นของ กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 คำขออนอกจากนี้ให้ยก เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 170 วรรคสอง บัญญัติว่า "...การฟ้อง การพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในศาลชั้นต้น นอกจากจะต้อง บังคับตามบทบัญญัติทั่วไปแห่งภาค 1 แล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติในลักษณะนี้ด้วย" ซึ่งมีความหมายว่า การพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติทั่วไปของมาตรา 1 ถึงมาตรา 169/3 และมาตรา 170 ถึงมาตรา 188 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อันรวมถึงการยื่น และส่งคำคู่ความและเอกสารตามมาตรา 67 ถึงมาตรา 83 อัญญา ด้วย ดังนั้นเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สำเนาคำร้อง

ดังกล่าวให้ผู้คัดค้าน (จำเลย) แต่ผู้คัดค้านยังไม่ได้รับสำเนาเนื่องจากการไม่มีการดำเนินการใดตามคำสั่งศาลชั้นต้น จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสาร ทำให้ผู้คัดค้านไม่อาจยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านได้ จนเป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินส่วนของผู้คัดค้านรวม 7 รายการ ซึ่งแม้คำร้องของผู้ร้องจะเป็นการร้องตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ซึ่งมาตรา 28 ได้บัญญัติให้ศาลสั่งให้ประกาศหนังสือพิมพ์และให้เลขาธิการแจ้งให้ผู้ที่อาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับด้วยก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นสั่งให้สำเนาให้จำเลยแล้ว จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ที่ยังไม่ปรากฏว่าเลขาธิการได้แจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีมีเหตุอันสมควรที่ศาลฎีกาจะย้อนสำนวนคืนศาลชั้นต้นให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารให้ครบถ้วนเสียก่อน ส่วนที่ศาลชั้นต้นประกาศคำร้องขอให้รับทรัพย์สินในหนังสือพิมพ์นั้น เป็นการประกาศให้บุคคลภายนอกที่อาจมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่ขอให้รับได้ทราบ เพื่อจะได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุด มิได้หมายถึงผู้คัดค้านซึ่งเป็นคู่ความในคดีและต้องขังอยู่ไม่อาจทราบประกาศแต่อย่างใด ฉะนั้นจะถือว่าผู้คัดค้านทราบคำร้องฉบับนี้หาได้ไม่ ฎีกาข้อนี้ของผู้คัดค้านฟังขึ้น กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของผู้คัดค้าน

พิพากษาว่า อาศัยอำนาจตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 208 (2) ประกอบมาตรา 225 ให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการยื่นและการส่งคำคู่ความและเอกสารให้ผู้คัดค้านทราบ แล้วพิจารณาและมีคำสั่งใหม่ต่อไป.

49. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8895/2552

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางจันทร์หรือดาว ทิพย์พยอม

การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สำเนาคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านและนาย ๘. ให้ผู้คัดค้าน (จำเลย) แต่ผู้คัดค้านยังไม่ได้รับสำเนาเนื่องจากการไม่มีการดำเนินการใดตามคำสั่งศาลชั้นต้น ถือเป็น การไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. ว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสาร ทำให้ผู้คัดค้านไม่อาจยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านได้ จนเป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินส่วนของผู้คัดค้าน ซึ่งแม้คำร้องของผู้ร้องจะเป็นการร้องตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯ ซึ่งมาตรา 28 ได้บัญญัติให้ศาลสั่งให้ประกาศหนังสือพิมพ์และให้เลขาธิการแจ้งให้ผู้ที่อาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับด้วยก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นสั่งให้สำเนาให้จำเลยแล้ว จึงต้องนำบทบัญญัติตาม ป.วิ.พ. ดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลมตาม ป.วิ.อ. มาตรา 15 ที่ยังไม่ปรากฏว่า เลขาธิการได้แจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแต่อย่างใดจึงเป็นกรณีมีเหตุอันสมควร

ที่ศาลฎีกาจะย้อนสำนวนคืนศาลชั้นต้นให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. ว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของ การยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารให้ครบถ้วนเสียก่อน ส่วนที่ศาลชั้นต้นประกาศคำร้องขอให้รับทรัพย์สิน ในหนังสือพิมพ์นั้น เป็นการประกาศให้บุคคลภายนอกที่อาจมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่ขอให้รับได้ทราบเพื่อจะได้ ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุด มิได้หมายถึงผู้คัดค้านซึ่งเป็นคู่ความในคดีและต้องชั่งอยู่ซึ่งไม่อาจทราบ ประกาศได้แต่อย่างใด ฉะนั้น จะถือว่าผู้คัดค้านทราบคำร้องฉบับนี้หาได้ไม่

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยที่ 1 และนายชนพล หรือหนูหรือโกวิท ทัพย์พยอม เป็นจำเลยที่ 2 ในความผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีน ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งศาลชั้นต้น มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2544 ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 8004/2544 ให้ลงโทษจำคุกผู้คัดค้าน มีกำหนด 16 ปี ในข้อหาความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ยกฟ้องข้อหาอาวุธปืนมีทะเบียนของ ผู้อื่นไว้ในครอบครอง และยกฟ้องนายชนพลหรือหนูหรือโกวิท คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โดยระหว่างการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ตรวจสอบทรัพย์สิน ของผู้คัดค้านและนายชนพลหรือหนูหรือโกวิทพบว่า บุคคลทั้งสองเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน และไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบ 12 รายการ เป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้รับโอนทรัพย์สินมาโดยสุจริต และมีค่าตอบแทนหรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านรวม 10 รายการ และของนายชนพลหรือ หนูหรือโกวิทรวม 2 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และมีคำสั่ง ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว จึงขอให้ไต่สวนและรับทั้ง 12 รายการ ของผู้คัดค้านและนายชนพลหรือ หนูหรือโกวิทผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้รับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลยี่ห้อเบนซ์หมายเลขทะเบียน 40 - 6530 กรุงเทพมหานคร เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขา ถนนพัฒนาการ เลขที่บัญชี 081 - 08400 - 3 พร้อมดอกเบี้ย เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกร ไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เลขที่บัญชี 028 - 2 - 57757 - 7 พร้อมดอกเบี้ย ที่ดินโฉนด เลขที่ 47364 เลขที่ดิน 1954 ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 27 ตารางวา ที่ดินโฉนด เลขที่ 11052 เลขที่ดิน 364 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 10 ไร่ 1 งาน 95 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 20785 เลขที่ดิน 238 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 2 งาน และห้องชุด เลขที่ 17/463 ชั้นที่ 2 อาคารเลขที่ บี ชื่ออาคารชุดสินธานี คอนโดทาวน์ โครงการ 2 ทะเบียนอาคารชุดเลขที่ 5/2535 ตำบลลาดพร้าว (อ้อเป้า) อำเภอบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 คำขออนอกจากนี้ให้ยก

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ริบรณนัตน์นั่งส่วนบุคคลยี่หื้อเบนซ์ หมายเลขทะเบียน 4 อ - 6530 กรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 170 วรรคสอง บัญญัติว่า "...การฟ้อง การพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในศาลชั้นต้น นอกจากจะต้องบังคับตามบทบัญญัติทั่วไป แห่งภาค 1 แล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติในลักษณะนี้ด้วย" ซึ่งมีความหมายว่า การพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดี ในศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติทั่วไปของมาตรา 1 ถึงมาตรา 169/3 และมาตรา 170 ถึงมาตรา 188 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อันรวมถึงการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสาร ตามมาตรา 67 ถึงมาตรา 83 อัญญ ด้วย ดังนั้นเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สำเนาคำร้องดังกล่าวให้ผู้คัดค้าน (จำเลย) แต่ผู้คัดค้านยังไม่ได้รับสำเนาเนื่องจากไม่มีการดำเนินการไต่ถามคำสั่งศาลชั้นต้น จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตาม บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของกรยื่นและส่งคำคู่ความ และเอกสาร ทำให้ผู้คัดค้านไม่อาจยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านได้ จนเป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินส่วนของผู้คัดค้านรวม 7 รายการ ซึ่งแม้คำร้องของผู้ร้องจะเป็นการ ร้องตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ซึ่งมาตรา 28 ได้บัญญัติให้ศาลสั่งให้ประกาศหนังสือพิมพ์และให้เลขอาชญากรรมแจ้งให้ผู้ที่อาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับด้วยก็ตาม แต่เมื่อศาลชั้นต้นสั่งให้สำเนาให้จำเลยแล้ว จึงต้องนำบทบัญญัติ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 15 ทั้งไม่ปรากฏว่าเลขอาชญากรรมได้แจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีมีเหตุอันสมควร ที่ศาลฎีกาจะย้อนสำนวนคืนศาลชั้นต้นให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่า ด้วยการพิจารณาในส่วนของกรยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารให้ครบถ้วนเสียก่อน ส่วนที่ศาลชั้นต้นประกาศ คำร้องขอให้ริบทรัพย์สินในหนังสือพิมพ์นั้น เป็นการประกาศให้บุคคลภายนอกที่อาจมีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน ที่ขอให้ริบได้ทราบ เพื่อจะได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุด มิได้หมายถึงผู้คัดค้านซึ่งเป็นคู่ความในคดี และต้องขังอยู่ไม่อาจทราบประกาศแต่อย่างใด ฉะนั้นจะถือว่าผู้คัดค้านทราบคำร้องฉบับนี้หาได้ไม่ ฎีกาข้อนี้ ของผู้คัดค้านฟังขึ้น กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของผู้คัดค้าน"

พิพากษาว่า อาศัยอำนาจตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 208 (2) ประกอบมาตรา 225 ให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาในส่วนของกรยื่นและการส่งคำคู่ความและ เอกสารให้ผู้คัดค้านทราบ แล้วพิจารณาและมีคำสั่งใหม่ต่อไป

50. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6344/2551

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดขอนแก่น

ผู้คัดค้าน - นางสาวมยุรา ผู้ตี

คดีนี้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ริบรณต์กระษะของกลางตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 30, 31 อันเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น การดำเนินกระบวนการจึงต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง โดยเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้วให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นยังไม่ได้ประกาศคำร้องในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน จึงเป็นเรื่องที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวอันเป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบและทำให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่รู้ว่ามีกรยื่นคำร้องขอให้ริบรณต์กระษะของกลางอันทำให้เสียสิทธิในการยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดี แม้ผู้คัดค้านจะยื่นคำคัดค้านว่าเป็นเจ้าของรณต์กระษะของกลาง และขอให้คืนรณต์กระษะของกลางให้แก่ผู้คัดค้านก็ตาม ก็ไม่อาจแก้ไขกระบวนการพิจารณาที่เสียไปแล้วตั้งแต่ต้นให้กลับมาเป็นชอบด้วยกฎหมายได้ ศาลฎีกาเห็นเป็นการจำเป็นที่จะให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225

คดีสืบเนื่องมาจากพนักงานอัยการจังหวัดขอนแก่น ยื่นฟ้องนายทองอินทร์ เป็นจำเลยในข้อหา มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ 1204/2545 ในคดีดังกล่าวเจ้าพนักงานตำรวจได้ยึดรณต์กระษะหมายเลขทะเบียน บท 8692 สระบุรี ของกลาง ที่นายทองอินทร์ใช้เป็นยานพาหนะซุกซ่อนเมทแอมเฟตามีนไปเพื่อจำหน่ายให้ผู้มีชื่อ อันเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งริบรณต์กระษะของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้าน ขอให้คืนรณต์กระษะของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบรณต์กระษะหมายเลขทะเบียน บท 8692 สระบุรีของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์คำสั่ง

ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีนี้พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอให้ริบรณต์กระบะของกลางตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 อันเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาจึงต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 30 วรรคสอง โดยเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้วให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นยังไม่ได้ประกาศคำร้องในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง จึงเป็นเรื่องที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบทบัญญัติดังกล่าวอันเป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบ และทำให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่รู้ว่าการยื่นคำร้องขอให้ริบรณต์กระบะของกลางอันทำให้เสียสิทธิในการยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดี แม้ผู้คัดค้านจะยื่นคำคัดค้านว่าเป็นเจ้าของรณต์กระบะของกลางและขอให้คืนรณต์กระบะของกลางให้แก่ผู้คัดค้านก็ตาม ก็ไม่อาจแก้ไขกระบวนการพิจารณาที่เสียไปแล้วตั้งแต่ต้นให้กลับมาเป็นชอบด้วยกฎหมายได้ ศาลฎีกาเห็นเป็นการจำเป็นที่จะให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225"

พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 4 ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 วรรคสอง แล้วพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

51. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5522 - 5523/2551

โจทก์ - พนักงานอัยการ จังหวัดชลบุรี

จำเลย - นายชนะชัย หรือจำอ้อ รักษาป่าไพร

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ จังหวัดชลบุรี

ผู้คัดค้าน - นายชนะชัย หรือจำอ้อ รักษาป่าไพร กับพวก

ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 3 ได้ใช้คำนิยามคำว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า จำเลยกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเท่านั้น จึงมิได้อยู่ในความหมายของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 3 ดังกล่าว

คดีนี้ ศาลชั้นต้นสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน และศาลฎีกาเห็นสมควรให้เรียกโจทก์ ในสำนวนแรกและผู้ร้องในสำนวนหลังว่าโจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรกและผู้คัดค้านที่ 1 ในสำนวนหลังว่า จำเลย และเรียกนางสาวนาแก้อยู่ ผู้คัดค้านที่ 2 ในสำนวนหลังว่าผู้คัดค้านที่ 2

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 7, 72 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 91 ธิบของกลางทั้งหมด ยกเว้นธนบัตรจำนวน 1,167,390 บาท โทรศัพท์เคลื่อนที่ 1 ชุด และรถยนต์กระบะ ซึ่งโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอให้ริบไว้แล้ว ตามพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา โจทก์ยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ด้วยมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สิน ของจำเลยเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดจึงมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลย และมีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สิน ของนางสาวนาแก้อยู่ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลย จึงมีคำสั่ง ให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนางสาวนาแก้อยู่ด้วย จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน อาชีพ รายได้ ของจำเลยพบว่าจำเลยอยู่กินฉันสามีภริยากับนางสาวนาแก้อยู่ มีทรัพย์สินจำนวน 24 รายการ ซึ่งคณะกรรมการประจำคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินดังกล่าว ขอให้ริบทรัพย์สินดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

จำเลยและนางสาวนาแก้อยู่ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำร้องคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง, 66 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 7, 72 (ที่ถูก 72 วรรคหนึ่ง) เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 91 และตามพฤติการณ์น่าเชื่อว่า จำเลยจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนเป็นเวลาานานพอสมควร เป็นภัยต่อสังคม สมควรลงโทษสถานหนัก ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุก 20 ปี ฐานมีอาวุธปืนกับเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง จำคุก 1 ปี สำหรับความผิดฐานมีอาวุธปืนฯ จำเลยนำสืบ รับว่ามีไว้ในครอบครองจริง เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 78 จำคุก 6 เดือน รวมจำคุก 20 ปี 6 เดือน ธิบของกลาง ส่วนทรัพย์สินตามคำร้อง หรือตามเอกสารหมาย ป.จ.9 รวม 24 รายการให้ริบตกได้แก่กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31

จำเลยและผู้คัดค้านที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง (เดิม), 67 (ที่แก้ไขใหม่) จำคุก 1 ปี เมื่อรวมกับโทษฐานมีอาวุธปืนฯ ที่ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกไว้ 6 เดือน เป็นจำคุก 1 ปี 6 เดือน ยกคำขอให้หลังโทษฐานมีเมทแอมเฟตามีน ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย คืบแทนปี 4 อัน น้ำกรดอะมิโน 2 ขวด น้ำเกลือ 1 ขวด สายน้ำเกลือ 4 ชุด กุญแจตู้นิรภัย 2 ลูก โฟนลิ้งค์ 1 เครื่อง เครื่องคิดเลข 1 เครื่อง สมุดบันทึก 2 เล่ม และกระเป่า 1 ใบ ที่จำเลย ไม่ได้ใช้ในการกระทำความผิดนี้แก่เจ้าของ ให้ยกคำร้องขอให้รับทรัพย์สิน และคืนทรัพย์สินของกลางตามเอกสาร หมายเลข ป.จ.9 แก่จำเลยและผู้คัดค้านที่ 2 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ว่า จำเลยมีความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนของกลาง จำนวน 7 เม็ด ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ใน ครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือไม่ พยานโจทก์มีพันตำรวจโทสมชายผู้จับจำเลยเบิกความว่า ก่อนจับจำเลย เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน 2540 สืบทราบและสายลับมาแจ้งว่าจำเลยเป็นผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่และ ลักลอบจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนที่บ้านเกิดเหตุ ได้ให้เจ้าสืบตำรวจบุญคล่องเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหว ของจำเลยในวันเกิดเหตุ เจ้าสืบตำรวจบุญคล่องแจ้งทางวิทยุสื่อสารให้ทราบ ว่า จำเลยขับรถยนต์กระบะกลับเข้า บ้าน ต่อมาเวลาประมาณ 7 นาฬิกา จำเลยขับรถจักรยานยนต์ออกจากบ้าน พันตำรวจโทสมชายแจ้งให้ เจ้าสืบตำรวจบุญคล่องทราบว่าหากจำเลยกลับเข้าบ้านอีกให้รายงานให้ทราบจนกระทั่งเวลา 12.30 นาฬิกา เจ้าสืบตำรวจบุญคล่องใช้วิทยุสื่อสารแจ้งว่าจำเลยกลับเข้าบ้านแล้ว พันตำรวจโทสมชายกับพวกจึงไปบ้านจำเลย พบจำเลยกับชายอีก 2 คน ขอตรวจค้น พบของกลางประมาณ 20 รายการในการตรวจค้นครั้งนี้ได้ใช้สุนัขตำรวจ ดมกลิ่นพบเมทแอมเฟตามีนจำนวน 7 เม็ด อยู่ในใต้อ่างน้ำในในห้องนอนจำเลย จึงแจ้งข้อหาแก่จำเลย ว่ามีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและมีอาวุธปืนกับเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต จำเลยให้การรับสารภาพตามบันทึกการจับกุมเอกสารหมายเลข จ.2 ทั้งในชั้นสอบสวน จำเลยก็ให้การรับสารภาพตามบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาตามเอกสารหมายเลข ป.จ.14 เห็นว่า ในวันที่ เจ้าพนักงานตำรวจจับจำเลยไม่ปรากฏว่าจำเลยจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนให้แก่ผู้ใด ส่วนเมทแอมเฟตามีน ของกลางจำนวน 7 เม็ด มีน้ำหนัก 0.61 กรัม มีได้คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เท่าใด แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ ในชั้นสอบสวนในข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย แต่ก็ให้การปฏิเสธในชั้นพิจารณา พยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบมาฟังไม่ได้ว่า จำเลยมีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายกฟ้องโจทก์ในข้อหานี้ชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

ส่วนฎีกาของโจทก์ขอให้รับทรัพย์สินตามคำร้องเอกสารหมายเลข ป.จ.9 รวม 24 รายการ ให้ตกได้แก่กองทุนป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2543 มาตรา 29, 31 เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3 ได้ใช้ คำนิยามคำว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่าจำเลยกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครอง

เท่านั้น จึงมิได้อยู่ในความหมายของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 3 ดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 ให้ยกคำร้องขอให้รับทรัพย์สินชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นอีกเช่นกัน"

พิพากษายืน

52. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3605/2550

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายเอเดรียน คอนเนลลี กับพวก

ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 29 วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า ...ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่ หรือได้มาเกินกว่าฐานะ หรือความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้น เมื่อผู้คัดค้านที่ 2 ถูกฟ้องเป็นจำเลยในข้อหาร่วมกัน ผลิตยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 เพื่อจำหน่าย ร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายและร่วมกันมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 เกินปริมาณที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในการครอบครองเพื่อขาย จึงถือได้ว่าผู้คัดค้านที่ 2 เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ทรัพย์สินของผู้คัดค้าน ที่ 2 ที่ผู้ร้องขอให้รับยอมต้องตามข้อสันนิษฐานของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ 2 จึงมีภาระ การพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวตามมาตรา 29 (1) (2) ว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 นั้น ไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต ที่ผู้คัดค้านที่ 2 นำสืบว่า ทรัพย์สินดังกล่าวได้มาจากการประกอบกิจการบริษัท 2 แห่ง โดยมีหลักฐานเป็นสำเนาใบสำคัญรับและ ใบเสร็จรับเงิน และเคยชำระภาษีตามสำเนาใบสำคัญจ่าย 2 ฉบับ นั้นไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านที่ 2 มีหลักฐาน ทางบัญชีแสดงรายรับและรายจ่ายของบริษัททั้ง 2 แห่ง หรือบริษัททั้ง 2 แห่ง เคยยื่นแบบแสดงรายการภาษี เงินได้นิติบุคคลต่อกรมสรรพากร อันแสดงให้เห็นว่าการประกอบกิจการของบริษัทดังกล่าวมีรายได้เพียงใด ขอนำสืบของผู้คัดค้านที่ 2 ไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งริบทรัพย์สิน 1 รายการของผู้คัดค้านที่ 1 และ 6 รายการ ของผู้คัดค้านที่ 2 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามา ในคดีในหนังสือพิมพ์รายวันที่จำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นรวม 2 วัน ติดต่อกันแล้ว

ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและมีคำสั่งปล่อยทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1

ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านว่า นาฬิกาข้อมือยี่ห้อโรเล็กซ์ รถยนต์และเงินฝากในธนาคารที่ถูกยึด และอายัดตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ 2 ได้มาจากการประกอบกิจการบริษัทครอสโอเวอร์ แทรเวล จำกัด และบริษัทซันเซ็ท ทราเวล แอนด์ อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต จำกัด อันเป็นการประกอบอาชีพโดยสุจริต ขอให้ยกคำร้อง และมีคำสั่งปล่อยทรัพย์สินดังกล่าว

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สิน 6 รายการแรกและอายัดทรัพย์สิน 2 รายการหลัง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

ผู้คัดค้านที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับทรัพย์สินทั้งแปดรายการตามคำร้องให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่าพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกเป็นจำเลยในข้อหากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 และความผิดต่อพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.2518 ตามคดีหมายเลขแดงที่ 4198/2546 ของศาลชั้นต้น และเนื่องจากทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องคดีนี้เพื่อให้ศาลมีคำสั่งรับทรัพย์สินดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 2 ว่า นาฬิกาข้อมือยี่ห้อโรเล็กซ์ รถยนต์ยี่ห้อฮอนด้าหมายเลขทะเบียนววก 9517 กรุงเทพมหานคร เงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาถนนพัฒนาการ เลขที่บัญชี 198-2-15130-6 เงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน จำกัด (มหาชน) สาขาถนนพัฒนาการ เลขที่บัญชี 065-3-01259-001 และ 065-3-01259-002 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกาว่า ผู้คัดค้านที่ 2 ได้ทรัพย์สินมาจากการประกอบกิจการบริษัทครอสโอเวอร์ แทรเวล จำกัด และบริษัทซันเซ็ท ทราเวล แอนด์ อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต จำกัด เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า ...ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะ หรือความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้น เมื่อผู้คัดค้านที่ 2 ถูกฟ้องเป็นจำเลยในข้อหาพร้อมกันผิดยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 เพื่อจำหน่าย ร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและร่วมกันมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดไว้ในครอบครองเพื่อขาย จึงถือได้ว่าผู้คัดค้านที่ 2 เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ที่ผู้ร้องขอให้รับยอมต้องตามข้อสันนิษฐานของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ 2 จึงมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวตามมาตรา 29 (1) (2)

ว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 นั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต ที่ผู้คัดค้านที่ 2 นำสืบว่าทรัพย์สินดังกล่าวได้มาจากการประกอบกิจการบริษัท 2 แห่ง โดยมีหลักฐานเป็นสำเนาใบสำคัญรับและใบเสร็จรับเงินเอกสารหมายเลข ค.12 และเคยชำระภาษีตามสำเนาใบสำคัญจ่าย 2 ฉบับที่รวมอยู่ในเอกสารหมายเลข ค.13 นั้น ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านที่ 2 มีหลักฐานทางบัญชีแสดงรายรับและรายจ่ายของบริษัททั้งสอง 2 แห่ง หรือบริษัททั้ง 2 แห่ง เคยยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อกรมสรรพากร อันแสดงให้เห็นว่าการประกอบกิจการของบริษัทดังกล่าวมีรายได้เพียงใด ขอนำสืบของผู้คัดค้านที่ 2 ไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวได้ ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 2 ฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

53. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 645/2550

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายปีเตอร์สัน วอง จุน เฮา กับพวก

คดีอาญาที่ผู้คัดค้านถูกฟ้อง ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต กรณีจึงต้องบทบัญญัติมาตรา 32 แห่ง พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 การยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องอ้างว่าเนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้านย่อมสิ้นสุดลงศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นที่ว่า ทรัพย์สินนั้นเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ รวมทั้งผู้คัดค้านได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกฤตสาธารณะหรือไม่ ตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวอีกต่อไป

คดีสืบเนื่องมาจากพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกอีก 2 คน ในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 83, 91 ตามคดีอาญาหมายเลขคำที่ 1940/2542 ของศาลชั้นต้น ระหว่างพิจารณาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ใช้อำนาจตามกฎหมายตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง รวม 29 รายการ คือ (1) ธนบัตรไทยจำนวน 5,971,710 บาท (2) ธนบัตรประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 8,700 ดอลลาร์สหรัฐ (3) ธนบัตรฮ่องกง จำนวน 179,000 ดอลลาร์ฮ่องกง (4) ธนบัตรประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 4,700 หยวน (5) ธนบัตรประเทศออสเตรเลีย จำนวน 200 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (6) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นไมโครแท็ค หมายเลขเครื่อง ซีเอที 42514/38 ไม่มีแบตเตอรี่ (7) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกียหมายเลขเครื่อง ปท.6409351/39 พร้อมแบตเตอรี่ จำนวน 1 ก้อน (8) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย หมายเลขเครื่อง ปท.6406255/38 พร้อมแบตเตอรี่ จำนวน 1 ก้อน (9) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย รุ่นจีเอสเอ็ม หมายเลขเครื่อง ปท.490520/30/2284850/0 พร้อมแบตเตอรี่จำนวน 1 ก้อน (10) สร้อยคอทอง ลายห่วงสลัปล้องฉลุ ลาย จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 45 กรัม (11) สร้อยคอทอง ลายเกลียวบิดห้อยระย้า จำนวน 1 เส้น

น้ำหนักประมาณ 30 กรัม (12) สร้อยคอทอง ลายเกลียวบิด จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 15 กรัม (13) สร้อยข้อมือทอง ลายห่วงสลัปล้องพร้อมลูกตุ้มหัวใจฉลุลาย จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 30 กรัม (14) รูปหล่อหลวงพ่อกุณล่อม พลอยขาวพร้อมกรอบทอง จำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 12 กรัม (15) พระผงสมเด็จจุฑาจารย์โตพร้อมกรอบทอง จำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 17 กรัม (16) พระผงเนื้อสีน้ำตาลพร้อมกรอบทองจำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 15 กรัม (17) พระผงปางสมาธิสีน้ำตาลเข้มพร้อมกรอบทองจำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 5 กรัม (18) พระผงปางสมาธิเนื้อสีแดงพร้อมกรอบทอง จำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 5 กรัม (19) จี้ทองกระบอกฉลุลาย จำนวน 1 อัน น้ำหนักประมาณ 6 กรัม (20) แหวนทองประดับเพชร 9 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 10 กรัม (21) แหวนทองประดับพลอยแดงล้อมพลอยขาวจำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 5 กรัม (22) แหวนทองสัญลักษณ์กรมตำรวจประดับเพชร จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 17 กรัม (23) แหวนทองรูปผีเสื้อประดับเพชร จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 4 กรัม (24) แหวนทองประดับพลอยสีฟ้าประดับเพชร 2 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 6 กรัม (25) แหวนทองรูปหัวใจ 5 ดวงประดับเพชร 5 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 1 กรัม (26) แหวนทองสลักเงินประดับเพชร 1 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 3 กรัม (27) นาฬิกาข้อมือยี่ห้อโรเล็กซ์ เรือนสีทองสลักเงิน จำนวน 1 เรือน (28) นาฬิกาข้อมือยี่ห้อโรเล็กซ์ ตัวเรือนประดับเพชร (สายหนัง) จำนวน 1 เรือน (29) นาฬิกาข้อมือยี่ห้อโรเล็กซ์ เรือนสีทอง จำนวน 1 เรือน ผู้คัดค้านทั้งสองไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง จำนวน 29 รายการ ตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 167/2542 ผู้ร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง จำนวน 29 รายการ และให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านว่า ทรัพย์สินจำนวน 29 รายการ เป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองซึ่งได้มาโดยสุจริต ไม่ได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ไม่ได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือไม่ได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดในการค้ายาเสพติด

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินทั้ง 29 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามมาตรา 29, 31 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่าเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2541 เวลา 8.30 นาฬิกา เจ้าพนักงานตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดร่วมกันจับกุมผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกอีก 2 คน กล่าวหาว่าร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและยึดทรัพย์สินจำนวน 29 รายการ ต่อมา ผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกเป็นจำเลยข้อหาพร้อมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ภายหลังจับกุมผู้คัดค้านทั้งสองกับพวก คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง รวม 29 รายการ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องคดีนี้เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งรับทรัพย์สินของผู้คัดค้าน ทั้งสอง รวม 29 รายการดังกล่าว ให้ตกเป็นกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 ที่ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาขอให้ยกคำร้องของผู้ร้องนั้น เห็นว่า คดีอาญาที่ผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกถูกฟ้อง ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับผู้คัดค้านทั้งสองในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โดยไม่ได้รับอนุญาต กรณีจึงต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ที่บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." เมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับผู้คัดค้านทั้งสอง การยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง ที่ผู้ร้องอ้างว่าเนื่องจากการกระทำความผิดของผู้คัดค้านทั้งสองย่อมสิ้นสุดลง ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งรับทรัพย์สินนั้นได้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นที่ว่า ทรัพย์สินนั้นเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ รวมทั้งผู้คัดค้านทั้งสองได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยทุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควร ในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะหรือไม่ ตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้รับทรัพย์สิน รวม 29 รายการ ของผู้คัดค้านทั้งสองนั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองฟังขึ้น"

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง และให้คืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองตามคำร้อง รวม 29 รายการ แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

54. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 645/2550

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายปีเตอร์สัน วอง จูน เฮา กับพวก

คดีอาญาที่ผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกถูกฟ้อง ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับผู้คัดค้านทั้งสองในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต กรณีจึงต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา 32 แห่ง พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ ที่บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการ

กระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." การยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองที่ผู้ร้องอ้างว่า เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้านทั้งสองย่อมสิ้นสุดลง ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้

คดีสืบเนื่องมาจากพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกอีก 2 คน ในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 83, 91 ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 1940/2542 ของศาลชั้นต้น ระหว่างพิจารณาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ใช้อำนาจตามกฎหมายตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง รวม 29 รายการ คือ (1) ธนบัตรไทย จำนวน 5,971,710 บาท (2) ธนบัตรประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 8,700 ดอลลาร์สหรัฐ (3) ธนบัตรฮ่องกง จำนวน 179,000 บาท ดอลลาร์ฮ่องกง (4) ธนบัตรประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 4,700 หยวน (5) ธนบัตรประเทศออสเตรเลีย จำนวน 200 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (6) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโมโตโรล่า รุ่นไมโครแทค หมายเลขเครื่องซีเอที 42514/38 ไม่มีแบตเตอรี่ (7) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกียหมายเลขเครื่อง ปท.6409351/39 พร้อมแบตเตอรี่ จำนวน 1 ก้อน (8) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกียหมายเลขเครื่อง ปท.6406255/38 พร้อมแบตเตอรี่ จำนวน 1 ก้อน (9) โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย รุ่นจีเอสเอ็ม หมายเลขเครื่อง ปท.490520/30/2284850/0 พร้อมแบตเตอรี่ จำนวน 1 ก้อน (10) สร้อยคอทอง ลายห่วงสลัปล้อมฉลุลาย จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 45 กรัม (11) สร้อยคอทอง ลายเกลียวบิดห้อยระย้า จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 30 กรัม (12) สร้อยคอทองลายเกลียวบิด จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 15 กรัม (13) สร้อยข้อมือทอง ลายห่วงสลัปล้อมพร้อมลูกตุ้มหัวใจฉลุลาย จำนวน 1 เส้น น้ำหนักประมาณ 30 กรัม (14) รูปหล่อหลวงปู่คุณล้อมพลอยขาวพร้อมกรอบทองจำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 12 กรัม (15) พระผงสมเด็จพระพุฒาจารย์โตพร้อมกรอบทอง จำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 17 กรัม (16) พระผงเนื้อสีน้ำตาลพร้อมกรอบทอง จำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 15 กรัม (17) พระผงปางสมาธิสีน้ำตาลเข้มพร้อมกรอบทอง จำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 5 กรัม (18) พระผงปางสมาธิเนื้อสีน้ำตาลแดงพร้อมกรอบทอง จำนวน 1 องค์ น้ำหนักประมาณ 5 กรัม (19) จี้ทองทรงกระบอกฉลุลาย จำนวน 1 อัน น้ำหนักประมาณ 6 กรัม (20) แหวนทองประดับเพชร 9 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 10 กรัม (21) แหวนทองประดับพลอยแดงล้อมพลอยขาว จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 5 กรัม (22) แหวนทองสัญลักษณ์กรมตำรวจประดับเพชร จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 17 กรัม (23) แหวนทองรูปผีเสื้อประดับเพชร จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 4 กรัม (24) แหวนทองประดับพลอยสีฟ้าประดับเพชร 2 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 6 กรัม (25) แหวนทองรูปหัวใจ 5 ดวงประดับเพชร 5 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 1 กรัม (26) แหวนทองสลัปล้อมประดับเพชร 1 เม็ด จำนวน 1 วง น้ำหนักประมาณ 3 กรัม (27) นาฬิกาข้อมือ ยี่ห้อโรเล็กซ์ เรือนสีทองสลัปล้อม จำนวน 1 เรือน (28) นาฬิกาข้อมือ ยี่ห้อโรเล็กซ์ ตัวเรือนประดับเพชร (สายหนัง) จำนวน 1 เรือน (29) นาฬิกาข้อมือ ยี่ห้อโรเล็กซ์ เรือนสีทอง จำนวน 1 เรือน ผู้คัดค้านทั้งสองไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริต และมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ

คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง จำนวน 29 รายการ ตามคำสั่ง
 คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 167/2542 ผู้ร้องขอให้ริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง จำนวน 29 รายการ
 และให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม
 ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็น
 เจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านว่า ทรัพย์สินจำนวน 29 รายการ เป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้าน
 ทั้งสองซึ่งได้มาโดยสุจริต ไม่ได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ไม่ได้ใช้ในการกระทำความผิด
 หรือไม่ได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดในการค้า
 ยาเสพติด

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินทั้ง 29 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม
 ยาเสพติดตามมาตรา 29, 31 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
 ยาเสพติด พ.ศ. 2534

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2541 เวลา 8.30
 นาฬิกา เจ้าพนักงานตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดร่วมกันจับกุมผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกอีก
 2 คน กล่าวหาว่าร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและยึดทรัพย์สินจำนวน 29 รายการ ต่อมาผู้ร้อง
 เป็นโจทก์ฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกเป็นจำเลยข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครอง
 เพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ภายหลังจับกุมผู้คัดค้านทั้งสองกับพวก คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน
 มีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง รวม 29 รายการ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ
 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องคดีนี้เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสอง
 รวม 29 รายการดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการ
 ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 ที่ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาขอให้
 ยกคำร้องของผู้ร้องนั้น เห็นว่า คดีอาญาที่ผู้คัดค้านทั้งสองกับพวกถูกฟ้อง ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับ
 ผู้คัดค้านทั้งสองในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต กรณีจึงต้อง
 ด้วยบทบัญญัติ มาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
 ยาเสพติด พ.ศ. 2534 ที่บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง
 ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่น
 ที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..."
 เมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับผู้คัดค้านทั้งสอง การยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองที่ผู้ร้องอ้างว่าเนื่องจาก
 เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้านทั้งสองย่อมสิ้นสุดลง ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้

จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นที่ว่า ทรัพย์สินนั้นเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ รวมทั้งผู้คัดค้านทั้งสองได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะหรือไม่ ตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์ มีคำพิพากษาให้รับทรัพย์สินรวม 29 รายการ ของผู้คัดค้านทั้งสองนั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองฟังขึ้น"

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง และให้คืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองตามคำร้องรวม 29 รายการ แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจได้ร่วมกันจับกุมนายโกมินทร์ สาทช่วงพร้อมกันยัดได้เมทแอมเฟตามีน จำนวน 599,000 เม็ด และรถยนต์บรรทุก 18 ล้อ หมายเลขทะเบียน 70 - 1381 นครสวรรค์ และรถพ่วงหมายเลขทะเบียน 70 - 0783 นครสวรรค์ กับโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อซีเมนต์ เป็นของกลาง โดยกล่าวหาว่าร่วมกับพวกมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นฟ้องนายโกมินทร์ต่อศาลชั้นต้น และระหว่างพิจารณาคดีดังกล่าวผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ ขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินของกลางดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ศาลชั้นต้นประกาศคำร้องในหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อให้บุคคลที่อาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านแล้ว ไม่มีผู้ใดยื่นคำร้องคัดค้าน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2545 ให้รับทรัพย์สินตามคำร้องตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ต่อมาวันที่ 2 มกราคม 2546 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอริบทรัพย์ของผู้ร้อง อ้างว่าเป็นเจ้าของรถยนต์บรรทุกและรถพ่วงของกลาง และผู้คัดค้านไม่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของนายโกมินทร์ ขอให้คืนทรัพย์สินของกลางดังกล่าวแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ผู้ร้องขอให้รับของกลางตามมาตรา 30, 31 ดังนั้น เจ้าของทรัพย์จึงต้องยื่นคำคัดค้านเข้ามาก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเรื่องริบของกลาง ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเข้ามาหลังจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งแล้ว จึงให้ยกคำคัดค้านตามมาตรา 30 วรรคสอง

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ที่ผู้คัดค้านฎีกาว่า รถยนต์บรรทุกและรถพ่วงที่ศาลสั่งริบเป็นทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ผู้ร้องต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 28 (เดิมมาตรา 27) โดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จะต้องแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบในการที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์บรรทุกและรถพ่วงของกลาง แต่กลับไม่ได้แจ้งให้ทราบ ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบตามมาตรา 30 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้นั้น เห็นว่า ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 นั้น มีอยู่ 2 กรณีคือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบ

ทรัพย์สินซึ่งคณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตาม มาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตาม มาตรา 27, 28 (ที่แก้ไขใหม่) และการร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามมาตรา 30 การร้องขอให้ริบทรัพย์สินในคดีนี้เป็นที่ยื่นคำร้องตามมาตรา 30 ดังกล่าว ซึ่งมาตรา 30 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม" วรรคสอง บัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้ว ให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม" เมื่อทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบเป็นรถยนต์บรรทุกอันเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีจึงมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังที่ผู้คัดค้านอ้าง ซึ่งตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว คำว่า "ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด" หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯลฯ จึงเห็นได้ว่า ทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบตามมาตรา 27, 28 และมาตรา 30 เป็นทรัพย์สินคนละประเภทกัน จึงใช้วิธีประกาศแจ้งผู้ที่อาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ต่างกัน เมื่อคดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าพนักงานอัยการได้ดำเนินการร้องขอให้ริบรถยนต์บรรทุกของกลางตามมาตรา 30 และศาลได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันแล้ว ผู้คัดค้านที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องยื่นคำร้องเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งหมายความถึงคำพิพากษาหรือคำสั่งที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้สั่งริบทรัพย์สิน เมื่อปรากฏว่าผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเข้ามาภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำสั่ง การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำคัดค้านจึงชอบแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

55. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1185/2549

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - ห้างหุ้นส่วนจำกัดนครสวรรค์ตั้งประเสริฐ

ในการดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ นั้นมีอยู่ 2 กรณี คือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินซึ่งคณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 27, 28 และการร้องขอให้ริบทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด

เกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามมาตรา 30 ซึ่งกรณีไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามความหมายในมาตรา 3 ดังนั้นทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบตามมาตรา 27, 28 และมาตรา 30 จึงเป็นทรัพย์สินคนละประเภทกัน และใช้วิธีประกาศแจ้งผู้ที่อาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ต่างกัน เมื่อคดีนี้พนักงานอัยการได้ดำเนินการร้องขอให้ริบรถยนต์บรรทุกของกลางตามมาตรา 30 และศาลได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันแล้ว ผู้คัดค้านที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องยื่นคำร้องเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งหมายความถึงคำพิพากษาหรือคำสั่งที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้สั่งริบทรัพย์สิน เมื่อผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเข้ามาภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำสั่ง จึงขอที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งยกคำคัดค้านได้

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจได้ร่วมกันจับกุมนายโกมินทร์ สาทช่วง พร้อมกับยึดได้เมทแอมเฟตามีน จำนวน 599,000 เม็ด และรถยนต์บรรทุก 18 ล้อ หมายเลขทะเบียน 70 - 1381 นครสวรรค์ และรถพ่วงหมายเลขทะเบียน 70 - 0783 นครสวรรค์ กับโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อซีเมนต เป็นของกลาง โดยกล่าวหาว่าร่วมกับพวกมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นฟ้องนายโกมินทร์ต่อศาลชั้นต้น และระหว่างพิจารณาคดีดังกล่าวผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ ขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินของกลางดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31 ศาลชั้นต้นประกาศคำร้องในหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อให้บุคคลที่อาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านแล้ว ไม่มีผู้ใดยื่นคำร้องคัดค้าน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2545 ให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ต่อมาวันที่ 2 มกราคม 2546 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอริบทรัพย์สินของผู้ร้อง อ้างว่าเป็นเจ้าของรถยนต์บรรทุกและรถพ่วงของกลาง และผู้คัดค้านไม่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของนายโกมินทร์ ขอให้คืนคำสั่งคืนของกลางดังกล่าวแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ผู้ร้องขอให้ริบของกลางตามมาตรา 30, 31 ดังนั้น เจ้าของทรัพย์สินจึงต้องยื่นคำคัดค้านเข้ามาก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเรื่องริบของกลาง ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเข้ามาหลังจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งแล้ว จึงให้ยกคำคัดค้านตามมาตรา 30 วรรคสอง

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ที่ผู้คัดค้านฎีกาว่า รถยนต์บรรทุกและรถพ่วงที่ศาลสั่งริบเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ผู้ร้องต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 28 (เดิมมาตรา 27) โดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จะต้องแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบในการที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์บรรทุกและรถพ่วงของกลาง แต่กลับไม่ได้แจ้งให้ทราบ ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบตามมาตรา 30 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้นั้น เห็นว่า ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติมาตรการ

ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 นั้น มีอยู่ 2 กรณีคือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินซึ่งคณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตาม มาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 27, 28 (ที่แก้ไขใหม่) และการร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 30 การร้องขอให้ริบทรัพย์สินในคดีนี้เป็นที่ยืนยันคำร้องตามมาตรา 30 ดังกล่าว ซึ่งมาตรา 30 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม" วรรคสอง บัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้ว ให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม" เมื่อทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบเป็นรถยนต์บรรทุกอันเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กรณีจึงมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังที่ผู้คัดค้านอ้าง ซึ่งตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว คำว่า "ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด" หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯลฯ จึงเห็นได้ว่า ทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบตามมาตรา 27, 28 และมาตรา 30 เป็นทรัพย์สินคนละประเภทกัน จึงใช้วิธีประกาศแจ้งผู้ที่อาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ต่างกัน เมื่อคดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าพนักงานอัยการได้ดำเนินการร้องขอให้ริบรถยนต์บรรทุกของกลางตามมาตรา 30 และศาลได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกันแล้ว ผู้คัดค้านที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องยื่นคำร้องเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งหมายความว่าผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเข้ามาภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำสั่ง การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำคัดค้านจึงชอบแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

56. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8593/2548

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นายศักดิ์สุพัฒน์ จารุจาริต กับพวก

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้คัดค้าน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกผู้คัดค้านในความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ย่อมถือได้ว่าผู้คัดค้าน

เป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อนตามบทบัญญัติดังกล่าว ดังนั้นเงินหรือทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่มีอยู่หรือได้มาเกินฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต จึงถูกสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้คัดค้านมีหน้าที่นำสืบเพื่อพิสูจน์หักล้าง

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามในความผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตในระหว่างที่ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีดังกล่าว โจทก์ยื่นคำร้องว่าเลขอาชญากรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ คือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโมโตโรล่า หมายเลข 01-8591619 จำนวน 1 เครื่อง และเงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานใหม่ ดอนเมือง เลขที่บัญชี 081-1-05212-7 ชื่อบัญชี นางสาวอรุณ ประชาสิทธิ์ จำเลยที่ 3 จำนวนเงิน 204,078.39 บาท ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ผู้ถูกตรวจสอบจำนวน 2 รายการเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยเงินฝากไว้ ขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินทั้งสองรายการดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 3, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 31

จำเลยที่ 3 ยื่นคำคัดค้านว่า ทรัพย์สินที่โจทก์ร้องขอให้ศาลสั่งริบนั้นมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ศาลมีคำสั่งปล่อยทรัพย์สินที่ยึดและอายัด และคืนแก่จำเลยที่ 3 ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้ริบเงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานใหม่ดอนเมือง เลขที่บัญชี 081-1-05212-7 ชื่อบัญชีของจำเลยที่ 3 ยอดเงินคงเหลือ 204,078.39 บาท ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คำขออื่นให้ยก

จำเลยที่ 3 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

จำเลยที่ 3 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านว่า ทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้าน คือเงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานใหม่ดอนเมือง เลขที่บัญชี 081-1-05212-7 ชื่อบัญชีจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้าน ยอดเงินคงเหลือ 204,078.39 บาท เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นเหตุให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 หรือไม่ โดยจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านฎีกาว่า การริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 นั้น

จะต้องเป็นทรัพย์สินที่จำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านได้มาจากการกระทำความผิดในคดีที่จำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านอุทธรณ์โทษเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น โดยในคดีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โจทก์ไม่ได้นำสืบให้ศาลเห็นว่าเงินในบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งให้ริบดังกล่าวเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดที่จำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านอุทธรณ์โทษเห็นว่าคดีนี้ เป็นเรื่องที่โจทก์ขอให้ศาลมีคำสั่งยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้าน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านในความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ย่อมถือได้ว่าจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อนตามความหมายของบทบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น เงินหรือทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านที่มีอยู่หรือได้มาเกินฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตจึงถูกสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านมีหน้าที่นำสืบเพื่อพิสูจน์หักล้าง ฎีกาของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านที่ว่า โจทก์ไม่ได้นำสืบไว้ในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 3 ว่าเงินในบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดที่จำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านอุทธรณ์โทษ ศาลย่อมไม่มีอำนาจสั่งริบจึงฟังไม่ขึ้น และเมื่อปรากฏจากทางนำสืบจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านไม่อาจนำสืบได้ว่า เงินฝากในบัญชีธนาคารของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านดังกล่าวเป็นเงินที่ได้มาในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต การที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจึงชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 3 ผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

57. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4557/2548

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายสมาน เสาร์เพชร

ทรัพย์สินที่จะต้องริบตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 ต้องเป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและจากนิยามความหมายของคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด อาวุธปืนไม้ไฟเป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการ

ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผล หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจริบได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2540 เวลากลางคืนหลังเที่ยง นายพิทักษ์ ดั่งช้าง กับพวกซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายได้ร่วมกันทำการจับกุมนายสมาน เสาร์เพชร พร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 17,505 เม็ด น้ำหนัก 1,555,460 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 488.834 กรัม และอาวุธปืนพกอัตโนมัติ (NORINCO) ขนาด 9 มม. PARABELLUM (LUGER) หมายเลขทะเบียน รบ. 7/5364 จำนวน 1 กระบอก กระสุนปืนอัตโนมัติ ขนาด 9 มม. (LUGER) จำนวน 9 นัด (ซึ่งกระสุนปืนของกลางทดลองยิงหมด) พร้อมซองบรรจุกระสุน จำนวน 1 ซอง ซึ่งจำเลยมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นของกลาง ต่อมาวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 ผู้ร้องได้ฟ้องนายสมาน เสาร์เพชร เป็นจำเลยฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เป็นเจ้าพนักงานกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน ทางสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต และต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่โดยมีอาวุธปืน เป็นคดีหมายเลขดำที่ 616/2541 ของศาลชั้นต้นโดยอาวุธปืนและซองบรรจุกระสุนของกลางดังกล่าว เป็นเครื่องมือที่จำเลยมีไว้เพื่อความสะดวกในการคุ้มครองและสามารถใช้ทำร้ายผู้อื่นได้ในขณะที่จำเลยกับพวก ลำเลียงเมทแอมเฟตามีนมาเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย อันเป็นการใช้อุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า คำร้องของผู้ร้องคลุมเครือ ส่วนอาวุธปืนดังกล่าวผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ต้องรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน ตำบล ทางสาธารณะ จึงต้องมีไว้เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ผู้คัดค้านมิได้มีอาวุธไว้เพื่อความสะดวกในการคุ้มครองหรือใช้ทำร้ายร่างกาย หรือเพื่อจำหน่ายยาเสพติดและไม่ได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงขอให้ยกคำร้อง คืนอาวุธปืน กระสุนปืนและซองกระสุนปืนให้แก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องแล้ว มีคำสั่งว่าให้ริบอาวุธปืน ยี่ห้อออริโนโก ขนาด 9 มิลลิเมตร หมายเลขทะเบียน รบ. 7/5364 จำนวน 1 กระบอกของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 คำขออื่นให้ยก

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังยุดีว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุคดีนี้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านได้พร้อมเมทแอมเฟตามีนจำนวน 17,505 เม็ด และอาวุธปืนพกอัตโนมัติ ขนาด 9 มม. หมายเลขทะเบียน รบ. 7/5364 จำนวน 1 กระบอก กระสุนปืนอัตโนมัติ ขนาด 9 มม. จำนวน 9 นัด ซึ่งใช้ทดลองยิงหมด ของกระสุน 1 ซอง ของกลาง ชั้นจับกุมแจ้งข้อหาผู้คัดค้านว่ามีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย ต่อผู้ขัดขวางเจ้าพนักงานขณะปฏิบัติการตามหน้าที่ และพาอาวุธปืนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่าอาวุธปืนของกลางเป็นทรัพย์สินอันพึงรับได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 30 หรือไม่ เห็นว่า ทรัพย์สินที่จะต้องรับตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 30 นั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และจากนิยามความหมายของคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด... อาวุธปืนมิใช่เป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจรับได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย"

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง และให้คืนอาวุธปืนและซองบรรจุกระสุนปืนของกลางแก่เจ้าของ

58. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4557/2548

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายสมาน เสาร์เพชร

ทรัพย์สินที่จะต้องรับตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 30 นั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าว หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด... อาวุธปืนมิใช่เป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจรับได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2540 เวลากลางคืนหลังเที่ยง นายพิทักษ์ ด้วงช่าง กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายได้ร่วมกันทำการจับกุม นายสมาน เสาร์เพชร พร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 17,505 เม็ด น้ำหนัก 1,555,460 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 488,834 กรัม และอาวุธปืนพกอัตโนมัติ ขนาด 9 มม. จำนวน 1 กระบอกกระสุนปืน

ออโตเมติก ขนาด 9 มม. จำนวน 9 นัด พร้อมซองบรรจุกระสุน จำนวน 1 ซอง ซึ่งจำเลยมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นของกลาง ต่อมาวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 ผู้ร้องได้ฟ้องนายสมานเป็นจำเลยฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เป็นเจ้าพนักงานกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน ทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาต และต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่โดยมีอาวุธปืน เป็นคดีหมายเลขดำที่ 616/2541 ของศาลชั้นต้น โดยอาวุธปืนและซองบรรจุกระสุนของกลางดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่จำเลยมีไว้เพื่อความสะดวกในการคุ้มครองและสามารถใช้ทำร้ายผู้อื่นได้ในขณะที่จำเลยกับพวกลำเลียงเมทแอมเฟตามีนมาเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย อันเป็นการใช้อุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า คำร้องของผู้ร้องคลุมเครือ ส่วนอาวุธปืนดังกล่าวผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ต้องรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน ตำบล ทางสาธารณะ จึงต้องมีไว้เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ผู้คัดค้านมิได้มีอาวุธไว้เพื่อความสะดวกในการคุ้มครองหรือใช้ทำร้ายร่างกายหรือเพื่อจำหน่ายยาเสพติด และไม่ได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงขอให้ยกคำร้อง คืนอาวุธปืน กระสุนปืนและซองกระสุนปืนให้แก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องแล้ว มีคำสั่งว่าให้ริบอาวุธปืนของกลาง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31 คำขออื่นให้ยก

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังยุติว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุคดีนี้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านได้พร้อมเมทแอมเฟตามีนจำนวน 17,505 เม็ด และอาวุธปืนพกออโตเมติก ขนาด 9 มม. หมายเลขทะเบียน รบ. 7/5364 จำนวน 1 กระบอก กระสุนปืนออโตเมติก ขนาด 9 มม. จำนวน 9 นัด ซึ่งใช้ทดลองยิงหมด ซองกระสุน 1 ซอง ของกลาง ขึ้นจับกุมแจ้งข้อหาผู้คัดค้านว่ามีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย ต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานขณะปฏิบัติการตามหน้าที่ และพาอาวุธปืน โดยไม่ได้รับใบอนุญาต มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า อาวุธปืนของกลางเป็นทรัพย์สินอันพึงรับได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 30 หรือไม่ เห็นว่า ทรัพย์สินที่จะต้องรับตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯ มาตรา 30 นั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและ

จากนิยามความหมายของคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด... อาวุธปืนไม่ใช่เป็นทรัพย์สินที่ถูกนำมาใช้ในการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าว จึงเป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจริบได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้น"

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง และให้คืนอาวุธปืนและซองบรรจุกระสุนปืนของกลางแก่เจ้าของ

59. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4087/2548

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง - นางกฤติยา พองคำ

จำเลย - นายพิชัยหรือน้อย ชมภูงาม กับพวก

ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาคดีในข้อกฎหมายโดยมิได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงซึ่งเป็นปัญหาขึ้นมาสู่ศาลอุทธรณ์ แต่เพื่อให้คดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็วเพราะข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำร้องของผู้ร้องพอวินิจฉัยคดีได้แล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยคดีไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่

การร้องคัดค้านและขอคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 30 เป็นการใช้สิทธิทางศาลอย่างหนึ่ง ผู้ร้องต้องกระทำการโดยสุจริตเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่าในวันที่รถกระบะถูกเจ้าพนักงานตำรวจยึดไว้เป็นของกลางนั้น กรรมสิทธิ์ยังคงเป็นของ ห. หาใช่เป็นของผู้ร้องแต่อย่างใดไม่ ผู้ร้องพึงได้กรรมสิทธิ์ในรถกระบะของกลางภายหลังจากการกระทำความผิดเกิดขึ้น ซึ่งขณะนั้นเจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมจำเลยทั้งเจ็ดพร้อมทั้งยึดรถกระบะของกลางไว้แล้ว การที่ผู้ร้องอ้างในคำร้องคัดค้านว่า ตลอดเวลานับตั้งแต่ผู้ร้องได้รับมอบทรัพย์สินดังกล่าวจากผู้ขาย ผู้ร้องได้ใช้รถกระบะของกลางอย่างสุจริตและเปิดเผยมาโดยตลอดนั้น จึงเป็นเหตุผลที่ขัดกันเอง พฤติการณ์ตามคำร้องส่อให้เห็นว่า ผู้ร้องใช้สิทธิโดยไม่สุจริต กรณีมิใช่การร้องขอคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้เพราะเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในกระบวนการตามมาตรา 22, 27, 29 (2) ที่ศาลชั้นต้นเห็นว่าพอวินิจฉัยได้และให้ส่งการไต่สวนพยานของผู้ร้องและมีคำสั่งให้ริบรถกระบะของกลางนั้นชอบแล้ว

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้มีการริบทรัพย์สินของกลางดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อย 2 วัน ติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีแล้ว

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องของโจทก์เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2544 อันเป็นวันนัดสืบพยานโจทก์ และนัดไต่สวนคำร้องดังกล่าว ศาลชั้นต้นอ่านอธิบายฟ้องพร้อมกับสอบคำให้การจำเลยทั้งเจ็ด จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 7 ให้การปฏิเสธ และโจทก์แถลงขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เลื่อนไปนัดสืบพยานโจทก์วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

ครั้นถึงวันนัดสืบพยานโจทก์วันที่ 18 กรกฎาคม 2544 ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งเจ็ด อีกครั้งหนึ่ง จำเลยที่ 1 และที่ 6 ให้การรับสารภาพ ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 และที่ 7 ให้การปฏิเสธ และโจทก์แถลงขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เลื่อนคดีไปนัดสืบพยานโจทก์วันที่ 23 กรกฎาคม 2544

ในวันนัดสืบพยานโจทก์วันที่ 23 กรกฎาคม 2544 ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถกระบะยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บล 8988 เชียงใหม่ ซึ่งรับโอนมาโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องไม่เคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งไม่ทราบว่ามีภรรยานารถกระบะคันดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้คืนรถกระบะให้แก่ผู้ร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับเป็นคำคัดค้านสำเนาให้โจทก์ หลังจากนั้นศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยทั้งเจ็ดตามที่นัดไว้

ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2544 ซึ่งเป็นวันนัดสืบพยานจำเลยทั้งเจ็ด ทนายผู้ร้องขอเลื่อนการไต่สวนพยานผู้ร้องออกไปอีกนัดหนึ่งเนื่องจากทนายผู้ร้องยังไม่สามารถติดต่อแจ้งวันนัดให้ผู้ร้องทราบได้เนื่องจากระยะเวลากระชั้นชิด ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่าคดีพอวินิจฉัยได้แล้วให้งดการไต่สวนพยานของผู้ร้องและไม่อนุญาตให้ผู้ร้องเลื่อนคดี ให้นัดฟังคำพิพากษาวันที่ 31 กรกฎาคม 2544

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบรถยนต์หมายเลขทะเบียน ข 3504 เชียงใหม่ จำนวน 1 คัน รถกระบะ หมายเลขทะเบียน บล 8988 เชียงใหม่ จำนวน 1 คัน รถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน คฉท เชียงใหม่ 489 จำนวน 1 คัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข 01-9932095 จำนวน 1 เครื่อง โทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อฟิลิปส์ หมายเลข 01-9988062 จำนวน 1 เครื่อง เครื่องรับโทรทัศน์วงจรรปิดพร้อมจอมอนิเตอร์และกล่องยี่ห้อฟิลิปส์ จำนวน 1 เครื่อง ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ โดยกำหนดวันนัดให้ผู้ร้องสืบพยานของผู้ร้องแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า การที่ศาลชั้นต้นไม่ได้ให้โอกาสผู้ร้องนำพยานเข้าสืบโดยไม่ได้กำหนดวันนัดสืบพยานผู้ร้อง และมีคำสั่งให้ริบรถกระบะของกลางนั้น เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า แม้คดีนี้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาคดีในข้อกฎหมายโดยมิได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงซึ่งเป็นปัญหาขึ้นมาสู่ศาลอุทธรณ์ที่ว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของ รถกระบะของกลางไม่มีโอกาสทราบว่าจะมีการนำรถกระบะของกลางไปใช้ในการกระทำความผิดก็ตาม แต่เพื่อให้คดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็วเพราะข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำร้องของผู้ร้องพอวินิจฉัยคดีได้แล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยคดีไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่

การร้องคัดค้านและขอคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 เป็นการใช้สิทธิของศาลอย่างหนึ่ง ผู้ร้องต้องกระทำการโดยสุจริต เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า ในวันที่รถกระบะถูกเจ้าพนักงานตำรวจยึดไว้เป็นของกลางนั้น กรรมสิทธิ์ยังเป็นของนายหลงหาใช่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องแต่อย่างใดไม่ ผู้ร้องเพิ่งได้กรรมสิทธิ์ในรถกระบะของกลางเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2544 อันเป็นเวลาภายหลังจากที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งขณะนั้นเจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมจำเลยทั้งเจ็ดพร้อมทั้งยึดรถกระบะของกลางไว้แล้ว การที่ผู้ร้องอ้างในคำร้องคัดค้านว่าตลอดเวลา นับตั้งแต่ผู้ร้องได้รับมอบทรัพย์สินดังกล่าวจากผู้ขายแล้ว ผู้ร้องได้ใช้รถกระบะของกลางอย่างสุจริตและเปิดเผยมาโดยตลอดนั้น จึงเป็นเหตุผลที่ขัดกันเอง พฤติการณ์ตามคำร้องคัดค้านแสดงให้เห็นว่า ผู้ร้องใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ทั้งกรณีใช้การร้องขอคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้เพราะเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในกระบวนการตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 22, 27, 29 (2) ที่ศาลชั้นต้นเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยได้และให้ส่งการไต่สวนพยานของผู้ร้อง แล้วมีคำสั่งริบรถกระบะของกลางนั้นชอบแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่โดยให้กำหนดวันนัดให้ผู้ร้องสืบพยานของผู้ร้องแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดีนั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น

พิพากษากลับเป็นว่า ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

60. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3245/2548

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้คัดค้าน - นายเกົก แซ่หว่าง กับพวก

โจทก์ฟ้องจำเลยข้อหาผิดกฎหมายเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและเสพเมทแอมเฟตามีน แต่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาลงโทษจำเลยข้อหาผิดกฎหมายเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาตและเสพเมทแอมเฟตามีน ยกฟ้องข้อหาผิดกฎหมายเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายคดีถึงที่สุด โดยที่ พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 3 ให้บทนิยามคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย" มาตรา 27 วรรคหนึ่ง "...เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น..." และมาตรา 29 วรรคหนึ่ง "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง นั้น ให้ศาลไต่สวนหากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ศาลริบทรัพย์สินนั้น..." การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่าจำเลยกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาตและเสพเมทแอมเฟตามีน จึงมีได้อยู่ในความหมายของคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ ในอันที่จะขอให้ริบเงิน 130,000 บาท ของกลาง ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวได้ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอให้

ริบเงิน 130,000 บาท ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 29, 31 ได้

คดีสืบเนื่องมาจากเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองกำแพงเพชรร่วมกันจับจำเลยและยึดเมทแอมเฟตามีน จำนวน 195 เม็ด เงิน 130,000 บาท เป็นของกลาง พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชร เป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้นในข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและเสพเมทแอมเฟตามีน และยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบเงิน 130,000 บาท ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้วินิจฉัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และได้มีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินดังกล่าวไว้

ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำคัดค้านว่า เงินจำนวนดังกล่าวเป็นของผู้คัดค้านทั้งสามได้มาจากการทำไร่ข้าวโพดและชิง มิใช่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจร้องขอให้ศาลสั่งริบเงินของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามมาตรา 29, 31 มีคำสั่งให้ยกคำร้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษากลับ ให้ริบเงิน 130,000 บาท ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31

ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัย "ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาให้ริบเงิน 130,000 บาท ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดชอบหรือไม่ คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยข้อหาเมทแอมเฟตามีน ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและเสพเมทแอมเฟตามีน แต่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาลงโทษจำเลยข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและเสพเมทแอมเฟตามีน ยกฟ้องข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย คดีถึงที่สุดโดยที่พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3 ให้บทนิยามคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดและให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือหรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย" มาตรา 27 วรรคหนึ่ง "...เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น..." และมาตรา 29 วรรคหนึ่ง "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง นั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ศาลริบทรัพย์สินนั้น..." การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่า จำเลยกระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและเสพ

เมทแอมเฟตามีน จึงมิได้อยู่ในความหมายของคำว่า "ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด" ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ในอันที่จะขอให้รับเงิน 130,000 บาท ของกลาง ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอให้รับเงิน 130,000 บาท ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31 ได้ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษากลับให้รับเงิน 130,000 บาท ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมานั้น จึงเป็นการไม่ชอบ คดีไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสามอีกต่อไป"

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง

61. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1717/2548

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางศุจีมาศ แสนแก้ว

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ผู้ถูกฟ้องว่าเป็นเจ้าพนักงานร่วมกับพวกกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และทรัพย์สินของผู้คัดค้านผู้เป็นภริยาของจำเลยที่ 3 รวม 7 รายการ เนื่องจากเป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยขอให้รับตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31 ซึ่งตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง?" ดังนั้น เมื่อปรากฏหลักฐานว่า ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษา อันเป็นที่สุดให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการของผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี คงมีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านเพียงผู้เดียว โดยจำเลยที่ 3 มิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีตามกระบวนการแห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 28, 29 แม้ผู้คัดค้านจะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของ จำเลยที่ 3 ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 แทนได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2543 เวลาประมาณ 17 นาฬิกา เจ้าพนักงานจับกุมจำเลยทั้งสองพร้อม ยึดได้เมทแอมเฟตามีน จำนวน 10,000 เม็ด น้ำหนัก 909.658 กรัม มีปริมาณค่านวนเป็นน้ำหนักสารบริสุทธิ์ได้ 239.980 กรัมเป็นของกลาง โดยกล่าวหาว่าร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ต่อมาผู้ร้องได้ฟ้องจำเลยทั้งสองในความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ตามคดีอาญา

หมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดงที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวปรากฏต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 กับของผู้คัดค้านผู้เป็นภริยาของจำเลยที่ 3 เป็นทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินเป็นกรณีเร่งด่วน และคำสั่งที่ 98/2543 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2543 ให้อายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านไว้ชั่วคราว รวม 3 รายการ ต่อมาคำสั่งที่ 141/2543 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 ให้ยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ไว้ชั่วคราว รวม 3 รายการ และมีคำสั่งที่ 142/2543 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 ให้ยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านไว้ชั่วคราวอีก 1 รายการ ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 และผู้คัดค้านทั้ง 7 รายการดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยที่ 3 และผู้คัดค้านไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต จึงมีคำสั่งที่ 162/2543 ลงวันที่ 22 กันยายน 2543 ให้ยึดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการ ผู้ร้องเห็นด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าว จึงขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินทั้ง 7 รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 ไม่เคยเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามคำร้องซึ่งได้มาโดยสุจริตจากการทำมาหาได้ร่วมกันพอควรแก่ฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพ ไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ร้องยื่นคำร้องล่วงหน้ากำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ขอให้ยกคำร้องและสั่งคืนทรัพย์สินทั้ง 7 รายการแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่า ให้ริบทรัพย์สินทั้ง 7 รายการให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของ จำเลยที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดงที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้น ซึ่งถูกดำเนินคดีในข้อหาความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นรวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง?" ดังนั้น เมื่อปรากฏหลักฐานว่า ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาที่ 5052/2545

อันเป็นที่สุดท้ายฟ้องจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็น เจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการของผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมาย ให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี คงมีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านเพียงผู้เดียว โดยจำเลยที่ 3 มิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีตามกระบวนการแห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 28, 29 แม้ผู้คัดค้านจะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 3 ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 แทนได้ ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้นบางส่วน

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง และให้คืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านตามคำร้อง รวม 4 รายการ แก่ผู้คัดค้าน

62. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1717/2548

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางศุจีมาศ แสนแก้ว

ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง เมื่อศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 สิ้นสุดลง แต่เมื่อพนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านและของจำเลยที่ 3 คงมีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านเพียงผู้เดียวโดยจำเลยที่ 3 มิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 28, 29 แม้ผู้คัดค้านจะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 3 ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 แทนได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2543 เวลาประมาณ 17 นาฬิกา พันตำรวจโทพัฒนา ศิริสูงเนิน กับพวกร่วมกันจับกุมร้อยตำรวจเอกสมบัติ สิทธิจินดา กับพวกรวม 4 คน พร้อมยึดได้เมทแอมเฟตามีน จำนวน 10,000 เม็ด น้ำหนัก 909.658 กรัม มีประมาณคำนวณเป็นน้ำหนักสารบริสุทธิ์ได้ 239.980 กรัม เป็นของกลางโดยกล่าวหาว่าร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ต่อมาผู้ร้องได้ฟ้องจำเลยทั้งสี่ในความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดงที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวปรากฏต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินของดาบตำรวจสุนัน แสนแก้ว จำเลยที่ 3 กับของนางศุจีมาศ แสนแก้ว ผู้เป็นภริยาของจำเลยที่ 3 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินเป็นกรณีเร่งด่วนและมีคำสั่งที่ 98/2543 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2543 ให้อายัดทรัพย์สินของนางศุจีมาศไว้ชั่วคราว ดังนี้คือรายการที่ 1 เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม

เลขที่บัญชี 101 - 1 - 24540 - 7 รายการที่ 2 เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกพิเศษธนาคารออมสิน สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 07 - 5101 - 20 - 104665 - 4 และรายการที่ 3 เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 409 - 0 - 00619 - 8 ต่อมา มีคำสั่งที่ 141/2543 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 ให้ยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ไว้ชั่วคราว คือ รายการที่ 1 เงินสด จำนวน 80,000 บาท รายการที่ 2 รถยนต์นั่งส่วนบุคคลยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน กข 1459 กภาพสินธุ์ จำนวน 1 คัน รายการที่ 3 โทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข 01 - 2601745 จำนวน 1 เครื่อง พร้อมแบตเตอรี่ 1 ก้อน กับแท่นชาร์จ 1 อัน และมีคำสั่งที่ 142/2543 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 ให้ยึดทรัพย์สินของนางศุจีมาศไว้ชั่วคราวอีกหนึ่งรายการ คือ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 1291 มหาสารคาม จำนวน 1 คัน ต่อมา คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 และนางศุจีมาศจำนวน 7 รายการ ดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยที่ 3 และนางศุจีมาศโดยไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและเป็นทรัพย์สินที่อยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต จึงมีคำสั่งที่ 162/2543 ลงวันที่ 22 กันยายน 2543 ให้ยึดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องเห็นด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าว จึงขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินทั้ง 7 รายการดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2535 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 ไม่เคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามคำร้องซึ่งได้มาโดยสุจริตจากการทำมาหาได้ร่วมกันพอควรแก่ฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพ ไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดผู้ร้องยื่นคำร้องล่วงหน้ากำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ขอให้ยกคำร้องและสั่งคืนทรัพย์สินทั้ง 7 รายการแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ให้ริบเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี 101 - 24540 - 7 เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกพิเศษ ธนาคารออมสิน สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 07 - 5101 - 20 - 104665 - 4 เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 409 - 0 - 00619 - 8 และรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง - 1291 มหาสารคาม จำนวน 1 คัน ของผู้คัดค้าน และเงินสด จำนวน 80,000 บาท รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน กข - 1459 กภาพสินธุ์ จำนวน 1 คัน และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข 01 - 2601745 จำนวน 1 เครื่อง พร้อมแบตเตอรี่จำนวน 1 ก้อน กับแท่นชาร์จ จำนวน 1 อัน ของจำเลยที่ 3 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของดาบตำรวจสุนัน แสนแก้ว จำเลยที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดงที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้นซึ่งถูกดำเนินคดีในข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ความผิดต่อพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ โดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2543 ว่า จำเลยที่ 3 ร่วมกับพวกกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินตามคำร้องทั้ง 7 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยที่ 3 และผู้คัดค้าน จึงมีคำสั่งที่ 162/2543 ลงวันที่ 22 กันยายน 2543 ให้ยึดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเป็นคดีนี้เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2544 มีปัญหาต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นตามฎีกาของผู้คัดค้านว่าการยึดหรืออายัดทรัพย์สินรายนี้ได้สิ้นสุดลงแล้วหรือไม่ โดยผู้คัดค้านฎีกาว่าคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดงที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยที่ 3 นั้น คดีนี้ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วให้ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ดังนั้นทรัพย์สินทั้ง 7 รายการที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ในคดีนี้จึงสิ้นสุดลงและต้องคืนทรัพย์สินทั้ง 7 รายการให้ผู้คัดค้าน เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องมาจากการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนั้น เมื่อปรากฏหลักฐานตามเอกสารทำฎีกาของผู้คัดค้านโดยผู้ร้องมิได้โต้แย้งคัดค้านว่า ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาที่ 5052/2545 อันเป็นที่สุดให้ยกฟ้องดาบตำรวจสุนัน แสนแก้ว จำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการของผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวและคดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยถึงฎีกาข้ออื่นของผู้คัดค้านอีกต่อไป แต่เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านและของจำเลยที่ 3 ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี คงมีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านเพียงผู้เดียวโดยจำเลยที่ 3 มิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีตามกระบวนการแห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 28, 29 แม้ผู้คัดค้านจะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 3 ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 แทนได้ ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้นบางส่วน"

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง และให้คืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านตามคำร้อง 4 รายการ คือเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 101 - 1 - 24540 - 7 เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกพิเศษธนาคารออมสิน สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 07 - 5101 - 20 - 104665 - 4 เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 409 - 0 - 00619 - 8 และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 1291 มหาสารคาม แก่ผู้คัดค้าน

63. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1717/2548

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางศุจีมาศ แสนแก้ว

พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 32 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." เมื่อปรากฏหลักฐานว่า ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาอันเป็นที่สุดท้ายให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษ ในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการของผู้คัดค้าน และจำเลยที่ 3 สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านและของจำเลยที่ 3 ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี คงมีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านเพียงผู้เดียวโดยจำเลยที่ 3 มิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 28, 29 แม้ผู้คัดค้านจะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 3 ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 แทนได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ทรัพย์สินของจำเลยที่ 3 ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดงที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้น และของนางศุจีมาศ แสนแก้ว จำนวน 7 รายการเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยที่ 3 ขอให้ศาลมีคำสั่งรับทรัพย์สินทั้ง 7 รายการดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2535 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สินเข้ามาในคดี

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 ไม่เคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดและเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามคำร้องซึ่งได้มาโดยสุจริตจากการทำมาหาได้ร่วมกันพอควร แก่ฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพ ไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

ยาเสพติด ผู้ร้องยื่นคำร้องล่วงหน้ากำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ขอให้ยกคำร้องและสิ่งคืนทรัพย์สิน ทั้ง 7 รายการแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ให้รับเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี 101-24540-7 เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกพิเศษ ธนาคารออมสิน สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 07-5101-20-104665-4 เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 409-0-00619-8 และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง-1291 มหาสารคาม จำนวน 1 คัน ของผู้คัดค้านและรับเงินสดจำนวน 80,000 บาท รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน กข-1459 กาฬสินธุ์ จำนวน 1 คัน และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยี่ห้อโนเกีย หมายเลข 01-2601745 จำนวน 1 เครื่อง พร้อมแบตเตอรี่ จำนวน 1 ก้อน กับแท่นชาร์จ จำนวน 1 อัน ของจำเลยที่ 3 ให้ตกเป็นของ กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นภริยาโดยชอบ ด้วยกฎหมายของดาบตำรวจสุนัน แสนแก้ว จำเลยที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดง ที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้นซึ่งถูกดำเนินคดีในข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ความผิดต่อพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ โดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวว่า จำเลยที่ 3 ร่วมกับพวกกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่า ทรัพย์สินตามคำร้องทั้ง 7 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยที่ 3 และผู้คัดค้าน จึงมีคำสั่งที่ 162/2543 ลงวันที่ 22 กันยายน 2543 ให้ยึดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเป็นคดีนี้เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2544 มีปัญหาต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นตามกฎหมายของศาลฎีกาว่าการยึดหรืออายัดทรัพย์สินรายนี้ได้สิ้นสุดลงแล้วหรือไม่ โดยผู้คัดค้านฎีกาว่า คดีอาญาหมายเลขดำที่ 4801/2543 หมายเลขแดงที่ 7677/2543 ของศาลชั้นต้น ซึ่งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยที่ 3 นั้น คดีนี้ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วให้ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ดังนั้น ทรัพย์สินทั้ง 7 รายการที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ในคดีนี้จึงสิ้นสุดลงและต้องคืนทรัพย์สินทั้ง 7 รายการให้ผู้คัดค้าน เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนั้น เมื่อปรากฏหลักฐานตามเอกสารท้ายฎีกาของผู้คัดค้านโดยผู้ร้องมิได้โต้แย้งคัดค้านว่า ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาที่ 5052/2545 อันเป็นที่สุดให้ยกฟ้องดาบตำรวจสุนัน แสนแก้ว จำเลยที่ 3 ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1

ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงมีผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินทั้ง 7 รายการของผู้คัดค้านและจำเลยที่ 3 สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว และคดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยถึงฎีกาข้ออื่นของผู้คัดค้านอีกต่อไป แต่เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของผู้คัดค้านและของจำเลยที่ 3 ศาลชั้นต้นได้ประกาศโฆษณา ในหนังสือพิมพ์ตามกฎหมายให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอให้รับทรัพย์สิน เข้ามาในคดี คงมีแต่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านเพียงผู้เดียวโดยจำเลยที่ 3 มิได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดี ตามกระบวนการแห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 28, 29 แม้ผู้คัดค้านจะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 3 ก็ไม่อาจขอคืนทรัพย์สินของจำเลย ที่ 3 แทนได้ ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้นบางส่วน"

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง และให้คืนทรัพย์สินของผู้คัดค้านตามคำร้อง 4 รายการ คือเงินฝาก ในบัญชีเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 101-1-24540-7 เงินฝากในบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกพิเศษธนาคารออมสิน สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 07-5101-20-104665-4 เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขามหาสารคาม เลขที่บัญชี 409-0-00619-8 และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน บง 1291 มหาสารคาม แก่ผู้คัดค้าน

64. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12213/2547

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางอุษณีย์ คูสกุลรัตน์

ในการดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้น มีอยู่ 2 กรณี คือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา 29 ซึ่งเป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 27 และการร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็น อุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 ซึ่งกระบวนการ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินทั้งสองกรณีกฎหมายบัญญัติไว้แตกต่างกันโดยแยกต่างหากจากกัน ทั้งขั้นตอน การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินหรือร้องขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา 29 และ 30 ก็มีความแตกต่างกันคือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา 29 จะต้องมีการปิดประกาศไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด และที่สถานีตำรวจท้องที่ที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินอย่างน้อยเจ็ดวันและให้ ประกาศอย่างน้อยสองวันติดต่อกันในหนังสือพิมพ์ที่มีแพร่หลายในท้องถิ่น ส่วนการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน ตามมาตรา 30 นั้น ไม่ต้องมีการปิดประกาศในทันทีใด ๆ แต่ต้องมีการประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่าย แพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน นอกจากนี้การขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา 29 นั้น ผู้เป็นเจ้าของ สามารถร้องขอคืนได้ก่อนคดีถึงที่สุดและแสดงให้เห็นว่า

"(1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดหรือ

(2) ตนเป็นผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์ และได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณ"

ส่วนการร้องขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา 30 ผู้เป็นเจ้าของจะต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาก่อนศาล ชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และศาลจะสั่งรับได้เมื่อปรากฏว่าเจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า จำเลยทั้งสองได้ใช้รถยนต์กระบะของกลางเป็นยานพาหนะบรรทุกขนส่ง และซื้อขายยาเสพติดให้โทษจึงขอให้ริบรถยนต์กระบะพร้อมกุญแจรถยนต์ จำนวน 2 ชุด ของกลาง ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินในคดีนี้จึงเป็นการร้องขอตามมาตรา 30 ดังนั้น กระบวนการที่ศาลจะต้องไต่สวนและมีคำสั่ง จึงต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาตามมาตรา 30 หาใช้มาตรา 29

พยานหลักฐานของผู้คัดค้านไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์กระบะพร้อมกุญแจรถยนต์จำนวน 2 ชุด ของกลาง ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิขอคืนของกลาง และไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่าผู้คัดค้านไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดอีกต่อไปหรือไม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์กระบะ จำนวน 1 คัน พร้อมกุญแจรถยนต์ จำนวน 2 ชุด และโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำนวน 1 เครื่อง ดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อน ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้มีการคืนรถยนต์กระบะพร้อมกุญแจรถยนต์ของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ริบรถยนต์กระบะยี่ห้อนิสสันหมายเลขทะเบียน ลย-5162 กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คัน พร้อมกุญแจรถยนต์ จำนวน 2 ชุด และโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้ออีริคสัน หมายเลข 01-3808589 จำนวน 1 เครื่อง ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามคำร้อง เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยทั้งสองในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ย. 862/2545 ของศาลชั้นต้นซึ่งกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและยึดรถยนต์กระบะยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน ลย-5162 กรุงเทพมหานคร พร้อมกุญแจรถยนต์จำนวน 2 ชุด และโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำนวน 1 เครื่อง ซึ่งใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นของกลาง

มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านเป็นประการแรกว่า ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าผู้คัดค้านไม่ได้โต้แย้งเลยว่ารถยนต์กระบะของกลางไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้น แม้จะฟังว่าผู้คัดค้านเป็นเจ้าของรถยนต์กระบะของกลางและมิได้รู้เห็นเป็นใจให้ผู้กระทำความผิดนำรถยนต์กระบะของกลางมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลก็ไม่อาจคืนรถยนต์กระบะของกลางให้ผู้คัดค้านได้ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 (1) จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของรถยนต์กระบะของกลางหรือไม่ นั้นมิชอบด้วยกฎหมาย เพราะกรณีนี้เป็นการริบทรัพย์สินและยื่นคำขอคืนทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ผู้คัดค้านจึงไม่ต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามมาตรา 29 (1) ดังที่ศาลอุทธรณ์กล่าวอ้างแต่อย่างใด เห็นว่า ในการดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้น มีอยู่ 2 กรณี คือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา 29 ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 27 และการร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกลหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 จะเห็นได้ว่า กระบวนการการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา 29 และมาตรา 30 แตกต่างกัน โดยกฎหมายแยกไว้ต่างหากจากกัน ทั้งขั้นตอนการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินหรือร้องขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา 29 และ 30 ก็มีความแตกต่างกัน คือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา 29 จะต้องมีการปิดประกาศไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และที่สถานีตำรวจท้องที่ที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินอย่างน้อยเจ็ดวันและให้ประกาศอย่างน้อยสองวันติดต่อกันในหนังสือพิมพ์ที่มีแพร่หลายในท้องถิ่น ส่วนการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา 30 นั้น ไม่ต้องมีการปิดประกาศในที่ใด ๆ แต่ต้องมีการประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน นอกจากนี้การขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา 29 นั้น ผู้เป็นเจ้าของสามารถร้องขอคืนได้ก่อนคดีถึงที่สุดและแสดงให้ศาลเห็นว่า

"(1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือ

(2) ตนเป็นผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์ และได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณ" ส่วนการร้องขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา 30 ผู้เป็นเจ้าของจะต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และศาลจะสั่งคืนได้เมื่อปรากฏว่าเจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า จำเลยทั้งสองได้ใช้รถยนต์กระบะของกลางเป็นยานพาหนะบรรทุกขนส่งและซื้อขายยาเสพติดให้โทษจึงขอให้ริบรถยนต์กระบะพร้อมกุญแจรถยนต์ จำนวน 2 ชุดของกลาง ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินในคดีนี้จึงเป็นการร้องขอตามมาตรา 30

ดังนั้น กระบวนการที่ศาลจะต้องไต่สวนและมีคำสั่ง จึงต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาตามมาตรา 30 ให้อำนาจ
มาตรา 29

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการสุดท้ายว่า จะต้องคืนรถยนต์กระบะของกลาง
พร้อมกุญแจรถ จำนวน 2 ชุด ของกลาง ให้แก่ผู้คัดค้านหรือไม่ เห็นว่า พยานหลักฐานของผู้คัดค้านจึงไม่มี
น้ำหนักให้รับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์กระบะพร้อมกุญแจรถ จำนวน 2 ชุด ของกลาง
ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิขอคืนของกลางดังกล่าวและไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่าผู้คัดค้านไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุ
อันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดอีกต่อไป
หรือไม่ ฎีกาของผู้คัดค้านข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

65. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8939/2547

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางชฎาพร ยศกันโท

การขอให้รับทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 มุ่งประสงค์จะให้รับทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์
ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นหลัก โดยไม่คำนึงว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษา
หรือไม่ การจะได้ความว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ย่อมจะต้อง
ผ่านกระบวนการไต่สวนในเบื้องต้นเสียก่อนว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติดหรือไม่ ซึ่งเป็นคนละส่วนกับคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถูกฟ้องอันเป็นคดีหลัก
ตามถ้อยคำแห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30
จึงบัญญัติข้อความแตกต่างจากการรับทรัพย์สินและขอคืนทรัพย์สิน ตามมาตรา 36 แห่ง ป.อ. ทั้งห้ามมิให้
นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ ดังนั้น ที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่า คดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถูกฟ้อง
เป็นคดีหลักและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่ารถยนต์กระบะของกลางเป็นทรัพย์สินที่ใช้
ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงให้งดไต่สวนและยกคำร้องมานั้นไม่ชอบ

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2544 เวลา 22.45 นาฬิกา เจ้าพนักงานตำรวจ
ได้จับกุมนายสมัยและนายไชโยพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษตาม พ.ร.บ. มาตรการ
ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จำนวน 200 เม็ด คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้
5.285 กรัม และรถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้าหมายเลขทะเบียน (ป้ายแดง) ฉ - 2607 กรุงเทพมหานคร
หรือ ลฐ - 5740 กรุงเทพมหานคร ซึ่งบุคคลทั้งสองใช้เป็นเครื่องมือหรือยานพาหนะในการกระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด และเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นของกลาง
ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นฟ้องบุคคลทั้งสองเป็นจำเลยที่ 1 และที่ 2 ต่อศาลชั้นต้นในข้อหากระทำความผิด
ต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฯ ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ย. 3969/2544 ของศาลชั้นต้น ขอให้ศาล

มีคำสั่งริบรายนต์กระษะของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า รายนต์กระษะของกลางเป็นของผู้คัดค้าน จำเลยทั้งสองไม่ได้กระทำความผิดและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยทั้งสองในคดีดังกล่าวแล้ว ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งงดไต่สวนคำร้องและให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ที่ศาลล่างทั้งสองให้งดไต่สวนและยกคำร้องมานั้นชอบหรือไม่ เห็นว่า การขอให้ริบทรัพย์สินในกรณีดังกล่าว เป็นเรื่องที่ พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 มุ่งประสงค์จะให้ริบทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นหลัก โดยไม่คำนึงว่า จะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ การจะได้ความว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ย่อมจะต้องผ่านกระบวนการไต่สวนในเบื้องต้นเสียก่อนว่าทรัพย์สินดังกล่าวเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ซึ่งเป็นคนละส่วนกับคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถูกฟ้องอันถือเป็นคดีหลัก ตามถ้อยคำแห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ข้างต้น จึงบัญญัติข้อความแตกต่างหากจากการริบทรัพย์สินและขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา 36 แห่ง ป.อ. ทั้งห้ามมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ ดังนั้น ที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่าคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถูกฟ้องเป็นคดีหลักและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่า รายนต์กระษะของกลางเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงให้งดไต่สวนและยกคำร้องมานั้นไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษายกคำสั่งและคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสอง ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนแล้วมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี

66. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6376/2547

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดชุมพรนายหญิงหรือเสรีหรือเข้ม

จำเลย - รัตติโชติ กีบพวก

พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 32 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นรวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนั้นไม่ว่าศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง

จำเลยรายใด เพราะกรณีพยานหลักฐานไม่อาจรับฟังได้ หรือเพราะกรณียกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย ก็ตาม การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นก็ย่อมสิ้นสุดลงคดีนี้ เมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 1 แม้เพราะเหตุยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยเลยที่ 1 ก็ตาม กรณีจึงต้องด้วย มาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 ที่ได้

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 102 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 7, 72 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 ริบเมทแอมเฟตามีน ซองบรรจุเมทแอมเฟตามีน และรถจักรยานยนต์ของกลาง นอกจากนี้โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวน และมีคำสั่งริบเงินสดจำนวน 563,700 บาท และที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1616 เลขที่ดิน 5 ตำบลท่าข้าม อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ 3 งาน 67 ตารางวา ของจำเลยที่ 1 ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดและอายัดไว้ตามพระราชบัญญัติมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 27, 29, 31

จำเลยที่ 1 ให้การปฏิเสธและยื่นคำร้องว่า เงินและที่ดินที่โจทก์ขอให้ศาลชั้นต้นสั่งริบนั้น จำเลยที่ 1 ได้มาจากการประกอบอาชีพโดยสุจริต จำเลยที่ 1 ทำธุรกิจหลายอย่าง เช่น รับจ้างทำเบาะ ทำเหล็กดัด รับผิดชอบเครื่องเสียงระดับยนต์ จำหน่ายยางรถยนต์ ตรวจสอบรถยนต์ และรับซื้อฝากที่ดิน จำเลยที่ 1 ประกอบอาชีพดังกล่าว 20 ปีเศษแล้ว ที่ดินที่โจทก์ขอให้ศาลชั้นต้นสั่งริบจำเลยที่ 1 ซื้อไว้ในราคาเพียง 150,000 บาท ส่วนเงินสดที่ขอให้ริบด้วยนั้น จำเลยที่ 1 รวบรวมไว้เพื่อจ่ายเป็นค่าเล่าเรียนบุตรและจ่ายให้ตัวแทนจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ ซึ่งถึงกำหนด ขอให้ส่งคืนที่ดินและเงินสดดังกล่าวแก่จำเลยที่ 1

จำเลยที่ 2 ให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสอง, 66 วรรคหนึ่ง การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 แต่ละบทมีโทษเท่ากัน ลงโทษฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน จำคุกคนละ 20 ปี จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 7, 73 วรรคสาม อีกกระทงหนึ่ง จำคุก 1 ปี การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรม เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 รวมจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 21 ปี จำเลยที่ 2 ให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 10 ปี ริบเมทแอมเฟตามีน และรถจักรยานยนต์ของกลาง กับริบเงินจำนวน 563,700 บาท และที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1616 ตำบลท่าข้าม อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ของจำเลยที่ 1 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 29, 31 ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยที่ 1 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้เป็นว่า ในข้อหาความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 6 เดือน คำให้การชั้นจับกุม ชั้นสอบสวน และชั้นพิจารณาของจำเลยที่ 1 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้จำเลยที่ 1 หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 4 เดือน รวม 2 กระทง จำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 20 ปี 4 เดือน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยที่ 1 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า จำเลยที่ 1 ร่วมกระทำผิดกับจำเลยที่ 2 ฐานมีเมทแอมเฟตามีน 2,000 เม็ด ของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวหรือไม่ และสมควรริบเงินสดจำนวน 563,700 บาท กับที่ดินของจำเลยที่ 1 ตามคำร้องของโจทก์หรือไม่ สำหรับปัญหาข้อแรกเห็นว่าโจทก์ไม่มีประจักษ์พยานที่รู้เห็นเหตุการณ์โดยตรงในขณะที่อ้างว่าจำเลยที่ 1 จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนมาเบิกความ แม้โจทก์มีสืบตำรวจโทธีระวุฒิ จันทร์แก้ว มาเบิกความว่า ในขณะเกิดเหตุเห็นจำเลยที่ 1 ส่งมอบสิ่งของให้แก่จำเลยที่ 2 แต่ก็ได้ยืนยันว่าสิ่งของนั้นคืออะไร เมื่อมีการตรวจค้นภายในบ้านจำเลยที่ 1 ก็ไม่พบเมทแอมเฟตามีนแต่อย่างใด ประกอบกับในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน จำเลยที่ 1 ก็ให้การปฏิเสธเกี่ยวกับข้อหานี้มาโดยตลอด พยานหลักฐานของโจทก์จึงยังไม่มีน้ำหนักมั่นคงที่จะทำให้เชื่อได้โดยสนิทใจว่า จำเลยที่ 1 กระทำผิดในข้อหานี้จริงคดีมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าจำเลยที่ 1 ร่วมกระทำผิดกับจำเลยที่ 2 ในข้อหาเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามฟ้องหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยที่ 1 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง ฎีกาของจำเลยที่ 1 ในข้อนี้ฟังขึ้น

ส่วนปัญหาว่า สมควรริบเงินสดจำนวน 563,700 บาท กับที่ดินของจำเลยที่ 1 ตามคำร้องของโจทก์หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 32 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยใด ให้การยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ดังนี้ไม่ว่าศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด เพราะกรณีพยานหลักฐานไม่อาจรับฟังได้ หรือเพราะกรณียกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยก็ตาม การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นก็ย่อมสิ้นสุดลง เมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 1 แม้เพราะเหตุยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยที่ 1 ก็ตาม กรณีจึงต้องด้วยมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 ที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ย่อมสิ้นสุดลง ศาลไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้ ฎีกาของจำเลยที่ 1 ในข้อนี้ฟังขึ้นเช่นกัน"

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 1 ในข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย และให้ยกคำร้องที่ขอให้ริบเงินจำนวน 563,700 บาท และที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1616 ตำบลทุ่งข้าม อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ของจำเลยที่ 1 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8

67. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5045/2545

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดสตูล

ผู้ร้อง - บริษัท ชูเกียรติมอเตอร์ (1996) จำกัด

จำเลย - นาย นิพิธ ทองนุ่น กับพวก

คำร้องของผู้ร้องเป็นกรณีขอคืนทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าว ศาลต้องมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินก่อน จึงจะมีคำสั่งในเรื่องขอคืนของกลางได้ เมื่อคดียังอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นซึ่งยังไม่มีคำพิพากษาและมีคำสั่งให้รับรถยนต์ของกลาง ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้คืนของกลางไม่ได้ ต้องรอฟังผลคำพิพากษาในคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองและขอให้รับรถยนต์ของกลางเสียก่อน

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83 ธิบเมทแอมเฟตามีนที่เหลื่อจากการตรวจพิสูจน์และรถยนต์ของกลาง

ขณะคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการให้เช่าซื้อรถยนต์ทุกประเภทและเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์กระบะยี่ห้อฮิซุซุ หมายเลขทะเบียน บบ-7474 สงขลา ของกลางผู้ร้องให้นายเสกน หิมบิลหมุด เข้าซื้อรถยนต์ของกลางต่อมานายเสกนโอนสิทธิการเช่าซื้อให้แก่จำเลยที่ 1 หลังรับโอนสิทธิการเช่าซื้อ จำเลยที่ 1 นำรถยนต์ของกลางไปใช้กระทำความผิด โดยผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลยที่ 1 ขอให้คืนของกลางแก่ผู้ร้อง

โจทก์ยื่นคำคัดค้านว่า รถยนต์ของกลางเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเชื่อว่าผู้ร้องมีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ตามคำร้องของผู้ร้องถือเป็นกรณีขอคืนทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวศาลต้องมีคำสั่งให้รับทรัพย์สินก่อน จึงจะมีคำสั่งในเรื่องขอคืนของกลางได้ คดีนี้อยู่ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นปรากฏตามหนังสือแจ้งผลคดีขอของกลางคืนเพิ่มเติมของผู้อำนวยการสำนักงานศาลจังหวัดสตูล ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2545 ว่า คดีนี้อยู่ในระหว่างนัดสืบพยานโจทก์ศาลชั้นต้นยังไม่ได้มีคำพิพากษาและมีคำสั่งให้รับรถยนต์ของกลาง ดังนั้นที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอคืนรถยนต์ของกลางและศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายืน จึงไม่ชอบ"

พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 และคำสั่งศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นรอฟังผล คำพิพากษาในคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองและขอให้ริบรายนต์ของกลางก่อน แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามรูปคดี

หมายเหตุ

การร้องขอคืนของกลางในคดีอาญา โดยทั่วไปย่อมต้องบังคับตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 กล่าวคือ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา 33 หรือมาตรา 34 ไปแล้ว เจ้าของที่แท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดต้องเสนอคำขอคืนของกลางต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วัน คำพิพากษาถึงที่สุดจึงน่าจะถือได้ว่าศาลต้องมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินนั้นไปแล้ว จึงจะร้องขอคืนได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษโดยเฉพาะในความผิดบางประเภท ก็ต้องบังคับตามบทกฎหมายดังกล่าว เช่น พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ เป็นต้น คดีนี้ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอคืนของกลางขณะคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นศาลยังไม่มีคำสั่งให้ริบของกลาง ศาลฎีกา จึงวินิจฉัยตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 36 ว่าผู้ร้องยังยื่นคำร้องขอคืนของกลางไม่ได้ ต้องรอให้ศาลสั่งริบของกลางเสียก่อน แต่ความผิดคดีนี้ เป็นความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ได้มีกฎหมายบัญญัติ เรื่องการรับและการร้องขอคืนของกลางไว้โดยเฉพาะเป็นพิเศษตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 30 วรรคสอง กำหนดให้บุคคลที่อ้างเป็นเจ้าของต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งไม่ว่าในคดีนั้นจะปรากฏตัวบุคคล ซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของ หรือไม่ก็ตามและคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2588/2545 วินิจฉัยไว้ว่า การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่ง ริบรายนต์ตามคำร้องของโจทก์ และคดีถึงที่สุดแล้ว จึงต้องห้ามตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งตามมาตรา 30 วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัตินี้ ยังบัญญัติห้ามนำ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 มาใช้บังคับด้วย คำพิพากษาศาลฎีกาททั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้น ปรับบทวินิจฉัยข้อกฎหมายคนละฉบับ สำหรับบทบัญญัติ ของพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ นั้น จะต้องเป็นกรณีที่มีการ ดำเนินการในเรื่องขอริบทรัพย์สินตามบทกฎหมายดังกล่าว กล่าวคือ ตามมาตรา 30 ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้อง ต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน อันได้แก่บรรดาเครื่องมือเครื่องใช้ยานพาหนะ เครื่องจักรกลหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ที่ได้รับผล ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่น คำร้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อย สองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้น มีคำพิพากษาหรือคำสั่งทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ตามบทบัญญัติของกฎหมายฉบับดังกล่าวเป็นการบัญญัติไว้ชัดเจนแจ่มแจ้งเช่นกันว่า ผู้ร้องต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หากไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก็ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้ เมื่อพนักงานกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศหนังสือพิมพ์รายวันตามที่บัญญัติไว้ในวรรคสาม ดังนั้น การร้องขอคืนของกลางในคดีอาญา จึงต้องพิจารณาว่าเป็นการยื่นโดยอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายใด เมื่อคดี

ที่หมายเหตุนี้โจทก์มิได้ดำเนินการขอริบทรัพย์สินตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ อันเป็นกฎหมายเฉพาะ และผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอคืนของกลางตามประมวลกฎหมายอาญา จึงเป็นกรณีที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยเกี่ยวกับกำหนดระยะเวลาการยื่นตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 คำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวนี้จึงมิได้ขัดหรือแย้งกันแต่ประการใด แต่ก่อนหน้านั้นได้เคยมี คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6187/2540 วินิจฉัยถึงประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 เกี่ยวกับระยะเวลาการยื่นคำร้องขอคืนของกลางไว้ว่า "ในคดีอาญาที่โจทก์นำคำขอให้ริบของกลางนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 เพียงแต่บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา 33 หรือ 34 แล้วก็ให้เจ้าของแท้จริงยื่นคำเสนอขอคืนต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุดได้เท่านั้น แต่หาตัดสินคดีเจ้าของที่แท้จริงจะยื่นคำเสนอก่อนเวลาดังกล่าวไม่ ฉะนั้นเจ้าของที่แท้จริงจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนของกลางระหว่างพิจารณาคดีได้" จากคำวินิจฉัยดังกล่าวแสดงว่าคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับที่หมายเหตุนี้กลับแนววินิจฉัยเดิมของคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6187/2540 ดังกล่าว ข้อพิจารณาจึงมีว่า เมื่อคดีอยู่ระหว่างพิจารณาศาลยังมิได้มีคำสั่งให้ริบของกลาง จะมีมูลที่จะอ้างเพื่อขอคืนได้อย่างไร เพราะศาลอาจพิพากษายกฟ้องหรือสั่งไม่ริบของกลางในคดีดังกล่าวก็ได้ ประกอบกับตัวบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 บัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่ศาลสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา 33 หรือ 34 ไปแล้ว ย่อมแสดงว่าต้องมีคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลให้ริบทรัพย์สินนั้นแล้ว ทั้งนี้ยังมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1009/2543 สนับสนุนด้วยว่า กรณีขอคืนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ศาลต้องมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินก่อน จึงจะมีคำสั่งในเรื่องของกลางได้ ขณะคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น เมื่อไม่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาในคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย และมีคำสั่งให้ริบของกลางแล้ว แต่ศาลชั้นต้นกลับมีคำสั่งให้คืนของกลาง และศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ยกคำร้องขอคืนของกลางจึงไม่ชอบพิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และคำสั่งศาลชั้นต้น รอฟังผลคำพิพากษาในคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย และขอให้ริบของกลางก่อน แล้วดำเนินการกระบวนพิจารณาต่อไปตามรูปคดี ซึ่งคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับหมายเหตุนี้ก็เดินตามแนววินิจฉัยนี้โดยมิได้ยกคำร้องเสียทีเดียว จึงน่าจะเป็นการวินิจฉัยตรงตามบทบัญญัติ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ทั้งไม่ทำให้ผู้ร้องเสียสิทธิในการขอคืนของกลางด้วย (สุวรรณ ตระการพันธุ์)

68. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4856/2545

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางรัศมีหรือธิดาวรรณ วรณสาร

ผู้คัดค้านเป็นผู้ค้ายาเสพติดซึ่งได้ดำเนินการมาหลายครั้งแล้ว จำนวนยาเสพติดที่ถูกดำเนินคดีและศาลพิพากษาลงโทษมีจำนวนมาก คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ถึง 30,653 กรัม แสดงว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ค้ารายใหญ่ จำนวนเงินในบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านทั้งสองบัญชีที่มีการนำเงินเข้าฝากครั้งละตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป โดยเงินดังกล่าวโอนมาจากจังหวัดซึ่งเป็นแหล่งที่ผู้คัดค้านส่งเฮโรอีนไปจำหน่ายการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านหลายรายการก็กระทำในช่วงเวลาใกล้เคียงกับการขนเฮโรอีน ดังนี้ เงินที่โอนเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านจึงมีข้อเท็จจริงเชื่อมโยงแสดงให้เห็นว่าเป็นเงินที่ได้รับมาเนื่องจากกระทำความผิดเกี่ยวกับ

การจำหน่ายเฮโรอีนต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 29 วรรคสอง จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา 3

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) สาขาห้าแยกพอชนม์เรียงราย เลขที่บัญชี 537-0-10429-0 ชื่อบัญชีนางธิดาวรรณ วรรณสาร และเงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สาขากนนประดิพัทธ์ เลขที่บัญชี 113-4-38523-4 ชื่อบัญชีนางรัศมี วรรณสาร เป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้อาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้อายัดบัญชีเงินฝากดังกล่าวข้างต้นพร้อมดอกเบี้ยตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 159/2542 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2542 ขอให้รีบทรัพย์สินทั้ง 2 รายการ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพ.ศ. 2534 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นรวม 2 วัน ติดต่อกันแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านและเจ้าของทรัพย์สินได้แสดงหลักฐานแจ้งชัดแล้วว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของผู้อื่นและไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแต่อย่างใด ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าว ขอให้ยกคำร้องและสั่งคืนทรัพย์สินของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้รับเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาห้าแยกพอชนม์เรียงราย เลขที่บัญชี537-0-10429-0 ชื่อบัญชีนางธิดาวรรณ วรรณสาร และเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขากนนประดิพัทธ์ เลขที่บัญชี 113-4-38523-4 ชื่อบัญชีนางรัศมี วรรณสาร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "... เห็นว่า คดีนี้ผู้ร้องมีนายศิริชัย เทพนรินทร์ และนายสุนทร ศิริแสง เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำจังหวัดสงขลา มาเบิกความว่าได้สืบสวนและติดตามพฤติการณ์ของผู้คัดค้านจนทราบว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ค้ายาเสพติดจึงได้ดำเนินการจับกุมผู้คัดค้านนายมานิตย์และนายนิทัศน์และดำเนินคดีต่อมาในข้อหาร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายจนศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษบุคคลทั้งสาม ในการจับกุมผู้คัดค้านได้ตรวจค้นบ้านผู้คัดค้านพบบันทึกตามเอกสารหมายเลข ร.10 ซึ่งเป็นรหัสที่ใช้ติดต่อกับผู้ค้ายาเสพติดด้วยกันด้วยข้อเท็จจริงจากคำเบิกความและพยานหลักฐานดังกล่าวแสดงว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ค้ายาเสพติดซึ่งได้ดำเนินการมาหลายครั้งแล้ว และเมื่อจำนวนยาเสพติด

ที่ผู้คัดค้านถูกดำเนินคดีและศาลพิพากษาลงโทษในคดีดังกล่าวมีจำนวนมาก คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ถึง 30,653 กรัม ก็แสดงว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ค้ารายใหญ่ ดังนั้น จำนวนเงินในบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านทั้งสองบัญชีที่มีการนำเงินเข้าฝากครั้งละตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป โดยเงินดังกล่าวโอนมาจากจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นแหล่งที่ผู้คัดค้านส่งเฮโรอีนไปจำหน่าย การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านหลายรายการก็กระทำในช่วงเวลาใกล้เคียงกับการขนเฮโรอีนตามที่นายมานิตย์และนายนิทัศน์ให้การไว้ต่อพนักงานสอบสวนว่าได้มีการขนเฮโรอีนให้แก่ผู้คัดค้าน 4 ครั้ง ดังนี้ เงินที่โอนเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านจึงมีข้อเท็จจริงเชื่อมโยงแสดงให้เห็นว่าเป็นเงินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำผิดเกี่ยวกับการจำหน่ายเฮโรอีน และต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามมาตรา 29 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ด้วย จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่ผู้คัดค้านอ้างว่าผู้ร้องไม่มีประจักษ์พยานว่าผู้คัดค้านมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผู้คัดค้านมีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ตลอดทั้งมีรายได้ต่าง ๆ จากการค้าเพชร พลอย เป็นตัวแทนประกันของบริษัทประกันภัย ค่าขายปุ๋ยเคมีตลอดจนมีสวนลิ้นจี่และสวนเชอร์รี่ถึง 400 ไร่ มีบ้านพักอาศัยให้ผู้อื่นและนักศึกษาเช่าถึง 21 ห้อง และรายได้ปลีกย่อยอื่น ๆ เกี่ยวกับนายหน้าค้าที่ดินและค่าขายของชำอ่อมแสดงถึงสถานะของผู้คัดค้านเกี่ยวกับรายได้ต่าง ๆ ในตัวถึงแม้ผู้คัดค้านจะเบิกความโดยไม่มีเอกสารอื่นใดมาประกอบก็ตาม เห็นว่า พยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบมาฟังได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ค้ายาเสพติดตั้งได้วินิจฉัยมาแล้วส่วนที่ผู้คัดค้านอ้างว่ามีอาชีพต่าง ๆ และมีรายได้นั้น ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ร.12 ว่าเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านอ้างสิทธิและพิสูจน์การได้มาของทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ ผู้คัดค้านก็ไม่ประสงค์จะชี้แจงและไม่ขอลงลายมือชื่อ ในชั้นพิจารณาผู้คัดค้านคงเบิกความว่ามีอาชีพต่าง ๆ แต่ไม่ได้มีหลักฐานอื่นใดที่แสดงถึงรายได้ที่ได้รับมาเป็นจำนวนมากครั้งละ 1,000,000 บาท ขึ้นไป ผู้คัดค้านเบิกความเพียงว่าได้เดินทางไปจังหวัดสงขลา เดือนละครั้งนำสินค้ามูลค่าประมาณ 3,000,000 ถึง 4,000,000 บาทไปขายและโอนเงินจากจังหวัดสงขลาเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านเนื่องจากไม่ประสงค์จะถือเป็นเงินสด แต่ก็ไม่มีพยานหลักฐานอื่นไม่ว่าพยานบุคคลหรือพยานเอกสารที่แสดงถึงการซื้อขายสินค้ามาสืบประกอบเลย ข้อเท็จจริงจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าเงินที่โอนจากจังหวัดสงขลาไปเข้าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านเป็นเงินที่ได้มาจากการซื้อขายสินค้าดังที่อ้าง เมื่อผู้คัดค้านไม่อาจแสดงให้เห็นได้ว่าเงินในบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้รับจึงชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

69. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3324/2545

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดชัยนาท

จำเลย - นาย ฉลองชัย ปั่นแดง

ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยยกคำร้องของโจทก์ที่ขอให้รับเงินสดของกลางแล้วคดียอมฟังเป็นยุติว่าเงินสดของกลางที่โจทก์ขอให้รับนั้นมีใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และจะต้องคืนให้แก่บุคคลผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง เมื่อปรากฏตามคำร้องของโจทก์ว่าเงินสดของกลาง

เป็นของจำเลยทั้งจำเลยได้ยื่นคำร้องคัดค้านของคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลยด้วยแล้ว จึงชอบที่จะคืนเงินสดของกลางให้แก่จำเลย เนื่องจากคดีไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นเจ้าของเงินสดของกลางนั้นอีก การที่ศาลอุทธรณ์หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วฟังว่าจำเลยมิใช่เจ้าของเงินสดของกลางที่แท้จริง จึงไม่อาจส่งคืนให้แก่จำเลย จึงเป็นการไม่ชอบ

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยในข้อหาฉ้อโกงโดยหลอกลวงผู้อื่นเป็นยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 1 จำนวน 5 เม็ด น้ำหนักรวม 0.46 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โดยเจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมยาเสพติดดังกล่าวและเงินสด 220,200 บาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยเป็นของกลาง และโจทก์ยื่นคำร้องขอให้รับเงินสด 220,200 บาท ดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นรวม 2 วัน ติดต่อกันแล้ว

จำเลยยื่นคำร้องคัดค้านว่า เงินสด 220,200 บาท ของกลางเป็นเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมนางสนุ่น สนเผือก ขอให้ยกคำร้อง และคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลย

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้รับเงินสด 220,200 บาท ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยมีสิทธิที่จะขอคืนเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง นั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุดและแสดงให้ศาลเห็นว่า(1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือ..." ดังนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยยกคำร้องของโจทก์แล้วคดีย่อมฟังเป็นยุติว่าเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท ที่โจทก์ขอให้รับนั้นมีทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และจะต้องคืนให้แก่บุคคลผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง เมื่อปรากฏตามคำร้องของโจทก์ว่าเงินสดของกลางจำนวนดังกล่าวเป็นของจำเลย และทั้งจำเลยก็ได้ยื่นคำร้องคัดค้านของคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลยด้วยแล้ว จึงชอบที่จะคืนเงินสดของกลางให้แก่จำเลย เนื่องจากคดีไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นเจ้าของเงินสดของกลางนั้นอีก การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วฟังว่าจำเลย

มิใช่เจ้าของเงินสดของกลางที่แท้จริง จึงไม่อาจที่จะส่งคืนให้แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย คดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลยในข้ออื่นต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น"

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท แก่จำเลยนอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

70. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3324/2545

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดชัยนาท

จำเลย - นาย ฉลอง ปั้นแดง

ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่งนั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นเว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุด และแสดงให้ศาลเห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือ..."

ดังนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยยกคำร้องของโจทก์แล้ว คดีย่อมฟังเป็นยุติว่า เงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท ที่โจทก์ขอให้ริบนั้น มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และจะต้องคืนให้แก่บุคคลผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง เมื่อปรากฏตามคำร้องของโจทก์ว่าเงินสดของกลางจำนวนดังกล่าวเป็นของจำเลยและทั้งจำเลยก็ได้ยื่นคำร้องคัดค้านขอคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลยด้วยแล้ว จึงชอบที่จะคืนเงินสดของกลางให้แก่จำเลย จึงทำให้คดีไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นเจ้าของเงินสดของกลางนั้นอีก การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วฟังว่าจำเลยมิใช่เจ้าของเงินสดของกลางที่แท้จริง จึงไม่อาจที่จะส่งคืนให้แก่จำเลยนั้นศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยในข้อหาหมิ่นเหม่แอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 5 เม็ด น้ำหนักรวม 0.46 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยเจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมแอมเฟตามีนดังกล่าวและเงินสด 220,200 บาทซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยเป็นของกลาง และโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ริบเงินสด 220,200 บาท ดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นรวม 2 วันติดต่อกันแล้ว

จำเลยยื่นคำร้องคัดค้านว่า เงินสด 220,200 บาท ของกลางเป็นเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมนางสนุน สนเผือก ขอให้ยกคำร้องและคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลย

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ริบเงินสด 220,200 บาท ของกลางให้ตกเป็นของกองทุน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า จำเลยมีสิทธิที่จะขอคืนเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาทหรือไม่
เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง นั้น
ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งริบ
ทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุดและแสดงให้ศาล
เห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
หรือ..." ดังนั้นเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยยกคำร้องของโจทก์แล้ว คดีย่อมฟังเป็นยุติว่าเงินสดของกลาง
จำนวน 220,200 บาท ที่โจทก์ขอให้ริบนั้น มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด และจะต้องคืนให้แก่บุคคลผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงเมื่อปรากฏตามคำร้องของโจทก์ว่าเงินสดของกลาง
จำนวนดังกล่าวเป็นของจำเลย และทั้งจำเลยก็ได้ยื่นคำร้องคัดค้านขอคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลยด้วยแล้ว
จึงชอบที่จะคืนเงินสดของกลางให้แก่จำเลยเนื่องจากคดีไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นเจ้าของเงินสด
ของกลางนั้นอีก การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วฟังว่าจำเลยมิใช่เจ้าของเงินสด
ของกลางที่แท้จริงจึงไม่อาจที่จะสั่งคืนให้แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย คดีไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกา
ของจำเลยในข้ออื่นต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท แก่จำเลย นอกจากที่แก้คงให้
เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

71. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3324/2545

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดชัยนาท

จำเลย - นาย ฉลอง ปั่นแดง

ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
มาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27
วรรคหนึ่งนั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดี
ถึงที่สุดและแสดงให้ศาลเห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือ..."

ดังนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยยกคำร้องของโจทก์แล้ว คดีย่อมฟังเป็นยุติว่า เงินสด
ของกลางจำนวน 220,200 บาท ที่โจทก์ขอให้ริบนั้น มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด และจะต้องคืนให้แก่บุคคลผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง เมื่อปรากฏตามคำร้องของโจทก์ว่าเงินสดของกลาง

จำนวนดังกล่าวเป็นของจำเลย และทั้งจำเลยก็ได้ยื่นคำร้องคัดค้านขอคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลยด้วยแล้ว จึงชอบที่จะคืนเงินสดของกลางให้แก่จำเลย จึงทำให้คดีไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นเจ้าของเงินสดของกลางนั้นอีก การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วฟังว่า จำเลยมิใช่เจ้าของเงินสดของกลางที่แท้จริง จึงไม่อาจที่จะส่งคืนให้แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยในข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 5 เม็ด น้ำหนักรวม 0.46 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โดยเจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมยาเสพติดดังกล่าวและเงินสด 220,200 บาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของจำเลยเป็นของกลาง และโจทก์ยื่นคำร้องขอให้รับเงินสด 220,200 บาท ดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 , 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลาง ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นรวม 2 วันติดต่อกันแล้ว

จำเลยยื่นคำร้องคัดค้านว่า เงินสด 220,200 บาท ของกลางเป็นเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมนางสนุ่น สนเฝือก ขอให้ยกคำร้องและคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลย

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้รับเงินสด 220,200 บาท ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้อง

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า จำเลยมีสิทธิที่จะขอคืนเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท หรือไม่เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 27 วรรคหนึ่งนั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุดและแสดงให้ศาลเห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือ..." ดังนั้นเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยยกคำร้องของโจทก์แล้ว คดีย่อมพึงเป็นยุติว่าเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท ที่โจทก์ขอให้รับนั้น มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และจะต้องคืนให้แก่บุคคลผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง เมื่อปรากฏตามคำร้องของโจทก์ว่าเงินสดของกลางจำนวนดังกล่าวเป็นของจำเลย และทั้งจำเลยก็ได้ยื่นคำร้องคัดค้านขอคืนเงินดังกล่าวแก่จำเลยด้วยแล้ว จึงชอบที่จะคืนเงินสดของกลางให้แก่จำเลย เนื่องจากคดีไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นเจ้าของเงินสดของกลางนั้นอีก การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วฟังว่าจำเลยมิใช่เจ้าของเงินสดของกลาง

ที่แท้จริง จึงไม่อาจที่จะสั่งคืนให้แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย คดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลย ในข้ออื่นต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนเงินสดของกลางจำนวน 220,200 บาท แก่จำเลย นอกจากนี้แก้คงให้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

72. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1068/2545

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นาย อำนาจหรือแนว บุญอำพล กับพวก

ผู้คัดค้านที่ 1 มีอาชีพค้าขายโคกระบือ แต่ในบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 มีรายการฝากแต่ละ ครั้งเป็นเงินจำนวนมาก บางครั้งมากถึง 500,000 บาท และแม้ผู้คัดค้านที่ 1 จะอ้างว่าตนเป็นเจ้าของสลากกินรวบ มีรายได้ประมาณเดือนละ 50,000 บาท ถึง 70,000 บาท ก็มีใบอาชีพสุจริตที่จะอ้างถึงมูลเหตุการณืได้มา ซึ่งทรัพย์สินของตนได้ ประกอบกับทรัพย์สินที่ถูกคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินยึดและอายัดไว้ นั้น นอกจาก เงินสด 343,340 บาทแล้ว ล้วนแต่เป็นทองรูปพรรณและอัญมณีจำนวนมากถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือ ได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริต จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าเป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 29 วรรคท้าย

ส่วนผู้คัดค้านที่ 2 แม้ว่าศาลจะพิพากษายกฟ้องและคดีถึงที่สุดแล้ว ทำให้ไม่สามารถ ธิทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ก็ตาม แต่เมื่อผู้คัดค้านทั้งสองเป็นสามีภริยากัน และศาลลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายแล้ว ซึ่งผู้คัดค้านที่ 2 ก็รับว่า เป็นเพียงแม่บ้านมีหน้าที่ดูแลบุตรเท่านั้น ผู้คัดค้านที่ 2 จึงไม่มีอาชีพใดที่จะสามารถมีเงินได้เพื่อนำไปซื้อทรัพย์สิน มีค่าเหล่านั้น แต่กลับมีเงินในบัญชีเงินฝากสูงสุดถึง 340,000 บาท ทรัพย์สินอื่นก็ล้วนแต่เป็นทองรูปพรรณ และอัญมณีจำนวนมากถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่เกินฐานะหรือความสามารถของผู้คัดค้านที่ 2 จึงเห็นได้ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ได้มาเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลจึงมี อำนาจริบทรัพย์สินนั้นได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 เป็นจำเลยที่ 1 และผู้คัดค้านที่ 2 เป็นจำเลยที่ 2 กับนายวิเชียร กลิ่งกลม เป็นจำเลยที่ 3 และนายสมเกียรติล้อมวงษ์ เป็นจำเลยที่ 4 ในความผิด ฐานมียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามคดีอาญา หมายเลขดำที่ 1270/2540 ของศาลชั้นต้น และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ใช้อำนาจตามกฎหมาย ทำการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองแล้วปรากฏว่า ผู้คัดค้านทั้งสองเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน และไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบรวม 49 รายการ เป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้น มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางการกุศล

สาธารณะ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ประชุมวินิจฉัยแล้วว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองรวม 49 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองรวม 49 รายการ ตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 27/2540 ลงวันที่ 25 เมษายน 2540 เอกสารหมายเลข 1 ท้ายคำร้อง ขอให้มีการสืบทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองรวม 49 รายการตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 27/2540 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29 และ 31

เลขาธิการได้ประกาศให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี โดยปิดประกาศไว้ที่สำนักงานและสถานีตำรวจท้องที่ที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นอย่างน้อยเจ็ดวัน และประกาศอย่างน้อยสองวันในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นแล้ว

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำร้องคัดค้านว่า ทรัพย์สินตามรายการที่ 11, 12 และ 36 ถึง 48 เป็นของผู้คัดค้านที่ 1 ทรัพย์สินตามรายการที่ 2, 4, 8, 16 ถึง 22, 27 ถึง 35 และ 49 เป็นของผู้คัดค้านที่ 2 ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 1, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 23, 24, 25 และ 26 เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นที่นำมาฝากไว้ ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยสุจริต ขอให้ยกคำร้องและถอนอายัดทรัพย์สินดังกล่าวคืนให้แก่เจ้าของ

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้รับทรัพย์สินรวม 49 รายการของผู้คัดค้านทั้งสอง ตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 27/2540 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านทั้งสองเป็นสามีภริยากันและถูกฟ้องในข้อหาร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนจำนวน 314,800 เม็ด ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 แต่ยกฟ้องผู้คัดค้านที่ 2 ในข้อหานี้และคดีถึงที่สุดแล้วมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองว่า ทรัพย์สิน 49 รายการตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 27/2540 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏจากผู้คัดค้านที่ 1 เบิกความว่าผู้คัดค้านที่ 1 มีอาชีพค้าขายโคกระบือและเป็นเจ้ามือสลากกินรวบมีรายได้ประมาณเดือนละ 50,000 บาท ถึง 70,000 บาท แต่ผู้คัดค้านที่ 1 ได้ให้การต่อพนักงานสอบสวนตามบันทึกคำให้การของผู้คัดค้านที่ 1 เอกสารหมายเลข ป.ร.1 (ศาลจังหวัดตรัง) ว่า ผู้คัดค้านที่ 1 มีอาชีพรับจ้างเป็นช่างปูน มีรายได้ประมาณวันละ 200 บาท คำเบิกความของผู้คัดค้านที่ 1 จึงแตกต่างจากคำให้การชั้นสอบสวนในคดีดังกล่าว จึงไม่มีน้ำหนักที่จะรับฟัง อีกทั้งการเป็นเจ้ามือสลากกินรวบก็มีอาชีพสุจริตที่จะเป็นข้ออ้างถึงมูลเหตุการได้มาซึ่งทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 นอกจากนี้ตามบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 1 ในเอกสารหมายเลข ร.12 มีรายการฝากแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2538 ผู้คัดค้านที่ 1 นำเงินฝากมากถึง 500,000 บาท ประกอบกับทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ถูกคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

ยึดและอายัดไว้วันนั้น นอกจากเงินสดจำนวน 343,340 บาทแล้ว ล้วนแต่เป็นทองรูปพรรณและอัญมณีจำนวนมาก ถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริต จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคท้าย ผู้คัดค้านที่ 1 เพียงแต่เบิกความลอย ๆ ไม่มีพยานหลักฐานใดมาสสนับสนุน แม้บุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่นำมาฝากผู้คัดค้านที่ 1 ก็ไม่ได้นำมาสืบจึงไม่สามารถหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวได้ สำหรับผู้คัดค้านที่ 2 นั้น แม้ว่าศาลจะพิพากษายกฟ้องผู้คัดค้านที่ 2 และคดีถึงที่สุดแล้ว อันทำให้ไม่สามารถริบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 2 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ก็ตาม แต่ผู้คัดค้านที่ 2 อ้างว่า ทรัพย์สินตามรายการที่ 2, 4, 8, 16 ถึง 22, 27 ถึง 35 และ 49 เป็นของผู้คัดค้านที่ 2 นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้คัดค้านทั้งสองเป็นสามีภริยากันและศาลได้พิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 ฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายแล้ว และผู้คัดค้านที่ 2 นำสืบว่าไม่ได้ทำงานเพียงแต่เป็นแม่บ้านดูแลบ้านและบุตรเท่านั้น จึงฟังไม่ได้ว่าผู้คัดค้านที่ 2 มีอาชีพใดที่จะสามารถมีเงินได้เพื่อนำไปซื้อทรัพย์สินมีค่าเหล่านั้น แต่ในบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 2 มีรายการฝากแต่ละครั้งเป็นเงินจำนวนมาก ซึ่งจำนวนสูงสุดในบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านที่ 2 มีเงินฝากสูงสุดเป็นเงิน 340,000 บาท สำหรับทรัพย์สินอื่นนั้น ล้วนเป็นทองรูปพรรณและอัญมณีจำนวนมากถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือเกินฐานะ หรือความสามารถของผู้คัดค้านที่ 2 ในการประกอบอาชีพโดยสุจริต แต่รับฟังว่าทรัพย์สินทั้งหมดที่ผู้ร้องขอริบเป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นให้ริบทรัพย์สินนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

73. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9876/2544

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายหมวก ธรรมมาศ

ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง ที่บัญญัติว่า? ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้น เมื่อผู้คัดค้านถูกฟ้องเป็นจำเลยและถูกลงโทษในข้อหามียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ผู้ร้องขอให้ริบยอมต้องด้วยข้อสันนิษฐานของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ผู้คัดค้านจึงมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวตามมาตรา 29 (1) (2) ว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องผู้คัดค้านกับพวกเป็นจำเลยตามคดีหมายเลขดำที่ 5290/2541 ของศาลชั้นต้น ฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านคือเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยห้วยไคร้ แม่จัน เลขที่บัญชี 385 - 2 - 11888 - 0 พร้อมดอกเบี้ยแล้วโดยเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวตามคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ประกาศให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีโดยปิดประกาศไว้ที่สำนักงานและที่สถานีตำรวจท้องที่ที่มีการอายัดทรัพย์สินเป็นเวลาเจ็ดวัน ประกาศทางหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นเป็นเวลาสองวันติดต่อกัน แจ้งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้คัดค้านทราบแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่า ทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ริบดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของผู้คัดค้านไม่ได้เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้คัดค้านได้ทรัพย์สินดังกล่าวมาโดยสุจริต ขอให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง และให้เพิกถอนคำสั่งให้อายัดเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยห้วยไคร้ แม่จัน เลขที่บัญชี 385 - 2 - 11888 - 0 ชื่อบัญชี นายหมวก ธรรมมาศ ของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 214/2541 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2541

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ริบเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยห้วยไคร้ แม่จัน เลขที่บัญชี 385 - 2 - 11888 - 0 ชื่อบัญชี นายหมวก ธรรมมาศ

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ผู้ร้องขอให้ริบ ถูกฟ้องเป็นจำเลยในข้อหาเมทแอมเฟตามีนให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และถูกศาลฎีกาพิพากษายืนตามศาลล่างทั้งสองให้ลงโทษจำคุกผู้คัดค้าน 33 ปี 4 เดือน ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9878/2544 คดีคงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยว่า มีเหตุที่จะสั่งคืนทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ผู้คัดค้านตามที่ผู้คัดค้านฎีกาหรือไม่ เห็นว่า ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง บัญญัติว่า ?ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้น เมื่อผู้คัดค้านถูกฟ้องเป็นจำเลยและถูกลงโทษในข้อหาเมทแอมเฟตามีนให้โทษประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงถือได้ว่าผู้คัดค้าน

เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ทรัพย์สินตามคำร้องจึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานของบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้คัดค้านจึงมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว ตามมาตรา 29 (1) (2) ว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต เพียงแต่ผู้คัดค้านนำสืบพิสูจน์ลอย ๆ ว่า ทรัพย์สินดังกล่าวได้มาจากการที่นางทองสุขชำระหนี้เงินกู้ยืม โดยมิได้มีพยานหลักฐานสนับสนุนให้รับฟังได้ดังกล่าวอ้าง ทั้งมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติดังกล่าวมาแล้วข้างต้น พยานหลักฐานของผู้คัดค้านจึงยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะหักล้างพยานผู้ร้องได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้รับทรัพย์สินดังกล่าวชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

74. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9522/2544

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นายสมพร ใจसार

คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องผู้คัดค้าน เมื่อพนักงานอัยการโจทก์และผู้คัดค้านไม่อุทธรณ์คดีจึงถึงที่สุด ดังนั้น การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ก็ย่อมสิ้นสุดลง ตามมาตรา 32 แห่ง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สิน 18 รายการดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

เลขาธิการประกาศให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี โดยให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานและที่สถานีตำรวจท้องที่ที่มีการยึดและอายัดทรัพย์สินนั้นเป็นเวลาเจ็ดวัน และประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นเป็นเวลาสองวันติดต่อกัน และแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ระหว่างพิจารณาผู้คัดค้านยื่นคำร้องลงวันที่ 16 มกราคม 2541 ว่าคดีที่ผู้คัดค้านถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 1522/2538 ในความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุดตามสำเนาคำพิพากษาและใบสำคัญคดีถึงที่สุด เอกสารท้ายคำร้องเป็นเหตุให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีนี้สิ้นสุดลงตามกฎหมาย ขอให้จำหน่ายคดี ต่อมาผู้คัดค้านยื่นคำร้องลงวันที่ 1 มิถุนายน 2541 ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายเบื้องต้น ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32

ศาลชั้นต้นได้สวนแล้ว มีคำสั่งยกคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายเบื้องต้นของผู้คัดค้าน และมีคำสั่งให้บริษัทรพย์สิน 18 รายการ ตามคำร้องของผู้ร้องให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 30

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยในประเด็นข้อกฎหมายก่อนประเด็นอื่นว่า การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้าน ต้องสิ้นสุดลง เนื่องจากมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้คัดค้าน ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 หรือไม่ เห็นว่า แม้ พ.ร.บ. ดังกล่าวกำหนดให้มีวิธีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยตามมาตรา 22 ซึ่งถือเป็นกระบวนการพิจารณาตีแผ่อย่างหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามในมาตรา 27 ได้บัญญัติไว้ด้วยว่า เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง และทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น... "บทบัญญัติดังกล่าวเท่ากับให้อำนาจศาลในการสั่งริบทรัพย์สินในทางอาญานั้นเอง ดังนั้น พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จึงเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยความผิดในทางอาญา ซึ่งมีหลักในการตีความที่ได้ยึดถือสืบเนื่องกันมาว่า กฎหมายอาญานั้นต้องตีความโดยเคร่งครัด จะตีความโดยเคร่งครัด จะตีความในทางขยายความให้เป็นผลร้ายหรือเป็นโทษแก่จำเลยมิได้ เหตุนี้ เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 32 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง..." ข้อความดังกล่าวระบุเพียงว่า "มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง" หาได้มีถ้อยคำเพิ่มเติมว่า "ให้ยกฟ้องเฉพาะกรณีพยานไม่อาจรับฟังได้ว่าจำเลยมิได้กระทำความผิด" เท่านั้น ไม่ จึงไม่อาจตีความเลยไปว่าหากยกฟ้องในกรณียกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 227 วรรคสอง แล้ว ย่อมไม่เข้าข่าย พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 32 ดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยเพราะเป็นการตีความกฎหมายที่มีโทษอาญาในทางขยายความให้เป็นผลร้ายหรือเป็นโทษแก่จำเลย ด้วยเหตุนี้ไม่ว่าศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด เพราะกรณีพยานหลักฐานไม่อาจรับฟังได้ หรือเพราะกรณียกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยก็ตาม การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นก็ย่อมสิ้นสุดลง เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏชัดเจนว่า ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องผู้คัดค้าน แม้เพราะเหตุศาลชั้นต้นยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้ผู้คัดค้าน เมื่อพนักงานอัยการโจทก์และผู้คัดค้านไม่อุทธรณ์ คดีถึงที่สุด จึงต้องด้วยมาตรา 32 แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าว การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ โดยผู้ร้องอ้างว่าเนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้าน ย่อมสิ้นสุดลง ศาลไม่มีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นที่ว่าทรัพย์สิน

นั้นเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ รวมทั้งผู้คัดค้านได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริต และมีค่าตอบแทนหรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะหรือไม่ ตามมาตรา 29 แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านยังไม่สิ้นสุด และพิพากษาให้รับทรัพย์สินรวม 18 รายการ ของผู้คัดค้านนั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

75. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7927/2544

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางกัญญารัตน์ น้ำแก้ว กับพวก

ข้อเท็จจริงตามทางนำสืบผู้คัดค้านมีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพเท่านั้น ขณะทำงานก็ได้รับค่าจ้างเป็นรายวันวันละ 157 บาทเมื่อลาออกจางานแล้วก็ไม่ปรากฏหลักฐานว่าบริษัทเลิกกิจการและได้จ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่ผู้คัดค้าน หลังออกจางานแล้วผู้คัดค้านประกอบอาชีพค้าขายไส้กรอกและแหวนมยางมีรายได้พอใช้จ่ายประจำวันโดยมีกำไรวันละประมาณ 500 บาท กับมีรายได้พิเศษจากการไปช่วยขายของให้พี่สาวอีกเล็กน้อยเท่านั้น แต่เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านแล้วพบว่ามีการนำเงินสดเข้าฝากถอนในบัญชีรวม 11 ครั้ง และในการฝากแต่ละครั้งเป็นจำนวนเงินหลายหมื่นบาท ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกับวันที่ผู้คัดค้านกับ ส. ถูกจับกุมในข้อหาฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย กรณีจึงเป็นที่เห็นชัดเจนว่าบัญชีเงินฝากของผู้คัดค้านมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ผิดปกติและมีจำนวนเงินสูงกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริตของผู้คัดค้าน เป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต ดังนั้น จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่พึงริบเสียได้

คดีนี้สืบเนื่องมาจากเจ้าพนักงานตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดได้จับกุมนางวันเพ็ญ พูลสวัสดิ์ กับผู้คัดค้านที่ 1 และนายสุภาพ น้ำแก้ว พร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 6,520 เม็ด น้ำหนัก 594 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 126.4 กรัม กับธนบัตรรวมเป็นเงิน 51,500 บาทที่ตรวจค้นพบในห้องพักของผู้คัดค้านที่ 2 เป็นของกลาง ต่อมาผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องนางวันเพ็ญกับผู้คัดค้านที่ 1 และนายสุภาพเป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นในข้อหาฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และเฉพาะนายสุภาพยังฟ้องในข้อหาฐานมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองและฐานเสพยาเฮโรอีนอีกด้วย ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ 10377/2542 และเนื่องจากมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 กับนายสุภาพ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีการตรวจสอบทรัพย์สินของบุคคลทั้งสองดังกล่าวต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 คือเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน เลขที่บัญชี 025-2-41503-3 ชื่อบัญชีนางกัญญารัตน์ น้ำแก้ว และเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประชานิเวศน์เลขที่บัญชี

097-1-05494-0 ชื่อบัญชีนางกัญญารัตน์ น้ำแก้ว กับทรัพย์สินของนายสุภาพ คือธนบัตรรวมเป็นเงิน 51,500 บาท ของกลางเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของบุคคลทั้งสองดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้อายัดและยึดทรัพย์สินดังกล่าวและให้ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ ขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 15, 22, 27, 29, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศคำร้องในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นติดต่อกันสองวันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ขอให้ศาลมีคำสั่งริบมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนคดีถึงที่สุดอีกทั้งยังได้มีหนังสือแจ้งไปยังผู้คัดค้านที่ 1 กับนายสุภาพทราบประกาศดังกล่าวโดยทางไปรษณีย์ตอบรับด้วย

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านว่า เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ทั้งสองบัญชีดังกล่าวเป็นเงินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ได้มาโดยสุจริต ส่วนธนบัตรรวมเป็นเงิน 51,500 บาท ของกลางเป็นเงินของผู้คัดค้านที่ 2 ทรัพย์สินดังกล่าวจึงมิใช่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ศาลจะมีคำสั่งให้ริบ ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน เลขที่บัญชี 025-2-41503-3 ชื่อบัญชีนางกัญญารัตน์ น้ำแก้ว และเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประชานิเวศน์ เลขที่บัญชี 097-1-05494-0 ชื่อบัญชีนางกัญญารัตน์ น้ำแก้ว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คำขออื่นให้ยก

ผู้คัดค้านที่ 1 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านที่ 1 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...คดีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ว่า เงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน และเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประชานิเวศน์ ของผู้คัดค้านที่ 1 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ซึ่งในข้อนี้ผู้คัดค้านที่ 1 ฎีกาอ้างว่า จำนวนเงินในบัญชีเงินฝากทั้งสองบัญชีของตนมีไม่มาก ผู้คัดค้านที่ 1 มีความสามารถที่จะมีเงินสะสมจำนวนดังกล่าวได้ ไม่ถือว่าเกินกว่าฐานะของผู้คัดค้านที่ 1 โดยเงินบางส่วนได้มาจากบริษัทโรงงานอุตสาหกรรมผ้าไหมไทย จำกัดจ่ายให้ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นค่าชดเชยในฐานะลูกจ้างเนื่องจากบริษัทดังกล่าวเลิกกิจการ เงินอีกบางส่วนเป็นเงินสะสมตลอดระยะเวลาในการทำงานหลายสิบปี และเงินอีกบางส่วนเป็นของนางวันเพ็ญที่สาวผู้คัดค้านที่ 1 นำมาฝากไว้เพื่อออกเงินกู้เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความตามทางนำสืบของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นผู้ที่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพเท่านั้น ขณะทำงานอยู่ที่บริษัทโรงงานอุตสาหกรรมผ้าไหมไทย จำกัด ก็ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน วันละ 157 บาท และได้ลาออกจากงานเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2540 แต่ตามหนังสือรับรองเอกสารหมาย ล.8 ไม่มีข้อความระบุไว้ชัดแจ้งว่า บริษัทเลิกกิจการและได้จ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ทั้งพยานหลักฐานที่จะสนับสนุนคำกล่าวอ้างของผู้คัดค้านที่ 1 ว่าผู้คัดค้านที่ 1 ได้รับเงินค่าชดเชยมาเมื่อใด เป็นจำนวนเงินเท่าใดก็ไม่ปรากฏข้อกล่าวอ้าง

ของผู้คัดค้านที่ 1 จึงเป็นการกล่าวอ้างที่เลื่อนลอยและข้อเท็จจริงตามทางพิจารณายังได้ความต่อไปอีกว่า หลังจากผู้คัดค้านที่ 1 ลาออกจากงานที่บริษัทดังกล่าวแล้ว ผู้คัดค้านที่ 1 ประกอบอาชีพค้าขายไส้กรอกกับแหยมอย่าง มีรายได้พอใช้จ่ายประจำวันโดยมีกำไรวันละประมาณ 500 บาท กับมีรายได้พิเศษจากการไปช่วยขายของให้พี่สาวอีกเล็กน้อยเท่านั้น จากข้อเท็จจริงที่ได้ความดังกล่าวเมื่อนำไปพิจารณาเปรียบเทียบกับบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน ซึ่งปรากฏว่ามีการนำเงินสดเข้าฝากหลังจากเปิดบัญชีแล้วเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2540 อีกจำนวน 20,000 บาท และวันที่ 11 มิถุนายน 2540 อีกจำนวน 20,000 บาท เช่นกัน แต่เงินฝากดังกล่าวก็ถูกถอนออกไปหมดแล้วและเริ่มนำเข้าฝากใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2541 ถึงวันที่ 11 มิถุนายน 2542 ซึ่งเป็นวันที่ใกล้เคียงกับวันที่ผู้คัดค้านที่ 1 กับนายสุภาพถูกจับกุมในข้อหาความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นเองผู้คัดค้านที่ 1 ได้นำเงินสดเข้าฝากในบัญชีรวม 11 ครั้ง และในแต่ละครั้งเป็นจำนวนเงินหลายหมื่นบาททีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนธันวาคม 2541 มีเงินฝากเข้าบัญชีรวม 3 ครั้ง รวมเป็นเงิน 64,100 บาท ในเดือนมีนาคม 2542 ก็มีเงินฝากเข้าบัญชีอีก 2 ครั้ง รวมเป็นเงิน 85,000 บาท และในเดือนมิถุนายน 2542 มีเงินฝากเข้าบัญชีรวม 2 ครั้ง รวมเป็นเงิน 80,000 บาทนอกจากนี้แล้วยังปรากฏว่ามีเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประชานิเวศน์ ของผู้คัดค้านที่ 1 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2542 จำนวนเงิน 20,000 บาท กรณีจึงเป็นที่เห็นได้ชัดเจนว่าบัญชีเงินฝากดังกล่าวของผู้คัดค้านที่ 1 มีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ผิดปกติและมีจำนวนเงินสูงเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริตของผู้คัดค้านที่ 1 ที่จะพึงมีได้ ส่วนข้อกล่าวอ้างของผู้คัดค้านที่ 1 ถึงการได้มาของเงินดังกล่าวนั้นก็ล้วนแต่เป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดมาสนับสนุนให้น่าเชื่อถือฉะนั้น จึงเห็นว่าเงินฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ทั้งสองบัญชีดังกล่าวของผู้คัดค้านที่ 1 เป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริตเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่พึงริบเสียได้ที่ศาลล่างทั้งสองให้ริบเงินฝากดังกล่าวแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

76. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6493/2544

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายสมศักดิ์ ต้วงธรรม กับพวก

จำเลย - นายสมศักดิ์ ต้วงธรรม กับพวก

เมื่อกรณีเข้าข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 29 วรรคสอง ว่าเงินสดและเงินฝากในธนาคารเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นหน้าที่ของผู้คัดค้านที่จะต้องนำพยานหลักฐานมาแสดงให้เห็นศาล

เห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าว ผู้คัดค้านมีอยู่หรือได้มาจากการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่ไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

คดีสืบเนื่องจากเจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมจำเลยทั้งสามพร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 4,930 เม็ด และทรัพย์สินอื่นอีกหลายรายการเป็นของกลางต่อมา โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามในข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายและร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจึงมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 และที่ 2 พบทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 และที่ 2 รวม 3 รายการคือ เงินสดจำนวน 324,270 บาท เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์สินธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) สาขาลองตัน ชื่อบัญชีจำเลยที่ 1 มียอดเงิน ณ วันที่ 25 มีนาคม 2540 จำนวนเงิน 1,716,866.04 บาท และเงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์สินธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลองตันชื่อบัญชีจำเลยที่ 2 มียอดเงิน ณ วันที่ 25 มีนาคม 2540 จำนวนเงิน 221,943.81 บาท จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน พิจารณาหลักฐานและความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินดังกล่าว โจทก์จึงมา ยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ ขอให้ มีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปิดประกาศและมีหนังสือแจ้งไปยังจำเลยที่ 1 และที่ 2

ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มิได้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทรัพย์สินดังกล่าวจึงมิใช่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขอให้ถอนการยึดทรัพย์สิน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ริบเงินสดจำนวน 324,270 บาท เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์สินธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลองตัน เลขที่บัญชี 135-4-01124-7 ชื่อบัญชีนายสมศักดิ์ ด่วงธรรม ยอดเงินคงเหลือ 1,716,866.04 บาท พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากในบัญชีดังกล่าวและเงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์สินธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลองตัน เลขที่บัญชี 135-4-05700-0 ชื่อบัญชีนางสร้อย จันทนุเดช ยอดเงินคงเหลือ 221,943.81 บาท พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากในบัญชีดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านทั้งสามอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านทั้งสามฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2540 เวลากลางวัน เจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 กับนายโกญจนาง ภิประเสริฐหรือภิประเสริฐ พร้อมกับยึดเมทแอมเฟตามีนจำนวน 4,930 เม็ดและทรัพย์สินอื่นอีกหลายรายการเป็นของกลาง ต่อมาโจทก์ ได้ฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 กับนายโกญจนางเป็นจำเลย ขอให้ลงโทษในข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษ

ในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายโดยผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ขณะเดียวกันเลขอาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 พบว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 รวม 3 รายการคือ เงินสดจำนวน 324,270 บาท เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาคลองตัน เลขที่ 135-4-01124-7 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 มียอดเงิน ณ วันที่ 25 มีนาคม 2540 จำนวน 1,716,866.04 บาท และเงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาคลองตัน เลขที่บัญชี 135-4-05700-0 ชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 มียอดเงิน ณ วันที่ 25 มีนาคม 2540 จำนวน 221,943.81 บาท เป็นทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้พิจารณารายงานการตรวจสอบทรัพย์สินดังกล่าวแล้วเชื่อว่า ทรัพย์สินทั้ง 3 รายการ เป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ได้มาหรือมีอยู่เกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินทั้ง 3 รายการ โดยให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวสำหรับการดำเนินคดีแก่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ในความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดดังกล่าว ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ลงโทษผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ในข้อหาเมแทมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและซื้อหาจำหน่ายเมแทมเฟตามีน รวมจำคุกคนละ 35 ปี มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสามว่า ทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ทั้ง 3 รายการดังกล่าว เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่

เห็นว่า เมื่อผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ถูกจับกุมและฟ้องร้องจนศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ในข้อหาเมแทมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และจำหน่าย กรณีจึงเข้าข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสองว่า เงินสดจำนวน 324,270 บาท เงินฝากจำนวน 1,716,866.04 บาท ในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาคลองตันชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 1 และเงินฝากจำนวน 221,943.81 บาท ในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาคลองตันชื่อบัญชีผู้คัดค้านที่ 2 เป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นหน้าที่ของผู้คัดค้านทั้งสามที่จะต้องนำพยานหลักฐานมาแสดงให้ศาลเห็นว่า ทรัพย์สินทั้ง 3 รายการ ดังกล่าว ผู้คัดค้านทั้งสามมีอยู่หรือได้มาจากการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่ไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้คัดค้านทั้งสามนำสืบว่าทรัพย์สินรายการที่ 1 เงินสด 324,270 บาท นั้น เงินจำนวน 200,000 บาท เป็นเงินที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ยืมมาจากผู้คัดค้านที่ 3 เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการซื้ออาหารให้เปิดและไก่ส่วนที่เหลือเป็นเงินที่ลูกค้านำมาชำระค่าซื้อเปิดและไก่ ทรัพย์สินรายการที่ 2 เงินฝากในบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ของจำเลยที่ 1 จำนวน 1,716,866.04 บาท เป็นเงินที่ผู้คัดค้านที่ 1 ขอยืมมาจากผู้คัดค้านที่ 3 จำนวน 1,000,000 บาท โดยผู้คัดค้านที่ 3 โอนเงินมาให้ผู้คัดค้านที่ 1 หลายครั้ง ทางบัญชี

ของธนาคารและทางไปรษณีย์เพื่อสำรองเป็นเงินทุนหมุนเวียนซื้ออาหารให้เปิดและไก่และส่วนหนึ่งนำไปซื้อบ้าน 2 หลัง โดยมีผู้คัดค้านทั้งสามมาเบิกความเป็นพยานประกอบหลักฐานการโอนเงินเอกสารหมายเลข ค.8 หรือ ล.8 เห็นว่า นอกจากจำนวนเงินตามหลักฐานการโอนเงินเอกสารหมายเลข ค.8 หรือ ล.8 ซึ่งมีทั้งหมด 6 รายการ จำนวน 400,000 บาท 100,000 บาท 50,000 บาท 50,000 บาท 400,000 บาท และ 500,000 บาท จะไม่ปรากฏอยู่ในรายการบัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์ของผู้คัดค้านที่ 1 ในเอกสารหมายเลข ร.2 ซึ่งเป็นทรัพย์สินรายการที่ 2 ซึ่งถือเป็นพิรุธตั้งที่ศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยไว้โดยละเอียดแล้ว ยังมีข้อที่น่าเคลือบแคลงสงสัยว่าผู้คัดค้านที่ 3 มีฐานะการเงินมั่นคงเพียงใด จึงสามารถให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 กู้ยืมโดยไม่ต้องทำหลักฐานหรือมีหลักประกันผู้คัดค้านที่ 3 เบิกความแต่เพียงว่า เงินที่นำมาให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ยืม เป็นเงินที่ผู้คัดค้านที่ 3 ได้มาจากการประกอบอาชีพทำเหมมขายที่จังหวัดลำปาง ซึ่งมีรายได้เดือนละประมาณ 10,000 บาท และเป็นเงินที่บุตรสาวของผู้คัดค้านที่ 3 ส่งมาให้จากการไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น โดยไม่ปรากฏหลักฐานให้เห็นว่าบ้านที่อยู่อาศัยหรือที่ทำการค้าของผู้คัดค้านที่ 3 นั้นมีลักษณะอย่างไรมีลูกจ้างมาช่วยทำงานหรือไม่ ไม่มีข้อเท็จจริงหรือหลักฐานทางการเงินว่าผู้คัดค้านที่ 3 มีฐานะทางการเงินอย่างไร มีความสามารถที่จะให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 กู้ยืมไปตามที่นำเสนอหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ 3 เอกสารหมายเลข ปจ.4 ว่าผู้คัดค้านที่ 3 มีบุตรทั้งหมดรวม 4 คน และจำเลยที่ 3 เป็นบุตรคนที่สองของผู้คัดค้านที่ 3 แต่ต้องมาทำงานเป็นลูกจ้างของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 และร่วมกับผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 จำหน่ายยาเสพติด ในขณะที่บุตรคนอื่นอีก 3 คน ของผู้คัดค้านที่ 3 ก็ทำงานรับจ้างบุคคลอื่นเช่นเดียวกัน แม้บุตรคนที่สามซึ่งเป็นผู้หญิงจะไปทำงานรับจ้างอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น ดังที่ผู้คัดค้านที่ 3 เบิกความ แต่ก็ไม่ปรากฏรายละเอียดว่าไปทำงานอะไร มีรายได้มากน้อยเพียงใด ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีศักดิ์เป็นเพียงหลานชายและหลานของผู้คัดค้านที่ 3 ไม่ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากน้อยเพียงใด จึงไม่น่าเชื่อว่าผู้คัดค้านที่ 3 จะมีเงินมาให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ยืมตามที่ผู้คัดค้านทั้งสามนำเสนอ ในขณะที่บุตรของผู้คัดค้านที่ 3 คงต้องทำงานรับจ้างคนอื่นอยู่ พยานหลักฐานของผู้คัดค้านทั้งสามยังไม่พอให้รับฟังได้ว่าเงินสดจำนวน 200,000 บาท และเงินในบัญชีของผู้คัดค้านที่ 1 จำนวน 1,000,000 บาท เป็นเงินของผู้คัดค้านที่ 3 ซึ่งให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ขอยืมมา ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 นำสืบว่าประกอบอาชีพเลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ มีกำไรวันละประมาณ 20,000 บาท ทำบ่อปลาเนื้อที่ประมาณ 70 ไร่ จับปลาขายเดือนละ 2 ครั้ง มีรายได้จากการขายปลาครั้งละ 40,000 บาท ถึง 50,000 บาท และเปิดร้านให้เช่าวิดีโอ ชื่อร้านสิงห์โตวิดีโออยู่ที่แขวงคลองตัน เขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้คัดค้านทั้งสาม นายสัญญาจันทร์เถื่อนและนายพิชิต ดั่งธรรม มาเบิกความเป็นพยาน และอ้างส่งภาพถ่ายหมายเลข ล.1 ถึง ล.3 หรือ ค.4 หรือ ค.6 กับสมุดบัญชีซื้อขายเปิดไถ่รวม 3 เล่ม เอกสารหมายเลข ค.1 ถึง ค.3 เห็นว่า ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ไม่มีพยานมาเบิกความยืนยันว่ามีรายได้จากการประกอบกิจการร้านให้เช่าวิดีโอเดือนละเท่าใด ส่วนรายได้จากการทำบ่อปลาก็มีเพียงผู้คัดค้านที่ 1 มาเบิกความลอย ๆ เพียงปากเดียวโดยไม่มีหลักฐานอื่นใดสนับสนุน จึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังสำหรับรายได้จากการซื้อขายเปิดไถ่ แม้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 จะแสดงบัญชีซื้อขายเปิดไถ่รวม 3 เล่ม ซึ่งสมุดบัญชีแต่ละเล่มแต่ละหน้าจะระบุวันที่เดือนและปีส่วนด้านล่างตีเป็นช่องตามแนวตั้ง 4 ช่อง ลงแต่ตัวเลขเป็นส่วนใหญ่เมื่อพิจารณารายการในสมุดบัญชีดังกล่าวแต่ละวันแล้ว ก็ไม่สามารถเข้าใจได้ว่ามีการซื้อขายเปิดไถ่ในแต่ละวันกันเป็นจำนวนเท่าใดและมีกำไรเท่าใดจากภาพถ่ายหมายเลข ล.1 หรือ ค.4 จะเห็นฟาร์มเลี้ยงเป็ดไก่ของผู้คัดค้าน

ที่ 1 และที่ 2 ก็มีได้ใหญ่โตเป็นเพิงขนานไปกับตัวบ้านมีความยาวพอ ๆ กับความยาวของบ้านจึงไม่น่าเชื่อว่า จะสามารถเลี้ยงเปิดและไถ่อกขายได้ทุกวัน โดยมีกำไรวันละประมาณ 20,000บาท ดังที่ผู้คัดค้านที่ 1 เบิกความ ทั้งเมื่อพิจารณาจากสมุดบัญชีซื้อขายเปิดไถ่ในวันที่ 12 มีนาคม 2540 อันเป็นวันที่เจ้าพนักงานตำรวจไปจับกุม ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 กับนายโกญจนางที่ฟาร์มเปิดไถ่ ปรากฏตามสมุดบัญชีเอกสารหมาย ค.2 ว่ายังมีการลงบัญชีตัวเลขเป็นปกติเช่นเดียวกับวันก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการลงบัญชีซื้อขายกันเป็นปกติในวันที่ 13 และวันต่อ ๆ มา โดยลักษณะของลายมือเป็นของคน ๆ เดียวกัน ซึ่งผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ก็มีได้นำสืบว่า รายการในสมุดบัญชีซื้อขายเปิดไถ่ดังกล่าว ลูกจ้างคนใดเป็นผู้ลงรายการบัญชี ซึ่งตามปกติแล้ว บุคคลซึ่งเป็น เจ้าของหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการกิจการดังกล่าวควรจะต้องเป็นผู้ลงบัญชีเพราะต้องเป็นผู้ควบคุม เรื่องการเงิน แต่ตามสภาพของสมุดบัญชีก่อนและหลังวันเกิดเหตุคดีนี้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ไม่ใช่คนลงบัญชี ซื้อขายในสมุดบัญชีดังกล่าวแน่นอน จึงนับเป็นพิรุธและเคลือบแคลงสงสัยว่าสมุดบัญชีเอกสารหมาย ค.1 ถึง ค.3 เป็นรายการบัญชีซื้อขายเปิดไถ่จากฟาร์มของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ดังที่ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 นำสืบจริงหรือไม่ ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 3 เป็นเงินฝากในบัญชีของผู้คัดค้านที่ 2 จำนวน 221,943.81 บาท นั้น ก็มีผู้คัดค้านที่ 2 เบิกความลอย ๆ เพียงปากเดียวว่า เป็นเงินที่มารดาแบ่งให้จากเงินของบิดาซึ่งเสียชีวิต โดยไม่มีหลักฐานหรือ รายละเอียดของข้อเท็จจริงดังกล่าวให้น้ำหนักน่าเชื่อถือ พยานหลักฐานของผู้คัดค้านทั้งสามจึงยังมีน้ำหนัก ไม่เพียงพอให้รับฟังได้ว่า ทรัพย์สินทั้ง 3 รายการผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 มีอยู่หรือได้มาจากการประกอบอาชีพ หรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าทรัพย์สินทั้ง 3 รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสามฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

77. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5742/2544

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางสาวศศิวิมล ชัยตระกูล กับพวก

ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (1) บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้คัดค้านต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าตนเป็นเจ้าของเงินตามคำร้อง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้คัดค้านไม่ใช่ เจ้าของที่แท้จริง ศาลจึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือไม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของนางเพ็ญพร ชัยสุวรรณ ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกัน และปราบปราม ยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 และ 31

เลขาธิการได้ประกาศให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี โดยปิดประกาศไว้ที่สำนักงานและสถานีตำรวจท้องที่ที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นอย่างน้อยเจ็ดวัน และประกาศอย่างน้อยสองวัน ติดต่อกันในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นแล้ว ผู้คัดค้านทั้งสอง ยื่นคำคัดค้านให้ยกเลิกการอายัดเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าว

ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง ให้รับเงินสดจำนวน 25,000 บาท เงินในบัญชีเงินฝากประจำของธนาคาร นครธน จำกัด (มหาชน) สาขาโคกสำโรง เลขที่บัญชี 002-3-02408-9 ชื่อบัญชีนายนำชัย ชัยตระกูล และนางเพ็ญพร ชัยสุวรรณ พร้อมดอกเบี้ยและเงินในบัญชีเงินฝากประจำของธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน เลขที่บัญชี 044-3-00075-0 ชื่อบัญชี เด็กชายโชฎก ชัยสุวรรณ โดยนางเพ็ญพร ชัยสุวรรณ พร้อมดอกเบี้ยให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 31

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้วมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ว่าผู้คัดค้านที่ 1 เป็นเจ้าของเงินในบัญชีเงินฝากประจำของธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน) สาขาโคกสำโรง เลขที่บัญชี 002-3-02408-9 ชื่อบัญชี นายนำชัย ชัยตระกูล และนางเพ็ญพร ชัยสุวรรณ หรือไม่ เห็นว่าพยานหลักฐานที่ผู้คัดค้านที่ 1 นำสืบไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่าผู้คัดค้านที่ 1 เป็นเจ้าของเงินในบัญชีเงินฝากประจำของธนาคาร นครธน จำกัด (มหาชน) สาขาโคกสำโรง เลขที่บัญชี 002-3-02408-9 ชื่อบัญชี นายนำชัย ชัยตระกูล และนางเพ็ญพร ชัยสุวรรณ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้คัดค้านที่ 1 ต้องแสดงให้เห็นว่าตน เป็นเจ้าของเงินตามคำร้องและทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด เมื่อฟังว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ไม่ใช่เจ้าของที่แท้จริง จึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาให้รับเงินในบัญชีดังกล่าววนั้น ศาลฎีกา เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๑ ฟังไม่ขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รับเงินในบัญชีเงินฝากประจำของธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน เลขที่บัญชี 044-3-00075-0 ชื่อบัญชี เด็กชายโชฎก ชัยสุวรรณ โดยนางเพ็ญพร ชัยสุวรรณ เฉพาะเงินตามรายการฝากวันที่ 11 มีนาคม 2541 จำนวน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยเท่านั้น คำขอให้รับเงิน ตามรายการฝากอื่น ๆ ในบัญชีเงินฝากประจำฉบับนี้ให้ยก นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

78. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4298/2544

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดเพชรบูรณ์

จำเลย - นาย กุหลาบ เกยสุวรรณ

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยใช้รถยนต์ขนส่งและซุกซ่อนยาเสพติดให้โทษ อันเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดและมีคำขอให้ริบของกลางตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32,33 ซึ่งคำขอในลักษณะเช่นนี้ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นให้สั่งริบทรัพย์สิน ต่างจากพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ซึ่งกำหนดให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นให้สั่งริบทรัพย์สินฉะนั้น เมื่อโจทก์มิได้ขอให้ศาลสั่งริบของกลางตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 จึงไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องต่อศาล และศาลมีอำนาจสั่งริบของกลางได้ตามที่โจทก์ขอมาในคำขอท้ายคำฟ้อง

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกับพวกที่หลบหนียังไม่ได้ตัวมาฟ้องร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 จำนวน 174 เม็ด น้ำหนัก 15.83 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีนและรถยนต์หมายเลขทะเบียนป - 1974 เลย ที่จำเลยกับพวกใช้เป็นยานพาหนะซุกซ่อนและขนส่งเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวเป็นของกลาง ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4,7, 8, 15, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 83 ริบของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง, 66 วรรคหนึ่งจำคุก 7 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 3 ปี 6 เดือน ริบของกลาง

จำเลยอุทธรณ์ขอให้ยกคำขอริบรถยนต์ของกลาง

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่ามีเหตุจะต้องยกคำขอให้ริบรถยนต์ของกลางเพราะพนักงานอัยการมิได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพ.ศ. 2534 มาตรา 30 หรือไม่ เห็นว่า ตามคำฟ้องของโจทก์บรรยายว่าเจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมด้วยรถยนต์หมายเลขทะเบียน ป -1974 เลย ซึ่งจำเลยกับพวกใช้เป็นยานพาหนะขนส่งและซุกซ่อนยาเสพติดให้โทษ อันเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และมีคำขอท้ายคำฟ้องให้ริบของกลางตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33 ซึ่งคำขอให้ริบของกลาง

ในลักษณะเช่นนี้ไม่มีกฎหมายกำหนดให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินต่างจากคำขอให้ริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ซึ่งกำหนดให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้สั่งริบทรัพย์สิน ฉะนั้น เมื่อโจทก์มิได้ขอให้ศาลสั่งริบของกลางตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 จึงไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องต่อศาลแต่อย่างใด และศาลมีอำนาจสั่งริบของกลางได้ตามที่โจทก์ขอมาในคำขอท้ายคำฟ้องกรณีไม่มีเหตุจะต้องยกคำขอให้ริบรถยนต์ของกลางซึ่งเป็นยานพาหนะที่จำเลยกับพวกใช้ในการกระทำความผิดคำสั่งของศาลทั้งสองที่ให้ริบรถยนต์ของกลางชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

79. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4298/2544

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดเพชรบูรณ์

จำเลย - นายกุหลาบ เกยสุวรรณ

ตามคำฟ้องโจทก์บรรยายว่า เจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมด้วยรถยนต์ของกลาง ซึ่งจำเลยกับพวกใช้เป็นยานพาหนะขนส่งและซุกซ่อนยาเสพติดให้โทษอันเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และมีคำขอท้ายคำฟ้องให้ริบของกลางตามมาตรา 102 และ ป.อ. มาตรา 32, 33 คำขอให้ริบของกลางในลักษณะเช่นนี้ต่างจากคำขอให้ริบทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ซึ่งกำหนดให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้สั่ง ริบทรัพย์สิน เมื่อโจทก์มิได้ขอให้ศาลสั่งริบของกลางตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 โจทก์จึงไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องต่อศาลและศาลมีอำนาจสั่งริบของกลางได้ตามที่โจทก์ขอมาในคำขอท้ายคำฟ้อง

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 102 ป.อ. มาตรา 32, 33, 83 ริบของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง 66 วรรคหนึ่ง จำคุก 7 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้ตาม ป.อ. มาตรา 78 กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 3 ปี 6 เดือน ริบของกลาง

จำเลยอุทธรณ์ขอให้ยกคำขอริบรถยนต์ของกลาง

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่ามีเหตุจะต้องยกคำขอให้รับรถยนต์ของกลางเพราะพนักงานอัยการมิได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 หรือไม่ เห็นว่า ตามคำฟ้องของโจทก์บรรยายว่า เจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมด้วยรถยนต์หมายเลขทะเบียน ป - 1974 เลย ซึ่งจำเลยกับพวกใช้เป็นยานพาหนะขนส่งและซุกซ่อนยาเสพติดให้โทษ อันเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และมีคำขอท้ายคำฟ้องให้รับของกลางตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102 ป.อ. มาตรา 32, 33 ซึ่งคำขอให้รับของกลางในลักษณะเช่นนี้ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน ต่างจากคำขอให้รับทรัพย์สินตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ซึ่งกำหนดให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อให้สั่งริบทรัพย์สิน ฉะนั้น เมื่อโจทก์มิได้ขอให้ศาลสั่งริบของกลางตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 จึงไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องต่อศาลแต่อย่างใด และศาลมีอำนาจสั่งริบของกลางได้ตามที่โจทก์ขอมาในคำขอท้ายคำฟ้อง กรณีไม่มีเหตุจะต้องยกคำขอให้รับรถยนต์ของกลางซึ่งเป็นยานพาหนะที่จำเลยกับพวกใช้ในการกระทำความผิด คำสั่งของศาลล่างทั้งสองที่ให้รับรถยนต์ของกลางชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

80. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4580/2543

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นางสาวสมทรง แก้วมณี กับพวก

แม้การดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจะต้องดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการที่กรรมการแต่งตั้งก็ตาม แต่การตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านในคดีนี้ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ออกคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินและมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ด้วยเหตุที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้านและทำบันทึกการพิจารณาเกี่ยวกับทรัพย์สินตลอดจนมีความเห็นขอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาวินิจฉัย เพื่อมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สิน กับคณะกรรมการประจำคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ได้มีมติเห็นชอบตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอ ต่อมาคณะกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกับมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สิน ทั้งได้ส่งคำวินิจฉัยและขอให้พนักงานอัยการได้พิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินแล้ว ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งและตามที่ได้รับมอบหมาย จากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยชอบ แม้การตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านจะไม่ปรากฏรายชื่อของคณะกรรมการหรือความเห็นของคณะกรรมการหรือผู้ร้องมิได้นำคณะกรรมการมาเบิกความยืนยันว่าการตรวจสอบทรัพย์สินดังกล่าว

ได้ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินแต่งตั้งก็ตาม ก็ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่อันชอบด้วยกฎหมายต้องเสียไปไม่ ผู้ร้องมีอำนาจขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินตามคำร้องได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า คดีนี้สืบเนื่องมาจากผู้ร้องซึ่งเป็นโจทก์ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 7377/2537 ของศาลชั้นต้น ฟ้องผู้คัดค้านที่ 1 และผู้คัดค้านที่ 2 เป็นจำเลยฐานร่วมกันผลิตและมียาเสพติดให้โทษชนิดเฮโรอีน ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ร่วมกันมียาเสพติดให้โทษชนิดฝิ่น ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีและ ใช้เครื่องวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาต ขณะคดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 โดยมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวแทนและต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินรวม 31 รายการ โดยวินิจฉัยว่าทรัพย์สินทั้ง 31 รายการดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 7377/2537 ของศาลชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27, 29, 31

ผู้คัดค้านทั้งสี่ยื่นคำร้องคัดค้านว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามคำร้อง เพราะผู้ร้องและพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนของ พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ขอให้คำสั่งให้คืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่ผู้คัดค้านทั้งสี่

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องของผู้ร้องในรายการที่ 1 ถึง 29 ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29, 31 และให้ยกคำร้องของผู้ร้องเฉพาะทรัพย์สินรายการที่ 30 กับ 31

ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาว่าผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ซึ่งเป็นจำเลยมีความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ให้จำคุกจำเลยตลอดชีวิตและคดีถึงที่สุดแล้ว ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้น ขอให้ริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดรวม 31 รายการ ดังกล่าวข้างต้น

ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 ฎีกาว่า การดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับมอบหมาย จะต้องดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535) ออกตามความใน พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 แต่การตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 ได้มีความเห็นหรือ รายชื่อของคณะกรรมการ คงมีแต่บันทึกการพิจารณาเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้คัดค้านของพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้รับมอบหมายเท่านั้น กรณีจึงมิได้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตาม ขั้นตอนที่ถูกกฎหมายกำหนด ผู้ร้องจึงไม่อาจอ้างคำสั่ง ให้ยึดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมายื่นคำร้องเพื่อให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินตามคำร้อง ได้นั้น เห็นว่า แม้ พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 18 จะบัญญัติว่า คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมายก็ได้ และกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2534) ข้อ 1 จะกำหนดว่าการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินตามกฎหมายนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับ มอบหมายจะต้อง ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งก็ตาม แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีความ จำเป็นเร่งด่วน และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าทรัพย์สินรายใดอาจมีการโอน ยักยัก ซุกซ่อน มาตรา 19 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวบัญญัติว่า

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เลขาธิการอาจสั่งให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหา ไปก่อน แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการทราบก็ได้

มาตรา 21 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

เลขาธิการอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินแทนแล้วรายงาน ให้ทราบก็ได้

มาตรา 22 วรรคสอง บัญญัติว่า

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สิน หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าทรัพย์สินรายใดอาจมีการ โอน ยักยัก ซุกซ่อน หรือเป็นกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินรายนั้นไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีการวินิจฉัยตามมาตรา 16 (3)

และมาตรา 23 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

เมื่อคณะกรรมการหรือเลขาธิการแล้วแต่กรณีได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและประเมินราคาทรัพย์สินนั้นโดยเร็ว แล้วรายงานให้ทราบ

จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวถือได้ว่า ถ้าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วน กฎหมายได้ให้อำนาจ แก่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ทรัพย์สินของผู้ต้องหา ไปก่อนแล้วรายงานให้ทราบ กับให้อำนาจสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดไว้ชั่วคราว แล้วรายงานให้ทราบ จนกว่าจะได้มีการวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามมาตรา 16 (3) ว่า ทรัพย์สินใดของผู้ต้องหาเป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และขอให้ พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินนั้นตามความในมาตรา 27 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.

ดังกล่าว ซึ่งการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ออกคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินและมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินและประเมินราคาทรัพย์สิน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สิน ต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินด้วยความจำเป็นเร่งด่วน ไม่อาจเชิญประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้ทัน หากไม่รีบดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน อาจมีการเปลี่ยนแปลง โยกย้าย หรือทำลายพยานหลักฐานได้

พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายได้ตรวจสอบทรัพย์สิน ตลอดจนยึดและอายัดทรัพย์สินของพวกผู้คัดค้านและทำบันทึกการพิจารณาเกี่ยวกับทรัพย์สิน ตลอดจนมีความเห็นขอให้คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาวินิจฉัยเพื่อมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินกับคณะอนุกรรมการประจำคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีมติเห็นชอบตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอ จึงเสนอให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อวินิจฉัยยึดอายัดทรัพย์สิน และต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำวินิจฉัยว่าทรัพย์สิน ของพวกผู้คัดค้านเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กับมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สิน ดังกล่าว ทั้งได้ส่งคำวินิจฉัยและขอให้พนักงานอัยการได้พิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินแล้ว ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งและตามที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดดังกล่าวมาจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยชอบ แม้การตรวจสอบทรัพย์สิน ของพวกผู้คัดค้านจะไม่ปรากฏรายชื่อของคณะอนุกรรมการหรือความเห็นของคณะอนุกรรมการดังที่ผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 กล่าวอ้าง ตลอดจนผู้ร้องมิได้นำคณะอนุกรรมการเบิกความยืนยันว่า การตรวจสอบทรัพย์สินของพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายได้ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สินแต่งตั้งก็ตาม ก็หาได้ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนคณะกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สิน และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อันชอบด้วยกฎหมายต้องเสียไปไม่ ผู้ร้อง มีอำนาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินตามคำร้องได้ ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

81. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2683/2543

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้ร้อง - บริษัท ไทโยต้าสุราษฎร์ธานี ผู้จำหน่ายไทโยต้า จำกัด

จำเลย - นาย ถนอม ออกซ้อ กับพวก

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 3 ให้คำนิยามไว้ว่า หมายความว่า การผลิตนำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดและให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย ไม่ได้รวมถึงการมียาเสพติดไว้ในครอบครอง โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยข้อหา มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตไม่ใช้คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติ

ดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามมาตรา 30 และ 31 ได้

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ได้ฟ้องจำเลยทั้งสองในข้อหาเมทแอมเฟตามีนอันเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยเจ้าพนักงานจับจำเลยทั้งสองได้ พร้อมด้วยเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวและยึดได้รถยนต์กระบะซึ่งเป็นทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองใช้เป็นพาหนะนำเมทแอมเฟตามีนมาไว้ในครอบครองและพาเมทแอมเฟตามีนไปเพื่อให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเป็นของกลาง และโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์กระบะดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านอ้างว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์กระบะของกลาง มิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสอง ขอให้คืนรถยนต์กระบะของกลางแก่ผู้ร้อง

ศาลชั้นต้นได้สวนแล้ว มีคำสั่งให้ริบรถยนต์กระบะของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของโจทก์และให้คืนรถยนต์กระบะของกลางแก่ผู้ร้อง

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "การร้องขอให้ริบรถยนต์กระบะของกลางโดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองใช้เป็นพาหนะนำเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาไว้ในครอบครองและยาเสพติดดังกล่าวไปเพื่อให้ได้รับผลในการกระทำความผิดให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของพนักงานอัยการโจทก์คดีนี้เป็นการยื่นคำร้อง โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ซึ่งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวให้คำนิยามไว้ว่า หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือหรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย เห็นได้ว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ไม่ได้รวมถึงการมียาเสพติดไว้ในครอบครอง ด้วยคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองในข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงไม่ใช่คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 พนักงานอัยการโจทก์จึงไม่มีอำนาจร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของกลางดังกล่าวให้ตก

เป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามมาตรา 30 และ 31 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ปัญหานี้ เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาเห็นสมควรหยิบยกขึ้นวินิจฉัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และเมื่อผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์กระบะของกลางที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ให้ยกคำร้องของโจทก์และคืนรถยนต์กระบะของกลางแก่ผู้ร้องนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล และคดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของโจทก์อีกต่อไป"

พิพากษายืน

82. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2683/2543

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้ร้อง - ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด

จำเลย - นายถนอม ออกช่อ กับพวก

การร้องขอให้ริบรถยนต์กระบะของกลางโดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่จำเลยใช้เป็นพาหนะนำเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มาไว้ในครอบครองและพยายาเสพติดดังกล่าวไปเพื่อให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของพนักงานอัยการเป็นการยื่นคำร้องโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ซึ่งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ไม่ได้รวมถึงการมียาเสพติดไว้ในครอบครองด้วย

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหาเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ใช่คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 พนักงานอัยการโจทก์จึงไม่มีอำนาจร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของกลางดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามมาตรา 30 และ 31 แห่งพ.ร.บ.ดังกล่าวได้ ปัญหานี้ เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยศาลฎีกาเห็นสมควรหยิบยกขึ้นวินิจฉัย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสองประกอบมาตรา 225

83. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2617/2543

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นาย นิต แผลสาหร่าย กับพวก

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์ของจำเลยที่ 1 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30,31 อันเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้โดยเฉพาะ การดำเนินกระบวนการพิจารณาจึงต้องปฏิบัติ

ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง ดังนี้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง และศาลชั้นต้นได้ส่งสำเนาคำร้องให้จำเลยที่ 1 โดยชอบ ทั้งเมื่อศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาในคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ผู้ร้องได้แถลงเพื่อให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องโดยศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวนคำร้องและได้ส่งหมายนัดให้จำเลยที่ 1 โดยชอบการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงชอบแล้ว

การดำเนินคดีขอรับทรัพย์สินในคดีนี้เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 อันเป็นกระบวนการพิเศษ พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาแตกต่างไปจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาทั่วไป กล่าวคือตามมาตรา 30 วรรคสอง จะมีบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของทรัพย์สินก่อนที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งมาตรา 30 วรรคสาม บัญญัติให้ศาลชั้นต้นสั่งรับทรัพย์สินได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของการประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามมาตรา 30 วรรคสอง ส่วนกรณีมีบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านตามมาตรา 30 วรรคสอง บุคคลที่ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีอาจจะเป็นจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือบุคคลอื่นที่อยู่นอกคดีดังกล่าวก็ได้ บุคคลที่ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในกรณีนี้จึงไม่ได้เข้ามาในคดีในฐานะจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่เข้ามาในฐานะอ้างว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การไต่สวนคำร้องของศาลชั้นต้นจึงไม่ใช่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

การไต่สวนคำร้องที่ขอให้รับทรัพย์สินในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งมีอัตราโทษที่ศาลต้องตั้งทนายความให้จำเลยหากกรณีบุคคลเข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง และบุคคลดังกล่าวไม่มีทนายความ ก็ไม่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 ที่ศาลจะต้องตั้งทนายความให้ก่อนเริ่มพิจารณา แม้จำเลยที่ 1 จะมาศาลในวันนัดไต่สวนคำร้องนัดแรก และในวันที่ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งก็ตาม เมื่อจำเลยที่ 1 ไม่ได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา 30 วรรคสอง จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ใน มาตรา 30 วรรคสอง การที่ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องนัดแรกโดยไม่เลื่อนคดีไปนั้นชอบแล้ว

ที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่าจำเลยที่ 1 ใช้รถยนต์ของกลางเข้าไปเกี่ยวข้องในความผิดที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยสมัครใจ และมีส่วนได้เสียหรือไม่และคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด ศาลจะสั่งริบรถยนต์ของกลางไม่ได้นั้น เท่ากับจำเลยที่ 1 ฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีว่า จำเลยที่ 1 ไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดในคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องขอหาให้เฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และจะมีการนำรถยนต์ของกลางไปใช้ในการกระทำความผิดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด

ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม หากข้อเท็จจริงเป็นดังที่จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างก็มีผลให้ศาลไม่อาจสั่งริบรายนต์ของกลางนั้นเอง การที่บุคคลใดจะพิสูจน์ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินของกลางไปใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุทธรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ตามมาตรา 30 วรรคสาม จะต้องเป็นผู้ที่เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสองเสียก่อน คือต้องยื่นคำร้องขอคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เพราะมิฉะนั้นหากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ยังให้ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางอุทธรณ์ฎีกา ในเนื้อหาแห่งคดีได้อีก ก็ย่อมมีผลเท่ากับให้บุคคลดังกล่าวร้องขอทรัพย์สินของกลางคืนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 โดยปริยายอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม ตอนท้ายที่ห้ามมิให้นำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 มาใช้บังคับ เมื่อจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ตามมาตรา 30 วรรคสอง จำเลยที่ 1 จึงอุทธรณ์ฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีดังกล่าวไม่ได้

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสี่ในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนน้ำหนักสุทธิ 3,460 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์หนักรวม 2,768 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โดยเจ้าพนักงาน ได้ยึดรายนต์หมายเลขทะเบียน ก - 3095 กำแพงเพชร อันเป็นส่วนหนึ่งของของกลางไว้ เนื่องจากจำเลยทั้งสี่ ใช้ในการขนเฮโรอีน จึงเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผล ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบรายนต์ดังกล่าวให้ตกเป็นของ กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า สำเนาให้จำเลย รอฟังว่าจะมีผู้ใดคัดค้านประการใดหรือไม่ หากไม่มี ผู้คัดค้านเมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดีที่จำเลยถูกฟ้องแล้วให้ผู้ร้องแถลงต่อศาลภายใน 7 วัน เพื่อดำเนินการ ต่อไป

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อย สองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีแล้ว แต่ไม่มีผู้ใด ยื่นคำร้องขอคัดค้านเข้ามาในคดี

ต่อมาศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาในคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ 4531/2541 ผู้ร้องได้แถลงต่อศาลชั้นต้นเพื่อให้ดำเนินการไต่สวนคำร้องต่อไป ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวน คำร้องโดยได้ไต่สวนคำร้องในวันที่ 19 สิงหาคม 2541 วันที่ 7 ตุลาคม 2541 และวันที่ 23 พฤศจิกายน 2541

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2541 ให้ริบรายนต์หมายเลขทะเบียน ก - 3095 กำแพงเพชร ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นเจ้าของรถยนต์หมายเลขทะเบียน ก - 3095 กำแพงเพชร อุทธรณ์ว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นไต่สวนคำร้องของศาลชั้นต้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ร้องมิได้นำสืบให้ได้ความว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดด้วยหรือไม่ และยินยอมให้ใช้รถยนต์ของจำเลยที่ 1 ในการกระทำความผิดด้วยหรือไม่และคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกเป็นจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ยังไม่ถึงที่สุด ศาลชั้นต้นจะริบรถยนต์ของจำเลยที่ 1 ไม่ได้

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

จำเลยที่ 1 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นไต่สวนคำร้องของศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์ของจำเลยที่ 1 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 อันเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้โดยเฉพาะ การดำเนินกระบวนการพิจารณาจึงต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง กล่าวคือ เมื่อพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นเพื่อขอให้สั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วและศาลชั้นต้นได้ส่งสำเนาคำร้องให้จำเลยที่ 1 โดยชอบ ทั้งเมื่อศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาในคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ผู้ร้องได้แถลงเพื่อให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องโดยศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวนคำร้องและได้ส่งหมายนัดให้จำเลยที่ 1 โดยชอบการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 แล้ว ที่จำเลยที่ 1 ฎีกาอีกว่า ในวันนัดไต่สวนคำร้องนัดแรกจำเลยที่ 1 ไม่มีทนายความ ศาลชั้นต้นยังให้ผู้ร้องนำพยานเข้าสืบโดยไม่เลื่อนคดีเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาความ เพราะในคดีอาญาหากจำเลยไม่มีทนายความ ศาลชอบที่จะเลื่อนการพิจารณาออกไปนั้น เห็นว่าการดำเนินคดีขอริบทรัพย์สินในคดีนี้เป็นดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 อันเป็นกระบวนการพิเศษ ไม่ใช่การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลย ดังจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาแตกต่างไปจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาทั่วไป กล่าวคือตามมาตรา 30 วรรคสอง จะมีบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของทรัพย์สินก่อนที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง มาตรา 30 วรรคสาม บัญญัติให้ศาลชั้นต้นสั่งริบทรัพย์สินได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามมาตรา 30 วรรคสอง ส่วนกรณีมีบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านตามมาตรา 30 วรรคสอง บุคคลที่ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี

อาจจะเป็นจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือบุคคลอื่นที่อยู่นอกคดีดังกล่าวก็ได้ บุคคลที่ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในกรณีนี้จึงไม่ได้เข้ามาในคดีในฐานะจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแต่เข้ามาในฐานะอ้างว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การไต่สวนคำร้องของศาลชั้นต้นจึงไม่ใช่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนั้น การไต่สวนคำร้องที่ขอให้รับทรัพย์สินในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งมีอัตราโทษที่ศาลต้องตั้งทนายความให้จำเลย หากกรณีมีบุคคลเข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง และบุคคลดังกล่าวไม่มีทนายความก็ไม่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 ที่ศาลจะต้องตั้งทนายความให้ก่อนเริ่มพิจารณา ยิ่งไปกว่านั้นในคดีนี้แม้จำเลยที่ 1 จะมาศาลในวันนัดไต่สวนคำร้องนัดแรกในวันที่ 19 สิงหาคม 2541 และในวันที่ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งวันที่ 27 พฤศจิกายน 2541 ก็ตาม เมื่อจำเลยที่ 1 ไม่ได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา 30 วรรคสอง จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องนัดแรกโดยไม่เลื่อนคดีไปนั้นชอบแล้ว

ส่วนที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่า จำเลยที่ 1 ใช้รถยนต์ของกลางเข้าไปเกี่ยวข้องในความผิดที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยสมัครใจและมีส่วนได้เสียหรือไม่ และคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุดศาลจะสั่งริบรถยนต์ของกลางไม่ได้ นั้น เห็นว่าฎีกาของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวเท่ากับฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีว่า จำเลยที่ 1 ไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดในคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้อง ขอให้เฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจะมีการนำรถยนต์ของกลางไปใช้ในการกระทำความผิดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม ซึ่งหากฟังว่าข้อเท็จจริงเป็นดังที่จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างในฎีกาก็มีผลให้ศาลไม่อาจสั่งริบรถยนต์ของกลางนั้นเองการที่บุคคลใดจะพิสูจน์ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินของกลางไปใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ตามมาตรา 30 วรรคสามนั้น จะต้องเป็นผู้ที่เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง เสียก่อน คือต้องยื่นคำร้องขอคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพราะมิฉะนั้นหากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ยังให้ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางอุทธรณ์ฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีได้อีก ก็ย่อมมีผลเท่ากับให้บุคคลดังกล่าวร้องขอทรัพย์สินของกลางคืนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 โดยปริยายนั่นเอง อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม ตอนท้าย ที่ห้ามมิให้นำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 มาใช้บังคับ ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ตามมาตรา 30 วรรคสอง จำเลยที่ 1 จึงอุทธรณ์ฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีดังกล่าวไม่ได้ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 1

พิพากษายืน

84. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2617/2543

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

จำเลย - นิต แผลสาหร่าย กับพวก

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ริบรณต์ของจำเลยที่ 1 ตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 อันเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบรณต์ของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้โดยเฉพาะ การดำเนินกระบวนการพิจารณาจึงต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง ดังนี้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง และศาลชั้นต้นได้ส่งสำเนาคำร้องให้จำเลยที่ 1 โดยชอบ ทั้งเมื่อศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาในคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ผู้ร้องได้แถลงเพื่อให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องโดยศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวนคำร้องและได้ส่งหมายนัดให้จำเลยที่ 1 โดยชอบการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงชอบแล้ว

การดำเนินคดีขอริบรณต์ทรัพย์สินในคดีนี้เป็นการดำเนินการตามพ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 อันเป็นกระบวนการพิเศษ พ.ร.บ.ดังกล่าวกำหนดให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาแตกต่างไปจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาทั่วไป กล่าวคือตามมาตรา 30 วรรคสอง จะมีบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของทรัพย์สินก่อนที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง มาตรา 30 วรรคสาม บัญญัติให้ศาลชั้นต้นสั่งริบรณต์ทรัพย์สินได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามมาตรา 30 วรรคสอง ส่วนกรณีมีบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านตามมาตรา 30 วรรคสอง บุคคลที่ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีอาจจะเป็นจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือบุคคลอื่นที่อยู่นอกคดีดังกล่าวก็ได้ บุคคลที่ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในกรณีนี้จึงไม่ได้เข้ามาในคดีในฐานะจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่เข้ามาในฐานะอ้างว่าตนเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การไต่สวนคำร้องของศาลชั้นต้นจึงไม่ใช่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

การไต่สวนคำร้องที่ขอให้ริบรณต์ทรัพย์สินในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดฐานร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งมีอัตราโทษที่ศาลต้องตั้งทนายความให้จำเลยหากกรณีมีบุคคลเข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสองและบุคคลดังกล่าวไม่มีทนายความ ก็ไม่อยู่ภายใต้บังคับของ ป.วิ.อ.มาตรา 173 ที่ศาลจะต้องตั้งทนายความให้ก่อนเริ่มพิจารณา แม้จำเลยที่ 1 จะมาศาลในวันนัดไต่สวนคำร้องนัดแรก และในวันที่ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งก็ตาม เมื่อจำเลยที่ 1 ไม่ได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อคัดค้านก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา 30 วรรคสอง จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1

ได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง การที่ศาลชั้นต้นได้ส่วนคำร้องนัดแรกโดยไม่เลื่อนคดีไปนั้นชอบแล้ว

ที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่าจำเลยที่ 1 ใช้รถยนต์ของกลางเข้าไปเกี่ยวข้องในความผิดที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องเป็นจำเลยในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยสมัครใจ และมีส่วนได้เสียหรือไม่และคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด ศาลจะสั่งริบรถยนต์ของกลางไม่ได้นั้น เท่ากับจำเลยที่ 1 ฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีว่า จำเลยที่ 1 ไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดในคดีที่จำเลยที่ 1 กับพวกถูกฟ้องขอให้มีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และจะมีการนำรถยนต์ของกลางไปใช้ในการกระทำความผิดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม หากข้อเท็จจริงเป็นดังที่จำเลยที่ 1 กล่าวอ้าง ก็มีผลให้ศาลไม่อาจสั่งริบรถยนต์ของกลางนั่นเอง การที่บุคคลใดจะพิสูจน์ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินของกลางไปใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 วรรคสาม จะต้องเป็นผู้ที่เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสองเสียก่อน คือต้องยื่นคำร้องขอคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เพราะมิฉะนั้นหากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ยังให้ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางอุทธรณ์ฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีได้อีก ก็ย่อมมีผลเท่ากับให้บุคคลดังกล่าวร้องขอทรัพย์สินของกลางคืนตาม ป.อ.มาตรา 36 โดยปริยาย อันเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม ตอนท้ายที่ห้ามมิให้นำป.อ.มาตรา 36 มาใช้บังคับ เมื่อจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดไว้ตาม มาตรา 30 วรรคสอง จำเลยที่ 1 จึงอุทธรณ์ฎีกาในเนื้อหาแห่งคดีดังกล่าวไม่ได้

85. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1814/2543

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี

จำเลย - นางสาวอัญชลี โต๊ะเฮง

การที่โจทก์ขอให้ริบทรัพย์สินของกลางที่กล่าวอ้างมาในคำฟ้องว่าจำเลยได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนก่อนหน้าคดีที่เสนอสู่ศาลนี้เมื่อปรากฏว่าของกลางดังกล่าวไม่ใช่เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือวัตถุอื่นซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษฯ มาตรา 102 และไม่ใช่ทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยกระทำความผิด ซึ่งหมายถึงเฉพาะความผิดที่กระทำในคดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32,33 (2) จึงไม่อาจริบได้

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษพ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 32, 91 रिเบเมทแอมเฟตามีน ธนบัตรและเหรียญต่าง ๆ 9,431 บาท สร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำ ของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง, 66 วรรคหนึ่ง เป็นความผิด 2 กระทั่ง ให้เรียงกระบวนโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุก 5 ปี ฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำคุก 5 ปี รวมจำคุก 10 ปี คำให้การรับสารภาพของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณานับเป็นเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 5 ปี และให้ริเบเมทแอมเฟตามีนธนบัตรและเหรียญต่าง ๆ 9,431 บาท สร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำของกลาง

จำเลยอุทธรณ์ขอให้ลงโทษสถานเบา

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิจารณาแก้เป็นว่า ความผิดฐานมีไว้เพื่อจำหน่ายและจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ให้จำคุกกระทังละ 5 ปี ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกกระทังละ 2 ปี 6 เดือน รวมเป็นจำคุก 4 ปี 12 เดือน ไม่ริเบธนบัตรและเหรียญต่าง ๆ 9,431 บาท กับสร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำ ของกลาง โดยให้คืนของกลางดังกล่าวแก่เจ้าของนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าจะพึงริเบธนบัตรและเหรียญ 9,431 บาท สร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำ ของกลาง ได้หรือไม่ ในปัญหาข้อนี้โจทก์ขอให้ริเบทรัพย์สินดังกล่าวโดยกล่าวอ้างมาในคำฟ้องและคำฟ้องฎีกาว่า เป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนก่อนหน้านั้น โดยโจทก์อ้างอิงบทกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33(2) ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่าของกลางดังกล่าว ไม่ใช่เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือวัตถุอื่นซึ่งได้ใช้การกระทังความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102 และไม่ใช่ทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่า ผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยกระทังความผิดซึ่งหมายถึงเฉพาะความผิดที่กระทังในคดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 32, 33(2) จึงยังไม่อาจริเบได้ตามขอศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิจารณาชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

หมายเหตุ

การริเบทรัพย์สินเป็นโทษประการหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 โดยมีหลักทั่วไปว่าด้วยโทษริเบทรัพย์สินอยู่ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 32 ถึง 36 ซึ่งอาจจำแนกได้เป็น ต้องริเบเด็ดขาดไม่ว่าเป็นของผู้กระทังความผิด และมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ ตามมาตรา 32 และต้องริเบตามมาตรา 34 เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทังความผิด และประการสุดท้าย

ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลว่าจะริบหรือไม่ก็ได้ตามมาตรา 33 เว้นแต่ทรัพย์สินเหล่านั้นเป็นทรัพย์สินของผู้อื่นที่มีได้
 รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด นอกจากนี้การริบทรัพย์สินอาจมีกฎหมายอื่นกำหนดไว้โดยเฉพาะ
 ก็ต้องเป็นไปตามนั้นทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 17 แต่ถ้าไม่มีบัญญัติไว้โดยตรงก็ต้องเป็นไปตาม
 ประมวลกฎหมายอาญา เช่น การริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102
 บัญญัติให้ริบเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือวัตถุอื่นซึ่งได้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
 ปัญหาสำหรับคดีนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำฟ้องและคำฟ้องฎีกาว่าธนบัตรและเหรียญจำนวน 9,430 บาท
 สร้อยคอทองคำ และสร้อยข้อมือทองคำ เป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนก่อนหน้านี้
 แต่มีได้ฟ้องร้องกล่าวหาว่า จำเลยกระทำความผิดในการกระทำความผิดครั้งนั้น ส่วนการดำเนินคดีครั้งนี้
 ก็เป็นกรณีกระทำความผิดใหม่เป็นเอกเทศต่างหาก เพียงแต่ยึดได้ของกลางส่วนหนึ่งซึ่งจำเลยรับสารภาพว่า
 จำเลยได้มาจากการกระทำความผิดครั้งก่อน ดังนี้ ศาลจะริบของกลางซึ่งมิได้ใช้ในการกระทำความผิดในครั้งนี้
 ได้หรือไม่ คงทำความเข้าใจเบื้องต้นกันก่อนว่าเงินและเหรียญจำนวน 9,430 บาท สร้อยคอทองคำ และสร้อย
 ข้อมือทองคำ มิใช่ทรัพย์สินที่ผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 แน่ ถึงแม้ว่าจะ
 เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดก็ตาม ดังนี้ ศาลไม่อาจนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32
 มาใช้บังคับได้ กล่าวคือไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 ที่ศาลต้องริบโดยเด็ดขาด
 ต้องพิจารณาต่อไปว่าเข้ากรณีตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มาตรา 102 หรือไม่ ตามบทบัญญัติดังกล่าว
 ระบุว่า บรรดา ยาเสพติดในประเภท 1 ประเภท 2 ประเภท 4 หรือประเภท 5 เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ
 หรือวัตถุอื่นซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
 ซึ่งหมายถึงพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษให้ริบเสียทั้งสิ้น แสดงว่า เป็นการริบโดยเด็ดขาดในลักษณะเดียวกัน
 กับกรณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 แต่กรณีเงินและสร้อยดังกล่าวก็ไม่จัดอยู่ในลักษณะของทรัพย์สิน
 หรือสิ่งของตามที่มาตรา 102 ระบุไว้ หากแต่เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในครั้งก่อนดังนี้
 ดังที่กล่าวแล้วว่าศาลจะริบในคดีนี้ได้หรือไม่ เรื่องนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ทั้งให้ริบและไม่ให้ริบ
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยให้ริบ เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1158/2542 วินิจฉัยว่า เจ้าพนักงานตำรวจ
 จับจำเลยได้ และยึดเงินสดจำนวน 5,470 บาท ซึ่งปะปนอยู่กับเงินจำนวน 800 บาท ที่สายลับนำไปล่อซื้อ
 เมทแอมเฟตามีนจากจำเลยจำเลยรับว่าเงินสดจำนวน 5,470 บาท ของกลาง จำเลยได้มาจากการจำหน่าย
 เมทแอมเฟตามีนก่อนที่เจ้าพนักงานตำรวจจะเข้าจับจำเลยดังนี้ เงินสดจำนวน 5,470 บาท ของกลางซึ่งจำเลย
 ได้มาโดยการกระทำความผิดเพราะการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ทั้งคดีนี้โจทก์ฟ้อง
 จำเลยในข้อหาจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย แม้ศาลจะไม่มีอำนาจสั่งริบเงินสด
 จำนวน 5,470 บาท ของกลาง ตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ก็ตาม
 แต่การริบทรัพย์สินเป็นอำนาจทั่วไปของศาลที่จะริบทรัพย์สินตามที่ประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติไว้ เมื่อโจทก์
 มีคำขอให้ริบของกลางแล้ว และของกลางดังกล่าวเป็นทรัพย์สินซึ่งจำเลยได้มาโดยได้กระทำความผิด แม้โจทก์
 จะมีได้อ้างประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 มาด้วย และเป็นเงินของกลางที่ไม่ได้มาจากการจำหน่าย
 เมทแอมเฟตามีนในคดีนี้โดยตรงก็ตามศาลก็มีอำนาจริบเงินสดจำนวน 5,470 บาท ของกลางได้ตามมาตรา 33(2)
 ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่ถูกต้องได้ คดีดังกล่าวเงินจำนวน 5,470 บาท เป็นเงินที่จำเลยได้มาจากการขาย

เมทแอมเฟตามีนก่อนที่เจ้าพนักงานตำรวจจะเข้าจับจำเลย หรือกล่าวอีกนัยเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในครั้งก่อน ๆ และเงินดังกล่าวก็ไม่เข้ากรณีตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 จึงไม่อาจริบตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ แต่ศาลฎีกาก็เห็นว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยได้กระทำความผิด แม้ว่ามีได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนคดีดังกล่าวก็ตาม ศาลก็มีอำนาจริบได้ตามหลักการทั่วไป ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33(2)มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยในแนวนี้หลายเรื่อง เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7633/2540, 2070/2541 และ 1159/2542 และมีข้อสังเกตว่าการวินิจฉัยว่าศาลมีอำนาจริบได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 นี้ จึงเป็นดุลพินิจของศาลว่าศาลจะริบหรือไม่ก็ได้ข้อที่นำคดีพิจารณาก็คือว่า กรณีที่กฎหมายให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการริบทรัพย์สินกรณีตามมาตรา 33 นี้ ต้องเป็นทรัพย์สินที่ได้มา โดยได้กระทำความผิดในคดีที่มีการเสนอคดีสู่ศาลเท่านั้นหรือรวมทั้งกรณีการกระทำความผิดที่มีได้เสนอคดีสู่ศาล ด้วยเจตนารมณ์หรือหลักการแห่งกฎหมายที่แท้จริงเป็นอย่างไรเพราะคงต้องไม่ลืมว่าการริบทรัพย์สินหรือโทษ ริบทรัพย์สินเป็นโทษอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 การลงโทษผู้กระทำความผิดต้องตีความ โดยเคร่งครัด หลักการเรื่องบุคคลจะต้องรับโทษทางอาญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 32 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยไม่ให้รับ เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 121/2541 วินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 บัญญัติว่า "ในการริบทรัพย์สิน ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย คือ (2) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยการกระทำความผิด" ฉะนั้น โดยนัยดังกล่าวทรัพย์สินที่ศาลมีอำนาจสั่งริบจะต้องเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยได้กระทำความผิด ซึ่งหมายถึงว่า จะต้องมีการฟ้องจำเลยในความผิดดังกล่าว และได้มีการพิสูจน์ความผิดนั้น ต่อศาลแล้วและศาลพิพากษาว่า จำเลยได้กระทำความผิด จึงจะริบทรัพย์สินนั้นได้อันถือเป็นการลงโทษอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18(5) เพราะชนบัตร์ดังกล่าวมิใช่ทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 ซึ่งจะเห็นได้ถึงข้อแตกต่างอย่างชัดเจนกับมาตรา 33(2) ดังนั้น เมื่อโจทก์ยังมีได้ฟ้องจำเลยถึงการกระทำดังกล่าว ในครั้งก่อนโดยตรง กรณีเพียงแต่การกล่าวอ้างพาดพิงถึงว่าเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาจากการขายเมทแอมเฟตามีน ในครั้งก่อนจึงยังไม่เป็นการเพียงพอตามเจตนารมณ์ของมาตรา 18 (5) และ 33 (2) แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพื่อลงโทษจำเลยด้วยการริบทรัพย์สินตามที่ได้อำนาจมาแล้ว และแม้ว่าจำเลยจะได้ให้การรับสารภาพในคดีนี้ หรือให้ความยินยอมในชั้นฎีกาเพื่อให้คดีเสร็จไปจากศาลฎีกาโดยรวดเร็วก็ตาม ศาลก็ไม่อาจสั่งริบชนบัตร์ ของกลางได้ และยังมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1707/2531(ประชุมใหญ่) วินิจฉัยไว้ทำนองเดียวกัน สำหรับกรณี ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1814/2543(ประชุมใหญ่)มีข้อเท็จจริงดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว กล่าวคือ เป็นเงิน จำนวนหนึ่งและสร้อยทองคำที่ได้มาจากการกระทำความผิดในครั้งก่อน ซึ่งศาลฎีกาให้ความเห็นหรือวินิจฉัย ไว้ดังนี้ (1) ไม่ใช่สิ่งของตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษพ.ศ. 2522 (2) ไม่ใช่ทรัพย์สิน ที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 (3) ไม่ใช่ทรัพย์สิน ที่กฎหมายบัญญัติว่าได้มาโดยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 (2) หลักการสำคัญที่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยคือทรัพย์สินที่จะริบได้ต้องหมายถึงเฉพาะความผิดที่กระทำในคดีนี้ กล่าวคือ เฉพาะแต่คดีที่มีการฟ้องร้องเท่านั้นเป็นสำคัญ เมื่อศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกามีคำวินิจฉัยเป็นหลักไว้เช่นนี้แล้ว ย่อมถือว่าได้อำนาจกลับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7633/2540,2070/2541,1158/2542 และ 1159/2542 ดังนั้น

ปัญหาที่โต้แย้งกันมาก็คงต้องยุติและถือตามคำวินิจฉัยตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1814/2543 ซึ่งวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ต่อไป ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปคงมีว่าเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดในการกระทำความผิดก่อนมิใช่ในคดีที่มีการเสนอคดีสู่ศาลนั้น อาจมีจำนวนมาก เช่น สิบล้านบาทหรือร้อยล้านบาท ดังนี้ จะทำอย่างไร เมื่อมีการยึดได้ในการจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วไปค้นพบเงินดังกล่าวนี้ ซึ่งจำเลยรับว่าได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนเมื่อคราวที่แล้ว ซึ่งมีใช่คราวที่จับกุมนี้ ดังนี้ ต้องพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์หรือข้อยกเว้น ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 หรือไม่ และอาจต้องพิจารณาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย (พลประสิทธิ์ ฤทธิรักษา)

86. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1359/2543

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานี

จำเลย - นายสมพงษ์ คีนคง กับพวก

จำเลยที่ 1 มีเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 260 เม็ด ของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ตามคำเบิกความของพยานโจทก์คงได้ความแต่เพียงว่า จำเลยทั้งสี่ กำลังนั่งล้อมวงอยู่ที่ใต้ต้นมะพร้าวริมบ่อเลี้ยงปลาเท่านั้น และไม่ได้ความว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีส่วนเกี่ยวข้องกับเมทแอมเฟตามีนของกลางที่ตรวจค้นได้จากกระเป๋าคาดเอวของจำเลยที่ 1 และที่บรรจุอยู่ในกระบอกพลาสติกสีขาวอย่างใดบ้าง ส่วนกระบอกพลาสติกสีขาวที่บรรจุเมทแอมเฟตามีนของกลาง หากไม่เปิดฝาดอก จะไม่เห็นสิ่งของที่บรรจุอยู่ การที่จำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นญาติกันนั่งคุยกันที่ใต้ต้นมะพร้าวซึ่งเป็นที่ร่ม จึงไม่เป็นการผิดปกติวิสัยที่จำเลยที่ 1 ถูกระบอกพลาสติกสีขาวโดยเปิดเผยและที่จำเลยทั้งสี่นั่งล้อมวงคุยกันที่ใต้ต้นมะพร้าวหาใช่ข้อแสดงว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ร่วมกับจำเลยที่ 1 มีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายไม่ การที่จำเลยที่ 2 เห็นพยานโจทก์ทั้งสี่กับพวกแล้ววิ่งหนี ย่อมเป็นพิรุธ แต่ข้อพิรุธดังกล่าวไม่อาจสันนิษฐานเป็นผลร้ายว่า จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำความผิด

คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยเป็นพยานบอกเล่าและเป็นคำขัดทอดของผู้ต้องหาด้วยกัน มีน้ำหนักน้อย เมื่อโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบจึงไม่อาจรับฟังเป็นความจริง

เงินของกลางที่จำเลยได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแต่เงินของกลางดังกล่าวมิใช่เป็นทรัพย์สินที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 อาศัยอำนาจตามมาตรา 22 มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 27 ศาลจึงไม่อาจมีคำสั่งริบตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 ได้

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งริบเงินของกลางที่จำเลยได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 1 โดยมีได้อ้างพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 ก็เป็นที่เข้าใจได้ว่าศาลชั้นต้นสั่งริบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 (2) ตามฎีกาของโจทก์

ยืนยันว่า ศาลมีคำสั่งรับได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 ข้อวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์จึงมีว่า ศาลจะสั่งรับตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 33 ได้หรือไม่

ศาลจะสั่งรับทรัพย์สินที่จำเลยได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มา โดยได้กระทำความผิด ได้ต่อเมื่อมีการกระทำความผิดนั้นและโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดนั้นด้วย

โจทก์ไม่ได้ฟ้องจำเลยทั้งสี่ในข้อหาความผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ทั้งข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ 1 ได้เงินของกลางจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ก่อนจะถูกจับกุมคดีนี้ เงินดังกล่าวจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่จำเลยที่ 1 ได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มา โดยได้กระทำความผิดคดีนี้ จึงไม่อาจรับในคดีนี้ได้

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2539 เวลากลางวันจำเลยทั้งสี่ร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 260 เม็ด น้ำหนัก 23.08 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์หนัก 5.408 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เจ้าพนักงานจับจำเลยทั้งสี่ได้พร้อมเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวและยึดได้ เงินจำนวน 117,160 บาท ที่จำเลยทั้งสี่ได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นของกลาง ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 83 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27 กับบริบของกลาง

จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ

จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง, 66 วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำคุกคนละ 15 ปี จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 7 ปี 6 เดือน ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ลดโทษให้คนละหนึ่งในสาม คงจำคุกคนละ 10 ปีบริบของกลาง

จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 อุทธรณ์ แต่ก่อนส่งสำนวนไปศาลอุทธรณ์ภาค 2 จำเลยที่ 3 ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นอนุญาต

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 และที่ 4 กับให้ยกฟ้องโจทก์ตลอดไปถึงจำเลยที่ 3 ที่มีได้อุทธรณ์ด้วย คินเงินจำนวน 117,160 บาท ของกลางแก่เจ้าของ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยโจทก์และจำเลยที่ 1 ไม่อุทธรณ์คัดค้านได้ว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุที่โจทก์ฟ้อง จำเลยที่ 1 มีเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 260 เม็ด ของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เป็นประการแรกว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 หรือไม่ โดยวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงว่าตามคำเบิกความของพยานโจทก์ทั้งสี่ดังกล่าวคงได้ความแต่เพียงว่า ขณะพยานโจทก์ทั้งสี่ไปถึงที่เกิดเหตุ จำเลยทั้งสี่กำลังนั่งล้อมวงอยู่ที่ต้นมะพร้าวริมบ่อเลี้ยงปลาเท่านั้น ไม่ได้ความว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีส่วนเกี่ยวข้องกับเมทแอมเฟตามีนของกลางที่ตรวจค้นได้จากกระเป๋าคาดเอวของจำเลยที่ 1 และที่บรรจุอยู่ในกระบอกพลาสติกสีขาวแต่อย่างใด ส่วนกระบอกพลาสติกสีขาวที่บรรจุเมทแอมเฟตามีนของกลางได้ความจากพยานโจทก์ทั้งสี่ว่า เมื่อเปิดฝาออกจึงพบเมทแอมเฟตามีนของกลางแสดงว่าหากไม่เปิดฝาออกจะไม่เห็นสิ่งของที่บรรจุอยู่ ด้วยเหตุดังกล่าวจำเลยที่ 1 จึงถือกระบอกพลาสติกดังกล่าวได้โดยเปิดเผย ไม่ต้องเกรงบุคคลอื่นรู้เห็นว่าภายในกระบอกพลาสติกสีขาวบรรจุเมทแอมเฟตามีนและที่จำเลยทั้งสี่นั่งล้อมวงอยู่ที่ต้นมะพร้าวริมบ่อเลี้ยงปลาได้ความจากจำเลยทั้งสี่ว่า จำเลยทั้งสี่เป็นญาติกัน การที่จำเลยทั้งสี่นั่งคุยกันที่ต้นมะพร้าวซึ่งตามภาพถ่ายหมาย จ. 3 ปรากฏว่าเป็นที่ร่ม จึงไม่เป็นการผิดปกติวิสัยแต่ประการใด ดังนี้ การที่จำเลยที่ 1 ถือกระบอกพลาสติกสีขาวโดยเปิดเผยก็ดี การที่จำเลยทั้งสี่นั่งล้อมวงคุยกันที่ต้นมะพร้าวก็ดี หากข้ออ้างแสดงว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ร่วมกับจำเลยที่ 1 มีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายดังที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยไม่จริงอยู่การที่จำเลยที่ 2 เห็นพยานโจทก์ทั้งสี่กับพวกแล้ววิ่งหนีเป็นพิรุณ แต่ข้อพิรุณดังกล่าวไม่อาจสันนิษฐานเป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ 2 ว่า จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 มีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ส่วนที่จำเลยที่ 1 ให้การในชั้นสอบสวนว่า เงินสดและเมทแอมเฟตามีนของกลางที่ตรวจค้นพบในกระเป๋าคาดเอวของจำเลยที่ 1 นั้น เป็นของจำเลยที่ 2 และที่ 3 มาฝากไว้ก็ดี และจำเลยที่ 2 ให้การในชั้นสอบสวนว่า ก่อนเกิดเหตุจำเลยที่ 2 ติดต่อบริษัทเมทแอมเฟตามีนจากจำเลยที่ 1 ไปจำหน่ายก็ดี กับที่จำเลยที่ 3 ให้การในชั้นสอบสวนว่า ในวันเกิดเหตุก่อนถูกจับกุม จำเลยที่ 3 ไปถามจำเลยที่ 1 ว่ามีเมทแอมเฟตามีนให้จำหน่ายหรือไม่ จำเลยที่ 1 เปิดฝากระป๋องทรงกลมสีขาวให้ดูเห็นมีเมทแอมเฟตามีนอยู่เกือบเต็ม จำเลยที่ 1 จึงบอกแก่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ว่าจะแบ่งให้ไปจำหน่ายหากจำหน่ายได้จะให้เม็ดละ 10 บาท ก็ดี คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ดังกล่าวล้วนเป็นพยานบอกเล่าและเป็นคำชดทอดของผู้ต้องหาด้วยกัน มีน้ำหนักน้อย เมื่อโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบ จึงไม่อาจรับฟังเป็นความจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ 1 ได้เบิกความเป็นพยานจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 ด้วย จึงเห็นว่า พยานหลักฐานโจทก์เท่าที่นำสืบไม่มั่นคงพอฟังว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1

มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการสุดท้ายว่า จะริบเงินของกลาง 117,160 บาท ได้หรือไม่ โจทก์ระบุในคำฟ้องว่า เงินของกลางดังกล่าวจำเลยทั้งสี่ได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกับอั้งยี่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33 และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 27 มาในท้ายฟ้อง แต่ตามคำฟ้องและทางนำสืบของโจทก์ไม่ได้ความว่าเงินของกลางดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 อาศัยมาตรา 22 มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวคงได้ความเพียงว่า จำเลยที่ 1 รับว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 เท่านั้น

และเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้ยึดเงินดังกล่าว ดังนี้ แม้เงินดังกล่าวจะเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามที่โจทก์อ้างไม่ใช่กรณีที่โจทก์จะขอให้ศาลมีคำสั่งริบเงินของกลางตามมาตรา 27 ศาลจึงไม่อาจมีคำสั่งริบตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 ได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งริบเงินของกลางก็ได้อ้างพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่าศาลชั้นต้นสั่งริบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 (2) โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามฎีกาของโจทก์ยืนยันว่า ศาลมีคำสั่งริบได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 ข้อวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์จึงมีว่า ศาลจะสั่งริบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33 ได้หรือไม่ เห็นว่า ศาลจะสั่งริบทรัพย์สินที่จำเลยได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยได้กระทำความผิดได้ต่อเมื่อมีการกระทำความผิดนั้น และโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดนั้นด้วย แต่คดีนี้โจทก์ไม่ได้ฟ้องจำเลยทั้งสี่ในข้อหาความผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ทั้งข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ 1 ได้เงินของกลางจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ก่อนจะถูกจับกุมคดีนี้ เงินดังกล่าวจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่จำเลยที่ 1 ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยได้กระทำความผิดคดีนี้ จึงไม่อาจริบได้

พิพากษายืน

87. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1359/2543

โจทก์ - พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานี

จำเลย - นายสมพงษ์ คีนคง กับพวก

จำเลยที่ 1 มีเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 จำนวน 260 เม็ดของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ตามคำเบิกความของพยานโจทก์คงได้ความแต่เพียงว่า จำเลยทั้งสี่กำลังนั่งล้อมวงอยู่ที่ต้นมะพร้าวริมบ่อเลี้ยงปลาเท่านั้น และไม่ได้ความว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีส่วนเกี่ยวข้องกับเมทแอมเฟตามีนของกลางที่ตรวจค้นได้จากกระเป๋าคาดเอวของจำเลยที่ 1 และที่บรรจุอยู่ในกระบอกพลาสติกสีขาวอย่างใดบ้าง ส่วนกระบอกพลาสติกสีขาวที่บรรจุเมทแอมเฟตามีนของกลาง หากไม่เปิดฝาออกจะไม่เห็นสิ่งของที่บรรจุอยู่ การที่จำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นญาติกันนั่งคุยกันที่ใต้ต้นมะพร้าวซึ่งเป็นที่ร่ม จึงไม่เป็นการผิดปกติวิสัยที่จำเลยที่ 1 ถือกระบอกพลาสติกสีขาวโดยเปิดเผยและที่จำเลยทั้งสี่นั่งล้อมวงคุยกันที่ใต้ต้นมะพร้าวหาใช่ข้อแสดงว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ร่วมกับจำเลยที่ 1 มีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายไม่

การที่จำเลยที่ 2 เห็นพยานโจทก์ทั้งสี่กับพวกแล้ววิ่งหนี ย่อมเป็นพิรุณ แต่ข้อพิรุณดังกล่าวไม่อาจสันนิษฐานเป็นผลร้ายว่า จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 กระทำความผิด

คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยเป็นพยานบอกเล่าและเป็นคำขัดท้อของผู้ต้องหาด้วยกัน มีน้ำหนักน้อย เมื่อโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบจึงไม่อาจจับฟังเป็นความจริง

เงินของกลางที่จำเลยได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแต่เงินของกลางดังกล่าวมิใช่เป็นทรัพย์สินที่คณะกรรมการตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 อาศัยอำนาจตาม

มาตรา 22 มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 27 ศาลจึงไม่อาจมีคำสั่งริบตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 ได้

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งริบเงินของกลางที่จำเลยได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 โดยมีได้อ้าง พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 29 ก็เป็นที่เข้าใจได้ว่าศาลชั้นต้นสั่งริบตาม ป.อ.มาตรา 33 (2) ตามฎีกาของโจทก์ยืนยันว่า ศาลมีคำสั่งริบได้ตาม ป.อ.มาตรา 33 ข้อวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์จึงมีว่า ศาลจะสั่งริบตาม ป.อ.มาตรา 33 ได้หรือไม่

ศาลจะสั่งริบทรัพย์สินที่จำเลยได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยได้กระทำความผิด ได้ต่อเมื่อมีการกระทำความผิดนั้นและโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดนั้นด้วย

โจทก์ไม่ได้ฟ้องจำเลยทั้งสี่ในข้อหาความผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ทั้งข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ 1 ได้เงินของกลางจากการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ก่อนจะถูกจับกุมคดีนี้ เงินดังกล่าวจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่จำเลยที่ 1 ได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยได้กระทำความผิดคดีนี้ จึงไม่อาจริบในคดีนี้ได้

88. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1394/2542

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงาน อัยการ สูงสุด

จำเลย - นาย อรุณ จันทประสานหรือจันทประสาน กับพวก

การที่จำเลยที่ 3 เป็นล่ามให้จำเลยที่ 6 ในการติดต่อ ซื่อเฮโรอินของกลาง โดยจำเลยที่ 3 ที่ 4 และที่ 6 นั่งเรือหางยาว พร้อมกันไปขึ้นเรือของกลาง เมื่อเรือของกลางแล่นไปใน ทะเลได้ประมาณ 1 ชั่วโมง ได้มีเรือหางยาวนำเฮโรอินของกลาง บรรจุห่อ พี.วี.ซี.3 ท่อน และใส่กระสอบปุ๋ยนำมาขึ้นเรือของกลาง จำเลยที่ 3 กับพวกก็ช่วยกันขนเฮโรอิน ของกลางขึ้นเรือของกลาง จำเลยที่ 6 เป็นชาวไต้หวันมีวิทยุมือถือ 1 เครื่อง นำเชื่อว่ามิไว้เพื่อติดต่อกับพวกในการนำเฮโรอินออกนอก ราชอาณาจักรไทย และการที่ จ. ผู้ควบคุมเรือของกลางเตรียมเสบียงอาหารไว้รับประทานขณะเดินทางในทะเลเป็นเวลานาน ถึงหนึ่งเดือนและมีน้ำมันโซล่า ถึงละประมาณ 200 ลิตร มีจำนวน มากถึง 25 ถัง ทั้งสภาพของเรือเป็นเรือประมงใช้สำหรับหาปลาในทะเล มิใช่เรือสำหรับใช้ท่องเที่ยว แสดงว่าจำเลยที่ 6 กับ จำเลยที่ 4 และพวกเตรียมขนเฮโรอินของกลางจำนวนมาก เดินทางออกนอกราชอาณาจักรไทยไปยังเกาะไต้หวันซึ่งเป็นดินแดนที่จำเลยที่ 6 พักพำนักอยู่หรือประเทศใกล้เคียง ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ 6 กับพวกจะจำหน่ายเฮโรอินให้แก่ลูกค้าภายในประเทศไทย จำเลยที่ 6 กับพวก ได้นำเฮโรอินของกลางบรรจุทุกในเรือและอยู่ในระหว่างการเดินทางออกนอกราชอาณาจักรแต่ยังไม่พินน่านน้ำ ไทย จึงฟังได้ว่าจำเลยที่ 4 และที่ 6 กับพวกร่วมกัน พยายามส่งเฮโรอินของกลางออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย โดยมีจำเลยที่ 3 เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือหรือให้ความสะดวก ในการที่จำเลยที่ 4 และที่ 6 กับพวก กระทำความผิดดังกล่าว ก่อนหรือขณะกระทำความผิด จำเลยที่ 3 จึงมีความผิดฐานเป็น ผู้สนับสนุน จำเลยที่ 3 มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 แต่ตามมาตรา 6 (1) แห่งพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 เป็นกฎหมาย

พิเศษ ซึ่งกำหนดโทษให้ผู้สนับสนุนหรือ ช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิดต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น บทบัญญัติตาม มาตรา 6(1) จึงเป็นกฎหมายที่เป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ 3 อันมีผลทำให้ จำเลยที่ 3 ต้องได้รับโทษสูงขึ้นกว่าการเป็นผู้สนับสนุน โดยทั่วไป จึงต้องตีความโดยเคร่งครัด แม้โจทก์จะอ้างว่า จำเลยที่ 3 เป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดกับจำเลยอื่น แต่โจทก์ก็ได้อ้างมาตรา 6 (1) ตามกฎหมายดังกล่าวมาในคำขอ ท้ายฟ้อง ถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษตามบทบัญญัติ มาตราดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคสี่ ดังนั้น หากใช้ต้องปรับบทลงโทษจำเลยที่ 3 ตามมาตรา 6(1) แห่งพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ ด้วยไม่

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งหกกับพวกอีก 2 คน มีเฮโรอีน จำนวน 318 ก้อน น้ำหนัก 112,838 กรัม ปริมาณสารบริสุทธิ์ หนัก 96,250 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และจำเลยทั้งหกกับพวกได้ร่วมกันพยายาม ส่งเฮโรอีนจำนวนดังกล่าวออกนอกราชอาณาจักรไทยเพื่อจำหน่ายโดยทางเรือ ไปยังเขตบริหารพิเศษฮ่องกง และจำเลยที่ 6 ได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรไทยและใช้วิทยุมือถือจำนวน 1 เครื่อง โดยไม่ได้รับอนุญาต เจ้าพนักงานจับจำเลยทั้งหกได้พร้อมเฮโรอีนที่จำเลยทั้งหกร่วมกันมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายาม ส่งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ฤกษ์ 6 ฤกษ์ ท่อ พี.วี.ซี. 3 ท่อน เรือประมง 1 ลำ พร้อมอุปกรณ์ การเดินเรือที่จำเลยทั้งหกร่วมกันใช้และมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิดเป็นของกลาง และวิทยุมือถือ 1 เครื่อง ที่จำเลยที่ 6 นำเข้ามาในราชอาณาจักรไทยและใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นของกลาง ขอให้ลงโทษจำเลย ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8,15, 65, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 80, 83, 91 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 7 พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 มาตรา 6, 22, 23 ขอให้ริบของกลางทั้งหมด โดยเฉพาะวิทยุมือถือขอให้ริบเพื่อให้ไว้ในราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข

จำเลยที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ที่ 5 และที่ 6 ให้การปฏิเสธส่วนจำเลยที่ 4 ให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 3 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66 วรรคสอง ประกอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 ให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิตจำเลยที่ 3 ให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 53 คงจำคุกจำเลยที่ 3 มีกำหนด 33 ปี 4 เดือน จำเลย ที่ 4 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66 วรรคสอง ให้ลงโทษประหารชีวิต จำเลยที่ 4 ให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนและชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78 ประกอบมาตรา 52(2) จำคุกจำเลยที่ 4 มีกำหนด 50 ปี จำเลยที่ 6 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66 วรรคสอง และตาม พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 มาตรา 6, 23 ฐานมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ลงโทษ ประหารชีวิต ฐานนำเข้าและใช้เครื่องมือวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาตจำคุก 1 ปี จำเลยที่ 6 เคยให้การรับ สารภาพในชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดีมีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา 78 ในความผิดฐานมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายให้จำคุกตลอดชีวิต ความผิดฐานนำเข้าและใช้เครื่องวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้จำคุก 8 เดือน เมื่อรวมโทษทั้งสองกระทงแล้ว ให้จำคุกจำเลยที่ 6 ไว้ตลอดชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 (3) ธิษของกลางทั้งหมด ข้อหาอื่นให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 5

โจทก์และจำเลยที่ 6 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 4 และที่ 6 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง, 66 วรรคสอง, 65 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 7 จำเลยที่ 3 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง, 66 วรรคสอง, 65 วรรคสอง ประกอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 86 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 6 (ที่ถูกมาตรา 6(1)) 7 เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทลงโทษบทหนักตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ฐานพยายามส่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ลงโทษจำเลยที่ 3 ที่ 4 และที่ 6 ประหารชีวิต ลดโทษให้จำเลยที่ 3 และจำเลยที่ 6 หนึ่งในสามลดโทษให้จำเลยที่ 4 กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 52(1)(2) คงลงโทษจำเลยที่ 3 และที่ 6 จำคุกตลอดชีวิตลงโทษจำเลยที่ 4 จำคุก 50 ปี ริบวิญมูถือของกลางเพื่อให้ไว้ใช้ในราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยที่ 3 ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงฟังได้ในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2536 เวลา 9.30 นาฬิกา พลตำรวจเอกประทีป สันติประภพ ได้รับแจ้งจากสายลับว่าจะมีการขนยาเสพติดให้โทษเฮโรอีนออกนอกราชอาณาจักรไทยทางเรือ จึงได้ขอความร่วมมือไปยังพลเรือโทอุฬาร มงคลนาวัน ผู้บัญชาการกองเรือภาคที่ 2 ช่วยจับกุม ต่อมาวันที่ 29 พฤษภาคม 2536 เวลาประมาณ 21.30 นาฬิกา เรือ ต.14 ซึ่งมีเรือเอกพิชัย ล้อชูสกุลเป็นผู้บังคับการเรือได้ทำการตรวจค้นเรือประมงชื่อขุนสมุทรนาวิ ขณะที่แล่นอยู่ในน่านน้ำไทยพบว่าจำเลยทั้งหกคตินี้อยู่บนเรือลำดังกล่าวและได้พบเฮโรอีน 318 ก้อน น้ำหนัก 112,838 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์หนัก 96,250 กรัม วิทยุมือถือ 1 เครื่อง จึงจับกุมจำเลยทั้งหกพร้อมเฮโรอีนและวิทยุมือถือดังกล่าวส่งพนักงานสอบสวน ปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ประการแรกมีว่า การที่ศาลอุทธรณ์ระวางโทษจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนเช่นเดียวกับตัวการ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 6(1) เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะโจทก์ไม่ได้อ้างบทกฎหมายมาตราดังกล่าวมาในฟ้องจึงเป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ 3 นั้น เห็นว่า คตินี้ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์วินิจฉัยและโจทก์กับจำเลยที่ 3 มิได้ฎีกาโต้แย้งเป็นอย่างอื่นว่าจำเลยที่ 3 รับจ้างเป็นล่ามให้แก่จำเลยที่ 6 ในการติดต่อขอซื้อเฮโรอีนจากผู้ขาย ถือได้ว่าเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่ผู้อื่นในการกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด การกระทำของจำเลยที่ 3 จึงเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 แต่ตามมาตรา 6(1) แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 เป็นกฎหมายพิเศษ ซึ่งกำหนดโทษให้ผู้สนับสนุนหรือ

ช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิดต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น แสดงให้เห็นว่าบทบัญญัติตามมาตรา 6(1) นี้เป็นกฎหมายที่เป็นผลร้าย แก่จำเลยที่ 3 เพราะการที่ผู้สนับสนุน จะต้องรับโทษเท่าตัวการในความผิดนั้น มีผลทำให้จำเลยที่ 3 ต้องได้รับโทษสูงขึ้นกว่าการเป็นผู้สนับสนุน โดยทั่วไป จึงต้องตีความโดยเคร่งครัด คดีนี้แม้โจทก์จะบรรยายฟ้องอ้างว่าจำเลยที่ 3 เป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดกับจำเลยอื่น แต่โจทก์ก็ได้อ้างมาตรา 6 (1) ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาในคำขอท้ายฟ้องยอมถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษจำเลยที่ 3 ในคดีนี้ตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคสี่ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่าจำเลยที่ 3 เป็นเพียงผู้สนับสนุนจำเลยที่ 6 ผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิดศาลจึงต้องปรับบทลงโทษจำเลยที่ 3 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 เท่านั้น หาใช่ต้องปรับบทลงโทษตามมาตรา 6(1) แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ด้วยไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ปรับบทลงโทษจำเลยที่ 3 ตามมาตรา 6 (1) แห่งบทบัญญัติดังกล่าวมานั้น ยังไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยที่ 3 ข้อนี้ฟังขึ้น

ที่จำเลยที่ 3 ฎีกาเป็นประการสุดท้ายว่า จำเลยที่ 3 มิได้ร่วมกับจำเลยที่ 4 และที่ 6 กระทำความผิดฐานพยายามส่งเฮโรอีนของกลางออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตั้งคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ว่าจำเลยที่ 6 ร่วมกับจำเลยที่ 4 มีเฮโรอีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามส่งเฮโรอีนของกลางออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ส่วนจำเลยที่ 3 เป็นเพียงผู้สนับสนุนช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่จำเลยที่ 6 ในการกระทำความผิดฐานมีเฮโรอีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย สำหรับความผิดฐานพยายามส่งเฮโรอีนของกลางออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายนั้น ได้ความจากคำเบิกความของพลตำรวจเอกประทีป สันติประภพตำรวจตำแหน่งรองอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายกิจการพิเศษพยานโจทก์ว่าเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2536 พยานได้รับแจ้งจากสายลับว่าจะมีการลักลอบนำเฮโรอีนออกนอกราชอาณาจักรโดยทางเรือจึงมอบสายลับให้พันตำรวจโทสุรพล ทวนทอง นายเวรของพยานดำเนินการสืบสวน ต่อมาตอนเช้าวันที่ 28 พฤษภาคม 2536 พันตำรวจโทสุรพลได้รับแจ้งจากสายลับว่าผู้ลักลอบค้ายาเสพติดได้นำเรือออกจากอำเภอสทิงพระ จังหวัดจันทบุรี ไปแล้วตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม 2536 พยานจึงติดต่อพลเรือโทอุฬาร มงคลนาวิน ผู้บัญชาการกองเรือภาคที่ 2 จังหวัดสงขลาขอความร่วมมือในการตรวจตราจับกุมเรือลำที่ต้องสงสัยตามที่สายลับได้แจ้งไว้ ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2536 พยานได้รับรายงานจากพลตำรวจตรีประสิทธิ์ เพ็ญอารมย์ ผู้บังคับการจเร กรมตำรวจว่า ทางกองทัพเรือภาคที่ 2 ได้จับกุมเรือดังกล่าวพร้อมผู้ต้องหาคดีนี้ 6 คนหลบหนีไป 1 คน ได้เฮโรอีนของกลางประมาณ 100 กิโลกรัม และยังได้ความจากคำเบิกความของเรือตรีสมาน ก้วสงฆ์ และจำเอนมานพ สุขสิทธิ พยานโจทก์ผู้จับกุมจำเลยคดีนี้มาเบิกความยืนยันว่า ขณะที่ทำการตรวจค้นเรือประมงขุนสมุทรนาวิจำเลยที่ 3 ได้หนีไปซ่อนตัวอยู่กับจำเลยที่ 4 และที่ 6 ในห้องเครื่อง และตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเอกสารหมายเลข จ.2 แผ่นที่ 3 ที่คณะเจ้าหน้าที่ประจำเรือ ต.14 ได้ทำขึ้นในขณะที่ตรวจค้นและจับกุมจำเลยทั้งหกพร้อมเฮโรอีนของกลาง จำเลยที่ 1 ได้ให้รายละเอียดแก่คณะเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมว่า เรือประมงขุนสมุทรนาวิของกลางได้เดินทางมาจากจังหวัดตราด มีนายจรัส เป็นผู้ควบคุมเรือและได้มุ่งหน้ามาทางจังหวัดสงขลามีจุดมุ่งหมายที่จะเดินทางไปเกาะไต้หวัน ซึ่งในชั้นสอบสวน

จำเลยที่ 3 ก็ให้การรับสารภาพตามเอกสารหมาย จ.15 ว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ทหารเรือตรวจค้นเรือขนส่งสมุทรนาวิของกลางได้ตรวจพบเฮโรอีนอัดแท่งจำนวน 318 แท่ง บรรจุอยู่ในท่อ พี.วี.ซี. สีฟ้าจำนวน 3 ท่อน และถุงปุ๋ย 6 ถุง เจ้าหน้าที่แจ้งข้อหาให้จำเลยที่ 3 ทราบว่าร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและพยายามส่งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ชั้นจับกุมจำเลยที่ 3 ก็ให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหาและลงชื่อในบันทึกการจับกุมโดยไม่มีผู้ใดบังคับ จำเลยที่ 3 ยังให้การอีกว่า นายสมพงษ์ติดต่อให้จำเลยที่ 3 และที่ 4 มาเป็นล่ามให้ชาวไต้หวันคือจำเลยที่ 6 จำเลยที่ 3 ที่ 4 และที่ 6 ได้นั่งเรือหางยาวมาขึ้นเรือใหญ่ชื่อขนส่งสมุทรนาวิ เมื่อเรือลัดงกล่าวแล่นมุ่งหน้าไปทางทิศใต้ได้ประมาณ 1 ชั่วโมง ได้มีเรือหางยาวอีกลำหนึ่งแล่นมาเทียบเรือลัดงกล่าว ภายในเรือหางยาวบรรทุกท่อ พี.วี.ซี จำนวน 3 ท่อน ถุงปุ๋ยจำนวน 6 ถุง เมื่อเรือจอดเทียบกัน จำเลยที่ 3 กับพวกได้ช่วยกันยกท่อ พี.วี.ซี. และถุงปุ๋ยภายในบรรจุเฮโรอีนลงเรือลำใหญ่ เกี่ยวกับเรือที่บรรทุกเฮโรอีนของกลางนั้น จำเลยที่ 3 มีความเห็นว่าเรือขนส่งสมุทรนาวินี้จะต้องนำเฮโรอีนออกนอกประเทศไปเกาะไต้หวันเพราะมีการเตรียมน้ำมันไว้จำนวนมาก ผู้ขายเฮโรอีนคือ นายสมพงษ์ ส่วนผู้ซื้อเฮโรอีนคือนายเซ่งพู จำเลยที่ 6 ซึ่งคำให้การรับสารภาพของจำเลยที่ 3 ในชั้นสอบสวนนี้ได้ให้การโดยละเอียดเป็นขั้นเป็นตอนยากที่พนักงานสอบสวนจะปรุงแต่งขึ้นมาเองเพื่อปรักปรำหรือแกล้งใส่ร้าย จำเลยที่ 3 และคำให้การนี้ก็สอดคล้องกับคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยที่ 5 ตามเอกสารหมาย จ.17 ว่า นายจรัสเป็นผู้ซื้อเสบียงอาหารลงเรือขนส่งสมุทรนาวิ มีทั้งเนื้อสัตว์และผักมากพอที่จะใช้รับประทานได้นานประมาณ 1 เดือน และยังซื้อน้ำมันโซล่า อีกจำนวน 25 ถังใหญ่ เชื่อว่านายจรัสกับพวกคงจะใช้เรือลำเกิดเหตุเป็นพาหนะขนเฮโรอีนไปยังประเทศใดประเทศหนึ่งแน่นอน คำให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนของจำเลยที่ 3 และคำให้การในชั้นสอบสวนของจำเลยที่ 5 นี้แม้จะเป็นพยานบอกเล่าซึ่งมีน้ำหนักน้อยแต่ศาลก็รับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ได้ เมื่อพิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์คำให้การรับสารภาพของจำเลยที่ 3 และคำให้การในชั้นสอบสวนของจำเลยที่ 5 ประกอบพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว รูปคดีน่าเชื่อว่าการที่จำเลยที่ 3 เป็นล่ามให้จำเลยที่ 6 ในการติดต่อซื้อเฮโรอีนของกลางจำนวนมากแล้วจำเลยที่ 3 ยังร่วมเดินทางไปกับเรือขนส่งสมุทรนาวิ โดยจำเลยที่ 3 ที่ 4 และที่ 6 นั่งเรือหางยาวพร้อมกันไปขึ้นเรือของกลางในภายหลัง เมื่อเรือของกลางแล่นไปในทะเลได้ประมาณ 1 ชั่วโมง ได้มีเรือหางยาวนำเฮโรอีนของกลางบรรจุท่อ พี.วี.ซี. 3 ท่อน และใส่กระสอบปุ๋ยนำมาขึ้นเรือของกลางที่จำเลยที่ 3 ที่ 4 และที่ 6 กับพวกร่วมเดินทางมา และจำเลยที่ 3 กับพวกก็ช่วยกันขนเฮโรอีนของกลางดังกล่าวขึ้นเรือของกลางโดยจำเลยที่ 6 เป็นชาวไต้หวันมีวิทยุมือถือ 1 เครื่องด้วย ซึ่งน่าเชื่อว่ามีไว้เพื่อติดต่อกับพวกในการนำเฮโรอีนออกนอกราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้พฤติการณ์ที่นายจรัสผู้ควบคุมเรือของกลางเตรียมเสบียงอาหารไว้รับประทานขณะเดินทางในทะเลเป็นเวลานานถึงหนึ่งเดือนและมีน้ำมันโซล่าถังละประมาณ 200 ลิตร มีจำนวนมากถึง 25 ถัง ทั้งสภาพของเรือขนส่งสมุทรนาวิเป็นเรือประมงใช้สำหรับหาปลาในทะเลมิใช่เรือสำหรับใช้ท่องเที่ยว แสดงว่าจำเลยที่ 6 ซึ่งเป็นชาวไต้หวันกับจำเลยที่ 4 และพวกเตรียมขนเฮโรอีนของกลางจำนวนมากเดินทางออกนอกราชอาณาจักรไทยไปยังเกาะไต้หวัน ซึ่งเป็นดินแดนที่จำเลยที่ 6 พักพำนักอยู่หรือประเทศใกล้เคียงไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ 6 กับพวกดังกล่าวจะจำหน่ายเฮโรอีนให้แก่ลูกค้าภายในประเทศไทย ตามเส้นทางเดินเรือของเรือประมงขนส่งสมุทรนาวิ ดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยชอบแล้วจำเลยที่ 6 กับพวกได้นำเฮโรอีนของกลางบรรทุกในเรือและอยู่ในระหว่าง

การเดินทางออกนอกราชอาณาจักรแต่ยังไม่พ้นน่านน้ำไทย ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าจำเลยที่ 4 และที่ 6 กับพวก ร่วมกันพยายามส่งเฮโรอีนของกลางออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายโดยมีจำเลยที่ 3 เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่จำเลยที่ 4 และที่ 6 กับพวกกระทำความผิดดังกล่าวก่อนหรือขณะกระทำความผิด จำเลยที่ 3 จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ 4 และที่ 6 กับพวกพยายามส่งเฮโรอีนของกลางตามพ้อง ออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายอีกบทหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าจำเลยที่ 3 มีความผิด ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง, 66 วรรคสอง, 65 วรรคสอง ประกอบ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 86 พระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 6(1), 7 เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ลงโทษบทหนักตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 90 ฐานพยายามส่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายลงโทษ ประหารชีวิตจำเลยที่ 3 นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยเพราะเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า จะปรับบทลงโทษจำเลยที่ 3 ตามมาตรา 6(1) แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 โดยผู้สนับสนุนผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเช่นเดียวกับความผิดฐานเป็นตัวการไม่ได้เสียแล้วจึงต้องปรับบทลงโทษ จำเลยที่ 3 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 ซึ่งผู้สนับสนุนต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษ ที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้สนับสนุนนั้น ฎีกาของจำเลยที่ 3 ฟังขึ้นบางส่วน"

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 3 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง, 66 วรรคสอง, 65 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 86 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 7 การกระทำ ของจำเลยที่ 3 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานเป็นผู้สนับสนุนความผิด ฐานพยายามส่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ประกอบมาตรา 52(1) ให้จำคุกจำเลยที่ 3 ตลอดชีวิตค่าให้การ รับสารภาพของจำเลยที่ 3 ในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษ ให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 53 แล้วคงจำคุกจำเลยที่ 3 มีกำหนด 33 ปี 4 เดือน นอกจากนี้แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

หมายเหตุ

คดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1394/2542 นี้เป็นคดียาเสพติดซึ่งเป็นอาชญากรรมที่ร้ายแรง ยิ่งในปัจจุบัน ทั้งนี้ได้มีการใช้มาตรการหลายประการเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมนี้ โดยเฉพาะ ด้านกฎหมายนั้นได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 เพื่อให้สามารถดำเนินการตามกฎหมายแก่ผู้เป็นตัวการในการผลิต จำหน่ายนำเข้า ส่งออก ยาเสพติด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นกำหนดให้มีมาตรการริบทรัพย์สิน กำหนดลักษณะโทษให้หนักกว่า ที่กำหนดในประมวลกฎหมายอาญา เพื่อผลในการปราบปรามผู้เป็นตัวการในการผลิตหรือจำหน่าย ยาเสพติด โดยให้ผู้กระทำความผิดฐานพยายามกระทำความผิดต้องรับโทษเท่ากับการกระทำความผิดสำเร็จและ ผู้สนับสนุนการกระทำความผิดต้องรับโทษเท่ากับผู้เป็นตัวการเป็นต้น ตามคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยที่ 3 เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ 6 ผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด อันเป็นการกระทำความผิดฐาน

เป็นผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 ซึ่งต้องรับโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น นอกจากนี้การกระทำในลักษณะเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ 3 ดังกล่าวยังเป็นความผิดฐานสนับสนุนการกระทำความผิดตามมาตรา 6(1) ของพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพ.ศ. 2534 ซึ่งจะต้องรับโทษเท่ากับตัวการ เนื่องจากโจทก์บรรยายฟ้องเพียงว่า จำเลยที่ 3 เป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดกับจำเลยอื่น แต่มิได้อ้างมาตรา 6 (1) ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามฯ ศาลฎีกาจึงไม่อาจลงโทษจำเลยที่ 3 ให้ได้รับโทษเท่ากับตัวการได้ โดยถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์จะให้ลงโทษจำเลยที่ 3 ตามบทบัญญัติมาตรา 6(1) ดังกล่าว ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรค 4 ซึ่งบัญญัติว่า "ถ้าศาลเห็นว่าการขอเท็จจริงบางข้อดังกล่าวในฟ้องและตามที่ปรากฏในทางพิจารณาไม่ใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ประสงค์ให้ลงโทษห้ามมิให้ศาลลงโทษจำเลยในข้อเท็จจริงนั้น ๆ" เรื่องที่สมควรพิจารณาก็คือ กรณีที่มาตรา 192 วรรค 4 กำหนดเป็นข้อห้ามมิให้ศาลลงโทษจำเลยในข้อเท็จจริง ซึ่งแม้จะปรากฏในฟ้องและในทางพิจารณาแล้ว เพียงแต่โจทก์มิได้อ้างบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อให้ลงโทษจำเลยได้ถูกต้องครบถ้วน ตามกฎหมายศาลก็จะลงโทษจำเลยให้ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายไม่ได้ ดังนี้ จะเป็นผลให้จำเลยในความผิดที่สังคมหรือบ้านเมืองถือกันว่าร้ายแรงต้องรอดพ้นจากการถูกลงโทษหนักตามเจตนารมณ์ของกฎหมายซึ่งมิใช่บังคับอยู่ และการที่กฎหมายจำกัดบทบาทของศาลดังกล่าวจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เห็นสมควรกล่าวถึงหลักการของมาตรา 192 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่า เป็นบทบัญญัติซึ่งกำหนดให้ศาลต้องพิพากษาตามฟ้อง จะพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือมิได้กล่าวในฟ้องมิได้ อันเป็นหลักทั่วไปในการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีอาญา และตรงกับหลักทั่วไปในการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีแพ่งโดยศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งเกินไปกว่าฟ้องหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องไม่ได้ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 วรรคแรก) ซึ่งหลักเช่นนี้ได้ยึดถือกันมาโดยตลอด ตั้งแต่ประเทศไทยมีการดำเนินคดีอาญาในระบบกล่าวหา เมื่อมีการใช้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความมิโทษใช้ไปพลางก่อน ร.ศ. 115 และเมื่อมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแทนพระราชบัญญัติดังกล่าวหลักนี้ก็ยังคงอยู่อย่างถูกต้องตามระบบกล่าวหา ซึ่งเน้นความเป็นกลางของศาล และเนื่องจากศาลต้องวางตนเป็นกลางโดยเคร่งครัด ศาลจึงมีดุลพินิจเกี่ยวกับการดำเนินคดีน้อย โดยการดำเนินคดีจะเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของการพิจารณาและสืบพยานซึ่งทั้งศาลและคู่ความจะต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด อย่างไรก็ตามหลักตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 192 ดังกล่าวก็มีได้เป็นข้อบังคับเด็ดขาด แต่มีข้อยกเว้นซึ่งช่วยให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจลงโทษจำเลยในเรื่องซึ่งมิได้กล่าวในฟ้องได้ เพื่อมิให้คดีต้องถูกยกฟ้อง ทั้งนี้ข้อยกเว้นจำกัดเฉพาะเรื่องซึ่งมิใช่ข้อสาระสำคัญ ดังที่ปรากฏในมาตรา 192 วรรค 2 วรรค 3 วรรค 5 และวรรค 6 ซึ่งได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาในเรื่องข้อยกเว้นของหลักตามมาตรา 192 ดังนี้ ลงโทษบทเบาที่มิได้ขอในฟ้อง (ยกเว้นมาตรา 192 วรรคแรก) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2130/2514 ฟ้องขอให้ลงโทษฐานวิ่งราวทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 336 วรรคแรก ทางพิจารณาได้ความว่า จำเลยลักทรัพย์แต่มิได้ใช้กริยาฉกฉวยเอาซึ่งหน้าลงโทษฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 ของประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นแม่บทความผิดฐานลักทรัพย์ได้ แต่จะลงโทษฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335(1) ไม่ได้เพราะโจทก์มิได้อ้างมาในฟ้อง ทั้งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335(1)

ก็มีโทษหนักกว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 336 วรรคแรก ที่โจทก์ขอไว้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2173/2514 ฟ้องว่าเป็นตัวการร่วมกระทำผิดกับจำเลยอื่น ทางพิจารณาได้ความว่าจำเลยเป็นผู้สนับสนุนลงโทษฐานเป็นผู้สนับสนุนได้ ข้อเท็จจริงในทางพิจารณาแตกต่างกับฟ้อง (มาตรา 192 วรรค 2 วรรค 3) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 240/2536 ฟ้องว่าจำเลยเจตนาฆ่าผู้ตายทางพิจารณาได้ความว่าจำเลยกระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย เป็นการแตกต่างเพียงรายละเอียดตามมาตรา 192 วรรค 3 ลงโทษจำเลยฐานกระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายได้ เมื่อจำเลยไม่หลงข้อต่อสู้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1351/2539 ข้อแตกต่างในข้อสาระสำคัญตามมาตรา 192 วรรค 2 หมายถึงข้อแตกต่างในข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำผิดหาใช่แตกต่างเพียงรายละเอียดที่กล่าวในฟ้องไม่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ 4 ใช้ไม้ตีโจทก์ แต่ทางพิจารณาได้ความว่าจำเลยใช้เหล็กแป๊ปตีโจทก์ทั้งสอง ดังนี้ มิใช่ข้อแตกต่างในข้อสาระสำคัญทั้งจำเลยอ้างฐานที่อยู่ ไม่หลงข้อต่อสู้จึงลงโทษจำเลยที่ 8 ได้ สำหรับมาตรา 192 วรรค 4 ซึ่งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1394/2542 ได้อ้างถึงนั้น เป็นข้อห้ามมิให้ศาลลงโทษจำเลยในกรณีข้อเท็จจริงในทางพิจารณาได้ความตรงตามฟ้อง แต่เห็นได้จากฟ้องว่าโจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษในความผิดบทนั้น เนื่องจากโจทก์มิได้ระบุในฟ้อง ศาลจึงไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดซึ่งมิได้ระบุในฟ้องดังกล่าวได้ บทบัญญัติของมาตรา 192 วรรค 4 นี้ จึงเป็นบทขยายความของหลักที่ว่า "ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง" ตามมาตรา 192 วรรคแรก โดยศาลจะลงโทษไม่ได้ ถ้าโจทก์มิได้ระบุถึงความผิดที่เกี่ยวข้องไว้ในฟ้อง สำหรับปัญหากรณีที่ศาลลงโทษไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่บรรยายในฟ้องดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อให้ศาลสามารถลงโทษจำเลยได้ ทั้งนี้เพราะการดำเนินคดีอาญาในระบบกล่าวหาศาลจะดำเนินคดีได้เมื่อมีการยื่นฟ้อง และศาลมีอำนาจพิจารณาเฉพาะข้อหาซึ่งปรากฏในฟ้องทั้งนี้ข้อหาก็คือเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและในฟ้องจะต้องบรรยายการกระทำที่จำเลยได้กระทำ พร้อมกับระบุว่าการกระทำของจำเลยนั้นผิดกฎหมายอย่างไร อันเป็นการแสดงถึงความประสงค์ที่แท้จริงของโจทก์ในการขอให้ศาลลงโทษ ดังนี้ก็อาจเป็นการแก้ไขปัญหาของมาตรา 192 วรรค 4 โดยมีต้องพิจารณาแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งมีหลักการที่เหมาะสมอยู่แล้ว (สุรพล ไตรเวทย์)

89. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4928/2541

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงาน อัยการ สูงสุด

ผู้ร้อง - นาย พงษ์ศักดิ์ วงศ์ภูมินทร์

จำเลย - นาย สุจินต์ สุวรรณประสพ กับพวก

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 30 ได้บัญญัติให้ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้รับเป็นทรัพย์สินของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และพิสูจน์ว่าผู้ซึ่งร้องเข้ามาไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินของผู้ร้องไปใช้ในการกระทำความผิดตั้งนั้น เมื่อพนักงานอัยการโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอให้บริษัทยนต์ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ตามมาตรา 30,31 ต่อมาได้มีการประกาศ

ในหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็น เจ้าของทรัพย์สินของกลางดังกล่าวซึ่งมีความประสงค์จะคัดค้านได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีแล้ว และศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวนพร้อมไปกับสืบพยานโจทก์ และจะมีคำสั่ง ในคำพิพากษา ซึ่งในคดีดังกล่าวผู้ร้องซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยที่ 2 ได้ให้การปฏิเสธและนำสืบพยานว่ารถยนต์ของกลางเป็นของจำเลยที่ 2 (ผู้ร้อง) จึงเป็นกรณีที่โจทก์ได้ดำเนินการ ขอให้ริบรถยนต์ของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติมาตรการ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30,31 และผู้ร้องได้เข้ามา ในกระบวนการที่กำหนดในมาตรา 30 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว การจะริบรถยนต์ของกลางของผู้ร้องจึงต้องบังคับตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษ ที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้โดยเฉพาะ กล่าวคือ ถ้าเป็น ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ก็ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง และในกรณีที่ปรากฏเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดและจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวตามมาตรา 30 วรรคสอง ดังนั้น เมื่อต่อมาในคดีดังกล่าวศาลฎีกาวินิจฉัยว่ารถยนต์ของกลางของผู้ร้องเป็นยานพาหนะที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบรถยนต์ของกลางของผู้ร้องแล้วผู้ร้องย่อมไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถยนต์ของกลางเป็นคดีนี้อีก ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม ตอนท้าย

คดีสืบเนื่องมาจากศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยจำคุกจำเลยที่ 1 ตลอดชีวิตให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 (ผู้ร้อง) ส่วนรถยนต์เก๋งของกลางทั้งสองคันให้ริบ

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์เก๋งหมายเลขทะเบียน 7ว-6323 กรุงเทพมหานคร ของกลางซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนหนึ่งที่ถูกริบ ผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจในการที่จำเลยที่ 1 นำรถยนต์ของผู้ร้องไปบรรทุกยาเสพติดให้โทษ ขอให้ศาลมีคำสั่งคืนรถยนต์คันดังกล่าวแก่ผู้ร้อง

โจทก์ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีภายหลังการไต่สวนพยานผู้ร้องแล้ว

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในชั้นฎีกาตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมีสิทธิที่จะขอคืนรถยนต์เก๋งยี่ห้อเบนซ์หมายเลขทะเบียน 7ว-6323 กรุงเทพมหานคร ของผู้ร้องหรือไม่ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่าเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2536จำเลยที่ 1 นำรถยนต์ของกลางของผู้ร้องไปบรรทุกเฮโรอีน ระหว่างทางถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมพร้อมด้วยเฮโรอีนต่อมาผู้ร้องถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมโดยกล่าวหาว่าร่วมกับ

จำเลยที่ 1 มีเฮโรอินไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและมีกัญชาไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต พร้อมยึดรถยนต์หมายเลขทะเบียน 6 ฉ-3113 กรุงเทพมหานคร ของจำเลยที่ 1 และรถยนต์หมายเลขทะเบียน 7ว-6323 กรุงเทพมหานคร ของผู้ร้อง เป็นของกลาง ต่อมาโจทก์ได้ยื่นฟ้องผู้ร้องและจำเลยที่ 1 ในความผิดที่กล่าวหาและขอให้ริบรถยนต์ของกลางทั้งสองคัน ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ต่อมาโจทก์แถลงว่าเจ้าพนักงานได้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางดังกล่าวซึ่งมีความประสงค์จะคัดค้านได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีแล้ว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าให้นัดไต่สวนพร้อมกับสืบพยานโจทก์และมีคำสั่งในคำพิพากษาต่อไปและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ประหารชีวิตจำเลยทั้งสอง และริบรถยนต์ของกลางทั้งสองคันตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ขอให้ยกฟ้องและไม่ริบรถยนต์ของกลางศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 2 (ผู้ร้อง) รถยนต์ของกลางทั้งสองคันไม่ริบ โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยที่ 2 (ผู้ร้อง) และริบรถยนต์ของกลางทั้งสองคัน ต่อมาศาลฎีกาพิพากษาคดีถึงที่สุดให้จำคุกจำเลยที่ 1 ตลอดชีวิต ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 (ผู้ร้อง) ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ส่วนรถยนต์ของกลางทั้งสองคันเป็นทรัพย์สินที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 102 และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ให้ริบตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ตามข้อเท็จจริงดังกล่าว เห็นว่าพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 บัญญัติว่า "บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่" วรรคสองบัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้ริบทรัพย์สิน ให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และในวรรคสามบัญญัติว่า "ในกรณีที่ไม่มิผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือในกรณีที่ปรากฏเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดและจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวัน และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา 36 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ" ดังนี้เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าวให้ผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ริบเป็นทรัพย์สินของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจะต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และพิสูจน์ว่าผู้ร้องเข้ามาไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดและจะมีการนำทรัพย์สินของผู้ร้องไปใช้ในการกระทำความผิดเมื่อคดีดังกล่าวข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์ของกลางทั้งสองคันให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 และต่อมาได้มีการประกาศ

ในหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางดังกล่าว ซึ่งมีความประสงค์จะคัดค้านได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีแล้ว และศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวนพร้อมไปกับสืบพยานโจทก์ และจะมีคำสั่งในคำพิพากษา ซึ่งในคดีดังกล่าวผู้ร้องซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยที่ 2 ได้ให้การปฏิเสธขอให้ศาลพิพากษายกฟ้องและนำสืบพยานว่ารถยนต์หมายเลขทะเบียน 7ว-6323 กรุงเทพมหานคร เป็นของจำเลยที่ 2 (ผู้ร้อง) จึงเป็นกรณีที่โจทก์ได้ดำเนินการขอให้ริบรถยนต์ของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 และผู้ร้องได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดในมาตรา 30 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วซึ่งการจะริบรถยนต์ของกลางของผู้ร้องนั้น ต้องบังคับตามมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้โดยเฉพาะกล่าวคือ ถ้าเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ก็ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง และในกรณีที่ปรากฏเจ้าของ แต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าว ตามมาตรา 30 วรรคสาม ดังนั้น เมื่อต่อมาในคดีดังกล่าว ศาลฎีกาได้ฟังข้อเท็จจริงว่ารถยนต์ของกลางของผู้ร้องเป็นยานพาหนะที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบรถยนต์ของกลางของผู้ร้องแล้วผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถยนต์ของกลางเป็นคดีนี้อีกตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 วรรคสาม ตอนท้าย

พิพากษายืน

90. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4928/2541

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง - นายพงษ์ศักดิ์ วงศ์ภูมินทร์

จำเลย - นายสุจินต์ สุวรรณประสพ กับพวก

พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ มาตรา 30 ได้บัญญัติให้ผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ริบเป็นทรัพย์สินของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และพิสูจน์ว่าผู้ที่ร้องเข้ามาไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินของผู้ร้องไปใช้ในการกระทำความผิด ดังนั้น เมื่อพนักงานอัยการโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอให้ริบรถยนต์ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามมาตรา 30, 31 ต่อมาได้มีการประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางดังกล่าวซึ่งมีความประสงค์จะคัดค้านได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีแล้ว และศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวนพร้อมไปกับสืบพยานโจทก์และจะมีคำสั่งในคำพิพากษา ซึ่งในคดีดังกล่าวผู้ร้องซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยที่ 2 ได้ให้การปฏิเสธและนำสืบพยานว่ารถยนต์ของกลางเป็นของจำเลยที่ 2 (ผู้ร้อง)

จึงเป็นกรณีที่โจทก์ได้ดำเนินการขอให้ริบรณต์ของผู้ร้องตามพ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30, 31 และผู้ร้องได้เข้ามาในกระบวนการที่กำหนดในมาตรา 30 วรรคสองแห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าวแล้ว การจะริบรณต์ของกลางของผู้ร้องจึงต้องบังคับตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 30 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้โดยเฉพาะ กล่าวคือ ถ้าเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ก็ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง และในกรณีที่ปรากฏเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวตามมาตรา 30 วรรคสาม ดังนั้น เมื่อต่อมาในคดีดังกล่าวศาลฎีกาวินิจฉัยว่า รณต์ของกลางของผู้ร้องเป็นยานพาหนะที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบรณต์ของกลางของผู้ร้องแล้ว ผู้ร้องย่อมไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรณต์ของกลางเป็นคดีนี้อีก ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม ตอนท้าย

91. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 276/2541

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงาน อัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นาย จำนง สิทธิแก้ว

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้นมีอยู่ 2 กรณี คือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินซึ่งคณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 27 และการร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 การร้องขอให้ริบทรัพย์สินนี้เป็นการยื่นคำร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ยานพาหนะ เครื่องจักรกลหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 การริบทรัพย์สินในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนี้พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษ บัญญัติมิให้นำบทบัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 มาใช้บังคับ ดังนั้น การร้องขอให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวจึงต้องปฏิบัติตามมาตรา 30 วรรคสอง ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์จะวินิจฉัยว่าให้ศาลริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง เมื่อปรากฏว่าศาลอุทธรณ์มิได้วินิจฉัยในเรื่องดังกล่าว เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของข้อความในมาตรา 30 วรรคสาม ที่ศาลอุทธรณ์นำมาใช้ในการวินิจฉัยขึ้นอ้างอิง และบทบัญญัติ

ดังกล่าวก็เป็นกฎหมายบทเดียวกับที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย ดังนี้ศาลอุทธรณ์จึงมิได้ยกข้อกฎหมายที่มีได้ไว้กันมาแล้ว โดยชอบในศาลชั้นต้น ตามมาตรา 32 ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น สิ้นสุดลงบทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีของการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลย ตามมาตรา 22 อันเป็นคนละกรณีกับกรณีตามมาตรา 30 จึงไม่อาจปรับบทบัญญัติตามมาตรา 32 มาใช้บังคับคดีนี้ได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2537 เวลากลางวัน เจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุม ผู้คัดค้านและนายพันธุ พ่วงมี พร้อมยึดเมทแอมเฟตามีน อันเป็นยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จำนวน 9,400 เม็ด คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์หนัก 82.9 กรัม และรถยนต์กระบะยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน น-5720 ตาก ซึ่งผู้คัดค้านกับพวกใช้เป็นยานพาหนะในการกระทำความผิดเป็นของกลาง ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นฟ้องผู้คัดค้านกับนายพันธุ พ่วงมี เป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นในข้อหากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามคดีหมายเลขดำที่ 4811/2537ของศาลชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำสั่งริบรถยนต์ของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า สำเนาให้จำเลย รอฟังว่าจะมีผู้ใดคัดค้านประการใดหรือไม่ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านเมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดีที่จำเลยถูกฟ้องแล้ว ให้ผู้ร้องแถลงต่อศาลภายใน 7 วัน เพื่อดำเนินการต่อไป

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นรวม 2 วัน ติดต่อกันแล้ว

ต่อมาศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาในคดีที่ผู้คัดค้านกับพวกถูกฟ้องเป็นคดีหมายเลขแดงที่ 3139/2539 ผู้ร้องได้แถลงต่อศาล ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดไต่สวนคำร้อง

ระหว่างไต่สวน ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านว่าผู้ร้องร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบรถยนต์ของกลาง ต่อมาพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์เพื่อให้บุคคลอื่นซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินของกลางดังกล่าวยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี แต่ไม่มีบุคคลใดอ้างดังกล่าว เพราะผู้คัดค้านเป็นเจ้าของรถยนต์ของกลางและผู้คัดค้านไม่ได้ยื่นคำคัดค้านเนื่องจากไม่มีประเด็น ในคดีหมายเลขแดงที่ 3139/2539 ของศาลชั้นต้นนั้น ฟังว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ขับรถยนต์คันดังกล่าวไปโดยมีนายพันธุ พ่วงมี นั่งไปด้วย และถูกจับพร้อมเมทแอมเฟตามีนของกลางอยู่ในรถยนต์คันนั้น แต่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องด้วยกรณีมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าผู้คัดค้านได้กระทำความผิดหรือไม่ ส่วนนายพันธุ ซึ่งให้การรับสารภาพศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษด้วยเหตุที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้คัดค้านแล้ว จึงมีผลให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้าน รวมทั้งทรัพย์สิน

ของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดของผู้คัดค้านสิ้นสุดลงผู้คัดค้านมีสิทธิที่จะขอรับรถยนต์
ของกลางคืน ขอให้ยกคำร้องและสั่งคืนรถยนต์ของกลางแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับรถยนต์กระบะป้ายทะเบียน น-5720 ตาก ของกลาง
ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องและผู้คัดค้านมีได้โต้แย้งกันฟังเป็นยุติว่า พนักงานอัยการ
ได้ยื่นฟ้องผู้คัดค้านเป็นจำเลยที่ 1 และนายพันธุ พวงมี เป็นจำเลยที่ 2 ในข้อหากระทำความผิด
ต่อพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามคดีหมายเลขดำที่ 4811/2537 ของศาลชั้นต้นและ
เนื่องจากรถยนต์ของกลางเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านกับพวกใช้เป็นยานพาหนะในการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติดผู้ร้องจึงยื่นคำร้องคดีนี้เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งริบรถยนต์ของกลางตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ
ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 ในคดีอาญาที่ผู้คัดค้านกับพวกถูกฟ้อง
ดังกล่าว ผู้คัดค้านให้การปฏิเสธ ส่วนนายพันธุให้การรับสารภาพศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้องสำหรับ
ผู้คัดค้านด้วยมีเหตุสงสัยตามสมควรว่าผู้คัดค้านได้กระทำความผิดหรือไม่และพิพากษาลงโทษนายพันธุ ตามคดี
หมายเลขแดงที่ 3139/2539เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวแล้ว ผู้ร้องได้แถลงขอให้ไต่สวนคำร้อง
และศาลชั้นต้นได้ไต่สวนพยานผู้ร้องไปบ้างแล้ว ผู้คัดค้านจึงยื่นคำคัดค้านและขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้น
ในปัญหาข้อกฎหมาย

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน
ดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามมาตรา 30 วรรคสอง
ซึ่งเป็นข้อกฎหมายที่มีได้ยกขึ้นพิจารณาในศาลชั้นต้น นอกจากนั้นที่ว่า ผู้คัดค้านในฐานะจำเลยที่ 1 กระทำ
ความผิดเพราะเหตุไม่สามารถพิสูจน์ตนเองได้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสาม นั้น มีขอบด้วยกฎหมายเพราะการพิสูจน์ตนเองตามที่ศาล
อุทธรณ์อ้างถึงในการวินิจฉัยนั้นตามเจตนาของพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้หมายถึงตัวจำเลย แต่หมายถึงบุคคลอื่นที่อยู่
นอกคดี เพราะจำเลยไม่ต้องยื่นคำร้องเข้ามาอีกด้วยมีหน้าที่ต้องสู้คดีตามข้อกล่าวหาอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามคดีนี้
ต้องวินิจฉัยตามมาตรา 32 เพราะคดีนี้เกี่ยวเนื่องกับคดีหมายเลขแดงที่ 3139/2539 ซึ่งศาลพิพากษายกฟ้อง
สำหรับผู้คัดค้าน การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้คัดค้าน เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด
ของผู้คัดค้านสิ้นสุดลงผู้คัดค้านขอที่จะขอรับรถยนต์ของกลางคืนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2539
ซึ่งเป็นวันที่คำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง เห็นว่า ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ
ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 นั้น มีอยู่ 2 กรณี คือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน
ซึ่งคณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติดตามมาตรา 27 และการร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล
หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำ

ความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 การร้องขอให้รับทรัพย์สินในคดีนี้เป็นการยื่นคำร้องตามมาตรา 30 ดังกล่าว ซึ่งมาตรา 30 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้รับเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ วรรคสอง บัญญัติว่าให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้นเพื่อขอให้ส่งรับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่จำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม และวรรคสามบัญญัติว่า ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือในกรณีที่ปรากฏเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดและจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้ศาลส่งรับทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา 36 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ ดังนั้นการรับทรัพย์สินในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษ กรณีนี้มีให้นำบทบัญญัติเรื่องการรับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 36 มาใช้บังคับ การร้องขอให้รับทรัพย์สินดังกล่าวจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 การที่ผู้คัดค้านฎีกาว่าที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าให้ศาลรับทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง เป็นข้อกฎหมายที่มีได้ยกขึ้นพิจารณาในศาลชั้นต้นนั้น เห็นว่า ศาลอุทธรณ์มิได้วินิจฉัยในเรื่องดังกล่าว เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของข้อความในมาตรา 30 วรรคสาม ที่ศาลอุทธรณ์นำมาใช้ในการวินิจฉัยขึ้นอ้างอิง และบทบัญญัติดังกล่าวก็เป็นกฎหมายบทเดียวกับที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย ศาลอุทธรณ์จึงมิได้ยกข้อกฎหมายที่มีได้ว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นแต่อย่างใด ส่วนฎีกาของผู้คัดค้านที่ว่า เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ในวรรคสามนั้น เจ้าของมิใช่หมายถึงตัวจำเลย แต่หมายถึงบุคคลอื่นที่อยู่นอกคดี ในเรื่องดังกล่าวตามมาตรา 30 วรรคสอง กำหนดให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นบุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น จะเป็นบุคคลอื่นที่อยู่นอกคดี หรือเป็นบุคคลในคดีซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของก็ได้ จึงหมายรวมถึงผู้ที่ตกเป็นจำเลยในคดีนั้นด้วยนั่นเองสำหรับปัญหาที่ว่า กรณีนี้ต้องปรับด้วยมาตรา 32 มิใช่ตามมาตรา 30 นั้น ตามมาตรา 32 บัญญัติว่า ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสิ้นสุดลง จึงเห็นได้ว่าบทบัญญัติตามมาตรา 32 ดังกล่าวเป็นกรณีของการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้

เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยตามมาตรา 22 อันเป็นคนละกรณีกับคดีนี้ จึงไม่อาจปรับบทบัญญัติตามมาตรา 32 มาใช้บังคับคดีนี้ได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

92. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 276/2541

ผู้ร้อง - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้คัดค้าน - นายจ่านง สิทธิแก้ว

การดำเนินคดีตาม พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 นั้น มีอยู่ 2 กรณี คือ การร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินซึ่งคณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดตามมาตรา 22 เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 27 และการร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30

การร้องขอให้ริบทรัพย์สินนี้เป็นการยื่นคำร้องขอให้ริบบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 30 การริบทรัพย์สินในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนี้ พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษ บัญญัติมิให้นำบทบัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินตาม ป.อ. มาตรา 36 มาใช้บังคับ ดังนั้นการร้องขอให้ริบทรัพย์สินดังกล่าวจึงต้องปฏิบัติตามมาตรา 30 วรรคสอง ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์จะวินิจฉัยว่าให้ศาลริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง เมื่อปรากฏว่าศาลอุทธรณ์มิได้วินิจฉัยในเรื่องดังกล่าว เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของข้อความในมาตรา 30 วรรคสามที่ศาลอุทธรณ์นำมาใช้ในการวินิจฉัยขึ้นอ้างอิง และบทบัญญัติดังกล่าวก็เป็นกฎหมายบทเดียวกับที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย ดังนี้ศาลอุทธรณ์จึงมิได้ยกข้อกฎหมายที่มีได้ว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น

ตามมาตรา 32 ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่มิคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด ให้การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น สิ้นสุดลงบทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีของการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่นที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยตามมาตรา 22 อันเป็นคนละกรณีกับกรณีตามมาตรา 30 จึงไม่อาจปรับบทบัญญัติตามมาตรา 32 มาใช้บังคับคดีนี้ได้

93. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5309/2540

โจทก์ - พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดบึงกาฬ

โจทก์ - โจทก์ร่วม

โจทก์ - นาง หลีน แสนภาค

จำเลย - นาง มยุรี แสนภาค

การที่โจทก์ร่วมฝากให้จำเลยเก็บรักษาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของโจทก์ร่วมไว้แล้ว จำเลยไม่ยอมคืนให้เมื่อโจทก์ร่วมทวงคืนในภายหลังเป็นกรณีที่ต้องว่ากล่าวกันทางแพ่งถือไม่ได้ว่าจำเลยเจตนาเอาเอกสารหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของโจทก์ร่วมไปในลักษณะที่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 ลงโทษจำเลยในข้อหานี้ไม่ได้

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188, 352

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นางหลีน แสนภาค ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ศาลชั้นต้น
อนุญาต

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 จำคุก 2 ปี จำเลยรู้ถึงความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายภายหลังการกระทำความผิดโดยการคืนเอกสารแก่โจทก์ร่วม มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุก 1 ปี 4 เดือน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 ข้อหาอื่นให้ยก

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่ไม่ได้โต้เถียงกันเป็นอันฟังได้ว่า โจทก์ร่วมเป็นมารดาจำเลย และเป็นเจ้าของหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1450 ตำบลบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามเอกสารหมายเลข จ.1 ซึ่งได้จดทะเบียนจำนองไว้ต่อธนาคารสหธนาคาร จำกัด ตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน 2522 และมีการชำระหนี้จำนองเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2535 ต่อมาวันที่ 25 ตุลาคม 2536 จึงมีการจดทะเบียนไถ่ถอนจำนอง ต่อมาวันที่ 24 ธันวาคม 2536 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งคำพิพากษา อาจจะมีผู้คัดค้านเข้ามาได้ใหม่อีก จึงขอให้งดการไต่สวนไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะพิพากษาคดีแล้ว ศาลชั้นต้นอนุญาตและสั่งให้โจทก์แถลงเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วเพื่อยกคดีขึ้นไต่สวนต่อไป ต่อมาโจทก์แถลงว่า ศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว จึงขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องขอริบทรัพย์สินของโจทก์ต่อไป ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านอีกศาลชั้นต้นเห็นว่าคำร้องคัดค้านที่ผู้ร้องยื่นไว้แล้วขอถอนไปนั้น ย่อมลบล้างผลแห่งการยื่นคำร้องคัดค้านดังกล่าว ทำให้กลับสู่ฐานะเดิมเสมือนมิได้มีการยื่นคำร้องคัดค้านไว้เลย เมื่อผู้ร้องนำคำร้องคัดค้านมายื่นใหม่หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสามแล้วย่อมล่วงพ้นเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2535 มาตรา 30 วรรคสองจึงให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องคัดค้านภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า พนักงานอัยการยื่นคำร้องลงวันที่ 2 สิงหาคม 2537 ขอให้ศาลมีคำสั่งริบถอนคดีกระบวนหมายเลขทะเบียน บ - 5740 ลพบุรี เนื่องจากเป็นทรัพย์สินที่ใช้เป็นยานพาหนะในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งคืนทรัพย์สิน ลงวันที่ 9 กันยายน 2537 ต่อมาวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2538 ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอถอนคำร้องคัดค้านฉบับลงวันที่ 9 กันยายน 2537 ศาลมีคำสั่งอนุญาต ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2538 ผู้ร้องจึงมายื่นคำร้องคัดค้านขอคืนรถยนต์อีก เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2538 เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง บัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีเพื่อขอให้สั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง" เป็นบทบัญญัติให้โอกาสบุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องเข้ามาในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้สั่งริบทรัพย์สิน แต่บุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องยื่นคำร้องเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งต้องหมายความถึงหรือทวงคืนทันที เป็นการเชื่อมกับข้อนำสืบของจำเลยอีกเช่นกัน พยานจำเลยจึงมีน้ำหนักน่าเชื่อว่าพยานโจทก์และโจทก์ร่วม ข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่จำเลยนำสืบว่าโจทก์ร่วมฝากให้จำเลยเก็บรักษาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของโจทก์ร่วมไว้เอง ส่วนการที่จำเลยไม่ยอมคืนให้เมื่อโจทก์ร่วมทวงคืนในภายหลังก็เป็นกรณีที่ต้องว่ากล่าวกันทางแพ่ง ถ้อยคำที่จำเลยเจตนาเอาเอกสารหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของโจทก์ร่วมไปในลักษณะที่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188 จึงลงโทษจำเลยในข้อหานี้ไม่ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

94. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3943/2540

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงาน อัยการ สูงสุด

ผู้ร้อง - นาย สม ชาย พ่วง เอี่ยม

จำเลย - นาง มณีหรือณี สุตร สุข กับพวก

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง เป็นบทบัญญัติให้โอกาสบุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องเข้ามาในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้สั่งริบทรัพย์สิน แต่บุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องยื่นคำร้องเข้าก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้สั่งริบทรัพย์สิน พนักงานอัยการ

ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบรณต์ของกลางอันเป็นทรัพย์สินที่ใช้เป็นยานพาหนะในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งคืนทรัพย์สินของกลางดังกล่าว แม้ในระหว่างที่ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องของโจทก์ ผู้ร้องได้ขอถอนคำร้องคัดค้านขอคืนรณต์กระบะของกลางและศาลชั้นต้นอนุญาต ส่วนโจทก์แถลงว่า คดีนี้ยังไม่มีคำพิพากษาอาจจะมีผู้คัดค้านเข้ามาได้ใหม่อีกจึงขอให้ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะพิพากษาคดีแล้วศาลชั้นต้นอนุญาต และสั่งให้โจทก์แถลงเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วเพื่อยกคดีขึ้นไต่สวนต่อไป ต่อมาโจทก์แถลงว่าศาลได้มีคำพิพากษาแล้วจึงขอให้ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องขอริบทรัพย์สินของโจทก์ต่อไป ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาอีก ก็ขอที่ศาลชั้นต้นจะต้องรับคำร้องของผู้ร้องและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป ศาลชั้นต้นจะสั่งยกคำร้องด้วยเหตุว่าคำร้องคัดค้านที่ผู้ร้องยื่นไว้แล้วและขอถอนไปนั้น ย่อมลบล้างผลแห่งการยื่นคำร้องคัดค้านดังกล่าว ทำให้กลับสู่ฐานะเดิม เสมือนมิได้มีการยื่นคำร้องคัดค้านไว้เลย เมื่อผู้ร้องนำคำร้องคัดค้านมายื่นใหม่หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสามแล้วย่อมล่วงพ้นเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง หาได้ไม่

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ได้ฟ้องจำเลยทั้งสามในข้อหาขายและมีไอเฟตรีน วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในคดีดังกล่าว เจ้าพนักงานยึดได้รณต์กระบะหมายเลขทะเบียนบ - 5740 ลพบุรี ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ใช้เป็นยานพาหนะในการนำไอเฟตรีนไปขาย รณต์กระบะดังกล่าวจึงเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดและโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ริบรณต์กระบะดังกล่าวให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 30, 31

ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้าน อ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รณต์กระบะที่เจ้าพนักงานยึดไว้ มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ขอให้คืนของกลางแก่ผู้ร้อง

ในระหว่างที่ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องของโจทก์ผู้ร้องได้ขอถอนคำร้องคัดค้านขอคืนรณต์กระบะของกลางศาลชั้นต้นอนุญาต และโจทก์แถลงว่าคดีนี้ยังไม่มีคำพิพากษาอาจจะมีผู้คัดค้านเข้ามาได้ใหม่อีกจึงขอให้ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะพิพากษาคดีแล้ว ศาลชั้นต้นอนุญาตและสั่งให้โจทก์แถลงเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้ว เพื่อยกคดีขึ้นไต่สวนต่อไป ต่อมาโจทก์แถลงว่า ศาลได้มีคำพิพากษาแล้วจึงขอให้ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องขอริบทรัพย์สินของโจทก์ต่อไปผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านอีก ศาลชั้นต้นเห็นว่า คำร้องคัดค้านที่ผู้ร้องยื่นไว้แล้ว ขอถอนไปนั้นย่อมลบล้างผลแห่งการยื่นคำร้องคัดค้านดังกล่าว ทำให้กลับสู่ฐานะเดิม เสมือนมิได้มีการยื่นคำร้องคัดค้านไว้เลย เมื่อผู้ร้องนำคำร้องคัดค้านมายื่นใหม่หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสามแล้วย่อมล่วงพ้นเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง จึงให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องคัดค้านภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า พนักงานอัยการยื่นคำร้องลงวันที่ 2 สิงหาคม 2537 ขอให้ศาลมีคำสั่งริบรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บ - 5740 ลพบุรี เนื่องจากเป็นทรัพย์สินที่ใช้เป็นยานพาหนะในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งคืนทรัพย์สินลงวันที่ 9 กันยายน 2537 ต่อมาวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2538 ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอถอนคำร้องคัดค้านลงวันที่ 9 กันยายน 2537 ศาลมีคำสั่งอนุญาต ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2538 ผู้ร้องจึงมายื่นคัดค้านขอคืนรถยนต์อีก เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2538 เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง บัญญัติว่า "ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีเพื่อขอให้ส่งทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง" เป็นบทบัญญัติให้โอกาสบุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ส่งทรัพย์สิน แต่บุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องยื่นคำร้องเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งต้องหมายความถึงคำพิพากษาหรือคำสั่งที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องแล้ว ยังมีขั้นตอนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องซึ่งอาจจะเป็นระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในเนื้อหาแห่งคดีไปแล้ว เหตุผลที่เห็นได้อีกประการหนึ่งจากบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวในวรรคสามที่ว่า "ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือกรณีที่ปรากฏเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ ฯลฯ ให้ศาลส่งทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง" แสดงให้เห็นว่า วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในเนื้อหาแห่งคดีกับวันที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่พนักงานอัยการมีคำร้องขอให้รับทรัพย์สินได้ก็ต่อเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสองก่อนแต่วันที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในเนื้อหาแห่งคดีก็เป็นไปตามกระบวนการพิจารณาว่าจะเสร็จเร็วหรือช้า ผู้ร้องคัดค้านมายื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่พนักงานอัยการมีคำร้องขอให้รับทรัพย์สินจึงยังไม่ล่วงพ้นกำหนดเวลา ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ไม่รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา

พิพากษากลับ ให้รับคำร้องของผู้ร้อง และให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

95. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3943/2540

โจทก์ - พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง - นายสมชาย พ่วงเอี่ยม

จำเลย - นางมณีหรือณี สุตรสุข กับพวก

พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง เป็นบทบัญญัติให้โอกาสบุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินยื่นคำร้องเข้ามาในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ส่งทรัพย์สิน แต่บุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องยื่นคำร้องเข้ามาก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ส่งทรัพย์สิน

พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบรถยนต์ของกลางอันเป็นทรัพย์สินที่ใช้เป็นยานพาหนะในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งคืนทรัพย์สินของกลางดังกล่าว แม้ในระหว่างที่ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องของโจทก์ ผู้ร้องได้ขอลอนคำร้องคัดค้านขอคืนรถยนต์กระบะของกลางและศาลชั้นต้นอนุญาต ส่วนโจทก์แถลงว่าคดีนี้ยังไม่มีคำพิพากษาอาจจะมีผู้คัดค้านเข้ามาได้ใหม่อีกจึงขอให้งดการไต่สวนไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะพิพากษาคดีแล้ว ศาลชั้นต้นอนุญาต และสั่งให้โจทก์แถลงเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วเพื่อยกคดีขึ้นไต่สวนต่อไป ต่อมาโจทก์แถลงว่าศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว จึงขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องขอริบทรัพย์สินของโจทก์ต่อไป ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาอีก ก็ชอบที่ศาลชั้นต้นจะต้องรับคำร้องของผู้ร้องและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป ศาลชั้นต้นจะสั่งยกคำร้องด้วยเหตุว่า คำร้องคัดค้านที่ผู้ร้องยื่นไว้แล้วและขอลอนไปนั้น ย่อมลบล้างผลแห่งการยื่นคำร้องคัดค้านดังกล่าว ทำให้กลับสู่ฐานะเดิม เสมือนมิได้มีการยื่นคำร้องคัดค้านไว้เลย เมื่อผู้ร้องนำคำร้องคัดค้านมาขึ้นใหม่หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสามแล้วย่อมล่วงพ้นเวลาตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 วรรคสอง หาได้ไม่

96. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5575/2538

โจทก์ - อัยการ สำนักงาน อัยการ สูงสุด

จำเลย - นางสาว ฮาสีมา คามารา

ผู้ที่จะขอให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาพิพากษากลับหรือแก้คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามคำขอของโจทก์ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 ได้ คือ ผู้คัดค้านคำขอซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นเท่านั้น เมื่อบุคคลดังกล่าวมิได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาจำเลยซึ่งมิได้ร้องคัดค้านคำขอของโจทก์จึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์และฎีกาเกี่ยวกับเรื่องนี้

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยมีเฮโรอินจำนวน 10 แท่ง น้ำหนัก 3,448 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์หนัก 2,834 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายและจำเลยได้พยายามนำเฮโรอินจำนวนดังกล่าวออกนอกราชอาณาจักร โดยซุกซ่อนไว้ในกระเป๋าเดินทางแล้วนำติดตัวออกนอกราชอาณาจักรโดยสายการบินเชคโกสโลวาคแอร์ไลน์ เพื่อเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกาเอมิเรตส์ จำเลยลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่กระทำไปไม่ตลอดเพราะถูกเจ้าหน้าที่ตรวจพบและจับกุมได้เสียก่อนที่บริเวณห้องผู้โดยสารขาออกท่าอากาศยานกรุงเทพอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ตามวันเวลาดังกล่าวเจ้าหน้าที่จับจำเลยได้พร้อมด้วยเฮโรอินที่จำเลยมีไว้เพื่อจำหน่ายและพยายามส่งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายและยึดได้กระเป๋าเดินทาง 1 ใบที่ใช้ซุกซ่อนเฮโรอินไว้กับตัวโดยสารเครื่องบินเอธิโอเปียแอร์ไลน์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหนังสือเดินทางประเทศเซียร์ราเลโอน 1 เล่ม บัตรที่นั่งบนเครื่องบิน 1 ฉบับ บัตรตรวจคนเข้าเมืองขาออก 1 ฉบับ เป็นของกลาง ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 65, 66, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 7 ริบเฮโรอินและกระเป๋าเดินทางของกลาง ส่วนตัวโดยสารเครื่องบินของกลางให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดซึ่งโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30, 31 แล้วของกลางอื่นคืนแก่เจ้าของ

จำเลยให้การปฏิเสธ

นายอิริค เอเจ็ตโต สามี่จำเลยยื่นคำร้องคัดค้านการขอริบทรัพย์สินตัวโดยสารเครื่องบินสายการบินเอธิโอเปียแอร์ไลน์ ของกลางอ้างว่าเป็นของผู้ร้อง ขอให้คืนแก่ผู้ร้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานมีเฮโรอินไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง, 66 วรรคสอง บทหนึ่ง และผิดฐานพยายามส่งเฮโรอินออกนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสอง, 65 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2522 (ที่ถูก พ.ศ. 2534) มาตรา 3, 7, ซึ่งมีระวางโทษเช่นเดียวกับผู้ที่กระทำความผิดสำเร็จอีกบทหนึ่ง การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทลงโทษฐานพยายามส่งเฮโรอินออกนอกราชอาณาจักรซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ให้ประหารชีวิต คำให้การชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 52 (1) คงจำคุกตลอดชีวิต ริบเฮโรอินและกระเป๋าเดินทางของกลาง สำหรับตัวโดยสารเครื่องบินของสายการบินเอธิโอเปียแอร์ไลน์ให้ริบตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของกลางอื่นคืนแก่เจ้าของ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่าตามวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้อง เจ้าหน้าที่ศุลกากรฝ่ายปราบปรามยาเสพติดประจำด่านท่าอากาศยานกรุงเทพ สังเกตเห็นกระเป๋าเดินทางใบหนึ่งในจำนวน 2 ใบ ที่อยู่ในความครอบครองของจำเลยมีพิรุณ จึงทำการตรวจค้นพบเฮโรอีนซุกซ่อนอยู่ในกระเป๋าใบนั้นจำนวน 10 แห่ง มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์หนัก 2,834 กรัม

สำหรับฎีกาของจำเลยที่ขอให้คืนตัวโดยสารเครื่องบินของสายการบินเอธิโอเปียแอร์ไลน์ เลขที่ 1 071 4401892961 1 จำนวน 1 ฉบับ ของกลางแก่เจ้าของนั้น เห็นว่า กรณีเกี่ยวกับตัวโดยสารเครื่องบินของกลางนี้ นายอิริค เอเจอตโต สามีนของจำเลยยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องของโจทก์ที่ขอให้รับตัวโดยสารเครื่องบินดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 โดยอ้างเหตุว่าเป็นผู้จ่ายเงินซื้อให้จำเลย และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องรู้เห็นเกี่ยวกับการกระทำความผิดด้วย เมื่อศาลชั้นต้นได้สำนวนและมีคำสั่งรับตัวโดยสารเครื่องบินของกลางให้ตกเป็นกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 30 และ 31 แล้ว ในกรณีดังกล่าวนี้มาตรา 30 วรรคสาม ระบุห้ามมิให้นำมาตรา 36 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ ฉะนั้น ผู้ที่จะขอให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาพิพากษากลับ หรือแก้คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้รับทรัพย์ดังกล่าว ก็คือผู้คัดค้านคำขอของโจทก์ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินเท่านั้น คดีนี้ นายอิริค เอเจอตโต ผู้คัดค้านมิได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแต่อย่างใดแต่ผู้ที่อุทธรณ์และฎีกาเป็นจำเลยซึ่งมิได้ร้องคัดค้านการขอให้รับทรัพย์ของโจทก์ จึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์และฎีกาเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์วินิจฉัยให้คืน ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณาและศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาของจำเลยในสวนนี้"

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และยกฎีกาของจำเลยในส่วนที่เกี่ยวกับคำสั่งรับตัวโดยสารเครื่องบินของกลางนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

97. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ 98/2557

โจทก์ - นางลิ้ว เย็นสวัสดิ์

จำเลย - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

คดีที่เอกชนฟ้องหน่วยงานทางปกครองที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 กรณีมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ตายและสินสมรสของโจทก์กับผู้ตาย และมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สิน กระทำการโดยไม่สุจริตโอนที่ดินที่ยึดและอายัดไว้เป็นของจำเลยทั้งหมด ขอให้เพิกถอนคำสั่งเลขาธิการของจำเลย ให้คืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ ให้เพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินกับให้ชำระค่าขาดประโยชน์พร้อมดอกเบี้ย เมื่อการตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการต่อศาลยุติธรรม อันเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกับการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งศาลยุติธรรม

ย่อมมีอำนาจในการตรวจสอบขั้นตอนกระบวนการดังกล่าว ข้อพิพาทในคดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
ที่ 98/2557

วันที่ 25 กันยายน 2557

เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. 2552 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3)

ศาลจังหวัดขอนแก่น

ระหว่าง

ศาลปกครองขอนแก่น

การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการ

ศาลจังหวัดขอนแก่นส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง (3) ซึ่งเป็นกรณีคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องคดีโต้แย้งเขตอำนาจศาลที่รับฟ้องคดีและศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น

ข้อเท็จจริงในคดี

เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2556 นางลิ้ว เย็นสวัสดิ์ โจทก์ ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำเลย ต่อศาลจังหวัดขอนแก่น เป็นคดีหมายเลขดำที่ 107/2556 ความว่า โจทก์เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและผู้จัดการมรดกของนายปรีชา เย็นสวัสดิ์ เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2546 นายปรีชาสามีโจทก์ถูกยิงเสียชีวิต เจ้าพนักงานตำรวจได้ใส่ความเท็จกล่าวหาผู้ตายว่า กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษโดยมิชอบและไม่เป็นความจริง ต่อมาวันที่ 18 กรกฎาคม 2546 เลขานุการของจำเลยใส่ความกล่าวหาผู้ตายด้วยข้อความอันเป็นเท็จว่า ผู้ตายมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองโดยผิดกฎหมาย และมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินที่เป็นของผู้ตายและสินสมรสของโจทก์กับผู้ตาย และมีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินดังกล่าว จำนวน 12 รายการ โดยผู้ตายมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและมีผู้ต้องหาตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 การออกคำสั่งดังกล่าวของเลขานุการของจำเลยจึงฝ่าฝืนพระราชบัญญัติดังกล่าว ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีมติว่า ทรัพย์สินที่ยึดอายัดไว้นั้น เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยปกปิดไม่แจ้งเรื่องดังกล่าวให้โจทก์ทราบ ต่อมาจำเลยได้กระทำการโดยไม่สุจริตโอนที่ดินที่ยึดและอายัดไว้เป็นของจำเลยทั้งหมด โดยไม่ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ อันเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและไม่สุจริต ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งเลขานุการของจำเลยให้จำเลยคืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ ให้จำเลยไปยื่นคำร้องขอเพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่โอนไปเป็นของจำเลย กับให้จำเลยชำระเงินค่าขาดประโยชน์จากการใช้ทรัพย์สินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์

จำเลยให้การว่า มิได้ใส่ความกลั่นแกล้งโจทก์เพื่อได้รับความเสียหาย แต่เป็นการใช้อำนาจ และหน้าที่ตามขั้นตอนของกฎหมายโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คดีขาดอายุความ ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลจังหวัดขอนแก่นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้แม้จำเลยเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่คำฟ้องของโจทก์แสดงโดยแจ้งชัดว่า เหตุที่ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คืนทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดและอายัดหรือให้เพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโจทก์หรือผู้ตายเกิดขึ้นสืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของโจทก์และของผู้ตาย โดยโจทก์อ้างว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่มีชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิเคราะห์วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ตราขึ้นเพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ การดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นการดำเนินการสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติด ดังนั้น การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับการดำเนินกระบวนยุติธรรมทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นการใช้อำนาจในกระบวนยุติธรรมทางอาญา และการริบหรืออายัดทรัพย์สินหรือโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตามคำฟ้องของโจทก์ตามมติของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน จึงเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องมาจากกระบวนการดังกล่าว การดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มิใช่การดำเนินการทางปกครอง ข้อพิพาทในคดีนี้ จึงไม่มีลักษณะเป็นคดีปกครอง แต่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ศาลปกครองขอนแก่นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้มีข้อพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในขั้นตอนการดำเนินการที่จะนำไปสู่การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษทางอาญาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินกระบวนยุติธรรมทางอาญา อันเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาศาลยุติธรรม แต่เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

คำวินิจฉัย

ปัญหาที่ต้องพิจารณา คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องโจทก์อ้างว่า เจ้าพนักงานตำรวจ ได้ใส่ความเท็จกล่าวหานายปรีชา เย็นสวัสดิ์ (สามีของโจทก์) ซึ่งถึงแก่ความตายว่า กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดให้โทษโดยมิชอบและไม่เป็นความจริง ต่อมาเลขาธิการของจำเลยใส่ความกล่าวหาผู้ตายด้วยข้อความ อันเป็นเท็จว่า ผู้ตายมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองโดยผิดกฎหมาย และมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินที่เป็นของผู้ตายและสินสมรสของโจทก์กับผู้ตาย และมีคำสั่งให้ยึดและอายัด ทรัพย์สิน โดยผู้ตายมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและมีผู้ต้องหาตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีมติว่า ทรัพย์สินที่ยึดอายัดไว้นั้น เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยปกปิดไม่แจ้ง เรื่องดังกล่าวให้โจทก์ทราบ หลังจากนั้นจำเลยได้กระทำการโดยไม่สุจริตโอนที่ดินที่ยึดและอายัดไว้เป็นของจำเลย ทั้งหมดโดยไม่ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ อันเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและไม่สุจริต การออกคำสั่งดังกล่าวของเลขาธิการของจำเลยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง เลขาธิการของจำเลย ให้จำเลยคืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ ให้จำเลยไปยื่นคำร้อง ขอเพิกถอนการโอน กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่โอนไปเป็นของจำเลย กับให้จำเลยชำระเงินค่าขาดประโยชน์จากการใช้ทรัพย์สิน พร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. 2534 ตราขึ้นเพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าว ขึ้นโดยเฉพาะ ได้แก่ มาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สิน และการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งมาตรการดังกล่าว เป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการต่อศาลยุติธรรมตามมาตรา 27 เพื่อให้ศาลไต่สวนและสั่ง ริบทรัพย์สินนั้นตามมาตรา 29 โดยจะยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใดก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา หรือถ้ามีเหตุอันควรจะยื่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ แต่ในกรณีไม่อาจดำเนินคดีได้ ภายในสองปีนับแต่วันที่การกระทำความผิดเกิดและไม่อาจจับตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ก็ให้ทรัพย์สินที่ยึดหรือ อายัดไว้เนื่องจากการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับ การดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และศาลยุติธรรมย่อมมีอำนาจในการ ตรวจสอบขั้นตอนกระบวนการดังกล่าว ดังนั้น การที่เลขาธิการของจำเลยมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดและ อายัดทรัพย์สิน และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาว่า ทรัพย์สินที่ยึดอายัดไว้เป็นทรัพย์สินที่ เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ข้อพิพาทในคดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลยุติธรรม

จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีระหว่าง นางลิ้ว เย็นสวัสดิ์ โจทก์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำเลย อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

หมายเหตุ

เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3)

98. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ 10/2552

โจทก์ - นายบารมี อัมพรตระกูล

จำเลย - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 1

วันที่ 7 เมษายน 2552

เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3)

ศาลแพ่ง

ระหว่าง

ศาลปกครองกลาง

การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการ

ศาลแพ่งโดยสำนักงานศาลยุติธรรมส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยกรณียุติอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง (3) ซึ่งเป็นกรณีคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องคดีโต้แย้งอำนาจศาลที่รับฟ้องคดี และศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องอำนาจศาลในคดีนี้

ข้อเท็จจริงในคดี

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2550 นายบารมี อัมพรตระกูล โจทก์ ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 1 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 2 สำนักตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด ที่ 3 กระทรวงการคลัง ที่ 4 จำเลย ต่อศาลแพ่ง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 4998/2550 ความว่า เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2548 จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 มีคำสั่งที่ 1960/2548 ให้ตรวจสอบทรัพย์สิน มอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่และแต่งตั้งผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สิน และคำสั่งที่ 1961/2548 ให้ยึดทรัพย์สินชั่วคราว โดยให้ยึดทรัพย์สินของนายอุสมาน สะแลแมง ผู้ต้องหาในคดียาเสพติด คือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อนิสสัน รุ่นแพร์เลดี้ แซด หมายเลขเครื่องยนต์ วีคิว 35-006846 ปี หมายเลขตัวถัง เอช 233-005573 ซึ่งโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเข้ายึดรถยนต์คันดังกล่าวที่ร้านโปรเสปค พระราม 9 ซึ่งเป็นที่ตั้งของบริษัทพระราม 9 ออโต จำกัด ที่โจทก์เป็นเจ้าของกิจการและเป็นกรรมการผู้จัดการ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินของนายอุสมาน โจทก์ได้โต้แย้งและแจ้งให้ทราบแล้วว่ารถยนต์

ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของนายอุสมาน แต่เป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์และโจทก์ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกับนายอุสมาน แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ยังคงยึดรถยนต์ไปเก็บรักษาไว้ที่จำเลยที่ 3 โจทก์ยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินคืน แต่จำเลยที่ 3 แจ้งว่า คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดรถยนต์คันดังกล่าวโดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของนายอุสมาน และต่อมาจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 โดยความเห็นชอบของจำเลยที่ 4 ดำเนินการประกาศขายทอดตลาดรถยนต์คันดังกล่าวเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2550 และมีผู้เข้าประมูลซื้อรถยนต์คันดังกล่าวได้ การกระทำของจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 และที่ 3 ที่มีคำสั่งให้ยึดรถยนต์ที่โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โดยไม่ทำการตรวจสอบรายละเอียดและข้อเท็จจริงให้รอบคอบชัดเจน และการที่จำเลยที่ 4 ให้ความเห็นชอบการขายทอดตลาดโดยไม่คัดค้านคำสั่งขายทอดตลาดดังกล่าวเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ ทำให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่ส่งมอบรถยนต์คืนโจทก์ในสภาพเรียบร้อยหรือร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ราคา 4,625,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันยึดรถยนต์ไปจนกว่าจำเลยทั้งสี่จะชำระเสร็จ และให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าขาดประโยชน์จากการใช้ทรัพย์สินเดือนละ 20,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจำเลยทั้งสี่จะส่งมอบรถยนต์คืนโจทก์หรือชดใช้ราคาเสร็จ

จำเลยทั้งสี่ให้การว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ตั้งแต่สอบสวน ยึดทรัพย์สินและขายทอดตลาดเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ละเอียดรอบคอบ และได้ให้โอกาสโจทก์ชี้แจงตามสมควรแล้ว จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 จึงไม่ได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสี่ นายอุสมานซื้อและรับมอบรถยนต์ไปจากโจทก์แล้ว รถยนต์ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของนายอุสมาน โจทก์ นำคดีมาฟ้องโดยไม่สุจริต ไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายและค่าขาดประโยชน์ ฟ้องโจทก์เคลือบคลุมและขาดอายุความ

จำเลยทั้งสี่ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คำฟ้องของโจทก์อ้างว่าจำเลยทั้งสี่ในฐานะหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) จึงเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

ศาลแพ่งเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ เมื่อข้อเท็จจริงตามฟ้องคดีนี้ จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในฐานะผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายอุสมาน ตามมาตรา 19 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 เนื่องจากมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินไว้ 1 รายการ คือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อนิสสัน และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ซึ่งอยู่ในสังกัดจำเลยที่ 1 มีบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจในการออกคำสั่งหรือมีมติใด ๆ

ที่มีผลกระทบต่อบุคคล คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 การที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาแล้วเห็นว่า รถยนต์คันดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของนายอุสมาน จึงมีมติให้ยึดทรัพย์สินดังกล่าวไว้ชั่วคราวโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และภายหลังกึ่งรถยนต์คันดังกล่าวไว้แล้ว จำเลยที่ 2 เห็นว่ารถยนต์เป็นของเสีย ไม่เหมาะที่จะเก็บรักษาไว้หรือหากเก็บรักษาไว้จะเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น จึงมีคำสั่งให้นำออกขายทอดตลาดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 24 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ เห็นได้ว่า การออกคำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและจำเลยที่ 2 เป็นการใช้มาตรการเพื่อริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 อันเป็นมาตรการที่ต่อเนื่องจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หากโจทก์เห็นว่าการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและจำเลยทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะด้วยประการใด ๆ โจทก์ก็ชอบที่จะยกขึ้นต่อสู้เพื่อให้ศาลยุติธรรมมีคำสั่งในคดีที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องได้ตามมาตรา 28 และมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มีเจตนารมณ์ที่จะให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบอำนาจรัฐในการใช้มาตรการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและจำเลยทั้งสอง จึงไม่ใช่อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองอันจะอยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษาตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ศาลปกครองกลางเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ตรวจสอบทรัพย์สินและมีคำสั่งยึดรถยนต์ของโจทก์ โดยเห็นว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของนายอุสมานผู้ต้องหาในคดียาเสพติด และการขายทอดตลาดรถยนต์ที่ยึดไว้โดยมีจำเลยที่ 4 ให้ความเห็นชอบกับการขายทอดตลาดดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ มิใช่อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย แม้กฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่กำหนดการกระทำที่มีลักษณะความผิดและโทษทางอาญาไว้ก็ตาม การที่จำเลยทั้งสองดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดทรัพย์สินและขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดไว้ดังกล่าว จึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองตามที่กฎหมายเฉพาะให้อำนาจไว้ คดีนี้จึงเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม แต่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

คำวินิจฉัย

ปัญหาที่ต้องพิจารณา คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ขอให้จริงตามคำฟ้องคดีนี้สรุปได้ว่า จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 มีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของนายอุสมาน สะแลแมง ผู้ต้องหาในคดียาเสพติด คือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ยี่ห้อนิสสัน รุ่นแพร์เลดี แซด ซึ่งโจทก์โต้แย้งว่ารถยนต์ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของนายอุสมาน แต่เป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ และโจทก์ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกับนายอุสมาน แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ยังคงยึดรถยนต์คันดังกล่าวไป โจทก์ยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินคืน แต่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดรถยนต์คันดังกล่าว โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของนายอุสมาน และต่อมาจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 โดยความเห็นชอบของจำเลยที่ 4 ได้ขายทอดตลาดรถยนต์ไป การกระทำของจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 และที่ 3 ที่มีคำสั่งให้ยึดรถยนต์ที่โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โดยไม่ตรวจสอบรายละเอียดและข้อเท็จจริงให้รอบคอบชัดเจน และการที่จำเลยที่ 4 ให้ความเห็นชอบการขายทอดตลาด เป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ ทำให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง ได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองมอบรถยนต์คืนโจทก์ หรือชดใช้ราคาพร้อมดอกเบี้ย และชำระค่าขาดประโยชน์จากการใช้ทรัพย์สิน ส่วนจำเลยทั้งสองให้การโดยสรุปว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ละเมิดรอบคอบ และได้ให้โอกาสโจทก์ชี้แจงตามสมควรแล้ว โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง นายอุสมานซื้อและรับมอบรถยนต์ไปจากโจทก์แล้ว รถยนต์ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของนายอุสมาน โจทก์นำคดีมาฟ้องโดยไม่สุจริต ฟ้องโจทก์เคลือบคลุมและขาดอายุความ เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ตราขึ้นเพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ ได้แก่ มาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สิน และการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งมาตรการดังกล่าวเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการต่อศาลยุติธรรมตามมาตรา 27 เพื่อให้ศาลไต่สวนและสั่งริบทรัพย์สินนั้นตามมาตรา 29 โดยจะยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใดก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา หรือถ้ามีเหตุอันควรจะยื่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ แต่ในกรณีไม่อาจดำเนินคดีได้ภายในสองปีนับแต่วันที่การกระทำความผิดเกิดและไม่อาจจับตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ก็ให้ทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากการกระทำความผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามมาตรา 32 วรรคสอง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และศาลยุติธรรมย่อมมีอำนาจในการตรวจสอบขั้นตอนกระบวนการดังกล่าว ดังนั้น การที่จำเลยที่ 2 และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งให้ยึดรถยนต์ และให้นำรถยนต์ออกขายทอดตลาด จึงเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ข้อพิพาทในคดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีระหว่าง นายบาร์มี อัมพรตระกูล โจทก์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 1 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 2 สำนักตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด ที่ 3 กระทรวงการคลัง ที่ 4 จำเลย อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

**99. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
ที่ 25/2551**

นายศีกฤทธิ์ อาโต ผู้ฟ้องคดี

นายจรัญ ภัคดีธนากุล ประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินฯ ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ 1 กับพวกรวม 6 คน

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3)

ศาลปกครองเชียงใหม่

ระหว่าง

ศาลจังหวัดเชียงใหม่

การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการ

ศาลปกครองเชียงใหม่ โดยสำนักงานศาลปกครองส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง (3) ซึ่งเป็นกรณีคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลที่รับฟ้องคดีและศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น

ข้อเท็จจริงในคดี

เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2550 นายศีกฤทธิ์ อาโต ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องนายจรัญ ภัคดีธนากุล ในฐานะประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ 1 พลตำรวจโท กฤษณะ ผลอนันต์ ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 2 นายชาติชาย สุทธิกลม ในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 ที่ 3 พันตำรวจเอก กฤษณพล ยี่สาคร ในฐานะผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง ที่ 4 นายอนุเทพ ธารณะ ในฐานะเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ปฏิบัติราชการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 ที่ 5 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 6 ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองเชียงใหม่ เป็นคดีหมายเลขดำที่ 34/2550 ความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน ผจ 6677 เชียงใหม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิงยึดไว้เป็นของกลางในคดีอาญาที่นายสุชาติ มาเยอะ ผู้ต้องหา ซึ่งถึงแก่ความตาย ใช้ในการขนยาเสพติดให้โทษ ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือลงวันที่ 28 สิงหาคม 2549 ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 ว่ารถยนต์พิพาทดังกล่าวพนักงานอัยการไม่ขอริบและให้พนักงานสอบสวนจัดการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่ง ที่ 2437/2549 ลงวันที่ 4 กันยายน 2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาทไว้ก่อน ต่อมาวันที่ 6

กันยายน 2549 ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เพื่อขอรับรถยนต์พิพาทคืน แต่ไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ผู้ฟ้องคดีนำพยานบุคคล รวมทั้งใบคู่มือ จดทะเบียนและหนังสือสัญญาซื้อขายรถยนต์พิพาทไปให้การต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิงว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจที่นายสุชาติ ยี่มรถยนต์พิพาทไปใช้ในการกระทำความผิด และผู้ฟ้องคดีซื้อรถยนต์พิพาทมาโดยสุจริต แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 ไม่นำคำให้การพยานของผู้ฟ้องคดีเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินภาค 5 พิจารณาวินิจฉัยและผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 กลับยึดรถยนต์พิพาทไว้ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548 โดยไม่มีบัญชีของกลางและคำสั่งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และนำรถยนต์พิพาทไปใช้งานโดยไม่ได้เก็บไว้ที่สถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิงนอกจากนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยให้คืนรถยนต์พิพาทไม่เปิดโอกาสให้มีการไต่สวนผู้ฟ้องคดีเพิ่มเติม กลับใช้อำนาจโดยพลการเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 1806/2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาทตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2549 ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 แต่ไม่ได้รับคำตอบขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และให้คืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้ฟ้องคดี หากคืนไม่ได้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้ราคาแทน เป็นเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้เงินค่าขาดประโยชน์จากการไม่ได้ใช้รถยนต์เป็นเงิน 210,000 บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกให้การว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีอำนาจฟ้อง เนื่องจากรถยนต์พิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของนายสุชาติ ผู้ฟ้องคดี เพียงแต่มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทางทะเบียนเท่านั้นและมีข้อเท็จจริงเชื่อได้ว่ารถยนต์พิพาทเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ของนายสุชาติ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงมีคำสั่งที่ 1135/2549 ให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายสุชาติ โดยมอบหมายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 และพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิงเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของนายสุชาติ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินภาค 5 ซึ่งมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการ ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่มีหนังสือแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 ว่าไม่ขอรับรถยนต์พิพาทและให้พนักงานสอบสวนจัดการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 6 ทราบ โดยมีหลักฐานคำให้การของผู้ฟ้องคดีว่ารถยนต์พิพาทเป็นของ นายสุชาติรถยนต์พิพาทนอกจากจะเป็นทรัพย์สินของกลางในคดีแล้วยังถือเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงมีคำสั่งที่ 2437/2549 ลงวันที่ 4 กันยายน 2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาทไว้ชั่วคราวเพื่อตรวจสอบเพิ่มเติม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 รวบรวมพยานหลักฐานการได้มาซึ่งทรัพย์สินของนายสุชาติ ประกอบคำให้การของผู้ฟ้องคดีที่ให้การไว้เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 แล้ว จึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาเห็นว่า รถยนต์พิพาทเป็นของนายสุชาติ จึงมีคำสั่งที่ 1806/2549 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ลงนามในคำสั่งดังกล่าว เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และมีการตรวจสอบกลับกรองข้อเท็จจริงทั้งหมดโดยตลอดแล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงอันเป็นการอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เป็นข้อเท็จจริงเดียวกับที่เคยชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงมีมติตามมติเดิมให้ยึดรถยนต์

พิพาท และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 ได้แจ้งสิทธิให้แก่ผู้ฟ้องคดีในการสอบปากคำผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2549 ถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 ได้ตอบหรือชี้แจงตามหนังสืออุทธรณ์ขอคืนทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และที่ 6 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงไม่จำเป็นต้องตอบหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 เป็นผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งยึดหรืออายัดไว้ จึงไปปรับรถยนต์พิพาทจากสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2549 หลังจากที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ไม่มีอำนาจพิจารณาคืนรถยนต์พิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 ก็ไม่อาจคืนรถยนต์พิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 เป็นผู้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของนายสุชาติซึ่งรวมถึงรถยนต์พิพาท และสรุปสำนวนทำบันทึกพิจารณาตรวจสอบทรัพย์สินเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินภาค 5 ในการประชุมครั้งที่ 12/2549 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 โดยได้เสนอบันทึกถ้อยคำของผู้ฟ้องคดี บันทึกถ้อยคำพยานของผู้ฟ้องคดี พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินภาค 5 ได้เสนอเรื่องราวต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยและมีคำสั่งยึดรถยนต์พิพาท การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหมดเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติและเป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดไม่จำเป็นต้องชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี และคดีไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ขอให้ยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหมดยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหมด เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดจะต้องดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามที่กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีดำเนินการไว้ต่อไป คำสั่งยึดรถยนต์พิพาทของนายสุชาติไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลปกครองเชียงใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 6 เป็นหน่วยงานในสำนักนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 11 และมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 3 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ถึงที่ 5 เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 3 เมื่อผู้ฟ้องคดีกล่าวหาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งที่ 2437/2549 ลงวันที่ 4 กันยายน 2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาทซึ่งมีชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ไว้ชั่วคราวเป็นกรณีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 16 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 19 และมาตรา 22 วรรคสอง และมีผลเป็นการระงับต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่อ้างว่า เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์พิพาท คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง และ ผู้ฟ้องคดีได้รับผลกระทบจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนและเสียหายโดยตรงจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ 6 กันยายน 2549 ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เพื่อขอรับรถยนต์พิพาทคืนแต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ 2 แล้วเมื่อผู้ฟ้องคดี

มีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และให้คืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้ฟ้องคดี หากคืนไม่ได้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดเชยราคาแทนพร้อมดอกเบี้ย และให้ร่วมกันชดเชยค่าขาดประโยชน์นั้น จึงเป็นข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ(3) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่มีคำสั่ง เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2549 ไม่รับรถยนต์พิพาท แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังมีได้ดำเนินการให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลให้รับรถยนต์พิพาท กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่ามูลคดีนี้อยู่ในกระบวนการพิจารณาในทางอาญาจนกระทั่งเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2549 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ 1806/2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาทตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ตามมาตรา 16(3) (4) และมาตรา 22 ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมิได้ดำเนินการคืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่มีคำสั่งไม่รับ จึงมีมูลพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ทั้งนี้ตามนัยคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดที่ 361/2548

ศาลจังหวัดเชียงใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 เป็นบทบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การยึดทรัพย์ที่มีกรณีอันควรสงสัยว่าเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การตรวจสอบทรัพย์สิน และการที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามบทบัญญัติดังกล่าวมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบแล้วเป็นขั้นตอนกระบวนการที่นำไปสู่การยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมให้มีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าว อันเป็นการบังคับโทษในทางอาญาต่อทรัพย์สินของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดสถานหนึ่ง และศาลยุติธรรมย่อมเป็นผู้ตรวจสอบการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐในขั้นตอนเหล่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งที่ 1135/2549 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2549 ให้ตรวจสอบทรัพย์สินของนายสุชาติ ซึ่งรวมทั้งรถยนต์พิพาท และต่อมาภายหลังจากพนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือลงวันที่ 28 สิงหาคม 2549 แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 ว่าพนักงานอัยการไม่ขอรับรถยนต์พิพาทผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงมีคำสั่งที่ 2437/2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาทไว้ชั่วคราวเพื่อตรวจสอบเพิ่มเติมผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 จึงมิได้คืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 ได้รวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินของนายสุชาติรวมทั้งรถยนต์พิพาทเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน กระทั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีคำสั่งที่ 1806/2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ลงนามในคำสั่งดังกล่าว ในฐานะประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน จึงเป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติกรตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวก็บัญญัติว่า "ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการ อนุกรรมการ เลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา" หากใช้ว่าต้องถึงขั้นตอนที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลให้รับรถยนต์พิพาทแล้ว จึงจะถือว่ามูลคดีอยู่ในกระบวนการพิจารณาทางอาญาไม่ทั้งตามคำขอท้ายฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 โดยเหตุในคำฟ้องที่อ้างว่ารถยนต์พิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดีซึ่งมิได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำผิดของ

นายสุชาติ และให้คืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้ฟ้องคดี ก็เป็นประเด็นพิพาทที่ศาลยุติธรรมเท่านั้นจะเป็นผู้วินิจฉัย ตามกฎหมาย และเป็นประเด็นข้อสำคัญที่จะต้องวินิจฉัยเสียก่อนในคดีนี้ ซึ่งหากข้อเท็จจริงเป็นดังที่ ผู้ฟ้องคดี กล่าวอ้างจึงจะพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีในชั้นตอนใดบ้างหรือไม่ และอย่างไรก็ดีการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์พิพาทโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดังกล่าว แม้หากมีส่วนใดเป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีจะเรียกร้องค่าเสียหาย ก็เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลยุติธรรมเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ตามนัยคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ 21/2548, 32/2548, 1/2549 และ 17/2549

คำวินิจฉัย

ปัญหาที่ต้องพิจารณา คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องคดีนี้สรุปได้ว่า รถยนต์พิพาทมีชื่อผู้ฟ้องคดี เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทางทะเบียน ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิงยึดไว้เป็นของกลาง ในคดีอาญา โดยเป็นรถยนต์ที่นายสุชาติ ผู้ต้องหา ซึ่งถึงแก่ความตายได้ใช้ในการขนยาเสพติดให้โทษ ในคดีอาญา ดังกล่าว พนักงานอัยการไม่ขอริบรถยนต์พิพาทและให้พนักงานสอบสวนจัดการตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาคriminal มาตรา 85 แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งลงวันที่ 4 กันยายน 2549 ให้ยึดรถยนต์พิพาท ไว้ชั่วคราว ทั้งที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ได้ยึดรถยนต์พิพาทไว้แล้วตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2548 และให้ผู้บังคับบัญชา นำรถยนต์พิพาทไปใช้โดยไม่มีบัญชีของกลางและยังไม่มีคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ให้ยึดรถยนต์พิพาท ผู้ถูกฟ้อง คดีที่ 4 รู้เห็นเป็นใจให้มีการนำรถยนต์พิพาทไปใช้ดังกล่าวด้วย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 ไม่นำคำให้การพยาน ของผู้ฟ้องคดีเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินภาค 5 ทำให้ไม่ได้พิจารณาคืนรถยนต์พิพาทให้แก่ ผู้ฟ้องคดี และเมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เพื่อขอริบรถยนต์พิพาทคืน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ไม่ได้ชี้แจง และไม่เปิดโอกาสให้มีการไต่สวนผู้ฟ้องคดีเพิ่มเติม กลับใช้อำนาจโดยพลการเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่ง คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินให้ยึดรถยนต์พิพาทตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2549 โดยไม่ได้ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และให้คืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้ฟ้องคดี หากคืนไม่ได้ให้ผู้ถูก ฟ้องคดีทั้งหกร่วมกันชดใช้ราคาแทนพร้อมดอกเบี้ย และให้ร่วมกันชดใช้ ค่าขาดประโยชน์จากการไม่ได้ใช้รถยนต์ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกให้การสรุปได้ว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย บัญญัติและเป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดไม่จำต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้น เหตุคดีนี้จึงสืบเนื่องมาจาก เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิงได้ยึดรถยนต์พิพาทไว้เป็นของกลางในคดีอาญาที่นายสุชาติ ผู้ต้องหา ซึ่งถึงแก่ความตายถูกกล่าวหาว่าร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มีคำสั่งให้ยึด รถยนต์พิพาท โดยวินิจฉัยว่ารถยนต์พิพาทเป็นทรัพย์สินของนายสุชาติและเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของนายสุชาติ เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ตราขึ้นเพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้นโดยเฉพาะ ได้แก่ มาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สิน และการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งมาตรการดังกล่าวเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการต่อศาลยุติธรรมตามมาตรา 27 เพื่อให้ศาลไต่สวนและสั่งริบทรัพย์สินนั้นตามมาตรา 29 โดยจะยื่นคำร้องไปพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใดก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา หรือถ้ามีเหตุอันควรจะยื่นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาก็ได้ แต่ในกรณีไม่อาจดำเนินคดีต่อไปได้เพราะเหตุที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยถึงแก่ความตายก็ให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามมาตรา 32 วรรคสอง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและศาลยุติธรรมย่อมมีอำนาจในการตรวจสอบขั้นตอนกระบวนการดังกล่าวนี้ เมื่อการยึดรถยนต์พิพาทไว้เป็นของกลางในคดีอาญาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการยึดรถยนต์พิพาทของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ต่อเนื่องมาเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิใช่คดีปกครองที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีระหว่างนายศีกฤทธิ อาโต ผู้ฟ้องคดี นายจรูญ ภักดีธนากุล ในฐานะประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ 1 พลตำรวจโท กฤษณะ ผลอนันต์ ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 2 นายชาติชาย สุทธิกลม ในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 ที่ 3 พันตำรวจเอก กฤษณพล ยี่สาคร ในฐานะผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง ที่ 4 นายอนุเทพ ธารณะ ในฐานะเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนปฏิบัติราชการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 ที่ 5 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 6 ผู้ถูกฟ้องคดี อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คณะกรรมการผู้จัดทำ

๑. นายวิชัย ไชยมงคล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. นายมานะ ศิริพิทยาวัฒน์	หัวหน้าคณะกรรมการ
๓. นายสุทธิมา เกิดสุข	คณะกรรมการ
๔. นางสาวศิริพร ไชยสุรยกานต์	คณะกรรมการ
๕. นายทรงศักดิ์ เสริมสุข	คณะกรรมการ
๖. นางสมจิตต์ เรือนศรี	คณะกรรมการ
๗. นางสาวศรุดา พิษากานต์	คณะกรรมการและเลขานุการ
๘. นางสาวยลธิดา สุทธิฤทธิ์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นางสาวอัญชุลี พ่วงดี	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ